

gö, eikä Jumala hänen tykönsä, ne parhaimmat jäsenet oli hän sisälle ottanut ja turmelut. Kieli on sidottu, ei hän taida sitä puheeseen liikutta, ei häntänsä Jumalan ja ihmisten edessä walitta, ei hän taida Davidin kanssa sanoa: Psalm. 54: 4. Jumala kuule minun rukoureni, ota korwisi minun suuni sanat. Joka on kuuroi, se on myös myckä, nämät wlat enimitten owat yhdistettyä: kuta ihminen ei koskan kuule jotain, niin ei hän myös puhua taida, waikka hänelä taipuwa kieli on. Sana joka alku kielesä seifoo, merkitse sekä kuuroa, että myckää; niin että Tämä mies raukka, ei Jumalan sanaa autuuderensa kuulla tainnut, sitä sanaa, joka woi meidän sielumme autuusi saata. Jacob. 1: 21. Sitä sanaa, joka Davidille otollisempi oli, kuin monda ruhatta kappaletta kuldaa ja hopiata, ellei se olis ollut hänen lohduksensa, niin hän raadollisudesansa hukunut olis. Psalm. 119: 72, 92. Mattheus sanoo, että tämä mies myös sofia ollut on, niin ettei hän Christuksen tykö tulla tainnut; ei kuulla Hänen saarnonsa, eikä nähdä Hänen ihmetöitönsä. Tobias ei missään iloista tietä tahtonut, että hänen pimenedesä istua tähdyni, eikä taiwaan walteutta nähdä tainnut. Tobian. 5: 12. mutta ynnä olla kuuroina ja myckänä, se on hirmuinen kyulla. Mitä hywää perkeleellä siitä oli, että

että hän näin julmasti oli mennyt tämän miehen kanssa? ei mitään; ei hänellä sen kautta liewitystä ollut helwetin piinasa: niinkuin se tulen luondo on, että se aina poltta; niin on se sataman luondo, että hän aina wahingoittaa, waikka hän siitä ei mitään hywää toivo. Ehkei yrifän sielu jouduis helwettiin, ei satana sen kautta mitään kadotaisi; ei hänen waiwansa sen wuori suurempi olisi, waikka helwetin kuoppa jäis ihmisistä tyhjäksi; mutta hänen pahudensa ei jätä hänelle lepoa, hänen pitää kynnän ympärins kyttemässä sieluja ja waldakundaansa enändämässä: ja tämä oli myös syyn, mingä tähden hän tämän miehen mykäri, kuuroi ja sokiari tehnyt oli. Mutta en me tahdo aikaa kulutta puhuisamme Jumalan ja ihmisten suurimmasta wihamiheestä perkelestä; waan myös

Toisesa Osa:

Watuilla mielen silmillä lähella **JESUSTA**, joka meidän puoleldamme seisoo ja autta meitä tätä wihamiestä vastaan, **JESUS** ojoi ulos perkeleen. Meidän rauhan **Ruh-**tinamme tahdoi tändellisen woittonsa, tämän vimen den päämiehen yllike osotta; sentähden ajoi Hän hänen Ulos, kusa Hän hänen löysi. Hän löysi hänen taiwaasa, siellä Hän hänen niska pitäin heitti alas. Hän löysi hänen ih-

misen sydämmensä, sielä Hän sanan ja Hengen kautta ajoi hänen ulos. Hän löysi hänen julmasti hallitsevan muutamain riihwattuin ihmisten ruumisa, joista Hän woimalla waadei riettaan hengen lähtemään. Urhollinen sotamies kusa hirttänsä hän wihollisensa löytä, niin hän puolustaa hänen; niin on myös Kristus perkeleen kanssa tehnyt. Kristus löysi hänen tämän kuuroin ja mykän miehen tykönä, ja ajoi hänen ulos. Niin kuin Jumala pakanaat Canaan maasta ajoi ulos, häwitti heidän waldakundansa ja maan Israelin lapsille andoi. Mos. 2. Kir. 23: niin on myös JEsus perkeleen ajanut ulos, entisestä majastansa, ja tämän ihmisen ruumiin Jumalan halduun toimittanut, niinkuin oikian haldian halduun. Hänen sydämmensä halkeis Hänestä, että Hän armahdi tätä riihwattua ihmis raukkaa, ennenkuin joku Händä siitä rukoili. Sitä huonetta, joka oikeutta myöden oli Hänen omansa, ei tainnut Hän saldia, perkeleelle asuinpaari ja rietasten hengein lätköri. Ilmest. K. 18: 2. sillä sitä warten Jumalan Poika ilmestyi, että hän perkeleen työt särkis. I. Joh. 3: 8.

Mutta joko perkele nyt sakannut on julmuuttansa ja pahuuuttansa harjoittamasta ihmis raukalle? joko hän on wäsyriä ja suuttunut? eli kuka tiesti, hän on toisen ja paremman miehen saanut? ah! ei stungan; sillä waikka

waikka se ruumillinen riwauus, ei enä ole niin
 siickuwa; sillä satana näkee, ettei hän sen
 kautta suuresti woita; niin se hengellinen ri-
 wauus on sitä siickuwambi. Nytt löntän hen-
 gellisiä myckä, kuuroja ja sokeita. Jotka täl-
 lä taudilla waiwatan, owat enänmin sata-
 nan wallasa, kuin ruumillisesti riwatut: kaic-
 ki ne jotka ei ole soweliat kiittämaan Jumala-
 ta, jotka ei taida rukouilla, jotka ei taida was-
 tata, koska heidän heidän uskostaansa ja Chris-
 tillisydestänsä kysytän; ei tahdo tunnusta syn-
 dejänsä, eikä totuutta oikein tunnustaa, heitä
 myckä perkele riwaa, waikka ei ruumillisella
 tawalla, kuitengin hengellisellä. Kuinga
 monda löntään sokiaa, jotka ei näe syndejän-
 sä, eikä HERran suurta duomioo, he mene-
 wät lähimmäisensä ohise, ilman armah-
 mata hänen päällensä; mikä on syh siihen?
 syh on se, että he owat satanalda sielun puo-
 lesta pimitetyt, jonga siwusa hän tekee heitä
 kuuroiri, ettei he ota waaria saarna miehen
 waroituksesta. Tosin se kuin wielä walittetta-
 wambi on! niin löntän heidän seasansa, joi-
 den sydäminet satana riwannut on, monda
 jotka kieldawät, ettei perkelettä ensingän ole.
 Maailman wiimeisinä aikoina satana nytt
 wanhaa kää. työtänsä tänttä, hän teeskele it-
 zensä olewan tuhannen pentinkulman pääsä. eli
 ulipuhuu hän lapsiansa, ettei perkelettä ja hel-
 wettä oleckan, eli ettei hän uijn julma ja ah-
 net.

net ihmisten surman perän ole, kuin sanotan.
 Mutta oikta Christitty, senkaltaiseen epä-us-
 koon ei ihänsä yli puhua anna, hän vitä it-
 zensä kiindästä selkiöihin pyhän Raamatun
 todistuksiin; ja koska ne jotka Jumalan pois-
 kieldävät, ei tottele Raamattua, niin hän
 heidän eteensä asetta ne moninaiset merkit hei-
 dän wihehäisödestänsä, johon he satanan pe-
 toren ja pahuden kautta joutuneet owat. El-
 lei perkeleettä olis, mistä tulewat siis niin mon-
 da syndiä ja pahaa työtä? niin monda sotaa
 ja werenwuodatusta? niin monda wihaa,
 wainoa ja riistaa, kuin löntän awiowäen, wel-
 jesten, wanhembain ja lasten välillä? tämä
 asia nähtä niin ulos, kuin näkyis yri lam-
 mas lauma, josta muutamit farkoonduneet
 owat, pelwosta sinne ja tänne mehisä juore-
 maan, muutamit taas rewelthnä weresänsä
 makawina, ja joku tahdois wetää paimenda
 siihen luulon, ettei sutta lähinaillakan ole;
 Eli myös jos yhdessä suuresa Kaupungisa, jo-
 sa paljo wäkee löntyn, ihmisiä joka yö katulla
 kuollena, haawoitettuna ja rwöstettyinä lönt-
 täisiin, ja joku tahdois saatta duomarin ja
 muita ihmisiä siihen luulon, ettei ensingän
 warkaita ja rwöwäreitä Kaupungisa lönttäisi.
 Engöitä me mahda sitä uskoa, että perkeleitä
 on, koska me joka aika hawaitsemma, kuinga
 he asettensa kautta pahuttansa, julmuuttansa,
 kawaluttansa ja kiuctuansa kaikisa paikoisa
 harjoit-

harjoittawat ja niin paljo onnettomutta mat-
 faan saattawat, jotka ei suingan silda hywäl-
 dä ja pyhäldä Jumalalda, eikä ihe luonnosta
 alkunsa saada taida? Kijttäkän Jumalaa, jo-
 ta meitä on ottanut ulos satanan waldakunnas-
 ta, ja hänen jokaisesta meistä pyhän Raasteen
 kautta ulos ajanut, tähän niin Pawali mei-
 tä neuwo: Colos. 1: 13. Kijttäkät Isää,
 joka meitä pimeyden wallasta pelasti ja
 on meidän sijtänyt rakkään Poikansa
 waldakundaan. Jouga siwusa meidän möös
 tulee kartta India, ettei verkelen tytöt, jotka
 Christus särkenyt on, wastaudesta meihin ra-
 ketaiti. Jos me yhden ainoan synnin, ehkä
 kuinga halwari mailman edessä se näkyis, mei-
 sä hallita sallunne, niin portti satanalle awa-
 tan, että hän wapaasti saa sifälle tulla ja it-
 zensä ijtuttaa. Kuka tähän aikaan rahan
 rakkouden ja ahneuden syndinä pitää; kuiten-
 gin niin satana sen kautta meni Judan Jicha-
 riotin sydänneen, piti sen maijanansa, ja
 surmais hänen ruumin ja sielun puolesta. Ah!
 älkän kukan pettäkö iziänsä ja ajatello: se ja
 se syndi ei niin suuresti haitta, ei satana sen-
 tähden saa niin suurta waldaa minun yltzeni;
 waan tehlön aikansa kohte tänden wastu-
 ren. Berkelettä wastaan ei puutu meildä wa-
 kee ja woinaa. Meillä on Jumalan Sana,
 se anda meille kyllä wäkee siihen. Kaikisa
 ottakät uskon kilpi, jolla te woittaa jam-
 mut-

mutta kaikki sen ruman tuliset nuolet, ja
 ottakot autuden rautalacki ja Hengen
 miekka, joka on Jumalan sana. Newwo
 Bawali. Eph. 6: 16, 17. Rukoile ahkeras-
 ti Seurakunnan kansa ja weisa: **O HERRA**
 minua pyydä autta, Arms kautta,
 Ole tykönan loppun asti aina: Niin
 tahdon lujasti kiusata pääll', Mitän woin
 tääll', Jos muutoin minull' Henges lai-
 nat, Niin uskon todest, Christusen puo-
 lest, **Ettei** mailma, liha, **Kit'** pirun wi-
 ha, Taida minua uskosta pois paina.
 Jos perkele sinua mykäri Jumalata kittä-
 mään, rukoilemaan ja syndejäs tuñustamaan,
 tehdä tahdois, tiedä se, että se on perkeleen te-
 ko, ja koe kofta kuingas sen särkeä taidalsit.
 Jos hän kofee sinua tehdä sokiari, wietellä si-
 nua taitamattomuteen, erhetxiin ja epä-
 us-
 koon, niin pyydä Jumalan sanan ahkeran
 kuulemisen ja tutkistelemisen kautta sitä perke-
 len thötä särkee. Jos hänen thönsä sinusa
 ennen olleet owat, ja sinä olet andanut hänen
 wietellä sinuas moninaisijn syndeihin, aja
 hän tyköäs pois totisen käändymisen ja paran-
 puren kautta, tuten tunne syndis sydännen
 murheella ja sen siwusa lohdata sinuas Juma-
 lan Armosta ja Jesuren Ansiosta, niin per-
 kelen, samasa silmän räpäyxiä sydämmestäs
 luopua täythy, ja sinä Jumalan asuin maa-
 ri jällens tulet. Mutta älä ole sitte kofkan
 suru.

surutoin; waan ota aina waari, yidä aina murhe, ettei perkele wastaurdesta sinuhu itzensä pistää sais. Jos perkele sen puolesta sinulle julmistuu, ettet sinä hänen kansans yhtä tee, anna hänen julmistua kauwan kyllä, ei hän kuitengan sinua wahingoitta taida; sillä se joka sinua autta, on perkelettä wäkewämbi. Jos hän sinulle entistä syndejäs sotmaa; niin aseta sinä hänen eteensä Jesuren werinen Ristin kuolema. Jos tämä rietas bengi muutoin peljättä meitä, pyytä meitä senloapensa niinkuin nisuja, pöyhkämme kündigtäsi Jesuresa, Hän on rukouksemmeidän edestämme, ettei meidän uskomme pirttuman yidäis: Lucan 21: 31, 32. Hänen werellänsä olemma me priskoitetut, jota kaikkein perkelein peljätä täntyh, huokakamme siis väätoreri: Olen siipeis, turwas, wapaa kaikest surmast, Waikka ahdistaa, Wihollinen häijy, Perkel' tiukus wäijyy, Jesus pelastaa; Embä tääll' siis pelkää wiel, Waikk' syndi ja helwett' pauhaa, Jesus lisää rauhaa.

Rokkas rukoukes pitänyt olet, niin weisa Wirsi N: 43:

Puoli paaston Sunnuntaina.

Weisa ensin Wirsi No 286.

Rokka sinä! syönyt ja rawittu olet; etäs silloin kytät HERKAS sinun Jumala:

malatas, sen hywään maan edestä, kuin Hän andoi senulle: Me kuulemme tässä, kuinga Jumala kiitosta niistä waati, joille Hän ruokaa antaa. Mos. 5: 8: 10. Edellä päin puhutan, kuinga Jumala tahdoi wittää Israelin lapset hywään maahan, maahan jossa heillä leipää syödärensä, pitä wädyillä oleman; maahan jossa nisu, ohra, wijnapuut, fikunapuut ja granati omenat owat: maahan, jossa ölypuut ja hunaja kaswawat. Näin sunatusa tilasa ja ylöswaltisuuden, ei saanet he unhohta Jumalataansa; waan kiittämän, ylistämän ja kunnioittaman Händä Hänen hywyydensä ja hywään tekoinsa edestä: syödä ja rawituri tulla, ei aina tapahdu, Jumala uhka: Mos. 3. Kir. 26: 14, 26. Jos ette kuule minua, ettengä tee kaikkea näitä käskyjä, niin tapahdu, ettet te syötyänne tule rawituri: Mutta tässä sanotan: Koska sinä syönyt ja rawittu olet. Jumalan sunaus pitä tässä oleman lasua, ja kussa se on, siinä syödän ja wielä sitteekin jää. 2. Kuning. K. 4: 43. Kussa Jumalan sunaus on, siinä wähäkin wara ulottuma on. Luwatusa maasa, jonga Israelin lapset piti sisälle ottaman, oli rikas wara; sillä se oli riestas ja hunajata wuotawa maa. Josu. 5: 6. Ei ollut se joku suuri maa, se oli lähes neljäkymmendä penin kulmaa pitkä ja kahdeksan lewiä; kuitengia, ennenkuin Israelin lap.

lapset sen sisälle otit; asui siinä kari neljättä
 kymmendä Kuningasta. Jos. 12: josta nähdä
 taitan, kuinga aiwan hyvä ja rikas maa se
 ollut on, joka niin monda Herrautta ja Kuning-
 asta, ja niin suuren kansan paljouden ruo-
 tia taiti: koska nyt Israelin lapset, tässä hy-
 wästä maasta rawittijn ei pitänyt heidän niin
 tekemän, kuin Banaanat, jotka rawittuansa,
 ei kiittänet taiwaan Jumalata; waan itse teh-
 tyjä jumalitaan. Koska Kuningas Beljazar
 muinain Woimallistensa ja päämiestensä
 kansa olit juopuneet, kiirit he Euldaisia
 hopiaisia, wastisia, rautaisia, puisia ja
 kiwisä Jumalita. Dan. 5: 4. sen siasa kuin
 heidän olis pitänyt kiittämän HERRaa hei-
 dän Jumalata, joka heille sen hywän maan
 andanut oli. Hän yrin: oli se, joka maan hy-
 wäri ja hedelmälliseri teki. Hän yrin on se
 jota laicki odottawat, että Hän annais
 heille ruan ajallansa, koska hän heille
 anda, niin he kokowat, koska Hän kätens
 awaa, niin he hywydellä rawitan. Psalm.
 104: 27, 28. Hän on se, joka ruan anda,
 siinä että hän hedelmällisen ajan, hedelmät
 puisa ja pelloilla runsaasti kaswaatta, limmit
 taiwaan alla, eläimet kedolla ja kalat meressä
 joukottaisiin siittä ja enändää. Tämän edestä
 waati Hän kiitosta: etäs silloin kiität
 HERRaa sinun Jumalatas, se on: heidän
 pitä suullansa Händä ylistämän, Isärensä
 yläs.

ylöspitäjärensä ja murheen pitäjärensä, Hänen tunnustaman, Händä rakastaman ja Hänen uskaldaman, ja nämät hyvät työt suuresta arvosta pitämän. Evangeliumisa puhuttan, kuinga suuri kansan valious, vastoin järjestyksä ravittin: ja koska he ravitut olit, kiittit JEsusta, tunnustit Hänen Prophetari, ja osottarensa totista kiittollisuutta, pyysit tehdä Hänen Kuningari.

Evangeliumi Joh. 6: 1.

Siishen aikaan meni JEsus Galilean meren ylise, joka on Tyberian, ja Händä ic.

Me tahdomme nyt tutkistella:

Oikeitten Christittyin kiitosta ruuan jälkeen;

1. Kuinga he sen tekewät sanoilla.
2. Kuinga he sen myös toillansa osottawat.

Ensimmäinen Osa.

Koska kansa Evangeliumisa kuuu Christuksen Prophetari, joka tulewa oli maailmaan, niin ei he sen kansa, suingan täwallisiä Prophetaita ymmärrä, niinkuin Esaias.

Esaiasta, Jeremiasta eli jotakuta muuta; waan sen Suuren Prophetan, jonga Jumala Moseren kautta luvannut oli. Mos. 5. Kirjan 18: 18. Minä herätän heille Prophetan heidän welistänsä, niinkuin sinä olet, ja minä panen minun sanani Hänen suuhunsa, Hän puhuu heille kaickia, mitä minä Hänelle käskän. He pitävät Jesuren täna Prophetana, että Hän heitä niin ihmeellisesti rawinnut oli. Sitä ennemmin ei kukaan tahtonut, tuten tunnustaa Jesusta sixi Suurexi Prophetaxi, waikka Hän usiat tunnusmerkit tehnyt oli; mutta sitte kuin Hän heidän rawinnut oli, niin he Hänen personansa Prophetana pitävät, senkaltaisena Prophetana, jori kansa Hänen kutsui, koska Hän muinain herätti sen kuolleen nuorukaisen Nain kaupungisa. Lucan. 7: 16. Suuri Prophetaxi on nostnut meidän sekaamme ja Jumala on Hänen kansaansa ezinyt. Hän on se kaickien wiisain Prophetaxi, waikka ei Hän opisa eli kouluu käynyt ole. Nös walaisuu Prophetaxi, jolda muut Prophetat walonsa saaneet owat, niinkuin Kuu Aurinkolda. Hänen täydellisydestäns owat muut saaneet armon armosta. Joh. 1: 16. Joka toista kättä tahtoo, hänen täytyy sille antaa otkian kunnia nimensä; kansa täsä otta siitä waarin, kuku Jesuren Prophetaxi, niinkuin heidän pitikin kutsuman. Mutta taidais jo-

Ku sanoa: eipä sitä kuulu, että kansa kiitti
 Jesusta, he kukuwat ainoastans Jesuren
 Prophetari ja siihen seisahdawat? vastaus:
 waikka Evangelista ei mitään siitä mainitse,
 niin ilman epäilemätä tämä kansa Judalaisten
 tawan jälkeen, weisars kiitos hwirren. Teit
 Davidin tawalla ja sanoit: Psalm. 136: 25.
 Kiittäkät **HERRAA**; sillä Hän on hywä,
 joka anda kaitelle lihalle ruuan; sillä
 Hänen laupiudens pysyy ijankaikkise, ii.
 Tässä asiassa oikiat Christit, tietäwät welwol-
 lisudestansa waarin otta, ja kaitki mitä Ju-
 mala luonut on, kiitoxella nautizewat.
 1. Tim. 4: 3. Uudessa Testamentisa en me
 ole sidotut sillä tapaa kiitos uhriamme edes-
 tuomaan, kuin se Wanhasa Testamentisa ta-
 pahtui; kuitengin tulee meidän kiitollisuudella
 tundea se, että meillä rawindo on Jumalalda,
 ja että Hän on, joka meitä jokapäiwä pös-
 yttää ja runsaasti edestaho. Koska David
 asetti Mephibosethia Kuningalliselle pöydälle
 aterioitsemään, niin hän sen kiitoxella wastan-
 otti ja sanot: koko minun Isäni huone ei
 ole muu ollut, kuin kuoleman kansa, mi-
 nun **HERRANI** Kuningaan edesä: ja sinä
 olet palwelias asettanut niiden sekaan,
 jotka sinun pöydäldäs syöwät: mikä oi-
 keus on minulla enää huuta Kuningan
 rykö? 2. Sam. K. 19: 28. Ellei Jumala
 meistä murhetta kannaisi, niin me kuolemalla
 kuoli.

kuolissimme: omalla murheellamme, ahkeru-
 dellamme ja työllämme en me mitään aikoin
 saada woi; nijs kuin se selkiästi nähdään, kos-
 ka Jumala sunnaintensa meidän estää: Jos et
 HERRA huonetta rakenna, nijs he huc-
 kaan työtä tekewät, jotka sitä rakendawat.
 Psalm. 127: 1. Kuka olis se, joka ei tätä
 kistorella vastaan ota? Kuinga minä maran
 HERRALLE kaikki Hänen hywät tekonsa,
 jotka Hän minulle teki. Psalm. 116: 12.
 Minä kistan Jumalan nimee weisulla ja
 suuresti ylistän Händä kistorella, se kelpa
 paremmin HERRALLE, kuin härkä ja
 mulli, joilla owat sarwet ja sorlat. Psalm.
 69: 31, 32. Koska me kerjäläiselle annam-
 me almun, nijs me odotamme kistosta sen
 edestä; kaikin me ihomme Jumalan Armo-
 leipää, kuka ei tahdois kistää Händä sen edestä?
 ne kaikkein köyhimmätkin pitää kistämään Hän-
 dä, sen kuitwan palan edestä, kuin heillä työ-
 lästi on. Huoneen opettaja Syrach hywällä
 esimerkissä tässä meitä edellä kân, koska hän
 Kirjansa. 50: 24. sanoo: Kistääkät nytt kai-
 ki Jumalata, joka suuria töitä tekee kai-
 kisa paikoissa, joka meidän eläwänä warjes-
 lee, hamasta äitin kohdusta ja tekee meil-
 le kaikkee hywää.

Toinen Osa.

Ransa tahdoi myös työllänsä kiihtolliisudensa
 osotta. **J**esus ymmärssi, että he tah-
 doit tehdä Hänen Kuningari. Tämä on selkiä
 todistus Hänen Jumaluteensa; sillä **J**umala
 ainoastans tunde kaikkein ihmisten las-
 ten sydämmet. 1. Kuning. K. 8: 39. Hän
 yrin, koettele sydämmet ja munastuut.
Jesus ymmärssi tässä, että he tahdoit
 tuilla ja wäkiwallalla tehdä Hänen Ku-
 ningari. **U**lkön kukan sanoko: ajatukset len-
 dävät wapaasti; sillä **J**umala on ajatusten
 duomari. Ebr. 4: 12. **U**lkön kukan palvel-
 ko Händä petollisella sydämmellä; sillä Hän
 tutki sydämmen ja ymmärtä kuinga me ajat-
 telemme. **U**lkön kukan epäillö heikkoudeksa ja
 satraudeksa, koska se woima puuttu, ettei enä
 puhna ja rukoilla taita; sillä **K**öyhäin ha-
 lauret sinä **H**erra kuulet! heidän sy-
 dämmensä sinä wahwistat, että **S**inun
 korwas sijtäotta waarin. **P**salm. 10: 17.
 Hän ymmärtä sen, kuin ett sinä wieselä ym-
 märtä, uskon kipinän monen murheellisen aja-
 turen alla; **H**engen sanomattomat huokauret
 suurimmasa sielun ahdistureksa. Hän ymmär-
 tä kaikki, ehkä kuinga shwäldä se sinun tyköndä
 salattuna olis. **C**hristus tosin oli Kuningas;
 mutta Hänen **W**aldakundans ei ollut
 tästä maailmasta. **J**oh. 18: 36. kuitengin tah-
 doit

doit he tungea Häneu päässensä maallista waldakundaa, he luulit että, Hänen, joka nyt ruockinut oli wiissi tuhatta miestä, ilman waimoja ja lapsia, wiidellä ohraisella leiwällä ja kahdella kalalla, niin kuin suuri waldias Herä, ihmeellisesti heittä johdattaman ja Romalaisia wasta suojeleman piti. Ei se wäärin tehty ole, että Christit'it ihe työsä kistollisuden osottawat ja Jesuren Kuningarensa tunnustawat ja wastanottawat. Kaikella oikeudella on Hän Kuningas; sillä Hän taita aina autta. Maalliset Kuningat kukutan suurivaldioiri? mutta Tämä kaikkivaldiari. Maallisille Kuningaille kistollisuderi heidän suojelexens edestä, olemma me welkaa, weroa, tulkia, pelkoa ja kunniaa andamaan; mutta mitä tälle Kuningalle annettaman piti? anna minulle poikani sydämmes, wastaa Hän ihe. Sananlast. K. 23: 26. Jumala lentä erinomaisen mielisuoston siihen sydämeen, joka Jesuren werellä saastaisudestansa yuhdistettu on, sen siwusa ja tykönä löytn pyhä Christillisen elämän waellus, he waldawat Jumalan edesä ja owat waakaat, niinkuin Abrahami käskettin. Luomis. K. 17: 1. Hurstkaat waldawat Jumalan edesä, niinkuin palweliat Isändäinsä edesä, palwellen Händä uskollisesti: niinkuin lapset Isänsä edesä, että he händä kuulawat; niinkuin opetuslapset opettajains edesä, että he wirtästi oppiwat.

wat. He waeldawat ſoweljaſti kelwa-
 ten kaitiſa HERRalle ja hedelmäſen teke-
 wät kaitiſa hywiſä töiſä. Colof. I. 10.
 tämä on Jumalalle otollinen kiitos. Chris-
 titty koſka hän rawittu on, ei unhohda köyhää:
 hän lähettä myöſ niille oſan, joilla ei ole
 mitään walmiſtettu? Nehem. 8: 10. mitä
 köyhälle jaetan, ſiä Chriſtus wiimeiſnä päi-
 wänä kähua tahtoo, niinkuin oliſ ſe iſe Hä-
 nelle annettu: minä iſoiſin ja te ruokitte
 minun. Matth. 25: 35. mutta kuinga mon-
 da löytän niitä, joita Jumala monda vuotta
 ruokkinut on, jotka ei kertaſtan oikein ſen edeſ-
 tä HERraa kiittänet ole, niinkuin ſiat owat
 he ruualle mennet ja niinkuin ſiat owat he ſiel-
 dä poiſiuoſnet, niin että Jumalalla on ſin
 ſanoa ſenkaltaiſiſta: niingöſ te HERran
 maratte, hullu ja tyhmiä kansa? Moſ. 5.
 Kir. 32: 6. Enin oſa on ſikain tapainen,
 jotka kyllä tammien juurella ſhöwät terheja;
 mutta ei kaho ylöſ puuhun, eikä tiedä miſtä
 ne tulewat. He owat meren kaltaiſet, joka
 nielee ja waſtan ottaa kaiſki; mutta ei anna
 mitään takaiſin, ſille jonga ſe oma on; niin-
 kuin kowat ja karſiat mäet, jotka ſen taiwaas-
 ta langenneen ſateen ſärpäwät; mutta ſen
 ruori ei kanna kuckaiſia, eikä munta hedelmä.
 Koſka nyt Jumala ſe on, joka awaa kätensä
 ja rawiſe jokaiſen hengen mielinouteri; ä-
 lämmine ſiis unhohtako uhrata HERRalle Ju-
 malalle

malalle welvollista kiltos uhriamme; älkämme ruualda nosko, ellen me suulla ja kielessä Häändä kunnioittanet ole ja meidän kiltoremmine tehneet. Merkittävä on se, että Jumala vanhassa Testamentissa, kolmen laisista eläimistä, kariaista, lambaista ja wuohista tahdoi kiltos uhria: ne wijmeiset Jumala, ilman epäilemätä, sitä warten määräs, että köyhät jostsa ei ollut waraa ostaa suurta karjaa, myös kiltos uhrinsa edes tuoda tainneet olisit: itse köyhätkin, jotka niin sanoen, wettä ja leipää syöwät, koska he rawitut owat, kiltawät Jumalaa; heidän kuitwa leipäns pala on heille ustiasti otollisempi, kuin rikasten monet herkut. Jokaisella luondokappaleella, jonka Jumala kiltos uhrini määräs, oli hänen aawisturensa ja muistuturrensa, josta meidän uundesä Testamentissa pitä wariottaman. Nauta, joka Moser. 3. Kir. 3: 1. määrättin kiltos uhrini, taitan ijestettä; niin pitä myös Christittynin andaman mielellänsä ikens Christillisinde: ikeen ala, ja Jesuren sanat silmäinsä ede aina pitämän, jos muutoin heidän kiltorensa Jumalalle kelwata taitasi: ottakat minun ikeeni teidän päällemme ja oppikaat minusta, että minä olen siwiä ja nöyrä sydämmestä, ja te löydätte lewon teidän sieluillenne; sillä minun ikeeni on sowe-lias, ja minun kuormanani on kewiä: Matth. 11: 29, 30. Lampaat, jotka Jumala

Moser. 3. Kirj. 3: kiltos uhriri määräs, owat
 karsiwälliset luondokappaleet, ei he awaja
 suutansa; waan owat ääneti, koska he keri-
 tään. Ei Jumala muilda kiltosta wastan ota;
 waan ainoastans nijsdä sieluida, jotka karsiwälliset owat. Wuohet joista myös Mos.
 3. Kir. 3: puhutan, owat luonnostansa hilli-
 mättömät ja puolettomat kippemään ja hyppi-
 mään. Plinius puhuu kahdesta senkaltisesta
 eläwästä, jotka ahtaalla portaalla kohtai-
 sit toinen toisensa, ja luondonsa nijs waadeit,
 ettei he toistansa loukanneet; waan yri lan-
 nisti ihensä nijs, että toinen taissi astua hänen
 ylisensä; aiwan nijs, joka sitä tahtoo, että
 hänen kiltorensa Jumalalle kelpaman pitä,
 oppikan tundemaan luonnollista ynsyittänsä,
 alaspainakon sitä, ja ahkeroitkon nöyryyttä
 harjoittamaan. Kiltos uhrin piti oleman wir-
 hittömän, nijs pitä myös welwollista kiltos-
 ta edeskandawan sydäminen oleman ilman
 wilppiä: Kago ettei sinun Jumalan pel-
 kos ole ulkokullaisuus ja älä palwele
 händä petollisella sydämmellä; ettei
 HERRa ilmoitaisi sinun salaisuttas, ja
 maahan kulkistaisi sinua julkisesti ihmis-
 ten nähden. Ettes ole palwellut oikia-
 sa Jumalan pelwosa ja sinun sydämmes
 on ollut petollinen. Syrach. I: 34, 37, 38.
 Bolto uhriri määräs Jumala sen kuin mie-
 hen puolelda oli, joka tarkoitta Christusta;
 mut-

mutta joka kiltos uhrin tehdä tahdoi, sai wa-
 lita kumman puolen hywänsä; sen kansa Ju-
 mala tiettäwärti tehdä tahdoi, että nuorukai-
 set ja neigeet, wanhat muorten kansa pi-
 tä kilttämän **H**erran nimee. Psalm. 148.
 12. Werta kiltos uhrista Israelitaat ei syöda
 saaneet; waan se piti priskoitettaman Alta-
 rille ymbärinsä, Moser. 3. Kir. 3: 8. Ni-
 wan niin, joka Jumalata kilttä tahtoo, ei
 hänellä pida olemän koston pyntäwä ja werta
 lanowa sydän: kosta kädet owat weren
 wikoja täynnänsä, käända Jumala sil-
 mäsä poses, eitä kuule heitä. Esai. 1: 15.
 En me myös unhohta osottaa kiltosta iheltöi-
 lä; waan sittekuin me Christuren kuningarem-
 me tunnustaneet olemma, niin pitä meidän
 händä kuuleman ja palweleman; se olis ai-
 wan kamala, jos me palwelisimme perkelettä,
 kosta JEsus kunningin meidän elättä ja edes-
 kahoo. En me mielelläns kannu murhetta
 wieraasta palweliasia, ei ensingän siitä, joka
 meidän wannottu wihamiehemme on, ja se-
 kää salaa, että julkkisesti tekee sitä kuin wahin-
 gori ja häpiäri joutuu. Jää meidän rukou-
 resa ne molemmat rukouret yhdistettynä owat:
 tapahdukon sinun tahtos, ja anna meille
 tänäpäinä meidän jokapäiwäinen leipäm-
 me. Palwelia tekee Jsändänsä tahdon, sen-
 tähden hän jokapäiwä saa leipänsä, ja palc-
 kansa; ei se ole oikein, että sinä jokapäiwä saat

leivää Jumalasta, koska sinä teet perkelel-
tahtoa. Joka perkelettä palvelee, palvatta-
koon myös perkeleestä. Wihdoin niin tnytäm-
me myös siihen, kuin Jumala meille anda.
Jos me sen näemme, että Jumalattomilla
maailman lapsilla enämbi on, kuin Jumalilla,
että he joka päivä elävät herkullisesti, ehkä
heillä jywä ja wijna kyllä on. Psalm. 4:
8. älkämme sentähden nureuko, älkämme
riidellä sen hyvän Jumalan kansa; waan
ajatellamme, että se wähä kuin wanhus-
kaalla on, on parempi kuin monen juma-
lattoman suuret tawarat. Psalm. 37:
16. puuro ja wesi oli Danielille ja hänen kum-
paneillensa otollisempi, kuin kuningaan ruoka,
Danielin 1: 12. Muistakamme myös köy-
hiä leskejä ja orwoja. Jongatähden myös
Jumala wanhasa Testamentissa kielsi pellon
kulmia tynni leickamasta ja elon päitä noucki-
masta. Moser. 3. Kir. 19: 9. tässä asiassa Boas
ihensä oikein käyttä tiesi, koska se köyhä Ruth
teli hänen pellollensa, ei hän händä pois aja-
nut; waan annoi hänen pönnä lyydetten wä-
lillä, täski myös palweliansa waristella sito-
mista läpimittien häneille, ja ei heidän ensin-
gän pitänyt händä nuhteleman. Ruth. K. 2:
Wijmeiseri kiittäämme Jumalata pyhällä
elämällä. Jos Jumala laina meille jongun
wirwoittawaisen juoman, niin puhukamme
silloin leskenämme Psalmeilla ja hengellisillä
lau-

lauluilla ja äskämme siitä juopuko. Jos Jumala anda meille jonkun ruan kaikenlaisista linnuista, niin tunnukamme Armon aika ja tehkämme parannus, ettei Jumalalla olisi syötä walittaa meidän ylisemme ja sanoa: **Haikara** taiwaan alla tietä hänen aikansa, **Mettinen**, **Kurki** ja **Pääskyinen** huomaisewat aikansa, koska heidän pitää tuleman jälleens; waan minun kansani ei tiedä **SK**ran oikeutta. Jerem. 8: 7. Mutta kaikkein entimmästi pitää meidän kiittäman Jumalaa hengellisen sielun rawinnon edestä, Hänen hywän autuuri itsekewäisen sanansa, joka on meidän ilomme ja sydämemme lohdutus. Jer. 15: 16. **Kiitett' ole JESU Christ!** Kuin armahdit meidän p:ällem, Ja kirwoit meit pirun juonist, Saattit meit offiall' tiellem: **Wielä nytkin meitä auta, Sinun pyhän sanas kautta, Sen kawalan hengen juomist.** Rukoile tämän jälkeen ja weisa sitte **Wirsi N:o 303.**

Paaston aikaisna Marian päivänä.

Weisa ensin **Wirsi N:o 110.**

Slei meidän Esi-äitimme perkeleen oppi-huoneseen mennyt olisi, niin hän ja me kaikki olisimme wiattomudesa pysyneet, se luku jonga hän siellä oppi, saatti hänen ynnä jälkeen tulewaistensa kansa suurimmaan, **wibel.**

heljäisyteen. Kuingasta kuulu se luku; ei
 suingan pidä teidän kuolemalla kuole-
 man; vaan Jumala tietä että jona päi-
 wänä te syötte siitä, aukenevat teidän
 silmänne, ja te tuletta niinkuin Jumala
 tietämän hyvän ja pahan; Luomis. K. 3:
 4, 5. mutta sinä häijä walheen hengi! mah-
 doit pysyä helwetin syvyydessä sinun sanas kang-
 sa: ei suingan! se näytti selkiästi, että hän
 edestoi julan walheen ja petoksen; sillä juurt
 tämän ylisefämisen tähden on kuolema tul-
 lut kaikkein ihmisten päälle, yhden ihmisen
 kautta, nimittäin Ewan; joka tämän kadote-
 tun lugun oppi, on syndi tullut maailmaan
 ja synnin kautta kuolema. Rom. 5: 12.
 Berkeleelä on vielä hänen koulunsa eli oppi-
 huoneensa maailmassa, josta Ilmest. K. 2: 13, 14.
 ja 3: 9. puhutaan: jossa hän opetuslapsillensa eri-
 nomaiset laulut edespane, jotka kutsutan lihan
 himoksi, silmäin pyynnöksi ja elämän ko-
 reudeksi. I. Joh. 2: 16. Tämä koulu sai
 alkunsa siitä, että hän alunsa pääsi paradi-
 siin ja siellä kohta sai rakentaa itsellensä kou-
 lun eli oppihuoneen. Opettajana on tässä se
 rietas hengi perkele, hspenden hengi, joka ei
 kansa-luodusa tilasansa pysynyt, jolla aseena
 on käärme, joka langemisen edellä piti olleen iha-
 nan elävän: Opetuslapsi on Ewa. Tämä
 kavalu vihollinen, ei kohta tahtonut Ada-
 mia oppihuoneeseensa, hän tiesi hyvin, ettei
 Adam

Edam händä kuullessut olisi, eikä saldinut
 Ewata ottamaan waaria hänen luguistansa,
 hän tahtoo mielellänsä tänttä sywyden ihmisten
 sieluilla; mutta ei hän alkaa wäellisesti
 ja woimalla; waan hiljairensa kulkee, tytyn
 siihen että hän alusa saa yhden ainoan ope-
 tuslapsen oppihuoneeseensa: hän tiesi sen, et-
 tä waimon piti sitte miehensä opettajari jou-
 tuman, ja tämän wahingollisen lugun häne-
 heen iskuttaman: koko luku ei muuta sisällän-
 sä pitänyt, kuin helwetin walheen. Jumala
 oli kieldänyt, ettei heidän pitänyt syömän
 hywän ja pahan tiedon puusta; perkele ysi
 puhui opetuslapsensa, että Jumala kadehti
 hänelä sitä, kuin hyödyllinen ja terveellinen
 oli, ei hän tarwinnut toteilla Hänen kieldoan-
 sa; waan syömän, hyödytys ja woima piti
 samasa silmän räpäyresä itsensä osottaman.
 Me jätämme nyt perkeleen oppi huoneen, ja
 riennämme meitämme Nazarethiin, ylim-
 mäisen Engelin Gabrielin Oppi-huoneeseen,
 jossa terveellisiä ja autuallisia opeturia edes-
 pannaan meille, opeturia jotka aututeen sopi-
 wat ja perkeleen opin takaisin ajawat.

Evangeliumi Lucan. 1: 26,

Siihen aikaan lähetettiin Engeli Ga-
 briel Jumalalta Galilean kau-
 pungijn 26.

Tässä meille edespannan erinomattain kappaleen kappaleita :

1. Että Kristus Pyhästä Hengestä sijnyyt on.
2. Että Hän Neizeestä Mariasta on syndynyt.

Ensimmäinen Osa.

Engeli osotta sen selkiästi, ettet Jumalan Poika luonnon oikian järjestyksen jälkeen, sikidmän ja syndymän pitännyt; waan wlitze järjestyksen asiat tapahtuman piti. Marian ylkä Joseph, luuli tosiu, Marian luonnollisesti raskaari ja sentähden salaisesti hänen hyljätä aikoi; mutta Engeli ilmoitti hänelle asian ja unesa häändä puhuttelee: Joseph Davidin poika! älä pelkä ottares Mariata puolisoas tykö; sillä se kun hänesä on sijnyyt, on Pyhästä Hengestä. Matth. 1: 20. Evangeliuma mainize, että Engeli sanoi Marialle: Pyhä Hengi tulee sinun päälles; se on: erinomattajella tavalla on Hän maian ja sinuhun ottawa. Sinun puhtasa neitzydes ruumisa Jumalallisen waikuturensa kautta niin toimittawa, että Jumalan Poika sinun weres kansa Personallisesti yhdistynä taita. Pyhän Hengen päälle tuleminen osotta sen

sen, että tämä sikiäminen yri kaikkein erinomai-
 sin työ on; yri työ, joka ei su'ngan ihmises-
 tä; waan Jumalasta tuli. Luonda täsä sei-
 sahta ja Pyhä Hengi yrin waikutta. Pyhä
 Hengi päälle tulemisensa kautta, Marian we-
 restä Jumalan Pojaan ruumin eli lihan wal-
 mistaa. Pyhä Hengi päälle tulemisensa kaut-
 ta teke Marian äitiri, ja anda hänelle erino-
 maisimmam Jumalallisen woiman, Mie-
 hen awuta raskaari tulla. Sillä kaikki mi-
 tä järjestystä myöden, luonnon yhteisen juo-
 run jälkeen miehestä ja waimosta sikiä, ei se tai-
 da ilman syndiä olla; sentähden piti tämän
 sikiämisen ilman miehen apua tapahtuman,
 ja siihen Pyhän Hengen woima tarwittin,
 yri tutkivaatoin ja järjelle salattu asia on se,
 jonka Engeli ndillä sanoilla tiettäwäri tekee:
 Alimmäisen woima warjoo sinua, se on:
 sinun pitä uskolla se wastan ottaman; mutta
 ei taitaman ulosmitata eli tutkia. Ja on
 Christus Neikseen Marian kohdusa, uijn hywin
 sielun kuin ruuminakin saanut, ei toisin kuin
 muutkin lapset, sielunsa wanhemmildansa
 saawat, johon wertaus kyntilästä sopia taita,
 joka sytyttä toisen palamaan. Maria ei oliss
 taittu Messiaxen äitiri kuyutta, jos Christus
 ainoastans Ruuminensa ja ei ynnä eläwää Sie-
 luansa hänestä saanut oliss.

Toinen Osa.

Josa edesvannan kuinga **J**esus Neikestä Ma-
 riasta syndynyt on. Olla äitinä ja yhtä
 hywin neikeenä, on kamala asia, jota ei kuul-
 tu ole. Neiky oli hän ennen synnyttämistä;
 sillä hän sanoo: en minä miehestä mitään
 tiedä: neiky oli hän itse synnyttämisessä, niin-
 kuin Evangelista Mattheus sen todistuksen hän-
 nelle anda: Joseph ei tahtonut häändä
 huuton saatta, se on: ei tahtonut hävälstä,
 händä, kaada hänen päällessä, eikä händä
 kuolemaan duomita anda; waan ajatteli salai-
 sesti hyljätä hänen, niin **H**ERXran **E**n-
 geli ilmestyi hänelle unesa ja sanoi: Jos-
 eph Dawidin poika! älä pelkää ottaa Ma-
 riata puolisotas tykö; sillä se kuin hän-
 nesa on synnyt, on Pyhästä Hengestä,
 ja hänen pitä synnyttämän pojaan, jom-
 ga nimen sinun pitä kuzuman **J**esus;
 sillä Hän on wapahtawa kansansa hei-
 dän synneistansa. Mutta tämä on kaic-
 ki tapahunut, että täytetäisiin kuin
HERXralda on sanoitu Prophetan kaut-
 ta, joka sanoo: Ego! Neikeen pitä ras-
 tafi tuleman ja synnyttämän pojaan, ja
 hänen nimensä pitä kuzuttaman **E**mma-
 nuc, se on niin paljon sanoitu: Jumala
 meidän kansamme. Matth. 1: 19, 20 21.
 Hän pysyi myös Neikeenä synnyttämisensä
 jälkeen,

jälken, waikka hän oli Josephin kihlattu Emändä, oli Jumala kuitengin hänelle puhtauden lahjan lahjottanut, ettei Joseph händä tunnenumut. Matth. 1: 25. Oli siis Marian koftu se salainen Kappeli, josa Jumala ja ihmisen keskenänsä toinen toisensa kihlaisit ja yhdytt. Maria oli se kaickein ensimmäinen, joka libasa mailman Wapahhtajan nähda sai, jota monda Runingasta ja Prophetata nähda pyysit, hän on nähnyt, pidellyt ja suudellut sitä itsestänsä seisowaa Sanaa, joka asuu meidän seasamme. Ewa halais ja huokais tätä kunniaa, luuli myös saanensa miehen **HER**en koska Cain mailmaan synny; mutta hän tuli luulosansa petetyri; mutta Maria taissi todella nosaa: Minulla on mies **HER**a. Luomif. Kirj. 4: 1. Niinkuin Lothin wanhin tytär, Isänsä haudasta, sisarellensa tapauren tawoin sanoa taissi: täsä makaa haudattuna sinun miehes ja minun mieheni, sinun Isäs ja minun Isäni, molembain meidän lastemme Isä ja meidän molembain lastemme Iso-Isä; niin taissi myös Maria sanda siltä kallistia lahjasta, jonga hän sydämmensä alla kandanut oli: täsä lepää minun Poikani, minun Welheni, Ylkäni, Luojani, Lunastajani, ja kuitengin minun sikiäni; minun murhen pitäjäni ja kuitengin minun rawindoni; minun rinda lapseni ja kuitengin sydämmeni riestä ja hunaja. O sitä Jumalan wijsauden sywyyttä! tämän Marian Poika

kutsutan Pyhäri; sillä Hänjoli pyhä, tosin se
 laickein pyhin, ei Hän synnistä mitään tien-
 nyt, eikä mikän syndi sillen Hänestä asunut.
 Marian Poika kutsutan myös Jumalan Po-
 jaari, ei ainoastans nimen puolesta; mutta
 myös itse hyödytyren ja totuden puolesta, kuin-
 ga tahtii Maria muutoin, sen Korkeim-
 man Aitiri kutsutta, ellei se pyhä joka hänestä
 synni, itse työsä ja totudesa Jumalan Poika
 ollut.

Mingätähden on Hän, joka Mariasta syn-
 dynyt on, se Pyhä? vastaus: että Hän Hen-
 gensä kautta Beresänsä piti olemän meidän
 pyhyydenne, ja meidän Händä palveleman
 pyhyydesä ja vanhurskaudesa. Mutta mingä
 tähden on Jumalan Poika ihmiseri tullut?
 vastaus: että Hän olis andanut meille voi-
 man Jumalan lapsiri tulla, ja tehnyt meitä
 ihmis rauckoja Jumalan pojiri ja tyttäriri.

Me olemma tänäpänä jo kyllä kuulleet,
 kuitengin niin se joka Jesusta rakasta, ei hän
 suutu, Christuren personasta ja wiraasta ot-
 taisansa suurembata tietoo. Me tahdomme
 sentähden edestüoda ja wastata kahta kysymys-
 tä: ensimmäinen on; mingä tähden Hänen
 Pyhästä Hengestä sikiämän piti? toinen on:
 mihingä ne molemmat luonnot, Jumaluden
 ja miehuden luondo tarpeelliset olit? mitä edelli-
 seen kysymyreen tulee, niin piti Pyhän Hen-
 gen tuleman Marian päälle, sen puolesta, että
 hän

hän oli syndinen niinkuin mekin. Jos nyt tämä synnin rietaus, piti vojes toimitettaman, niin piti Pyhän Hengen tuleman Marian päälle ja Christuren sikiämistä vaikuttaman ja edesauttaman: (1.) sitä warten, että se, jona piti oleman meidän pyhyndemme ja meitä pyhittämän, olis tainnut olla puhdas kaikesta ruumin ja sielun saastuttamisesta; sillä sentkaltainen Ulimmäinen Pappi meille so-
pij pyhä, wiatoin, saastatoin, synneisiltä eroitettu. Ebr. 7: 26. (2.) Sitä warten, että Hänen pyhä ja puhdas sikiämisensä olis meille meidän saastaisen ja syndisen sikiämisemme läkityksenä, että me kohta elämämme ja ruuminne aluusta Hänen kauttansa ja Hänen kansiansa pyhitettäisiin ja puhdistettaisiin; että Hän meidän rietaan sikiämisimme peittänyt olis, niin ettei se kansa syndynyt perisyndi, meitä autuden puolesta wabingoitta, eikä perkele sentähden Jumalan edesä meidän päälemme kanda tainnut olis: (3.) että Hän ollut meidän syndeimme edestä puhdas ja pyhä uhri, saastatoin, nuhtetoin ja Jumalalle otollinen niistä sowittamaan, joiden tähden Hän uhrattaman piti. Sillä sen, jona kautta Jumala sowitettaman piti, piti oleman wiatoiman ja puhtan karigan weri, joka meidän syndimme maraman ja sewittaman piti. I. Petar. 1: 19. Jälkimäiseen kysymyksen sopij tämä wastauksi: Christuren piti oleman

ynnä Jumalan ja Ihmisen, muutoin Lunas-
 turen työ ei olis tullut tähtetyri; sillä waicla
 Hän yrhän! Kolme-yhtendän neuwosa tarisi
 ihensa Wälimieheri, ja andaman igensa
 Lunasturen hinnari kaikkein edestä. I. Tim.
 2: 6. Niin ei Hänj kuitengan niinkuin kuole-
 matoim Jumala, sitä kärsiä tainnut, mitä sen
 kärsimän piti, joka meidän edestämme tähden
 tehdä tahdoi, tändyi sen syyn tähden Wäli-
 miehen Jumalan ja Ihmisten wälillä, olla
 ynnä sekä Jumalan ja Ihmisen; Jumalan
 tändyi Hänen olla, että Hän kuolemalda wak-
 lau ryöstä olis tainnut; mutta Ihmisen, että
 Hän kuolla tainnut olis. Wapahatajan JEsu-
 ren tändyi olla totisen ihmisen: (I.) että Ju-
 malan wanhursskauden ja laupiuden käsi olis
 tullut tähtetyri. Jumalan wanhursskaus oli ker-
 ran sanonut: jona päivänä sinä siittä syöt,
 pitä sinun kuoleamalla kuoleman. Luomij.
 Kirj. 2: 17. Sentähden tändyi Wapahatajan
 HENran JEsuren, niinkuin totisen ihmisen,
 Jumalan wanhursskaudelle tähden tehdä, kä-
 rsä kuoleman meidän siisamme, että syndi Ju-
 malan angaran wanhursskauden jälken olis ran-
 gaisin; Mutta Jumalan laupiudelle, piti sinä
 täysi teko tapahtuman, että Jumala nytt Poi-
 kansa wiattoman kuoleman tähden, sulasta ar-
 mosta ja laupiudesta, meidän syndimme ja niiden
 rangaisuret anderi anda, ja sen ijankaikkisen
 kuoleman meildä pois ottaa taitanut olis; sillä
 koska

koska Kristus Jumalan wanhurskaudelle tähden teki, niin Hän meille ansaitsi laupiuden ja anderi andamisen, rangaistus oli Hänen päälänsä, että meillä rauha olis, että ihminen jällens kunniaan tullut olis; perkele oli snösnytt meitä pilkkaan ja häviään, häväistyrjin ja syndeihin; mutta Jumalan Poika miehidensa päälle ottamisen kautta, jaatti meitä suurimpaan kunniaan, kätkein Engelein ylitze; sillä ei Hän Engelin; waan ihmisen luonnon päällessä otti. Esimerkixi: Koska Kuningas könhän palcka piiskan puolisarensa otta, niin koko se suku sen kautta tulee kunniaan ja arwoon. Abaswerus naisen fangitan Estherin, jonga kautta koko Zadaan sukunda tuli arwoon. Kaikki Judalaiset Haamanin juonden kautta, yhtenä päivänä, olisit tulleet surmatuixi, ellei Esther olis Abaswerusen puolisa ollut; aiwan niin, ellei Kristus meidän lihaamme ja wertamme päällessä pukeut olis, niin me kaikki olisimme hukuneet. (2.) Niin Hän meidän lihaamme ja weremme päällessä puki, että Hän tahdoi meitä welijrensä otta, ei Hän häpee heitä welijrensä kutzua, sanoden: minä julistan sinun nimes minun weljilleni ja kestellä seurakundaa sinua weisulla ylistän, josta Hänen kätketi piti weheinsä kaltainen oleman, että Hän armollinen ja ustollinen ylimmäi-

nen pappi Jumalan edessä olis, sovia
 vamaan kansan syndejä; sillä siitä, että
 Hän kärsinyt on, ja on kiussattu, taita
 Hän myös niistä autta, jotka kiussatan.
 Ebr. 2: 11, 12, 17, 18. että Hänellä wie-
 lä tällä hetkellä, koska Hän Taimaallisen
 Usansä oikiällä kädellä istuu, weljellinen sydän
 meitä kohtan on, siitä todista Jumalan Hengi.
 Ebr. 4: 15. Mutta Jumalan piti Hänen
 dleman, että Hän, sekä omat, että meidän
 wihollisemme woitta tainnut olis. Berkele on
 wäkewä ja woimallinen wihollinen, niin että
 jos kaikki ihmiset yhdistäistt ikensä händä was-
 tan, niin he luonnollisella wäkendellänsä ja
 kaikilla aseillansa ei mitän woisi: ei hän rau-
 taa rottele enä kuin kotta, eikä waftee,
 enä kuin laho puuta, ei händä muolet
 karkota, ja lingo tiwet owat hänelle
 niinkuin atanat, wasara on hänen ede-
 tänsä niinkuin korsi, hän pilkkaa liehu-
 wita keihäitä. Job. 41: 18, 19, 20. mutta
 Jumalan Poika on händä wäkewämpi, Hän
 on H^UKra wäkewä ja woimallinen,
 H^UKra woimallinen sodasa. Psalm. 24:8.
 Hän on se wäkewämpi, jota woitta hä-
 nen. Luc. 11: 22. Syndi on niin raskas kuor-
 ma, ettei Taimaskan sitä kanda taida; sillä
 koska

Koska Engelit teit syndiä, halkeis se ja annot heidän pudota alas syvyyteen. Maa, ehkä kuinga luja ja vahva se on, ei kuitengan woinnut kandaä syndisiä Korahia, Dathania ja Abiramia; kuinga siis palias ihminen tainnut olis kandaä mailman syndejä? Davidin omat syntit, olit niinkuin raskas kuorma, hänelle ylön raskaat. Psalm. 38: 5. Mitä hän sitte sanonut olis, jos vielä hänen päälensä muttten syndejä pandu olis. Mutta jos koko mailman kaicki syntit pannaan waakaan ja Christuren persona, ansio, wanhurkaus ja pyhyys toiselle puolelle, niin tämä toinen, puoli, edellisen woittais, kaicki ihmiset ovat Hänen edesänsä, niinkuin rahtu joka jää waakaan. Esai. 40: 15. sentähden on Hänen werensä ja kuolemansa täydellinen ja ysiwuotawa maro kaickein ihmisten syndein edestä, Hänen uhrinsa on ijankaikkinen sorwinto. Hän on ijankaikkisen lunasturen löynnyt. Ebr. 9: 12.

Mutta rakokamme nyt wisiusti sen perään kuinga me myös, tämän meidän Wapastajamme, joka on Jumala ja Meies, hengellisellä tavalla siitä taidaisimme, ja niin muodoin hengelliseri Hänen äitirensä jouduisimme: en me paljaldansa sen kautta autuuri tulee, että me tänäpänä Christuren sikiamisesta kuulemme saarnattawan, ja mitä Juhlapäivän Evange-

lium sisällönsä pitää, felttettävän: ei suingan;
 Kristus pitää tuleman meidän sydämiimme:
 ei se Mariata hyödyttänyt olisi, että hän pal-
 jaldansa kannoi Poikaansa sydämensä alla,
 ja ei hengellisesti sydämesänsä. Pyhän Hengen
 pitää myös meidänkin päällemme tuleman, jos
 Jumalan Poika hengellisellä tavalla meissä
 siäimän pitää; paiksi Häändä en me taida kut-
 zua Christusta HERRAremme, paiksi Häändä
 ei ajatellakaan Christusta, paljota vähemmin
 uskoa. Sentähden kukaan Hän Christuren
 Hengeri, ei ainoastans sen puolesta, että Chris-
 tus lähettä Hänen; mutta myös, että Hän
 tuo Christuren sydämeen, sanan kautta wai-
 kutta Hän uskon, ja uskon kautta asuu
Christus meidän sydämissämme. Ephes.
 3: 17. Jos me Christuren hengellisellä taval-
 la siittäneet olemme, sen me kohta harwatta
 taidamme, nimittäin siitä, jos meillä on sy-
 däminen rackaus Hänen pyhään sanaansa, jos
 me aina Jumalan tahdon jälkeen ihemme ojen-
 namme, Hänen tahtonsa jälkeen oikein uskom-
 me, pyhästi elämme, noudatamme JEsuren
 askeleita, niin waellamme kuin Hänkin waessi,
 kartamme syndiä, ihemme kiellämme, mail-
 man ylönkäsomme, ristiä kärsiwäisesti kan-
 namme, olemme mieltriset kuolemaan. Jos
 Marialla, niinkuin muilla waimoilla, Ju-
 malan uhkauron jälkeen. Luomis. Kirj. 3: 16.
Minä saatan sinulle palton tustaa, kos-
tas

Las raskaari tulet: on ollut joku waiwa ja
 tuska, sitä en me rohkene sanoa, kuitengin sen
 me sanoa taidamme, että niistä, jotka hengelli-
 sellä tavalla raskaari tulewat, ei siunangan puu-
 tu waiwaa ja tuskaa. Jumalan lapsi jona
 sydämessä JESUS asuu, tunnusta sen toveri,
 mitä Seurakunta weisaa: Kost ajattelen
 abterast, Mun entist elämäni: Uusin
 karwastelee katkerast, Mun suruist sy-
 dändäni, Se tulee ratti raskabar, Ja
 alwaan paljo painawar, Pois poistaa
 luistant rauhan: mutta mihi niin? sillä kusa
 JESUS on, siellä on myös risti: Christuren kät-
 sunys on paljo tullut meidän päällemme.
 sanoo Pawali. 2. Cor. 1: 5. ja 4: 8. Meillä on
 jokapäikäsa abdistus, ei kuitengan kenellä-
 kän ole syötä heikko-mielisyteen itsensä heittää;
 sillä koska JESUS sikiämisenä kautta on tullut
 meille Weljeri ja Jumala Isäemme, niin ei
 Hän missään hädäsa meitä awuttomaksi jätä;
 waan kaikki ristit ja wastoin käymiset toiwot-
 tuun ja sumattuun päätöreen ohjawa on. Meil-
 lä on turwa ja lohutus synnin tuskaa ja abdis-
 tusta wastan: JESUS se pyhä on Eain tähtänyt,
 ja Jumalan wiha, joka meitä waiwais, aset-
 tanut, Jumala on sen, joka ei mitään
 synnistä tiennyt, meidän edestämme syn-
 niä tehnyt, että me Hänesä tulisimme
 siri wanhurstaudeksi, joka Jumalan ede-
 sä kelpaa. 2. Cor. 5: 21. Jos perkeleet pel-
 jätät,

jätäisit meitä ja pelko mieliseri tehdä kokiisit: jos he ahdistawaisten ajatusten kautta sieluun sisälle lyctäisit ja sanoisit: pelkä, ei sinulla armon ole Jumalan tykönä, sinä olet saastainen, ei sinun mitään tule siitä pyhästä, joka on Mariaasta syndynyt, ei sinulla Hänestä yhtään osaa ole: ah! silloin Wapahtaja JESUS Engelin kautta huutaa ja sanoa anda: älä pelkä, ettäs parannuksen tehnyt olet, niins olet löytynyt armon Jumalan tykönä. Sinä joka uskot JESUksen päälle, olet armoitettu. Koska se siibes tulee, että sinin eros maailmasta ottaman pitää, niin se ilmau pelkoa tapahtua taitaa; sillä sinä kuolet Jumalan armosa; ja että sinä uskot JESUksen Christuksen päälle, niin sinä myös Simeonin kanssa ilolla rauhasa täällä lähtee taidat ja Seurakunnan kanssa weisata: Et taida tuoni eik' perket silleen kadotta. Sill JESUS on woiman heild' kailen pois ottan, Ja wijmeiseld, Kost lähden räid', Hän saatta minun elämän tield', Autuuteen.

Pida rukous ja sitten weisa Wirsi No 224.

Wijdes Sunnuntai Paastoja.

Weisa ensin Wirsi No 385.

Suomista maailmasta, on kaickina aikoina sen kaltaisia löytynyt, joilla senkaltaisten kauhustus kuolemaa vastaan ollut on, ettei

ettei he ensingän ole woineet kuulla kuolemaa mainittawan ; waan kaihin tawoin pnyttäneet händä tykönsä estää, johon monda esimierckä edes tuoda taittaisim. Senkaltaiset ei vielä siungan oikein JEsusta tunneneet ole ; muutoin olisit he JEsuren tykö menneet ja kuolemattomuutta Hänen tykönsä ekineet. Waikka Hän omansa salli kuolla ajaallisella kuolemalla, waikka sen puolesta, että he uskawat Hänen päällensä, heidän kuolemansa ei kuolemari kutzua taita ; waan yneri. Joh. II : II. yhderk lewori heidän töistänsä. Ilmest. Kirj. 14 : 13. niin wälttävät he kuitengin sen ijankaickisen kuoleman, se on : helwetin, joka Raamatusa toiseri kuolemari kutzutan, sen puolesta, että he pitävät Hänen sanansa, niinkuin siitä Ewangeliunissa puhutan.

Evangeliumi, Joh. 8 : 46.

Silloin sanoi JEsus Judalaisille :
 kuka teistä nuhtelee minua synnin tähden.

Tästä tahdomme me tutkistella :

Sitä parhaalda läkärildä JEsurel-
 da edestuoetua läkitystä kuolemaa was-
 san.

1. Niinkuin hywin koeteldua ja
 wissää läkityksen wälitappaletta.

2. Niin

2. Nijntkuin kallista ja juuri hywää läkityren wälitappaletta.

Ensimmäinen Osa.

Läkitys on koeteldu ja wissi katannosa sen puolen, joka sen ylös ajatellut ja löynnyt on; mutta kuka siis se on? ei joku muu kuin se joka mutnain sanoi: Mozeren 2. Kir. 15: 26. **Minä olen HERA sinun parandajas.** Ihmisten tykönä ei täyttä wissenttä ehiä taita; sillä kaikki ihmiset owat walhetteliat. Pi. 116: 11. **Kewiästi he erhettyä taitawat;** mutta tästä Läkäristä, en me sitä peljätä tarwike, että Hän jostus erhetys. Hän on se kaikkein oppenin ja wijsain lääkäri, sentähden ei Hän koskan läkityrisänsä erynyt eli ihensä wäärin menettänyt ole, Hän on se kaikkein totisin, jonga suusta ei ole petosta löytyy. I. Petar. 2: 22. **Koska Häneldä lihansa päiwinä apua pyrittiin ja Hän ainoastans sanoi sanan, niin sairaaat luotit siihen, i eikä pienindäkän epäillect; mene, sinun poikas elää, sanoi Hän:** Johan. 4: 50. **Kuningaan miehelle, joka ei suingan epäillyt; waan meni tiehensä.** Koska Hän niille kymmenelle spitaliselle miehelle sanoi: Lucan. 17: 14. **Mengät ja osotta-** laa teitänne Papeille, kohta olit he walmit täyttämään Hanen käskyänsä: koska Hän tääki sen sokiana syndyneen miehen mennä pesemään

semdän ikensä Silloan laumikosa, niin ei hän
 isiänsä menemästä estellyt. Joh. 9: 17. Näin
 ei kukaan tämän läkärin läkityristä epäillyt;
 waan aina se sanoa taittin, että se oli wiisi
 läkitys, jonga Hän annoi, se paransi kobia
 ihmisen taudistansa. Ihmisten seasa löytään
 monen luondoisia, se joka auttaa yhtä, ei kui-
 tengan taida auttaa toista; mutta se läkitys,
 jonga JEsus määrää, taitaa kaickia hyödyttää.
 Joka ihminen yhteisesti ja ihekukin erinomaisesti
 he mahtawat olla heikosta eli wahwasta luon-
 noista, suuret eli pienet, jos he ainoastans pitä-
 wät JEsuren sanat, niin ei he näe kuolemata.
 Rakannosa ihe wakuuden puoleen, niin on se
 juuri wiisi wälilappale, jonga se uskollinen
 ja totinen todistaja täsä anda: totisesti, toti-
 sestii sanon minä teille. Christus tändyi
 tämän wahwisturen panna tähän tykö, Juda-
 laisten hirmuisen epäuskon tähden, josa he
 olekkelit, että he sitä nopiammin Hänen sano-
 jansa uskoneet olisit, me jotka uskon opisa pe-
 rustetut olemma, en olis tainneet JEsuren
 suusta tätä walaa ja wahwistusta waatia;
 mutta Hänen wihollisensa, ei ainoastans pyh-
 täneet merckii; mutta myös walaa ja wah-
 wistusta. Että Hän epäuskon heidän sydäm-
 mistänsä ulos juurittanut olis, niin ei Hän
 kertaa; waan kati erinomaista kertaa wah-
 wistaa sen. Ihmiset usein lupawat; mutta ei
 pidä, ei he tahdo lupaustensa orjana olla;
 mutta

mutta Christus on ike totuus: sillä mahdoo
 toin on Jumalan walhetella. Ebr. 6: 18.
 Duringolla on aina hänen lämbymänsä ja
 paistensa, totuus ei koskan edestüoda taida
 muuta kuin wisstää asiolta. Minä kirkiam-
 man totuden puolesta sanon nyt teille tämän:
 niin totta kuin minä ike totuus olen, tahtoo
 JEsus sanoa. Koska ihminen wannoo, sen
 me uskomme, kusa kuitengin monikin ei pidä
 sitä syndinä, että hän walansa rickoo; engöste
 me mahdais uskoa JEsuren sanoja, koska hän
 kahdella walalla sen wahwistaa? JEsus wan-
 noo täsä osottarensa sitä, ettei se peräti kieltä
 ole wahwistaa puhettansa walalla; mutta se
 on kieltty ilman tarwetta, joka päiwäisesä pu-
 heesansa wannoa: Syrach. 23: 9, 12, 13,
 14. Mä harjoita sinuas wannomaan
 ja lausumaan turhaan Jumalan nimeä.
 Joka usein wannoo, se usein syndiä tekee
 ja ei rangaistus pidä hänen huoneestansä
 luopuman. Jos hän wannoo ja ei ym-
 märtä sitä, niin hän kuitengin syndiä
 tekee. Jos hän sen ymmärtä ja kagoo
 ylön, niin hän tekee syndiä karikertaisesti.
 Mutta jos hän turhaan wannoo, niin
 ei hän kuitengan ole ilman synnitä, ja
 hänen huoneensa pitää kowin rangaistaa
 man.

Toinen Osa.

Sitälikin me tutkistelemme ike wälikappaletta, joka meidän eteemme tässä asetaan, niinkuin xpi, kallis ja hyvä wälikapale, ike kaluin suhteen, joista tämä wälikapale on kokon pandu ja joista se seisoo, niinkuin myös kuoleman suhteen, joka sen kautta estetän ja poies poistetan. Ne läkitys Sedelit, kuin ymmärtäväiset Läkärin ulos andavat, niistä jotka läkityksen tiedosa eli apothekarin taidosa ei ole harjanduneet, eli ymmärtämättömiltä ei lukea taita; Mutta sen kuin JEsus määrää ja eteen kirjoittaa, on niin selkiä, että jokainen joka siitä tahtoo ottaa waarin, sen kewiästi ymmärtä: joka pätkä minun sanani, ei hänen pidä näkemän kuolemata ijankalickisesti. Kristus ei tässä ymmärrä Lain sanaa; sillä se on kuolettawa pokstawi, joka ilmoittaa kuoleman, eikä joku läkitys kuolemaa vastaan ole; waan Hän ymmärtä Evangeliumin sanan, eli ne sanat kuin Hän Judalaisille puhunut oli. Evangelium kuskutan Christuksen sanan eli puheeri; sillä Hän ike sen saarnannut ja taikesa maailmasa saarnata käskemyt on, että se Christuksesta todista ja Händä aina tarhoittaa. Evangeliumilla on muutoin monda ihanaa neme: se kuskutan Christuksen opixi, elämän sanan, Jumalan woimari,

totuden sanari, ja niin edespäin: se on sama sana, jota vanhassa Testamentissa saarnattiin: me uskomme HERAN Jesuren Christuksen armon kautta autuaksi tulewamme niinkuin hekin. Leko. Kirj. 15: 11. Hänestä laski Propheetaat todistawat, että jokainen kuin uskoo Hänen päälensä, pitää Hänen nimensä kautta synti anderi saaman. Leko. Kirj. 10: 43. Läkitys on kallixi arwattapa, koska kallijta kaluja, niinkuin kulta ja kallijta pärlyjä siihen sekoitetan; mutta mikä taita kallijmbi olla, kuin Jesuren sana? Dawidille oli se otollisempi, kuin monda tuhatta kappaletta kulta ja hopiata. Psalm. 119: 12. Kulda katwetan maan powesta ja pärlyt ongitan wesiästä; mutta tämä läkitys tulee Taiwaasta, ja sentähden on korkeammaksi arwattapal, kuin kaikki läkityret maan päällä. Kallis on se itse waimansa ja waiikuturensa puolesta: joka kätkee minun sanani, ei hänen pidä näkemän tuolemata ijankäikifesti. Jumalan sanaa pitää meidän kuuleman, kätkevän ja hywin tallella pitämän. Ehkä kuinga otollinen joku läkitys olis, niyu ei sittä mitään hywää ole, jos Se paljaaldansa astiasa kätketän, eli jos se otetaisinkin sisälle, ja kohta ylönaumetaisin: aiwan niin turha hyödytys on sillä, jolla kyllä on Jumalan sana eli Raimattu laudalla seisomasa, toisinaan myös lu-
tee

kee sitä; mutta ei ymmärrä, eikä sydämmesän-
 sä kätke sitä. Joka kätkee minun sanani,
 nimitäin: hywään sydämmeen, ei hänen
 pidä näkemän kuolemata: peränajatelda-
 wat sanat luetan: Jerem. 15: 16. Sinun
 sanas owat saawutetut ja minä olen ne
 käsittänyt, ja sinun sanas on minulle
 ilo ja sydämmen lohutus. Näitten sa-
 nain ymmärrys on tämä: koska minä mieles-
 ni johdatin sinun lohdulliset lupatres ja mä-
 rehdiin, niitä, löysin minä suuren lohduturen
 ja wirwoturen. Hesechiel 3: 3. sanoo: että se
 kirja, jonga HERA hänelle annoi, koska hän
 sen söi ja täytti sillä wäkansa, oli se hänen
 suusansa niin makia kuin hunaja, eli
 niin kuin se kirja, jota Johannes. Ilmest. k. 10:
 9. käsettiin shömään, hänen suusansa oli
 makia niinkuin hunaja. Me maistamme
 siinä hywäsä Jumalan sanasa tulewaisen ma-
 ilman woimaa. Ebr. 6: 5. Evangeliumin pitä ole-
 man meidän tykönamme ei ainoastans puhees-
 sa; waan myös woimasa ja Pyhästä
 Hengestä. 1. Theß. 1: 5. ja silloin me ha-
 waita jaamme tämän kallijn läkityren, sen
 hywän Jumalan sanan woiman ja waikutu-
 ren. En me silloin enää maista kuolemata
 ei ajaallistakan; sillä waikka hurstkasten niin
 hywin kuin Jumalattomainkin kuolla täy-
 tyh; ei he kuitengan kuoleman julmuut-
 ta näe, eikä hänen kätkeyttänsä mais-
 ta.

ta. Läkärin kuldawat karwaat läkitys mar-
 jat, ettei ne nähis kamalari nijsle, jotka ni-
 tä nautikeman pitä; ja karwaat juomat jota.
 Ein maflammari tehda pyytävät; niin tekee
 myös se taitwaallinen parandaja, Hän tekee,
 Evangeliumin sanan kautta, ne katkerat ku-
 leman marjat niin otolliseri ja mauckaari, et-
 tei yriskän uskova sielu niitä ensingän pelkää.
 Hän antaa silloin kuolemalle monet kauniit
 nimet: Hän kutsuu kuoleman uneri; pilka
 ei ole kuollut; waan makaa. Luc. 8: 52.
 se joka wäsyriä on, ei suingan pelkää wuodet-
 tansa ja makaus sias. Joka kuule Jesu-
 ren sanaa, hän menee kuolemasta elä-
 mään. Joh. 5: 24. Kuolema on pelastus
 kaikesta pahasta; xpi pois ottaminen on
 nettomudesta. Esai. 57: 1. Kammion si-
 fälle käyminen ja lymyttäminen niin
 kauwan kuin wiha käy ylige. Esai. 26:
 20. tämän majan pois paneminen, 2.
 Petar. 1: 14. Me pidämme kuoleman pahem-
 bana, kuin hän on. Pelko kuin ihmisesä on,
 tekee hänelle kaicki, kahta suuremmari; Mut-
 ta paina järkes; silmä kiiui ja awaa uskon sil-
 mää; niin ei kuolema sinulle kauhistawaiseri
 näwn. Job. Kirj. 17: 13, 14. näki kuoleman
 kauhisturen, koska hän sanoi: ehkä minä kau-
 wan odotaisin, niin on kuitengin hauta-
 minun huoneeni, ja minä olen wuotee-
 ni pimeydesä tehnyt; matanemisen mi-
 nä

nä kuzuin Isäni ja madot äitireni ja sis-
 sarireni. Mutta koska hän näitä tutkistelee, niit-
 se taimaallinen läkäri hänelle awuri tulee, hänen
 kuolemansa hänelle mahtari tekee, ettei hän taida
 nähdä, eikä maistaa sen katkerutta, jonga tähden
 hän myös sanoo: Kirjans. 19: 25, 26, 27. Mi-
 nä tiedän Lunastajani elävän: ja Hän on
 tästälähin maan päällä seisowa: ja waic-
 ka wihdoin minun nähtäni, ja tämä ruu-
 mis lakastuu; saan minä kuitengin minun
 libasani nähdä Jumalan, Hänen minä
 olen minulleni näkevä, ja minun silmänsä
 katsovat Händä, ja ei kengän outo. Usko-
 waiset Jumalan lapset ei myös maista hengellis-
 tä kuolemaa; sillä he kätkevät Jesuren sanan;
 hengellinen kuolema löytään aina Jumalatto-
 main ja uskottomain tykönä: he ovat eläwäl-
 dä kuolleet, niinkuin Dawali. 1. Tim. 5: 6. sanoo
 lestistä, jotka hekumasa eläwät: 'ovat
 wieraanduneet siitä elämästä, joka Ju-
 malasta on. Ephes. 4: 18. Mutta mitä wasta-
 uudesta syntyneihin ja uskowaisiin tulee, heissä to-
 sin vielä löytyy jotain synnistä jähillä, kut-
 tengin ovat he Christuren kautta kuolemasta
 wapahdetut, ei he näe, eikä maista kuolemata.
 Jesuren sana, jona he pitäwät ja kätkewät,
 herättää heitä synnin kuolemasta, lahjoittaa
 heille tähden wanhurskauden ja heitä autuasti
 tekee: tämä sana jonga he kätkewät, on elä-
 män sana, sillä on eläwäri tekewä woima ih-
 jesänsä, että he Jumalalle kunniasi eläwät

ja sanowat: Rom. 14: 8. jos me elämme,
 niin me elämme. (ei ihellemme, eikä maa-
 ilmalle, ei myös satanalle; sillä jotka heille
 elävät, owat hengellisesti kuolleet; waan)
SKRalle: ei he enää syndiä palwele;
 waan synnin ruumis se pitää turmeldaa
 man. Rom. 6: 6. Jota enämmin he Juma-
 lan sanaa tutkistelewat, sitä kuulewat, ja
 kätkewät, sitä enämmin he syndejänsä kuolet-
 tawat, waeldawat Jumalan edessä ja
 owat wakaat. Luomis. R. 17: 1. harjoitta-
 wat jokapäiwä ikensä Jumalan pelwosa; ra-
 kastawat Jumalata kaikesta sydämmestä, ja
 lähimmäistänsä niinkuin ihänsä, ja sen kans-
 sa tietä andawat, ettei he enämbi tunne, näe,
 eikä maista kuolemata; waan heidän paras
 ilonsa on elää Jumalasa, Jumalan edessä ja
 ja Jumalan kansa; ei he myös Maista ijan-
 kaikkista kuolemaa, joka kuzutan toiseri kuole-
 mari. Ilmest. R. 21: 8. Uskottomille pitää
 osa oleman, siinä järwessä, joka tulesta
 ja tulikiwestä palaa, joka on toinen kuo-
 lema. Helwetin waiwa kuzutan kuolema-
 ri, sen puolesta, että kadotetut alinomaa tuu-
 dewat sanomattoman kuoleman waiwan, he
 owat, niinkuin ne jotka kuolemaisillans owat,
 ei kuitengan kuolla taida; he makawat hel-
 wetissä niinkuin lampaat, kuolema kal-
 waa heitä. Psalm. 49: 15. Tätä waiwaa
 uskowaiset ei sillen maista; sillä Christus on
 heitä

heitä päästänne helwetin wallasta ja olk
 Kuolemalle myrky ja Helwetille sur-
 ma. Hosean. 13: 14. niin että he nyt Pa-
 walin kansa turwallisesti sanoa taitawat:
 Kuolema on niety woitosa: Kuolema? Ku-
 sa on sinun otas? helwetti! kusa on sinun
 woittos? Kistos olkon Jumalan, joka
 meille woiton andanut on, meidän
HERAN Jesuren Christuren kautta.
 I. Cor. 15: 54, 55, 57. Ah kuinga onnel-
 listet olemma me! jos me tätä Jesuren sanaa,
 joka selkiästi ja puhtaasti meidän seasanne
 opetetaan, kuulemme ja kättemme, niin meil-
 lä se wakuus on, ettei mikän kuolema mei-
 tä kuoletta taida. Tämä Jesuren sana on
 niin woimallinen, kuin silloinkin, koska Jesus
 ja Hänen Apostolinsa sitä ilmoittit. Käli-
 ret kadottawat woimansa, koska ne wanhari
 tulewat; mutta Jesuren sana ei niin; waan
 se pysyy wahwana Propheetallisna. 2.
 Petar. 1: 19. joka pysyy isankaittisesti.
 Psalm. 119. on elävä ja woimallinen.
 Ebr. 4: 12. Ja että me tätä Hänen sanan-
 sa maailman loppuun asti pitää saamme, siitä
 on Hän meitä wakuuttanut. Matth. 24: 35.
 Taivas ja maa pitää hukuman; mutta
 minun sanani ei pidä suingan hukun-
 duman. Että nyt tämä sana näin woimal-
 linen ja hyödyttäväinen on, niin tulee mei-
 dän myös se kallimpaa pitää, kuin kaikki

mailman tarwarat: kulda ja hopia ei taida aut-
ta wihan päiwänä, ei ensingän taida ajallisen
kuoleman pelkoa karkoitta, pahota lähem-
min hengellisestä ja ijankaikkisesta kuolemasta
wapahtaa; sentähden owat JEsuren sanat
kallimmat kaickia muita, kuin maailmasa hy-
winä ja kallisna pidetän.

Mutta eiköstä monda löytä, jotka ylö-
kashowat JEsuren sanoja? niitä on monda,
jotka ei kisy sen perään, tulee harwoin Kir-
koon, lukewat myös aika harwoin Jumalan
sanaa; mutta ei ensingän muista sitä: Woi!
Kuninga senkaltaisten kansa wiimein käypä on,
kossa he kerta kuoleman kautta täältä pois-
temmatan? sentähden, jos sieluin autuutta
halajatte ja JEsuren sanoja rakastatte, niin
kuulkaat ja ottakaat waari. Jer. 13: 15.
Kuulkaat mieluisesti, kärkevällisesti, haluisesti
ja pysyväisesti; älkät paljailta ulkonaisilla
korwilla sitä kuulko; waan sisällisillä, että te
ymmärrätte mitä te kuuletta; andakaat sana
korwain kautta sydämmeen ja sieluun tungea;
kärkelkät Marian kansa JEsuren sanat, tut-
kistellen sydämmisänne. Lucan. 2: 19. to-
telkaat ja olkaat sanan tekiät. Nijn kauwan
kuin kimalainen istuu kuckaisen päällä, ei hän
mettä tee; waan kossa hän tulee pesänsä,
nijn hän äsken sen kallijn meden puolestansa
andaa, nijn pitä myös Meidän ei ainoastans
laskeman meitämme; Jumalan sanan kuckais-
ten

ten päälle ja sitä valjaldansa kuuleman; mutta myös itse elämästä se osottaman ja elämän ojeennurexi muuttaman. Sillä Jumala ei ainoastans waadi sitä, että me Hänen sanansa arwosa pidämme ja wiriästi tutkimme; mutta että me myös mieluisesti sitä kuulemme ja Pyhän Hengen awulla seuramme. Mitä hyödyttä se fairasta, että hänelle määrätän läkityriä ja ruokia, joita hänen nautikeman pitä, koska ei hän sen jälkeen tee ja elä? se on turha, kuulla ja tutkistella Jumalan sanaa, koska en me sen jälkeen elämätämme oienda tahdo; sillä tawalla en me ikänäns sielun hengellistä terweyttä saada taida. Jotka Jumalan sanasta lohduuttawat itslänsä, Jumalan armosta ja Jesuren Christuren anfiosta; mutta häwytömästi totutuisa synneisänsä pyrkivät, owat niitten kaltaiset, jotka mädänneen haawan päälle plastarin panewat ja andawat rahan märjän jääda yhtä hywin haawaan; sen kuin entiseldä waha on, tekewät he kahta pahem-mari. Ensin pitää haawa peraattaman, sitte taitan se parattaa: niin pitää synnin haawat myös ensin peraattaman, Lain kuluttawaa wijnaa siihen wuodatettaman, että sydan synnin ylitse rupee karwastelemaan, sitte äsken Evangeliumin terweellinen balsami siihen wuodatettaa taitaan ja Raamatun lohduuret sowitettaa. Ah! mitä autuas kansa me olisimme, jos me Jesuren sanat kätkisimme,

se on: sydämeistämme rakastaisimme Jumalan sanaa ja sen jälkeen eläisimme: en me silloin ijankaikkista kuolemaa peljätä tarwisisi, niin wähdän tämä kuolema meitä silloin wähdin-goitta taidais, kuin hän ei tainnut wähdin-goitta Christusta, jonga sanaa me kätkemme. Ujaallisen kuoleman meidän kyllä kuolla tähty; mutta tämä kuolema tuottaa meille suuremman hyödytyksen kuin wähdinon; me hyljäämme silloin kuolewaisen ruumin, purjetun majan, siinä toiwosa, että me kerta jälleens suuremmassa kirkaudessa meitämme siihen siirtä saamme: me tulemma silloin lewoittomudesta lepoon, tämän maailman sairaasten huoneesta ihanaan paradisiin; sota ja tappelus muuttu tässä ijankaikkiseri rauhan, syudi kunnian, murhe ilori, huokaus riemuri, köyhys rikkauderi ja turhuus ijankaikkiseri autimideri: sillä, Rauha ja riemu ijankaikkiseri on siellä, JEsus meild hywää, mitään ei kiellä, Siell iloitan, sekä waisatan Ja palmu käsis ain riemuitan Eik laata. Amen.

Sitte kuins rukouset pitänyt olet, niin waisa
Wirsi N:o 385.

Palmu = Sunnuntaina.

Weisa ensin Wirsi N:o 21.

Sunniallisen wieras pidon tedi Ahasverus, joka halligi Indiasta Ethio-

Ethiopiaan asti, sata ja seigemän Lym-
 mendä maakundaa, kolmantena halli-
 turensa vuotena, kakkille päämiehillens
 ja palvelioillensa Persian ja Medin
 sadan päämiehille ja maakuntain hal-
 litsoille hänen edesänsä, näyttäin heille
 waldakundansa kunnian, rikkaudet ja
 herraudensa kalliit kaunistukset monda
 päiwää : sata ja kahdeksan Lymmendä
 päiwää. Esther. I: 1, 3, 4. Minä kukun
 tämän yidon Kunniallisesti; sillä kuningas tä-
 män kansa ei muuta aikonut, kuin näyttä
 waldakundansa kunnian rikkaudet, täsä
 kaikki suuresti ja kunniallisesti tapahdui, ei puut-
 tunut täsä ruokaa, eikä juomaa; juomaa
 kannettiin kullaisilla astioilla ja aina
 toisilla ja toisilla astioilla, ja Kunnia-
 gallista wijnaa ydäkyllä. Juudalaiset,
 jotka täsä yidosä saapuilla olit, ei suingan il-
 man huokausta ja kynneleitä näitä astioita kat-
 jelleet, jotka Jerusalemin Tempelistä yhöstetyt
 olit. Tämä Abasberus ei ollut joku toinen
 kuin Artaxerxes Dchus, jonga elämä oli paha
 ja Jumalatoim, uskottapa on se, ettei hän
 näitä astioita Tempeliin takaisiin kanda
 andanut, josta ne yhöstetyt olit, ei mitäkän kunn-
 joudui hänen kunniansa enändämiseksi, pitä-
 nyt takaisin jäämän. Jos me katomme wie-
 rasten pahouutta eli ajan pituutta, niin muut
 yidot, ei tähän werratta taita. Se päälle sei-

foi puolen ajastaikaa, kaieki pöydät tähtettiin ruualla ylönpastifesti, joka wieraalle Indiasta Ethiopiaan asti. Tämä pito oli Sunniallinen; mutta ei siitä kuitengan muuta hywää ollut, kuin että ruumis rawittin, ja on tämä pito jo aikaa loppunut. Mutta kändäkämme nyt meidän mielemmie silmät paljota kunniallisembata pitoa ja ateriatat päin, nimittäin sitä päin, jonga HERRA JESUS wäähä ennen Hän en kärkeinistänsä asettanut oli, ja wielä joka päivä katkille Christityille walmistaa, josa ei ruumis; waan sielu rawitan ja wirwotetan, josa Hän myös leiwän ja wijnan alla ja kansa andaa meille pyhimmän ruuminsa ja wenessä syötä ja juota, niinkuin se Euwangeliunista kuullaan.

Euwangeliumi, I. Corinth. II: 23.

Sillä minä olen sen HERRALDA saanut, jonga minä 2c.

Me tutkistelemme tästä:

Sitä korkeinda ja kunnialisinda ateria maan päällä.

1. Ize Isännän suhteen.
2. Herkuin suhteen.
3. Hyödytyren suhteen.

Ensimmäinen Osa.

Isändänä tässä ei muu ole, kuin Jumalan ainoa

ainoa Poika JESUS Christus, uskovaisten suurin ja paras rakastaja, jonga korkeutta ja Majestetinttä, wiisautta ja hywyyttä, lempeyttä ja rakkautta, me sillen en tänsxi ihmetellä taida, suuri armo on istua ruualla Kuningallisella ja Ruhtinallisellapöydällä; mutta wielä suurempi armo on istua sen pöydällä, joka kutsutan Kuningasten Kuningaksi ja Herrain HERRAKSI. I. Tim. 6: 15. jonga Majesteti on loppumattomasti suuri; niinkuin ainoan pojan kunnia Isästä. Johan. 1: 14. JESUrella on kahden certainen kunnia: yxi niin muodoin, kuin Hän on totinen ihminen, joka seisoo kansa luodusa ymmärryksen walkeudessa, täydellisessä tahdon puhtaudessa ja pyhudessa, kuolemattomassa ruumin ja sielun kirkaudessa, täydellisessä ja pysyväisessä Jumalan katelemisessä, ynnä monen muun kunnian kansa, kuin Hänen Höndämisensä säätönn sopiwat. Toinen taas niin muodoin, kuin Hän on totinen, ijankaikkinen ja Majestetillinen Jumala; ja sentähden kutsutan: Zeko-Kirj. 7: 2. Kunnian Jumalaksi; joka kunnia on ijankaikkinen, Jumalallinen, loppumaton ja mittamaton, joka Hänellä, niinkuin Jumalan ijankaikisella Pojalla oli, Jumaludensa luonnon puolesta, ijankaikisen syndymänsä kautta ennen alkua mailman; mutta personallisessa yhteydessä ja sen kautta Hänelle, niinkuin Messialle ihmisen luonnon puolesta annettu oli: sentähden kutsu-

kuskutan Hän myös kunnian. **HERA**. 1.
 Cor. 2: 8. Meillä on syh ihmetellä Hänen
 hyyndensä ja wiissaudensa ylike. Suudalaiset
 mahtawat kauwan kyllä riidellä keksenänsä ja
 sanoa: Kuinga tämä taita andaa lihansa
 meille sytääd. Johan. 6: 52. en me näin
 kysnä mahda: waan uskoa wahwasti, että
 Hän, niinkuin kaicki-wiissas **HERA**, aiwan
 hyyin tiesi, kuinga Hänen puhuman piti. Hä-
 nen lempenttänsä ja rackauttansa mahdam-
 ma me ihmetellä, ei Hän sihen tytynt, että
 Hän sanan kautta ilmoitti meille rackaudensa;
 ei siinä wielä kyllä ollut, että Hän rackau-
 desta kihlasis ikenä meidän kanssamme; waan
 andaa ikenä meille kokonansa: päälliseri-
 wielä, asetti Ehtollisen, josa me eikein Hänen
 nautita saamme. Korkeammari rackaus ei
 nosta taida, kuin koska me oman ruuminme
 ja weremme ulos annamme. Ja ettem me
 tätä rackauden ateria halpana pidäis, niin tu-
 lee meidän tietä, että ike persona joka meitä
 ruocki ja rawike, on Jumalan iankaičkinen
 kaickiwaldias Poika, meidän Wapahajamme,
 Lunastajame, autuari-tekiämme, totinen Juma-
 la, ja Ihminen iankaičkisesti, se toinen persona
 Jumaludesa meidän Wälmiiehemme, yllimäi-
 nen Wappimme, Kuningaamme ja ylin Paimen-
 nemme. Joka tie totuus ja elämä on.
 Jos joku tahdois sanoa: Jos Christus täsä
 Isändänä on, kuinga Hän siis ynnä ike ruo-
 kana

Kana olla taita? vastaus: järjen silmissä, näkyy se kamalaksi, kuitengin on se tosi: ipse convivā & convivium: Hän on ynnä wieras ja ateria. Koska Hän ulos andoi Hänensä meidän edestämme lahjaksi, uhriksi ja Jumalalle maksaksi hajaksi. Ephes. 5: 2. Niin Hän silloin ei ainoastans ollut syv uhriin; mutta myös itse uhri.

Toinen Osa.

Sunniallinen on tämä ateria itse ruan puolesta, kuin me tässä nautiskemme: ulkonaisen näön jälkeen, en me muuta löydä kuin paljaan Leipwän ja wijnan. Mutta se paras ja kallin on näkymätöin, nimittäin Christuren Kuumis ja weri; sillä näin sanoo Hän: otakaa, syökät tämä on minun Kuumini; juokaa kaikki tästä, tämä on minun wereni: olisko jotain kallimpata löytää taittu Taivasa ja Maan päällä? sentähden me Jesuren Kuumin ja Werin läsnä olemissen pyhässä Ehtollisessa uskomme, waikka muoto meidän salattu on; siihen me wahvasti luotta taidamme, mitä Christus sanonut on; mutta siihen en me uskoa perustaa taida, jota ei Hän sanonut ole. Hän on sanonut: tämä on minun Kuumini ja Wereni; mutta ei hän ole sanonut: tämä merkke eli arwistaa minun Kuumistani eli Bertani, sentähden on paras

paras rippua tarkasti Christuren sanossa. Jos
 Ewä wisusti HERRAN sanasa pysynyt olis,
 niin ei Hän karmeeldä olis petetty. En me
 pienindäkän muutta saa täsä Christurelda teh-
 dysä Testamentisä: ajatellamme Mosesia,
 koska hän korwesa Sin luowui Jumalan sa-
 nasta riita wetten tykönä, hän löi kallioon, kos-
 ka hänen sitä sanalla puhuttelemän piti. Mo-
 ni taidais lajotella, ettei se mitään haitannut;
 mutta kaho! Jumala otti sen niin pahari,
 että Moses sen tähden ei tainnut tulla luvat-
 tuun maahan. Mos. 4. Kirj. 20: 12. Jos jo-
 ku tahdois sinua ylipuhua siihen, että Chris-
 turen sanat toisella tapaa ymmärrettämän pi-
 tä, niin wasta: minun HERRANI JESUS, jo-
 ka Ehtollisen asettanut on: on aiwan hywin
 tiennyt, kuinga Hänen puhuman piti; sillä
 Hän on itse totuus, ja on suurella kiiwaudel-
 la sanonut: se puhe jonga minä puhuin,
 pitä hänen duomizeman. Joh. 12: 48.
 Jos paljas ihminen olis sanonut: ottakat,
 syökät, tämä on minun ruumiini, niin meil-
 lä olis syh epäillä siitä; Mutta koska Hän sen
 sanonut on, jolle ei mitään mahdotoin-
 da ole, jolle annettu on kaikki woima
 Taiwasa ja Maan päällä. Matth. 28:
 18. niin en me ensingän siitä epäile, Hän
 woi kaikki ylönpaltisesti tehdä, kaiten
 sengin ylige, kuin me ymmärrämme.
 Ephes. 3: 20.

Kolmas Osa.

Mutta mitä hywää meillä siitä on, että me pyhässä Ehtollisessa, Leitwässä ja Wiivassa, sen kansa ja alla saamme syödä ja juoda **Suuren Ruumin ja Beren?** mitä se meitä hyödyttää? se tässä kolmannessa osassa lyhykäisestii opotettaman pitää. **Wapahtaja sanoo: syökät ja juokat syndein anderi saamisexi.** Tässä Ehtollisessa ei Ruumis; waan Sielu tulee wirwoiteturi, niinkuin läkitys se sisään otetan, ei ruumin rawinnori waan että sen kautta sairaus pois karkonduis; niin on myös tässä asiat: **Joka sen nytt oikein tietää, Eet hän täs suuren armon löytä, Se syökän täst' uskos wahwas, Niin sydän saa olla rauhas.** Se hyödytys on meillä siis tästä ateriasta, että me saamme syndein anderi saamisen; tämä en kaitetickin kallis. Jos me **Davidin** kansa kysymme, mitä se kallijn mailmasa on? niin wasta hän: **Psalm. 32: 1, 2.** syndein anderi saaminen; sillä autuas on se, jonga pahat teot owat annetut anderi, ja jonga synnit peitettyt owat, autuas on se ihminen, jollen **HERra** ei soimaa wääryyttä. Joka ihmisen tuotmasta wapa on, ja jolla sowitzettu **Jsa** **Taiwaasa** on, hän on täydellisesti onnellisin ihminen maan päällä, hänellä se suurin ihwitys sekä tässä, että tulewaisessa elämässä on.

Tästä me opinme tuten tunnustaman sen
 hyvän Jumalan suurta edeskaomista ja hy-
 vyyttä, joka ei ainoastans säätänyt ole meitä
 ijankaictiseen elämään ja Taiwaan, Testa-
 mentin kautta, meille määrännyt, niinkuin ka-
 tomattoman perinnön; mutta myös andanut
 meille senkaltaiset wälikappaleet, joiden kautta
 me taidamme tulla saawuttamaan niin kallijn
 tawaran. Oxi uskova HERRan Ehtollisen
 wieras, taita sen puolesta Ukaphin kansa sa-
 noa: Psalm. 73: 25. **HERRa!** kuin sinä
 ainoastans minulla olet, niinkuin minä
 pyhästä Ehtollisesta sinun täydellisesti nautinut
 olen, niin en minä ensingän sitte Tai-
 waasta ele Maasta tottele. Se hyvä Ju-
 mala menettä itsensä meidän kansamme niin
 kuin oikia Isä: hän totutta heitä lufemaan,
 hän kanda senkaltaisista wälikappaleista mur-
 hetta, joidenga kautta hänen lapsensa opin ja
 taidon käsittävät, hän lähettä heitä luku paic-
 koin, ei säästä yhtän kustannusta, että he op-
 peneixi miehixi tulisit; niin tekee myös se tai-
 wallinen Isä, meidän köyhäin lastensa kansa,
 joita Hän mielellänsä Kuningoixi ja Papeixi
 tahtoo, Hän ei ainoastans ylösota heitä armo-
 lapsiensa; mutta myös säätää kaikenlaiset ar-
 mo-wälikappaleet, joidenga kautta he taita-
 wat joutua ja tulla niin suureen kunniaan.
 Se Christitty, joka nytt mahdollisesti nautiße
 HERRan pyhän Ehtollisen, tulee ei ainoastans
 wapari

wapari synneistänsä ; sillä niinkuin HERRA
 JESUS Kristin päällä ansainnut on meille syn-
 dein anderi andamisen ; niin jakaa Hän sen
 myös HERRAN Ehtollisessa ulos : mutta hän
 wahwistetan myös uskosa ja rackaudesa JE-
 suren tykö, niinkuin sen, jonga kansa hän Eh-
 tollisessa, likimmaisella tawalla on yhdistetty
 tullut. Jesuren Weri ei ainoastans puhdistaa
 synneistä ; mutta antaa myös woimaa sotia
 syndiä vastaan. HERRAN Ehtollisessa me löy-
 dämme senkaltaisen ruan ja juoman , jonga
 kautta meidän sielumme wahwistuwat wael-
 danaan Jumalan teisä. Me tulemma wä-
 lewäri hengesä, että se wanha Adami ei saa
 meisä hallita ; waan sotia perkelettä ja mail-
 maan vastaan : me tulemma palawari rackau-
 desä, hartari rukouresa, taitawari ja karta-
 waiseri kaikisa meidän tösfämme, etten me au-
 tuuttamme kadotaisi. HERRAN Ehtollisessa
 me löydämme elämän leiwän, joka taivasta
 alastulee, joka sitä syö, ei hän isoo ijankaic-
 kisesti ; waan elä ijankaikkisesti. Joh. 6: 51.
 me saamme siellä maistaa Jumalan hyyden
 leipää ; me saamme maistaa kuinga suloi-
 nen HERRA on. HERRAN Ehtollisessa me
 löydämme elämän lähteen, terwenden lähteen,
 rackauden lähteen ja autuden lähteen, joka
 Jesuren haawoista wuotaa, joista waloo JE-
 suren Jumalan Pojaan wert, joka puhdistaa
 meitä synneistä, uskosa wahwistaa, murheesa

wirtuutta, ja sielun ahdisturesta rohwaisee ja ilahuttaa, tästä lähteestä juomina me sulaa lohdutus wettä, woiman ja elämän wettä, ilon ja riemun juomaa, puhdasta Jumalan sanan riestä Jesuren lohdutus rinnosta.

Mutta pitänekö kaikki tätä pyhää ateriaa niin kuumiallisna ja karkiana, kuin Jumalan lapset tekewät? ah! ei suingan, tässä löytään monda Christittvä, jotka Israelin lasten kanssa enemmän ajattelewat liha patojan ja Egyptisä, kuin sitä taiwaallista Mannaa, joille wäkewät juomat paremmalle maistuwat, kuin tämä nestet, joka Jesuresta waloo. Eiköstä niitä ole juuri monda joilla ei ensingän ole himoakan tämän kallim taiwaallisen aterian perään ja sentähden yhdestä hetkestä toiseen, HERran Ehtollisen käymisen kanssa wiinwyttelewät. Minä olen wiisi siitä, ettei monikan tälle Ehtolliselle tulisi, ellei he sitä pelkäisi, että he Christittöminä pidetän ja maallisella rangaisturella ekitään; sentähden tulewat he joskus edes; mutta ilman walmitusta, heildä puuttu häawatteet ja uskon öljy heidän lampuistansa, ei he tiedä mitä warten he sinne menneet owat, eli mikä hyödytus heillä siitä on, ei he tahdo tura heitänsä syndisri; sentähden ei he myöds halulla tälle aterialle tulla taida. Mutta että senkaltaiset wastahakoiset HERran Ehtollisen nlon katojat, wanhurskaalda Jumalalda usein tulewat rangaisturi,

sen me moniasti kuulemme ja näemme, ja jos
 niin waaditaisiin, esimerkillä wahwistaa tai-
 daissimme. Joku taidais tässä sanoa: eiköstä
 se olisi parempi peräti olla pois. HERRAN Ehtolliselta,
 kuin mennä sinne mahdottomasti?
 vastaus: ei kumpikan kelpaa. Teini, joka
 ei tahdo mennä luku huoneeseen; waan käwe-
 lee joutilana, on niin hywin rangaisturen
 alainen, kuin sekin, joka kyllä menee luku
 huoneeseen; waan ei taida lukuansa, ja on kon-
 nan kurinen; niin puolettomia ihmisiä löy-
 tään, jotka niin syöwät ja juowat, että he
 siitä kipiäri tulewat; jos joku hyyt siitä tahdois
 päättää ja sanoa: en minä enää tahdo syödä,
 engä juoda; sillä minä hawaitzen sen, että ih-
 miset siitä kipiäri tulewat, niin hän kaitetic-
 kin hulluna pidettäisiin: aiwan niin tässä se näh-
 dän, että rangaistus sitä seuraa, ellein me
 mene HERRAN Ehtolliselle; ja jos me mah-
 dottomasti sinne menemme, niin me myös
 rangaistaan. Sillä joka kelwottomasti
 syö ja juo, hän syö ja juo igellensä duo-
 mion, ei eroittain HERRAN runnista;
 jotka sanat yldäkylläisesti sen osottawat, että
 mahdottomat myös sawat Christuren Ruu-
 min ja Weren. Mutta jos sinä sanot: Minä
 tahdon niin kauwan wihiwyttää HERRAN Ehtollisen kanssa, että minä
 Engelein puhtauden ja mahdollisu-
 den olen saawuttanut: siihen wastatan: ett
 sinä

sinä ikänäs niin HERRAN Ehtolliselle tulisi; sillä tässä kuolevaisuudessa senkaltaista puhtautta ja mahdollisuutta, en me toivoakaan mahda. Baihi sitä on tässä kahtalainen mahdottomuus: yri on kansa syntynyt ja luonnollinen, joka löytyy kaikkein tykönä; sillä ei yhtään ihmistä maan päällä löydy, joka itsensä ja itse tähtensä mahdollinen olis tätä kallista rakkauten ateria nauttimaan: jokaisella kuin HERRAN Ehtolliselle menee, on synnaino: Matth. 8: 8. HERRA en minä ole mahdollinen, että sinä tulet minun katonni ala: Toinen on laitettava ja ilmiä mahdottomuus, koska joku menee Ehtolliselle ilman katumusta, ilman uskoa Christuren päälle ja aikomista parata elämänsä. Se on vaarallinen asia, estyä HERRAN Ehtolliselta sen synnain tähden, että me luulemme, etten me tarperi ole soveliat ja mahdolliset, jota Lutherus koetteli; sillä perkele wietteeleesuccelasti, ja ehit kaikella kavaludella estää ihmistä tästä pyhästä Sacramentista, sen päälle, että hän luowutais senkaltaisen pois uskosta ja saattais Wapahtajaansa unhohtamaan; sentähden rakkat Chyistit! käykät usein tälle Punnian aterialle, ja koska sinne menette, niin katsekot wisusti verään, että se tapahduis mahdollisesti: Sen päälle sinus wahwasti luotta, Hänen sanastans älä luowu suotta, Joka synnill' raskautettu on, Se tälle

pöytä

pöydälle tulkon. Tietkät se, ettei mikän
 aina sodi tätä ateriaa vastaan, niin valio kuin
 saastainen ja Jumalatoim elämä, sentähden
 kadu sinun tehtyjä syndejäs sydäminellisesti ja
 edespäin ahkerudella karta niistä; mikä taita
 hirmuisempi olla kuin se, koska me Sen ruu-
 min, johon me Jumalan Poiaan pyhän Ruu-
 min vastaanotamme, sen suun ja huulet, jot-
 ka Jesuren Christuren werellä priskoitetut
 ovat, Jumalattomilla sanoilla ja töillä saas-
 tutaissimme. Mengämme sinne welwollisessa
 nöyrydesä, ei tawan wuori; waan tähdellä
 halulla ja ikäwöisemissellä: karttakamme ai-
 na, ettei oma, tundo olisi poldin raudalla
 merkitty, niinkuin niitten on, jotka ei ensin-
 gän tunne syndejänsä, ei tottele niistä oman
 tunnon pistoria, kuin he Cain saarnasta saneet
 ovat; waan maallisessa menestysesänsä suru-
 toina eläwät, josta Propheta Jeremias puhuu:
 48: 11. Moab on nuorudestansa ollut su-
 rutoin ja on rahkansa päällä alallans ollut
 ja ei ole koston wuodateturi tullut, yhdes-
 tä astiasta, niin toiseen, eikä jostus men-
 nyt fangiuteen, sentähden on hänellä
 hänen makunsa tallella ja hänen hajun-
 sa ei ole muuttanut iziänsä. Päätoveri
 tahdon minä edes tuoda muutamia lohdotus
 sanat murheellisille: kuulskat te katuwaiset syn-
 difet, jotka Davidin kansa walitatte: minun
 sydämmeni ahdistus on suuri; älkät Cai-

nin kansa sano: Minun rangastuksen on suurempi, kuin että se olis anderi annettava. Kristus, joka itse totuus on, Hän on sanonut; että Hänen werensä on wuodatettu syn-
 dein anderi saamiseksi. Tästä on meillä nyt meidän syndeimme armollisen anderi saamisen panti, sinetti ja wakuutus; tästä on kaiken weskamme maro, tästä on kaikkein sielun haawain parannus. Älä sano sydänmesäs: Jumala tosin on minulle anderi andanut; mutta minä olen Kasteni liiton rikonut, se taita nyt olla mahdotoin tehdä parannusta: ei niin rakas ystäväni! kaiken laupinden Isä tuhlaaja pojallekin rakendaa aterian. Älä sano: Jumala ainoastans jokapäiwäiset ja heikouden synnit anderi andaa; mutta ei ehdollista syndejä. Tästä on yhteinen anderi andaminen, koska sinä rupeet ihelles muistutteleman uuden syndejä, sitte kuins kerran totisen parannuksen tehnyt olet, niin johdata silloin myös mielees, sitä vastaan, Jumalan unhoittaminen. Jos Jumala sinun syndis unhoittanut on sanoden: en minä tahdo itänäs enä muista sinun syndejäs. Jerem. 31: 34. niin mahdat sinä myös ne unhoittaa: älä kuoletettuja syndejä enä ylöskaiwa, älä Jumalaa walhetteliari tee. Davidin ja Barwalin esimerkillä taidamme muistella syndejämme; mutta tätä syndein muistoa ei käyttä epä-uskoxi; waan kiltorexi; turwallisesti taidamma
 me

me väättä ja sanoa: Sun armohos o Jumala! En ole mahdollinen, Mä tein palion pahuutta, Jot waitiast walittanen: Waan uskon JEsu! totifest, Etts lagot päällen leppyifest, Kost armoi kerjään nöyräst.

Rukousten jälkeen weisa Wirsi N:o 18:

Pitkänä : Perjantaina.

Weisa ensin Wirsi N:o 148.

Evangeliumi Lucan. 23: 32.

Rijn wietin myös JEsuren kansa kaxi muuta pahan tekiätä surmata 2c.

Sinä saatit minun työtä tekemään sinun synnisäs, ja oiet rehnyt minul-
le waiwaa sinun pahoisa reoissas.
Minä, minä pyhin sinun ylige käymises
pojes minun tähteni ja en muista sinun syn-
desäs. Näisa sanoisa. Esai. 43 : 24, 25.
meidän eteem asetetan JEsuren Christuren
meidän Wapahtajamme kirjäs kärsiminen, jon-
ga Hän meidän syndeimme tähden kärsi. Ju-
malalle on se tänäpänä juuri otollinen työ,
jos me uskon silmillä JEsuren päälle katom-
me, joka uskon alkannut ja päättänyt on, ja

edestuoituin sanain tilan andamisen jälkeen tut.
Kijtelemme:

Rhtä pyhää Pitkää Perjantai ryötä,
Joka siinä seisoman pitää, että me tut.
kimme:

1. Tze sitä karsiwää personata.
2. Karsimisen laitaa ja menoa.
3. Karsimisen syytä.

Ensimmäinen Osa.

Ei kukaan muu puhu tässä; waan se joka tä-
män lugun aluusa, nämät sanat sano-
nut on. Näin sanoo **HEKra**, joka sinun
Jacob loi ja joka sinun Israel teki: älä
peltä; sillä minä olen sinun lunastanut:
Minä olen sinun nimeldäs kugunut, si-
nä olet minun. Esai. 43: 1. Mutta kuka
tämä siis on? ei joku muu kuin Jumalan
Poika, jonga kautta kaikki tehdyt ovat.
Johan. 1: 3. Värsysä 11. kuuu Hän it-
zensä Wapahtajari: paigi minua ei ole Wa-
pahtaja ja Värsysä 14. Lunastajari; tei-
dän lunastajanne Israelin Pyhä. Nämät
nimet Hänelle tulewat: **HEKra** on Hän;
sillä Hän halliße kaikkein yllise, Hänelle on au-
nettu kaikki woima taiwaisa ja maan päällä,
jota perkeletkin **HEKra** tunnustaa tönny.
Maal.

Maallissilla Herroilla on heidän waldar:sa Jumalalda, ja sen puolesta kunnioitettaman pita: kunnioittakat Kuningasta. I. Petar. 1: 17. **J**esus on sentkaltainen **HERRA**, jonka Herraus pysyy ijankaikkisesti. Hän on kaikkialdians **HERRA**, muutoin ei Hän wihollisiansa maahan lyöda ja woittaa tainnut olisi: **Xri Wapahrtaja**, joka teloitetun autuden takaisin woittanut on. **Xri Lunastaja**, koska Hän **Kristin** kuoleman kautta meitä ostanut on synnistä, kuolemasta perkeleeldä ja helwetistä. **Pyhä** oli Hän, muutoin olis Hänen pitänyt maraman omain syndeinsä edestä, eikä olis tainnut olla sowindo mailman syndein edestä. **Että** Hän oli siwiä ja pyhä, se antaa meille esikuvan seurataremme; että Hän **HERRA** on, jättä meille täydellisen wissenden siitä, että lunasturen työ on tapahunut. **Pilaturen** täydni Hänelle sen todisturen antaa, että Hän oli pyhä: en minä löydä yhtään wikkaa tässä ihmisesä, josta te **Lanna** te Hänen päällensä, eikä **Herodeskan**. **Lucan. 23. 14.** **Pilaturen** **Emännän** täydni todistaa Hänen pyhdestänsä: **älä** sinä mitän tee sille wanhurstalle miehelle. **Matth. 27: 19.** **On** siis se kärsiwä persona ei ainoastans **HERRA**; mutta myös pyhä ja wanhurstas **HERRA**. Hän on sen kaikkien korkeimman **Jumalan Poika**, josta **Näni Taimaasta** sanoi: **tämä** on minun

Poikasi: Hän ja ei joku muu, on se joka tässä
 sanoo. Esai. 43: Sinä saatit minun työ-
 tä tekemään sinun synnissä.

Toinen Osa.

Tämän HERAN karsiminen oli kova, ras-
 kas ja tiiras karsiminen: sinä saatit
 minun työtä tekemään, se on: sinä olet mi-
 nun orjaksi tehnyt. Joka waikka Hän oli
 Jumalan muodosa, ei lukenut saaliiji
 Jumalan kaltainen olla; waan alensi it-
 zensä, otti orjan muodon päälleensä. Phil.
 2: 6, 7. Ei ihmisen poika tullut, että
 Händä piti palweldaman; mutta että
 Hän palwelis. Matth. 20: 28. Hän kut-
 zutan iiri palweliari, jonga sielu työtä tehnyt
 on. Mitä Psalm. 90: 10. ihmisen elämästä
 sanotan: kuin se paras ollut on, niin on
 se tusta ja työ ollut, sitä samaa taidamma
 me Jesuren elämästä sanoa. Wanhemmil-
 lensä oli Hän kuuliainen, ei atkaansa laisku-
 desa kuluttanut; waan työssä. Astuisansa saar-
 nawirkaan löysi Hän kyllä työtä, Hänen yli-
 aikainen saarnamisensa wäsitti Hänen, Hän
 waelsi ymbärinsä, teki hywää ja wacans-
 si kaikki, jotka perkeleeldä waiwattin.
 Leko - Kirj. 10: 38. Louluda joudui Hän
 karsimisensä työhön, koska Hän sorkkui wijs-
 na kuurnan yrinänsä, ja ei yrittän kansas-
 ta

ja Hänen kanssans. Esai. 63: 3. Sinä
 saatit minun työtä tekemään, teit minulle
 juren waiwan, joka erinomiattain tapahtui
 Pitkänä Perjantaina, jona Hän suurimman
 waiwan kärsi, ja parhaitin wäsyttiin. Jot-
 ka wihollisiaansa vastaan sottiwat, he wihdoin
 wäsywät. Christus tässä sodei perkelettä was-
 tan, josa Hän niin wäsi, että Erzeli tai-
 waasta alastuli rohwaistemman Händä. Jo-
 ka raskasta kuormaa kanda, se wäsi; Jesu-
 ren seljässä makais se raskas ja puoletoin syn-
 nin kuorma, Hän on se Jumalan kariza,
 joka pois otti ja kanda maailman synnit.
 Joh. 1: 29. Jumala heitti kaikki meidän
 wärdemme Hänen päällensä. Esai. 53: 6.
 Davidin synnit olit hänelle niinkuin raskas
 kuorma ylönraskat. Psalm. 38: 5. hänen
 nesteensa se kuivui niinkuin se Kesällä
 kuivaa. Psalm. 32: 4. Eijä me taidam-
 me päättää, mikä hirvainen kuorma kaikkein
 ihmisten synnit olleet owat: Jonga tykö tuli
 Jumalan wihan kuorma, joka ynnä synnin
 kansa Hänen päällensä langes; sillä Juma-
 la on synnin wihollinen, ja synni on syh min-
 gä tähden Jumala wihastuu; synni on wäli-
 kappale, jonga kautta Jumalan wiha ylös-
 pidetän ja koetellan, (että minä niin sanoa
 mahdan) koska nyt Jumalan Poika otti pääl-
 lensä kaikkein ihmisten synnit, annoi ne sel-
 täänsä sälytettää, niin se kuluttawa Jumalan
 wihan

wihan tuli, joka poltaa alammaiseen helwet-
tijn, on myös Hänen selkäänsä sälytetty, ei
yri osa Jumalan wihasta; waan kaicki, tån-
dellinen ja julma Hänen wihansa, kaicki Ju-
malan wihan wirrat käwit Hänen ylitensä:
Hänen täydyi ulossärpää kaicki Jumalan wi-
han maljat, jonga tähden Hän myös wapisi
ja kaubistui, rukoillen taiwaallista Isäänsä,
että se kalcki olis mennyt Hänen ohitsensa, jos
Mahdollinen ollut olis. Toita takaa ajetaan,
niillä on waiwaa, ja he wäsrywät; Christusta,
niinkuin peuraa, jonga koirat kiertäneet olit,
takaa ajettiin ja riepotettiin yhden wäärän duo-
marin tyköö toisen tykö. Psalm. 22: minä
pyhin sinun ylitetäymises poses, joka ta-
pahrti Hänen kalliin werensä kautta, jolla
Hän sen welka kirjasta pois pyhkeis, meidän
sydämmemme taulusta, johon se rauta kowe-
lilla kaitwettu oli. Hän kuitwais sen riettaan
saastaisuden, joka alati astiasa ripui niinkuin
jotain kirjasta poispyhitän; niinkuin kynneleet
kuitwatan, niinkuin Auringo sumun kuitwaa:
minä pyhin sinun pahattelos pois niin-
kuin pilwen, ja sinun sündis niinkuin su-
mun. Esai. 44: 22. tämä ei ilman suurta
waiwaa ja tñötä tapahrtua tainnut. Woi!
kuinga raskas oli se HERRalle Jesurelle, en-
nentkuin Hän asian niinkauwas sai. Eikö Hä-
nen tähtynyt hikoilla werta ja werensä wuo-
datta, enmentkuin Hän kaicki sai toimeen? min-
gä

gä tuskan, pinnan ja kiurun Hän kärsi, ennen kuin Hän työstänsä lewätä sai ja taisi sanoa: jo nyt on kaikki täytetty. Tämän ylise walitta Hän ihe: Psalm. 116: 3. Helwetin ahdistukset owat minun löytäneet, minä tulin waiwaan ja tustaan, julmait parwi saartain, läwisti minun kätteni ja jalkani. Psalm. 22: 17. Kolmemiesä Babylonian palawasa Pähisä ei kuultu walittawan ja itkewän: miri niin? sillä he olit ilman wahingota Pähisä, ei tundeneet pienindäkän kipua, heidän hius karwansa ei olleet palaneet Dan. 3: 27. Mutta Christus Hän tunsi kiurun sekä ruumin, että sielun puolesta, sentähden Hän myös Ristin päällä suurella, äänellä huusi. Ellei Christus kipua tundenut olisi, niin ei Hän joku totinen ihminen ollut olisi, ei Hän totudesa meitä rakastanut olisi: kulluttawa Jumalan wihan tuli ei olis ahdistanut Händä, eikä Hän meitä täydellisesti lunastanut. Mutta nyt me Hänestä sanoa taidamme: totisesti Hän kandoi meidän sata raudemme, ja meidän kipumme Hän säilytti päällensä: Esai. 53: 4. Mutta waic- ka se oli kiras kärsiminen, jonga JEsus kärsi, oli se kuitengin wapaasta ehdosta ja mieluinen: minä pyhin pois sinun ylise käymises minun tähteni: ei waadittuna: waan sulasta hywydestä, rackaudesta ja uskollisudesta, kazo! minä tulen: Raamatusa

on minusta kirjoitettu : sinun tahtos minun Jumalani, teen minä mielelläni. Psalm. 40: 8, 9. Koska Hän Lucan. 22: 15. sanoo: minä olen halulla halainnut syödä tätä pääsiäis lammasa teidän kansanne, enmentään minä kärsin; niin me siitä päätätä taidamme, että HERRA JESUS sitä aikaa erinomaisella halulla ikävöinnyt on, jona Hän, niinkuin se totinen Pääsiäis Lammas, koko maailman syndein edestä uhrattaman ja teurastettaman piti. Tunga tähden koska Judas murhallisen seuransa kanssa Häntä ehei, niin ei Hän hymyittänyt itsiänsä; vaan sanoi: Matth. 26: 46 nostaat köylämme: Käy se lähestyi, joka minun pettää. Ja niinkuin Isaac muinain hyvällä mielellä ja vaatimata seurais Isänsä vuorelle; aiwan niin tämä Isän Jumalan Poika, mieluisesti astui kärsimisensä vuorelle ja on siellä maistanut kärsimisensä ja kuolemansa katteraa myrhamita.

Tämä taidais joku kysyä: oliko se tarpeellinen, että Jumalan Poika piti kärsimän ja kuoleman, eikä tämä muuta neuvo ollut lunastaa ihmistä? vastaus: jos Jumala, ilman rangaistuksen haastoa kieltänyt olis, synmästä hyvän ja pahan tiedon puustaa, niin, kuka tiesi, ihminen ilman määrättyä rangaistusta ja tärkeri tekemistä, langemisensa edestä, anderi andamisen saada tainnut olis; mutta koska

ka Jumala selkiästi nimittä rangaistuksen: jona päivänä sua sitä syöt, piti sinua kuole-
 malla kuoleman; niin ei tainnut se toisin olla
 kuin että se piti täytettämän: waikka ei ihmisen
 omassa, kuitengin toisen personassa, joka ihmisen
 takaus- mies olemalla piti, jos muutoin Jumalan
 totuus seisoman viti. Koska nyt ihminen oli
 kuoleman ansion tehnyt, niin piti Jumalan
 wanhurskauden woimasta, Jumalalle täysi
 maro tehtämän, kuitengin tämä täysi maro
 ihesänsä ja itse puolestansa et ollut niin
 pahaldansa tarpeellinen; sillä se oli sula
 Jumalan armo teko; Jumala olis kyllä tainnut
 antaa ihmisen senkaltaisessa synnin wihelijäisydesä
 ja turmeellusesä maata; mutta, katso! että Hän
 armahti händä ja tahdoi teloitettun autuden
 hänelle jälleens lahjoitta, sentähden oli se
 tarpeellinen, että Jumalallinen persona piti
 ihmisen luonnon päällensä pukeman ja kuoleman
 kärsimän.

Kolmas Osa.

Mutta mikä on ollut syy näin raskaseen ja
 kiiraseen Christuksen kärsimisen tähön, sen
 edestuođut sanat osottawat: nimittäin, meidän
 syndimme ja ylise kämmisemme: mille olet
 sinä tehnyt työtä sinun synneissä, ellei
 ihminen olis syndinen ollut, niin ei Christus
 olis tarwinnut tulla ihmiseksi, kärsiä

siä eli kuolla. Me olemme siis se kansa, joka
 Jesuren haavoittaneet, vihanneet ja wai-
 wanneet olemme. Me olimme ansainneet,
 että me ajallisilla ja ijankaikkisilla rangaistu-
 xilla olisimme tulleet hukutetuiksi; mutta Hän
 astui meidän ssaamme ja meitä wihoitettun
 Zaiwaallisen Isämme kansa soriitti. Mitä
 ihmiset heidän syndeinsä tähden kärsimän piti,
 sen on Christus kärsinyt; synnit tuovat aina
 myötänsä kirouren; Christus tuli kirouperi
 meidän edestämme. Galat. 3: 13. Syn-
 nit ansaitsewat helwetin rangaisturen; Chris-
 tus kärsi helwetin tuskian, koska Hänen yrtitar-
 hasa walittaa tändyi: minun sieluni on suu-
 resti murheisansa kuolemaan asti. Matth.
 26: 38. samalla tapaa myös ristin päällä,
 Matth. 27: 46. minun Jumalani! minun
 Jumalani! Mikis minun ylonannoit?
 Jesuxelle työtä ja waiwaa teit, ei ainoastans
 yri ja toinen syndi; waan kaikki synnit, kaikki
 synnit, sekä peri-että teko synnit, salaiset ja
 julkiset, tietnyt ja tietämättömät, ehdolliset ja
 heikkonden synnit, makaisit Hänen seljäsänsä.
 Cainin weren wika, Lothin sukuruhaus, Da-
 vidin murha ja huornus, Manassen Epä-Ju-
 malan palwellsus ja lauhistus: kaikki nämät
 on Jesus poispyhinnyt, tosin kaikki ne kuin
 hamaan mailman loppuun asti tehdän. Et
 Hän muistackan katuwaisten syndejä, ne owat
 kaikki peitettyt. Psalm. 32: 1. ne owat meren
 syryn.

sywyteen heitetyt, josta ei ne enä edestule
 Michan. 7: 19. Josta Uudessa Testamenti-
 sä. I. Johan. 2: 1, 2. puhutan: Minun
 lapsukseni! näitä minä teille kirjoitan,
 ettei te syndiä tekisi, jos joku syndiä te-
 kee, niin meillä on edeswastaja Isän ty-
 tönä, Jhesus Christus, joka wanhurs-
 kas on. Ja Hän on sowindo meidän
 syndeim edestä, ei ainoastans meidän,
 waan myös kaiten mailman edestä. Tästä
 se nyt nähdän, että syndi se on, joka Ju-
 malan Pojalle, niin raskaan ja kovan wai-
 wan tehnyt on. Kuinga hirmuisesti Jumala
 synnin ylise wihastua mahta, koska Hän syn-
 nin tähden niin wihainen ollut on sille miehelle,
 joka Händä sitisi on: Jos nämät owat
 tapahtuneet tuoresa puusa, mitä sitte tapahtu
 kuitwetusa, tietkämme ja tundeämme tästä,
 että se on hirmuinen asia, tehdä syndiä, kos-
 ka Jumalan Poika synnin tähden kuoletetta-
 man piti. Syndi on senkaltainen sairaus,
 jota ei muulla parata; waan Jumalan Po-
 jan werellä. Nähtät siis, kuinga Hänen wiat-
 tomat kätensä owat läpise läwistetyt, Hänen
 puhtaat jalkansa nautitut. Hän tulee sulhes-
 kellyxi, puhdistarensa mettä saastaisudestam-
 me, pueteturi häpiällisijn wateisijn peittären-
 sä meidän alastomuuttamme, ruostituri, että
 me tjankeikkisen ruostimisen wältäisimme.
 Hän janois, että meidän sielumme wirwotet-

taisiin. Hän maisti ijankaikista kuolemaa; etten me kaicki ijankaikisesti kuolla mahdais. Hän kandoi mielelläns Jhsnsä wihan, että se meidän pääldämme poies tulla tainnut olis.

Koska nytt kaicki ihmiset tarwihewat tätä Wapahatajaa; sillä kaicki owat syndiä tehnet, kaicki owat sekä peri-että teko synneillä ras. kautetut; niin on se oikein ja Christillisesti, että myös kaicki ahkerasti tutkistelewat Hänen waiwaansa ja työtänsä, Hänen kärsimistönsä ja kuolematansa. Pawali hywällä esimerkillä meitä edellä län, koska hän sanoo: I. Cor. 2: 2. En minä iziäni pitänyt teidän seasanne mitäkän tietäwäni; waan ainoastans Jhsuren Christuren ja sen ristinnaulitun. ja Gal. 6: 14. Pois se minusta, että minä muusta kerstaisin; waan ainoastans, meidän Hksran Jhsuren Christuren rististä. Mutta kuinga aiwan harwat ne owat, kuin ajattelewat heidän syndeistänsä, jotka Christurelle kärsimisen ja kuoleman saattaneet owat. Waicka Christurella meidän synneisämme ja pahossa teoisamme on ollut niin suuri waiwa ja työ, ja meidän syndimme Hänelle niin raskas kuorma olleet owat; niin wähin osa kuitengin pelkä syndiä: tyhmiä nauraa syndiä. Sananlast. R. 14: 9. Eiköstä sentkaltaista kansaa löndy, joka kerstaa synneistänsä: sentkaltaisia, jotka nauraen ihasturella muille suurexi, pahennurexi, puhuwat ennen

ennen tehdystä synneistänsä? mutta ongo se oikein, nauraa syndiä, joka JEsurelle kirjaa kiroum ja waiwan maranut on? Jos synnin luorina JEsuren päässä niin raskaasti makais ja sinä, o ihminen! sen ylönkatot: Jos syndi Christuresta hien, weren ja kynselet pusersti, puolettomat huokauret ja murheellisen heugen aikoin sai, ja sinä tyhmiä! naurat sitä, teet pilkkaa sen kansa. Syndi ahdisti JEsusta niin, että Hän, taitwaalle ja maalle hämmästyxi, Isoin Väneen huusi; minun Jumalani! minun Jumalani! mikis minun ylönannoit? Jos Hän synnin ylise isoin Väneen huusi, mikis sinä sitä nauraisit? sinä teet pilkkaa, waloistat, kirouristat, petorestat, pahoišta himoistat, joiden ylise JEsus kuitengin huokaa. Sinä ylönkatot saarnattua sanaa, ja JEsus itkee ylönkathees ylise! Sinä tompele! ett sinä nimmärrä mitä syndi wakkuttaa ja myötänsä tuo, sinun olis pitänyt kärsimän sen mitä JEsus tässä kärsi. Moni lulee, että hänellä nytt on suurempi wapaus syndiä tehdä, koska heidän syndinsä Christuren kautta owat poispyhitet; mutta sinä siwusa ei he tahdo ajatella sitä, että he silloin wasta uudesta ristinnaulihewat JEsuren. Juudalaiset ei swingan kunnian HERRAa ristiin nauhinneet olisi, jos he olisit Hänen tundesneet, I. Cor. 2: 8. Christitnyt tundeswat Hänen, pidäis myös oikeutta myöden, näin

julkisen Jumalan sanan saarnan tyköndä tunn-
deman Hänen, ja yhtä hywin ehdollisten syn-
deinsä kautta Hänen wastauudesta ristijn nau-
lijewat: mikä heidän rangaisturensa wihdoin
ijankaikkisudessa olemian pitä? ijankaikkinen
waiwa ja tuska heitä kohtawa on. Koska me
työtä tehneet olemme wäsyriin täällä, niin
meillä on lepo; sillä lewon hetki ja ehto saa-
wutta; mutta helwetissä ei lewon hetke ole
odotettawana: heidän waiwansa sawu ylös-
astuu ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja ei
heillä ole lepoa päivällä, eikä yöllä.
Ilmest. Kirj. 14: 11. sentähden raakat Chris-
tityt! älkääät silleen umbotako sitä waiwaa ja
työtä, kuin Wapahajalla Jesurella ollut
on, meidän syndeimme tähden; ajatelkaat
sitä joka päivä ja hetki, niin synnin himo la-
too. Jos mä syndijn syytyneen, Pijnas
kohtamuistelen, Se sen tyllä mieleenwie-
nee, Ettei syndi leikij' liene. Lohduttakaat
teitänne myös teidän syndeinne tuskasa, että
ne Christurelda owat poispohtit, ei ne enä
taida teitä wahingoittaa: Synnit saatta-
wat minua murheellisij, Toit' usiambi on,
kuin meren sanda, Toit' sydändän sullen-
wat surullisij, Kuiteng' en tahdo iken
anda Epäilyreen; mutta muistan tääll'
HERRA Jesu! kowan kuolemas pääll'
Siihen turwaan, se minua autta.

Pida ensin rukoukes ja weisa sitta Wirsä No 150.

Pää

Pääsiäis = Päivänä.

Weisa ensin Wirsi No 156.

Se suurin Jumala on säätänyt, ei Engeleitä; waan ihmisiä saarnamiehixi, ja sen seurawaisten syitten tähden: (1) on Jumala sen kautta rakkaudensa ihmisiä kohtaan osottaa tahtonut. Ei siinä kolla ollut, että Hän ainoan Poikansa maailmalle hywäksi ulos andoi; mutta wieslä korkeammaksi rakkautensa julistarensa, on Hän sitä maailmalta saarnata ja ilmoitta andanut, ei Engelein kautta, jotka kolla Jumalan salaisuusia nähda himoitsawat; waan ihmisten kautta. (2) on Hän sen tehnyt merkeixi, että se suuri woima on Jumalalta ja ei luondo kappaleilta. 2. Cor. 4: 7. Jos Jumala Engeleitä saarna-miehixi säätänyt olis, niin me kewitästi heille tämän woiman lukea tainnut olisimme; mutta nytt koska heikot ihmiset tätä wirtaa edesseisowat, jotka nämät werrattomat tawarat, Jumalan Sanan ja Sacramentit, sawissa astioissa edestuwat, niin me hawaitsemme kohta Jumalan formen. (3) on se rietaille perkeleilla mieltäkarwaudexi; mikä enämmin näitä yspeitä hengejä haikiutta taita, kuin se, ettei Engelit; waan heikot ja sündiset maan madot owat heille ylönn woimalliset, ja yhden sielun toisen jälkeen heidän kynnistansä poisrepiwät? helwetin Goliathin pitä kapele-

C a 3

man

man sitä, että hyri David nytt siellä, nytt täällä, asetta itsensä händä vastaan. (4) meidän kansa syndyneen heikkoudeimme tähden, kuin Jumalalle parhaitin tuttu on, Hän näkee sen, etten me Hänen Majestetinttansa, eikä Engelen kirkautta kärkeä voi. Voi kuinga miellyneet me olisim! jos Engeli kuuldelis meidän Rippiämme ja päästäis meitä synneistä? meidän kansam kärkeis silloin, niinkuin muinain Danielin kansa, hän putois näännyriin kaskoillensa ja hänen kaskorsa olit maata päin. Dan. 10: 9. sentähden niin Jumala Isällisesti menettä itsensä meidän kansamme; Meidän heikkoudeesamme, senkaltaisten personain kautta, joita en me vapista, eikä peljätä tarwike, kuin owat wertaisemme, joiden kansa me ystävällisesti kändä ja rohkiasti tarpeemme ilmoitta taidamme. Kuitengin niin siellä ja täällä Raamattu, ja löntään, että myös Engelit ihmisille saarnanneet owat: ensimmäinen Joulusaarna Christuren syntyvän jälkeen pidettiin Engelidä, joka sanoi paineille: minä ilmoitan teille suuren ilon, joka tulewa on kaikelle kansalle; teille on tänäpäin syndynyt wapahtaja. Lucan. 2: 10. Ensimmäisen saarnan Christuren ylösnousentisen jälken piti myöskin Engeli, joka sanoi waimoille: älkät hämmästykö, te etzitte Jhesusta Nazarenusta, joka ristijn naulittu oli: Hän ylösnoussi, ei Hän ole täällä;

täällä; katokaat sin kühunga he Hänen panit: niinkuin me Evangeliumista sen olemma kuulla saava.

Evangeliumi Marc. 16: 1,

Siihen aikaan, koska Sabbathi kulunut oli, osti Maria &c.

Tämä antaa meille tilan tutkistella:

Sitä Christusen ylösnousemisen päivänä Engelildä videttyä Pääsiäis-saarnaa.

1. Sanankuulioita.
2. Ige Saarnajata.
3. Saarnan isälle vitoa.

Ensimmäinen Osa.

Evangelista ensin nimeldänsä nimittä sanankuuliat, nimittäin: Marian Magdalenen, Marian Jacobi ja Salomen. Sillä ensimmäisellä on hänen nimensä Magdalan Rau-pungista, josta hän syndynyt oli, ja nimitetään hän tässä ensimmäisnä, että hänellä suurii suru ja murhet oli Jesuren kuoleman yllize, jonga hän monilla kyneleillänsä tietävärti teki ja luullan, hän olleen se syndinen waimo, josta, Lucan 7: 37, 38. puhutan. Sen jäl-

Ken nimitetään Maria Jacobi eli sen wähem-
 män Jacobin ja Josen äiti, neikseen Marian
 lihallinen sisar, jolla toisessa naimisesansa mie-
 henä oli Cleophas ja niinkuin luullan edellise-
 sä Alpheus. Kolmas oli Salome Zebedeuren
 poikain äiti, joka luullan ollen Josephin JE-
 suren Elatus. Isän sisar, joka vielä nytk piti
 itsensä Christuren tykö, waikka Christus Hä-
 nen sovinnattoman anomisensa tähden händä.
 Matth. 20: 22. nuhteli. Saapuilla olit
 myös Johanna Ebusan Heroderen foudin
 Entäandä, ja Susanna. Luc. 8: v. 3 ja monda
 muuta pyhää waimoa, joita ei nimitetä, jot-
 ka haudalle seuraisit. Christus sanoi muinain.
 Luc. 7: 44. Simonille: näetkös tämän
 waimon? ja minä sanon teille rakkaat Chris-
 tityt! näettäkö näitä waimoja? Ehkät sitä
 kuin he ehett ja seurattaat heitä Christuren
 haudalle. Mutta jos sen löytää tahdotte, joka
 teidän sielujanne rakastaa ja Hänen ylösnou-
 semisensa hedelmiä nautita, niin olkat wah-
 wat uskosa, älkät sitä ehikö kuin maan päällä
 on; waan sitä kuin ylhällä on. Ninni Mag-
 dalena, merkitse korkeaa tornia; HERRAN ni-
 mi on wahwa linna, paettaat stune uskosa,
 niin te Hänen helmaansa ja siipein suojaan
 tuletta. Se korkein pitä korkeudessa ehittä-
 män; mutta korkeus rakaudesa. Maria mer-
 kite katterutta, JESUS on oikia katteruden ma-
 keus, xri otollinen Pääsiäis lammas; mut-
 ta

ta kovan katumuren ja ristin katterain ruo-
hoitu siunsa. Ei Hän salli ihastuttavaa Pää-
siäis päivää tulla, ennenkuin se surkuteldava
Bittä-perjantai on ohitse mennyt. Hän loh-
dutta nurheelliset, wirwotta rasitettuja ja pa-
randaa särjetty sydäimet; sentähden älkät
Christuren ristiä häwetkö; sillä ne jotka Hän-
nen kansansa kärsiwät, he saawat Hänen
kansans elää. Salome merkihe rauhallista:
rauha on Christuren kärsimisen hedelmä, te
oletta silloin Jesuren löytäneet, koska te us-
kotte, että Jumala Hänen kauttansa on so-
witettu teidän kansanne ja te oletta Hänesä
Jumalaan totyväiset, tydytte Jumalan lah-
soihin, koska teillä se ajatus on kuin Christu-
rella Jesu ella oli, ja ahkeroitette pitämään
Hengen yhteyttä rauhan siveen kautta. Jon-
ga sydämmesä ei rauha löydy, siellä Pääsiäis-
tä pidetään ei Jesuresä; waan perkelesä. Jo-
hanna merkihe armosta rikasta: kusa rauha
on, siellä on myös armo. Kristus on mei-
dän Armoistuinemme, Hän on meidän rau-
hamme. Joka Händä ehi, hän löytää Hän-
nen kauttansa armon Jumalan tykönä, ja se
joka Hänen löytää, hän ike kullenkin Armon
osotta. Jonga sydämmesä Jesus ylösnoanut
on, se lisäändy armosa, Jumalan ja ihmisten
edesä. Jumalan edesä uskon kautta; mutta
ihmisten edesä rackaudesä. Jos me jotain li-
kemmä tutkimme näitä pääsiäis Saarnan

Kuuliolta, niin me heistä sanoa taikamme, että he ovat niinkuin kuckaiset lehtiä täynnänsä, monilla hyvillä aivoilla kaunistetut; me löydämme heistä: (1.) wilpittömän Jumalan pelwon, he olit Lain jälkeen alallansa Sabbathina ei rohjenneet Jumalan Lakia rikkoa. (2.) oli heistä pysyvä ja totinen rakkaus JEsuren tykö, jonga he siinä osotit, että he tahdoit tulla woitelemaan JEsusta. (3.) löyttin heidän tykönänsä häweliäisyys, puhtaus ja siwens, Lucas 24: 5. sanoo: koska he näit kaxi miestä seisowan tykönänsä, löit he kaskwonsa maata päin. (4.) andeliaisuus, ei he rahaa säästäneet; waan ostawat hywin hajullisia woiteita woidellarensa JEsusta; sillä he luulit, ettei Hän pikaisesa hautamisesa tullut oikein ja täydellisesti woidelluri. Ei he niin ajatelleet: JEsus on jo hywin woideltu, kyllä raha siihen kuin tarpeellisempi jon kântettä taitan. Kirottu on se raha, joka silloin säästetään, koska JEsuren kunniaa pitä edes autettaman.

Toinen Osa.

Saarnamies tässä on nyt nuorukainen, ei ihminen; waan Engeli nuoren miehen habmosa, ilman epäilemättä Gabriel, joka usiat kerrat ennemmin Christuren tähden isensä ilmoittanut oli. Mutta ettei hän wanhan; waan

waan uoreen miehen muodosa itsiänsä ilmoit-
 tanut, tapahdii sen puolesta, että hän tah-
 doi osotta kuinga ijankatkisesa kunniasa ei yh-
 tään ikää ole, ei heikoutta; waan sula nuo-
 ruus, kauneus ja wäkeuus. Tämä saarnamies
 pitää saarnansa istualda, sen kansa tietä an-
 dain, että Christus, niinkuin woiton HER-
 ra, saadun woiton jälkeen wihollistensa ylitse,
 ei enää mitän peljätä tarwiinut; sentähden
 janoo myös Pawali: Rom. 6: 9. Christus,
 joka kuolleista ylösherätetty on, ei sillen
 kuole; eikä kuolema saa tästä edes hä-
 nen päällensä waldaa. Että hän oikiällä
 puolella istui, sen kansa tahtoo hän opetta,
 että hän se totinen ja oikia Jumalalda lähe-
 tetty Pääsiäis saarnaja oli, songa he wahwas-
 ti uskoa taitsit, eli on hän myös sen kansa osot-
 ta tahtonut, että Christus ylösnousemisen
 jälkeen piti Isän oikiällä kädellä istuman. Pit-
 killä wälkeilla waateillansa andoi hän tietä
 Engelitten puhtauden ja pyhyyden. Näin
 alkoin hurstakat Christit ei pyydä jotakuta
 Engeliäsaarnajarensa; waan tottywät niihin,
 jotka Jumalan salaisuuden huoneen hal-
 dioxi asetetut owat. I. Cor. 4: 1. Koska
 Jumala sanan palweliat Engeleixi kuhu,
 niinkuin Raamatun usiassa paikassa nähtäwä
 on ja lijoitengin Malach. 8: 7. Papin huu-
 let pitää opin tatkemän, että Laki hänen
 suustansa tyystäisin; sillä hän on HER-
 ran

ran Zebasthin Engeli, niin se ussain syh-
 den tahden tapahtuu: (1.) niinkuin Engelit
 he ilmoittawat Jumalan tahdon; Dan. 9:
 22. niin uskolliset opettajat sitä samaa teke-
 wät: Jumalan sanasta sanan kuuliollensa
 ilmoittawat he, mitä Jumala tehtäwäri eli
 jätettäwäri tahtoo, iongatähden heitä myös
 korjatan niinkuin Jumalan Engeleitä:
 Gal. 4: 14. (2.) pyhät Engelit alati kiittä-
 wät Jumalata; Esai. 6: 3. sitä tekewät myös
 uskolliset opettajat, he palwelewat HERRaa,
 kiittäin Hänen suurta nimeänsä: (3.) pyhät
 Engelit owat totudesa niin wahwistetut, ettet
 he sullen walhetella taida; niin uskolliset opet-
 tajat kuolemaan asti totuutta edeswastawat:
 (4.) pyhät Engelit owat raittiit, puhtaat ja
 pyhät, mielellänsä Jumalata pelkääwäisiä ih-
 misia nondattawat, kauhistuwat syndejä ja
 rikkoja; niillä saarnamiehillä, jotka ei sitä
 tahdo, että se maahan rewitäisiin yhdellä kä-
 dellä, mitä toisella rakettu on, on sama mie-
 li, he wältäwät julkisia rikkoja, tändellä to-
 della estäwät sanan kuuliointansa niistä, har-
 joittawat itsensä Jumalan pelwosa ja muissa
 hywisä awuisa: (5.) pyhät Engelit owat non-
 rät; oikiat saarnamiehet samalla muotoa, jo-
 ta suuremmat lahjat he Jumalalda saaneet
 owat, sitä mielummin palwelewat he niillä
 lähimmäistänsä: (6.) pyhät Engelit rakasta-
 wat rauhaa ja yri miellisyttä; saarnamiehet
 owat

ovat rauhan sanan saattajat, jotka ei kenel-
lekkän riidan ja eripuraisuuden kautta pahen-
nusta anna: Jos heidän toisians korvilla sa-
noilla nuhdella tähty yhtä eli toisia sanansa
kuulioista, niin ei se ihe personan; waan syn-
nin tähden tapahtuu: (7.) syndisen parannus
saatta Engeleille suuren ilon; Lucan 15: 7.
Ei mikän asia uskollisille opettaille mieluisem-
pi ole, kuin se, koska, heidän sanansa kuuliat
Jumalattoman menon ja maailmalliset hi-
mot hyljätvät ja tässä maailmassa siwiäs-
ti, huurstaasti ja Jumalisesti eläwät:
Lit. 2: 18. (8) ynhät Engelit surewat ih-
misten pahutta; oikialle sielun paimenelle ei
mikän asia surullisempi olla taida, kuin kos-
ka hänen sanan kuuliansa korwat ovat
ymbärins leikkamata ja HERRAN sanan
pilkkans pitäwät, ja ei kärsi sitä. Jerem.
6: 10.

Kolmas Osa.

Engelin saarna on lohdutus ja opetus
saarna: alkät hämmästykö, sanoo hän,
ei teillä ole syntä peliätä; waan niillä jotka
Hänen ristinnaulimeet ovat, te ehitte JE-
susta Nazarenusta, joka ristiin nautittin ja ris-
tin päällä kuoli. Hämmästykön ne jotka
maallisia ehiwät; mutta te ehitte Taiwasta
ja JEsusta, joka kohta taiwaseen ylösmene-
män

män pitä; olkon he peljäsnyrisä, jotka meidän
 wihollisemme owat, joilla ei ole totwoa tulla-
 rensa meidän kaltaisemme; häämäsnykön
 ne joilla Jumala wihamiehenä on; mutta
 te oletta Christusesa Jumalan ystäwät; aiwan
 onnelliset owat nämät wainot mailman ra-
 kastawita subteen; sillä mailman rakastajat,
 ei löydä mitä he ehiwät. He ehiwät hurwitu-
 ria, löntäwät rasituria, ehiwät tawaroita;
 mutta löntäwät pauloja, ehiwät kunniaa;
 mutta löntäwät häptän: jos he wielä löntäi-
 sittiin mitä he ehiwät; löntäwät he kuitengin
 kaikesa kuin he lönnneet owat, sulan krouren;
 te ezitte JEsusta Nazarenusta, joka ris-
 tijn naulittu oli: me jotka olemma opetta-
 jat, eli Kirko-Engelit, meillä tähän aikaan
 on suurempi syh sanoa: ett te ehi sitä ristijn
 naulittua; waan maallista, rikasta, ihmisten
 tapaista, woimallista ja kunniallista. Sitä
 ristijn naulittua JEsusta he häämäsnywät ja
 häpetwät, he meuenwät Hänen ohizensa, kau-
 histuwat Händä, koska Hän heidän owensa
 edesä makaa. Harwat löntän, jotka sitä ris-
 tin naulittua JEsusta ehiwät. Joista minä
 jo usein olen teille sanonut ja nyttkin it-
 kein sanon, he owat Christusen ristijn
 wiholliset: Phil. 3: 18. Enin osa ehe sitä
 JEsusta, joka spitaliset puhdistaa, sokiat nä-
 kemmään saatta, kuuroit tekee kuulemaan ja
 mykät hubumaan; mutta muullaisiin ei ajat-
 tele

tele Jumalan päälle, eikä muistaakaan JEsusta Christusta; unhohtawat sielunsa waarallisen sairauden, ruumillisisa tarpetsansa ja tuskisansa ainoastans pakonsa Christuren tykö otawat; mutta ei ehi sitä ristijn naulittua JEsusta, ei Hänen rististänsä ensingän mitän tietä tahdo. Toisilla taas on kyllä mieli ehiä JEsusta; mutta ainoastans eli Caran häisä, josa Hän weden wijnari muutta, eli Bethsaidan kormesa, josa Hän muutamilla setwilä rawize muutamän tuhannen miestä, nämät ei wielä pelkä Christuren sanoja: woi teitä! jotka nytt rawitut oletta. Hän ylösnoussi sanoo Engeli, se on: Hän läri haudasta omalla wäellä ja woimalla. Händä niinkuin elämän Bäärubhtinasta ei kuolema pidättä tainnut: Hänellä oli walda pan-na hengensä, Hänellä oli myös walda sitä taas otta. Joh. 10: 18. Että eläwä ihminen ylösherättänyt on kuolleen, niinkuin Petari Tabithan, on ihmeteldäwä asia, Tefo-Kirj. 9: 40. että xri kuollut herättänyt on toisen kuolleen, niinkuin. 2. Kuning. Kir. 13: 21. lukea taitaan, on wielä ihmeteldäwämpi; mutta, että kuollut itsensä ylösherätti, on kaikkein ihmeteldäwän asia. Totisesi tätä ei xrikin muu tehdä tainnut olissi; waaan ainoastans se, josa itsestänsä sanonut on: Joh. 11: 25. minä olen ylösnousemus ja elämä. Meidän pitä sentähden, Christuren ylösnousemisen

misen uskoman, et ensingän epäilemän siltä;
 liioitengin, koska nri pyhä Engeli, joka ei ole,
 perkelein tavalla, joku walhettelia, todistaa
 ja sarnaa siitä: Hän ylösnousti == kato sias
 kühunga he Hänen panit: hän mu stuttaa
 heille Christuren omat sanat, kuin Hän heille
 ylösnousemisen sanomat oli: Lucan 24:
 6, 7. Muistakot kuinga Hän teille sanot,
 kosta Hän vielä Galileasa oli, sanoden:
 ihmisen poika pitää ylönamlettaman, syn-
 neisten kāsijn ja ristijn naulittaman: ja kol-
 manteia päivänä ylösnouseman ja he
 muistit Hänen sanansa. Prophetat wan-
 hasa Testamentisa ovat kylliri Christuren
 ylösnousemisen ilmoittaneet, niinkuin David:
 Psalm. 8: 6. Sinä teit Hänen wäähä
 wähenmäxi Engeleitä; waan sinä kau-
 nistat Hänen kunnialla ja kunnisturella:
 tämän niin Pawali Christureen sowittaa. Ebr.
 2: 7. ja Psalm. 16: 10. ett sinä hyljää
 minun sielunani helwetisa, että salli sinun
 pyhä näkewän turmelusta: tämän Beta-
 ri Tefo. Kirj. 2: 27. ja Pawali Tefo. Kirj.
 13: 35. Christureen sowittaa. Esajas on täs-
 tä Christuren ylösnousemisen ennuustanut.
 Esai. 53: ja 25: näitten ennuustusten siwusa,
 niin monda eskurua ja maalausta on Christu-
 ren päälle tarkoittanut. Niinkuin Josef, ja
 joka kolmanteen wuoteen oli fangiudesa; mut-
 ta sitten kunniaan korgotettin; ja Jonas, joka
 kolme

kolme vuoro kautta oli walaskalan wahasa. Matth. 12: 40. ja saman walaskalan Jumalan käskyn jälkeen täydyi hänen elämänsä maalle orendaa; niin kuolema myös waadittin Christuren elämänsä takaisin andamaan. Se Taitwaallinen Ylkä, Rorkian Weisun 5: 1. sanoo: Minä tuln minun sisareni! raskas morsiameni, minun yrtitarhaani ja olen minun Nirkhamini ja minun yrttini leikannut ylös? sanain ymmärrys on tämä: Christus wirwoturensa yrttitarhansa on leikannut kärsimisensä jälkeen Nirkhaminsa ja nytt yrteillänsä wirwottaa meitä, se on: ylös nousemisensa hedelmillä.

Etten me nytt enä tarwike epäillä Christuren ylösnousemisesta, niin pitä nykvinen Jubla hurstkaille Christityille ilo Jubla oleman, jona he riemuittan ja iloittan Jumalan edesä ja riemuittan ilosa. Psalm. 68: 4. Koska Jacob sen kuuli, että hänen poikansa Joseph vielä eli ja wallan päällä Egyptisä oli, sanoi hän: Luomis. Kirj. 45: 28. Nytt minulla kyllä on, että minun poikani Joseph elää; tällä tapaa taita myös uskowa Christitty sanoa: nytt minulla kyllä on, että minun Jesurenä elää, joka sanonut on: minä elän ja te myös elätte. Joh. 14: 19. Ilon ja autuuden ääni on wanhurstasten majoisa, HERAN oikia käsi saa woi-ton. Psalm. 118: 15. Nytt kuullan usko-waisten

waisten Jumalan lasten ilolla Weisawan:
 Uytt Jesust lohduitustan, Kijttäkäm
 korkiast, Kans ilom osottakam, Weisa-
 ten haluisest: Hän ylös nousi haudast,
 Meit päästi pahast paulast, Toi woiton
 tullefans. Ehtikan Jumalattomat iloansa ja
 huwitustansa näinä Jublina, juopumisessa ja
 muussa maallisessa turhudessa; sanokam me
 naurulle: sinä olet hullu! ja ilolle mi-
 täs teet? Saarnaja Kirj. 2: 2. Meidän
 suumme olkon naurulla täytetty, ja
 meidän kieleemme täynnäs riemua; mut-
 ta mingätähden? sentähden että me sanoa tai-
 damme: **SK**ra on suuria tehnyt mei-
 dän kohtaamme, siitä me olemme iloi-
 set. Psalm. 126: 2, 3. Kuinga surkiasti ne
 menettävät itsensä, jotka tänäpäinä ei pyhää
 iloa tykönsä osota; waan maallisen ja ajal-
 lisen wihelijäisyydensä tähden käywät murhei-
 sensa ja aikansa huokaurilla ja khyneleillä kulut-
 tawat; mikä ilo meillä olla taidais, joilla köy-
 hyys, waino ja huoneen risti on? mutta sen-
 kaltaiset mahta ajatella, ettei tämän nykyi-
 sen ajan waiwat, ole sen kunnian werta,
 kuin meille ilmoitetan. Rom. 8: 18. Mut-
 ta ei siinä kyllä ole, että nämät Jublat ilolla
 kulutetan; waan meidän pitää kokemian hengel-
 lifellä tavalla itse ylösnosta; joka tapattu,
 koska me (I.) ylönkasomme maalliset ja tai-
 waallista ehimme, Pawalin neuwon jäskien:

jos te Christuren kansa ylösnosneet oletta, niin egikät niistä kuin ylhäällä ovat, josta Christus istuu Isän oikialla kädellä, egikäär niistä kuin ylhäällä ovat, ja ei niistä kuin maan päällä ovat: (2.) luovumme synnistä; koska Josua langede maahan kaswoillensa HERran Urkin eteen ja rukoi Iisraelin edestä, sanoo Jumala hänelle: nouse ja pyhitä kansa. Jos. 7: 13. Joka synnistä ei luopua tahdo, kuinga se Christuren kansa ylösnosta taita? niinkauwan kuin ihminen elää ehdollisissa ja kuolettawaisissa synneissä, on sielu hengellisesti kuollut: (3.) kaicki ristit ja wassoin-käymiset, kärsiwällisesti kannamme, ajatellen, että pahon ilman perästä andaa Jumala Aurington paista ja paruun ja itkun perästä täyttää Hän meitä ilolla. Job. 3: 22. ja ettei se iloinen Pääsiäis päivä ennen tule, kuin se surkia Pitkä-perjantai on ohitse mennyt. Kaickia murheellisia sielusia taidamme me lohdutta Engelin sanoilla: älkät hämmästykö. Se ylös nostat JEsus huuta ike heidän tykönsä: Jerem. 31: 25. minä tahdon wäsyyneet sielut wirwotta, ja murheelliset sielut rawita: koska Lutherus muinain oli murheisansa, kirjoitti hän pöntänsä päälle, vivie, se on: Hän elää; koska hänelä kysyttin, mitä se merkisi? wastais hän: JEsus elää ja ellei Hän eläisi niin en minä hetkekan maailmassa

masa elää pyhäisi; mutta Hän elää, minun
 pitä myös elämän. Lain kirous ei taida pel-
 jättä meitä; sillä Jumala on Poikaansa Jē-
 suxen ylösherättänyt meitä siunattuun Te-
 ko-Kirj. 3: jos omatunto kanda meidän pääs-
 lemme ylösnosnut Jēsus lisää meille rau-
 hansa: kuka tahtoo Jumalan walittuin
 päälle kanda? Jumala on joka tekee
 wanharstaapi, kuka tahtoo kadottaa?
 Kristus on kuollut, ja Hän on myös
 ylösherätetty, on myös Jumalan oiki-
 alla kädellä, joka myös ruokoile meidän
 edestämme. Rom. 8: 32, 33. Jos kuole-
 ma peljätäs meitä, niin me sen tiedämme,
 että kuolema on nielty Christuxen voittoa, me
 taidamme nytt sanoa: 1. Cor. 15: 55. Kuole-
 ma! kusa on sinun otas? helwetti! kusa
 on sinun woittos? Jos se pimiä hauta ja
 turmeluxen surkuteldawa muoto, jota meidän
 ruumiimme odottawat, ajais meihin pelwon,
 niin me tiedämme lunastajamme elävän
 ja Hän on tästälähin maan päällä sei-
 sowa. Jobin 19: 25. Ylösnousemisesa so-
 dämmemme ilori, saamma me jälleens rakkaat
 omaisemme, joista me täällä murheella erin-
 neet olemma. Tämä awattu ja tyhjä hauta
 wisenttä meitä siittä, että wiimeisnä päivänä,
 Jumalan woiman kautta, kaikki haudat awat-
 taman pitä ja tyhjäksi jäämän. Niinkuin
 Kristus on nosnut kuolluista; niin pitä myös
 me

meidän Christusesa elävoiri tuleman. I. Cor. 15: 13, 14. Jokainen uskova Christitty kuolema hetkellensä rohkeasti weisata taita: Ettäs kuolluist nosnut olet, Sentähden en jää minä hautaan, Taiwaas astumas lohduita todell, Se kuoleman pelwos woi autta, Kusas olet sinne minua wionet, Ett ijäisest aina rykönäs liehen; Siis iloisest täällä nyt lähdön. Ette kuin rukouset pidetyt owat weisa Wirsi 166.

Toisna Pääsiäis Päivänä.

Weisa ensin Wirsi N:o 158.

Settisestä, joka on pieni lindu, Syrach. II: 3. taitan usalla tavalla tutkistelda: se on yri kuwaus ei ainoastans Christilliseen Seurakundaan yhteisesti; mutta myös ihe kuhuukin uskowaiseen sieluun. Christillinen Seurakunda monesa assasa werratan mettiseen: heistä kirjoitetan, ettei he taida kärsiä sen kaltaisia, jotka huoruteen ja juopumiseen taipuneet owat; he perckawat pesistansä poies kaicki mitä saastainen ja kelwotoin on; ei he juo wettä, ellei se ole selkiää ja puhdasta: niin Christillinen Seurakunda ja sen oikiat jäsenet karttaa synnin saastaisuutta ja halunsa löytää Jumalan sanan puhtaasa lähteessä; Koivuoho on haikia mettisille, ei he siitä nestettä ime, eikä menesty

he niissä paikoissa, joissa Balsami haise; niin on myös Jumalattomain tavat ja heidän usko, kullattu hartaudensa Jumalan Seurakundaa vastaan; sillä hän tietä sen, ettei yritän ulokullattu tule Jumalan eteen. Jobin. 13: 16. Koska mettitet karkondua tahtovat, niin he waissi astiain hekinällä pidätetään ja takaisin saatetaan; aiwan niin koska Christuksen Seurakunda sinnin ja erhetysten kautta luopuu pois, niin se Jumalan sanan Äänellä oikialle tielle taas saatetaan. Mettisillä on sota Wapstaitten ja muitten mesi warasten kansa; niin Christillisellä Seurakunnalla on hänen wihollisensa, niin sillä, kuin ulkona, jotka hänen hyrondensa pois rhosta tahtonat, joiden kansa hänellä suur sota on. Ilmest. Kirj. 12: Nii- kuin mettitet suuren kuhinan kautta työhönsä kehoitetan; niin pitää myös Jumalan Pojan, duomio päivänä suurella huudolla ja ylimmäisen Engelin Äänellä kuolleet ylös herättämän. 1. Thefal. 4: 16. Ihekukin uskowa sielu taitaan mettiseen werratta: Mettinen on pieni, kanda weden meden walmistureri, on luonnostansa äkillinen; hänellä on tutkain, jolla hän wihollisensa wahirjoitta, ei sekoita itziänsä muitten kansa, tekee meden ja meden wahan; hänellä on jalat ja siivet; seura kuningastansa, on pikainen ja nopsa lendämään; kaikki tämä taitan uskowaiseen sieluun sowitztaa. Hän on nöyrä ja alhainen, wuodattaa

usein kynnelleitä: äkkiä vihastu synnin ylikse; ei sekoita isänsä liballisiin haluihin; hän tekee meden wahan, koska hän muille wanhurskaiden tien osottaa; hän kokoo mettä, koska hän rakkauden töitä tekee; hänellä on jalat, koska hän yhden hyvän arvon toisen jälkeen täyttää, yhden hyvän työn toisen jälkeen tekee; hänellä on siivet, koska hän ajaturillansa astuu taivaaseen; hänellä on hänen kuhinansa, koska hän kiittä ja ylistä Jumalata; hän seuraa kuningastansa, koska hän Jumalan Hengen isänsä nuhdella ja hallita anda, ei hän ole hidas, koska hänen hywää tekemän pitää; mutta rohkenisimmako me werrata Christusen mettiiseen? kaitetickin; sillä me löydämme Hänestä Evangeliumissa, sitä kuin mettiesäkin löytään, nimittäin: tutkaimen ja meden; tutkaimen siinä, että Hän nuhtelee niistä kahsta opetuslasta, kukuin heitä tomweliri ja hitairi sydämmestä; mutta meden, siinä, että Hän pitää heidän edesänsä ihanan Pääsiäis saarnan.

Evangeliumi, Lucan. 24: 13.

Sinä päivänä meni kari heistä yhtein kylään, joka oli Jerusalemissa 2c.

Me tahdomme nyt tästä tutkistella:

Herran Jesusen Christusen ylösnousemisen saarna. I.

1. Niinkuin kowaa ja nuhtelettaa.
2. Niinkuin sulosta ja lohduttavaa.

Ensimmäinen Osa.

Christus puhuttele ja nuhtele opetuslapsi-
ansa ensin terävillä ja kowilla sanoilla:
o! te sompelit ja hitaat sydämmestä usko-
man. Tavallinen on muutoin ihmisten sea-
sa sanoa: murheellisia ei pidä murheellisem-
mari saatetta:nan, ei kiwee kuorman päälle
pandaman; mutta tässä on Kristus ne entisel-
dä murheelliset opetuslapset murheellisemmari
tehnyt. Ei se tainnutkan toisiin olla; sillä
märkäpäisiä haavoja ei saa kohta paranda-
waisella läkityrellä woidella; waan hymmärtä-
wäiset läkärit woitelewat senkaltaisia haavoja
ensin karwailla ja kuluttawaisilla läkityrillä
ja ellei se kylläri ole, niin he teräwäin rautain
kansa awaawat haawan suuremmari, joka
ei suingan wahingori; waan hyödytyxi ta-
pahuu. Usiaksi Isä kowin kuritta lastansa;
mutta aikoi kuitengin hywää sen kansa, rac-
kauden kuritus ei kuoleta, ehkä kuinga kowari
se näkyis. Mitä hywästä aikomisesta tehdän, se
pidä hywin vastaan otettaman, jos se vielä ko-
warikin näkyis. Opetuslapset ei olleet parem-
bata ansainneet, kuitengin niin tämä kuritus
ei tapahtunut erinmäisestä wihasta, niinkuin
ihmiset wihaansa sammutta pyytävät, koska
heidän

heidän rangaiseman pitä; Syrach. 10: 6. waan oikeasta wiraan kiiwaudesta. Se karwasteli JEsusea, ettei he niin monen saarnan kautta olleet vielä paremmiin oppineet. Hän kühui heitä **kompelixi** heidän vimmäärhyensä sokeuden puolesta, ettei he vielä käsittäneet Hänen karsimisensa salaisutta. **Kompelixi** eli tyhmäxi kutsutan se, joka ylön palion eli ylön wahan tietää. Dpetus lapset täsä, ei ylön palio; waan ylön wahan tiet: he tiesit puhua Christuren ristijn nauhikemisesta; mutta ei Hänen ylös nousemisestansa: ja niin ei he tienneet mitä heidän oikein tietämän piti; heidän kansansa olit asiat, niukuin ne vielä tänäpäin monen kausa owat. Moni sanoo: minä tunnen Christuren, ja ei kuitengan rakasta Händä, jos he tuten Christuren rackauden tundeneet olisit, että Hän heidän edestänsä kuollut on, niin he Händä yltzen kaickein rakastaisit. Kuinga taita se mahdellinen olla, että ne Hänen tundewat, jotka enemmin kühdaa, kuin Händä rakastawat. Jos ihmiset oikein tundisit Christuren siri, että Hän kerta tulewa on duomihemaan eläwitä ja kuolleita rohkeniswatto he silloin niin häpiällisesti elää? ei se Christusta oikein tunne, joka ei wihaa syndiä. **Kompelixi** kühutan ne, jotka halwat ja turhat kappaleet korkiann. xi arwawat, kuin kallijt. Dpetuslapset Evangeliumisa ajattelit ruumillista velastusta, koska he sanoit: me luulimma Hänen siri, joka

Israelin piti lunastaman, ja unhoittit hian-
kaikkisen lunastuksen, sentähden he kohtudella
tompeliri kuzutan. Jumalattomat paremba-
na pitäväät ruumin, joka on toimu ja tuhka
kuin kuolemattoman sielun: parembana pitä-
vät katowaisen maailman, kuin sen taiwaasa
ijäti pysyväisen ilon: parembana lyhyen ilon,
kuin ijankaikkisen autuden. Mutta mikä taita
suurempi tyhmyys olla, kuin teloittaa esikois-
densa oikeuden, ruskian herkun edestä, niinkuin
Esau? Luomis. Kirj. 25: 30. kaiken osallisu-
den Christusesa, sika lauman edestä, niinkuin
Gergezenerit teit? Matth. 8: 34. Kuningal-
lista herrautta taiwaasa, yhden turhan maan
taloin edestä, niinkuin kuzutat, jotka suurelle
Ehtolliselle kuzuttin. Lucan 14: 18: Chris-
tus täsä ei ainoastans pistä opetuslastensa tyh-
myyttä terävällä tutkaimmellansa; mutta
myös heidän uskonsa hitautta. Hitairi sydäm-
mestä kuzutan ne, jotka wiiswyttelawät ja owat
pitkälliset jotain toimittamaan: muutoin niin
neuwoo Jacob. 1: 19. että meidän pitä
oleman hitaat puhumaan ja hitaat wi-
haan. Kuonnosta olemma me hitaat sydäm-
mestä uskomaan mitä Prophetat puhuneet
owat; sillä syndi rippuu meisä ja tekee meisä
hitairi. Ebr. 12: 1. Mutta Usko se tulee
taiwaasta, se on uskomaan nytte, joka ei ihes-
tänsä kaska meidän sydämmisämme, sentäh-
den pitä meidän Jumalaa rukoileman, että Hän
pois.

voidottais meidän sen kansa syntyneen hitauden, ja sen siaan meille mieluisen, lihaisen ja uskovanisen sydäminen annais.

Jotain kiitettävää löytän näitten opetuslasten tykönä, ettei he vastaan pistänneet ja suuttuneet, koska heitä pistettiin ja nuhdeldin, he ottawat Christuren nuhten vastaan siwenden hengellä. Ois toivotettava asia, jos kaikki Christityt opettajainsa nuhdet-saarnat kiitoxella vastaanottaisit, koettelisit isiänsä, ja oman tyhmydensä ja epäuskonsa tundisit, eikä suuttuisi niihin, jotka heitä julkisesti nuhtelewat. Amos 5: 10. ei astuis Achabin askeleille, joka Prophetasta Michasta sanot: 1. kuning. Kirj. 22: 8. minä wihaan händä; sillä ei hän minulle mitään hyvää ennusta; mutta harwat Christityistä löytän, jotka kärkeväällä sydellä nuhdet-saarnat vastaan ottawat; sillä totuus aina wihat woittaa; he tahtowat mieluummin olla nuhtelemata: Jos heille heidän syndinsä eteen asetetan, niin tulewat he häwytö-märi. Ruhtinas Georg Wilhelmi Branbo-risa sanot Pappain nuhdet-saarnoista näin: Pappit opettawat oikein sitä kuin heidän Wirkansa waati, ja heidän pitä wayahtaman sielunsa. Jos sanan kuuliat niin eläisit, kuin heidän pidäis, niin Pappit myös saarnaaisit mitä he miellänsä kuulla tahtowat; sentähden älkät wi-hastuko, koska teitä nuhdellan, ottakaat kärkeväällä sydellä totuuden sana vastaan, opetus-

lasten esimerkillä Evangeliumissa. Pappi mielellänsä sen soisit, ettei he nihdella tarwihisi. Lutherus sanoi muinain: ellen minä tarwihisi lukua tehdä, sinun sielustas, usko minua! en minä ikänäns nihtelisi sinua. Ei se taidackan toisin olla; sillä näin sanoo Salomo Sananlast. Kirj. 26: 6. hywän suowan haawat owat paremmat, kuin petollisen wainojan suun andamiset. Diakat Christityt ei paharu sitä; waan sydämmesänsä tutkistellen sanovat: Matth. 26: 22. **HERRA** lienens gö minä se. Koska he sen hawaitzewat, että he osattin, niin kaicki wiha opettaita kohtan seisahda, ja he wihaustuwat ihe päällensä, ja parandawat elämänsä, että Pappi edespäin waikenis, sentähden poikant! **älä HERRAN** kiritusta hyljä; ja **älä ole karsimätoin**, koska Hän sinua rangaise, sanoo Salomo Sananlast. Kirj. 3: 11. ja saman Kirjan 12: 1. joka igens mielellänsä kuritta andaa, se tulee toimelliseri; mutta joka rangaisemata olla tahtoo, se on tyhmä, perään ajateldawat owat Pawalin sanat: 2. Cor. 5: 13. Jos me tyhmistyneet olemma, niin me sen Jumalalle olemma, eli jos me taidosa olemma, niin me teille taidosa olemma. Isä ei syndiä tee, koska hän lastansa kurittaa, jos vielä wiha kowakin olis. Birka on sitä warten säättö, että sen nihtelentan pitäis. Omain persoonainsa puolesta mahtawat Pa.

Papit wäärnyttä kärkeä; mutta ei Wirasa; sillä siihen owat he Jumalalda saattyt, että heidän syndiä nuhteleman pitä. Meidän wirkamme; on Pyhän Hengen wirka; mutta Pyhä Hengi nuhtelee maailmaa synnin tähden. Johan. 16: 8. Ei mahda kukan walitta; sillä saarnamies hän kiroo syndiä; mutta ei syndistä; ei hän ehi häwäistä; waan käätä händä. Dikiat opettajat rackauden ja hiljaisuuden hengellä nuhtelevat, että heidän nuhteensa ei ainoastans haawoitais; mutta myös parannais; sillä kaikki mitä ei tapahdu rackauden hengessä, sitä ei parannusea hedelmät noudata. Niinkuin Läkäri ei pahaa silloin aiwoi, koska hän hawan suuremmari awaa, karwastelewilla läkityrillä sitä woitelee ja pesee sen wijnalla; niin JEsus myös ei pahaa aiwoi, waikka Hän kowilla sanoilla nuhtelee. Koska karwastelewa läkitys on tehnyt, mitä sen tuli tehdä, niin se erinäns lasketaan ja toisella läkityrellä, joka helpoitta ja parandaa, haawaa woidellan. Koska parandaminen menestyy niin Läkäriä monin tavoin kytetän; Christityt jotka kärkeiwällisillä korwilla, kuuldelewat sitä, että he Sielunsa Parandajalda tompeliri ja tyhmäri kuskutan, ja sen jälkeen myös tyhmydestänsä luopuwat, heillä on siitä se hyöditys, ettei he duomiopäiwänä ihänsä hulluri kuskua ja sanoa tarwike Wijsaud. Kirj. 5: 4.

Toinen Osa.

Muhdet-saarnaa seuraa suloinen neuvos ja opetus JEsuxen kärsimisen tarpeellisuudesta, joka on sen taiwaallisen Mettisen makiamesi: eikö Christuxen pitänyt näitä kärsimän, ja Hänen kunniaansa sisälle käymän? Hän tahtoo sanoa: te luuletta sen onnen huomosta tapahtuneen, että JEsus näin paljo Jumalattomilda Judaalaisilda kärsinyt on, tosin! heildä kuoleteturi tullut; Mutta sen piti niin oleman; sillä kuingasta muutoin Israel olis tainnut lunasteturi tulla? minä hawaisen, että teidän uskonne walkeus on melkein sammunut, te luuletta JEsuxen Nazarethista ollen wäärän Messiaaren ja petäjän; teidän olis pitänyt Hänen kärsimises-tänsä wahwistaman teitämmä teidän uskonne; sillä ihmisten tähden on Hän niin paljo kärsinyt. Christus meni tosin mieluisesti kärsimään ja kuumata tuli maailmaan kärsimään; kuitengin piti Hänen kärsimän; sillä se oli sen Kolme-ohteen Jumalan neuvosa päätetty ja sen puolesta pyhään Raamattun kirjotettu ja ilmoitettu. Jos JEsus tätä katkeraa falckia yrittärbasa niin hännästäni, että Hän taiwaallista Isäänsä rukoksi, että Hän sen pojes ottanut olis; niin ei Hän tullut sillä erää kuulduri; se katkera falcki piti ulosjuotaman; Messias piti kuoletettaman, ellei Judalaiset sitä

sitä tehneet olisi, jonga se kaicki tietävä Jumala edelläpäin näki, että heidän se tekemän piti, niin se kuitengin eli meidän petoin, eli ihe pahain Engelein kautta tapahtunut olis. Kuitengin oli se siinä siwusa myös päätetty, että Christus ulosseisotun kärsimisen jälkeen piti kunniaansa sisälle käymän. Alendamisensa tilasa Hänellä tosin oli sama kunnia; mutta harwoin sitä harjoitti; kahdella yrtkertaisella wertaurella minä sen edespanna tahdon: koska ihminen pyörtö, niin Sielu ja sen woimat jäävät hänesen; mutta ei ne ihmisesä mitään waikuta: eli myös koska ihminen makaa, niin elää hän yhtähywin, hänelle jäävät silmät ja korwat, näkö ja kuulo; mutta ei hän kuitengan näe, eikä kuule, hänellä on järki ja ymmärrys; mutta ei käytä niitä, ennenkuin hän heräjä. Sitte kuin Christus kuolluista ylösnoussi, astui Hän Jumalallisen kunniansa täyteen harjoitukseen. Ah! sulloista saarnaa! kuka nytta tahtoo meitä waiwata? meidän weljemme, Immanuel ja Wapahtaja on kunniaansa sisälle mennyt, eikä Hän meitä wihamiehiämme vastaan suojele? kateketickin! Jos Jumala on meidän edestämme, kuka woi meitä vastaan olla? Rom. 8: 31. Jos Hän alendamisensa tilasa ainoalla sanalla wihamiehemme maahan löydä taissi? eikä Hän paljo enämmän sitä nytta tehdä taida? Olen suspeis turwas, Wa-

pa kaikkest surmast, Waikka ahdistaa,
 Wihollinen häjy, Pertel tiukus wäjä,
 JESUS pelastaa, Empä tääll Siis pel-
 kätwiel, Waick syndi ja helwett pauhaa
 JESUS lisää rauhaa. Sitälkin rupeis
 JESUS Moseresta ja kaitista Prophe-
 taista selittämän heille kaikki kirjoitukset.
 Woi kuinga suloinen oli tämä selitys heidän
 sieluillensa! ei olis ihme ollut, jos he Dawi-
 din kansa. Psalm. 119: 103. sanonet olisit:
 sinun sanas owat minun suulleni makiam-
 mat, kuin hunaja. Ilman epäilemätä Christus
 yhden ennusturen toisen jälkeen täsä edestunonut
 on, ja osottanut, kuinga ne jo tähtetyt owat.
 Hän on myös edestunonut kaikki kuruaxet,
 jotka Händä tarkoittaneet olit. Medellä on
 erinomainen woima sairautta parandamaan;
 se Saiwaallinen mess, jonga JESUS näille
 kahdelle opetuslapselle andoi, on pahota wo-
 mallisempi, se oli heille elämän haju elämä-
 ri. 2. Cor. 2: 16. he tulit sen kautta ijankaic-
 kifesta kuolemasta pelasteturi.

Niinkuin Christus täsä näitten opetuslas-
 tensa kansa ikensä menetti; aiwan niin Hän
 alati omainsa kansa ikensä menettää. Hän
 haawoittaa ja parandaa; Hän alas painaa,
 ennen kuin Hän jongun ylöndä; näin tekee
 Hän niin ruumillisissa, kuin hengellisissäkin
 asioissa. Jos Hän jongun kunniaan täsä ma-
 ilmasa forgottaa tahtoo, niin anda Hän sen
 sa.

saman edellä päin kärkeä pilkkaa ja ylönkabet-
 ta, niinkuin Josephin esimerkki osotta; niin
 tekee Hän myös hengellisissä: ensin nuhtelee
 Hän, sitte Hän taas lohduttaa: ensin kuuu
 Hän Cananean waimon koirari, ennenkuin
 Hän hänen uskowaiseri tyttärensä ylösottaa.
 Ei kukaan tawacseen tule, joka ei edellä päin
 Christurelda ole syösty helwettiin, se on: joka
 ei helwetin tuskaa sielufansa ja omassa tunno-
 sansa maistanut ole: ei ketaän duomio päivä-
 nä kühuta Isän Jumalan siunaturi, joka ei
 täällä ole wihelijäiseri ja hyljätyri syndiseri
 kühuturi tullut. Alkät siis oudoruko sitä;
 koska JEsus Hän menettä isensä teidän kans-
 sanne niinkuin Opetuslasten kansa. Jos
 Hän teitä nuhtelee, niin Hän kaiketiikin tei-
 tä taas lohduttaa, tawallista mettä teille ja-
 kaa, joka teitä iänkaikkiseen elämään wahwis-
 taa ja ylöspitää. Waicta se perkelettä ja hä-
 nen jouckoansa karmij, että te tätä mettä, se
 on: Tawallista oppia, niin Erkiasti arwaat-
 te ja teidän hurwistustanne siinä ehitte; niin
 ei hän kuitengan teitä wahingoitta taida. Se
 Jumalinen ja urhollinen Jonathan löysi met-
 zässä hunajata, ja koska hän sitä maistanut oli
 walpaannuit hänen silmänsä, hän tuli sentäh-
 den hengen waaraan, ja olis tähtynyt kuolla,
 ellei kansa esirukouksellansa händä pelastanut
 olisi; 1. Sam. Kir. 14: 27, 45. niin se kat-
 tulle niille käh, joilla Jumalan sanan ma-

kiaan hunaajaan halu on: perkele kokee kuolet-
 taa heitä; mutta Jumala temua heidän hä-
 nen konsistanssa ja ihmeellisellä tapaa henaisä
 ylös piti. Sentähden älkät peljätkö niitä,
 jotka ruumin tappavat ja ei voi sielua
 tappa, Matth. 10: 28. waan lohdukkait
 teidänne JEsusen suloisilla waus sanoilla:
 Matth. 5: 12. iloittak ja riemuittak; sil-
 lä teidän palkanne on suuri taiwaisa;
 sillä näin he wainoosit Prophetaita, jot-
 ka teidän edellänne olit. Huokattamme
 päätöyri: Ah! JEsu pysy tykönän, To
 aika joutu Ehtollen, Ann sanas walo
 autuas, Ain paistaa sinun huoneesas.
 Sun sanas meille paistaa ann' Ett' wal-
 keudes waellam, Ja viimein surun laa-
 rost täst, Taiwaseen tyköös taidam pääst.

Pidä rukoukes ja sitte weisa Wirsi N:o 232.

Kolmantena Pääsiäis Päivänä.

Weisa ensin Wirsi N:o 224.

Suuri ja ylistettävä on se mallinen rau-
 ha. Uivan onnelliset olit Israelin
 lapset, koska he kuningas Salomo-
 nin oalltturen aikana turwallisesti asuit iheku-
 tin wijnapuunsa ja fikuna puunsa alla. 1. Ku-
 ning. R. 4: 25. Koska rauha on, silloin yri
 kylän mies toisen kylällisensä wijnapuunsa ja
 fikuna

fikuna puuns ala kutsua taita. Zachar. 3: 10. jokainen silloin maansa kyndää taita hywäsä rauhasa, ja maa kaswaa wiljan ja puut kaudawat hedelmän, Wanhimmat silloin halitewat ilman estettä, toimittawat kaicki hywin, Kauppamiehet menestywät ja hyötywät kauppoisansa. I. Maccaber. K. 14: 8, 9. silloin kuullan riemun ja ilon ääni, Ullan ääni ja Morsiamen ääni, ja niiden ääni, jotka sanowat: Kiittäkät **HE**raa Sebaothia, että Hän on hywä ja Hänen laupi idens pysy ijankaikkisesti. Jerem. 33: 11. mutta pikemmin sanda meressä, lehdet ja ruohot maan päällä lukee taittaisin, kuin puhua ruumillisen rauhan hyödytyksestä ja Sodan waiwoista ja wabingosta: kuitengin sitäkin kallimbi on se Christuren plös nousemisen kautta ansaittu sielun rauha, se käh yli kaiken ymmärhyen, jonga JEsus opetus lapsillensa ilmoittaa, koska Hän heidän tykönsä tuli ja sanoi: rauha olkon teille! josta Evangeliumisa lawiammalda puhutan.

Evangeliumi Lucan 24: v. 36.

Koska he näitä puhuit, seisoi JEsus
Ihe 2c.

Tästä on meillä tila tutkistella:

Sitä kallista ja werratoinda Sielun rauhaa.

1. *Misä se seisoo.*
2. *Kenellä se on, eli kuka sen omistaa taitaa.*

Ensimmäinen Osa.

Rauha olkon teille! Moni taidats lulla, ettei nämät sanat erinomaista itsensä käsitä, liioitengin, koska se Judalaisten seasa tavallinen oli näillä sanoilla tervehtä toinen toisiansa, koska he yhteen tulit, ja sen kanssa kaikkinaista hyvää sielun ja ruumin puolesta heillensä toivotit. Koska Dawidin nuorukaiset tulit Nabalin tykö, toivottawat he hänelle onne ja sanowat: rauha olkon sinulle! 1. Samuel. Kir. 25: 6. Joab sanoi Amasalle: oletkos rauhasa minun weljeni. 2. Sam. Kir. 20: 9. Mutta näitten sanain puoleen, en me mahda kaksella niinkuin paliaan terwetysten ja toivotusten puoleen; waan niinkuin totisen lahjan; sillä siinä kuin **J**esus sanoo Opetuslapsillensa: rauha olkon teille! niin Hän ike työsä rauhan heille antaa; Hän laski sen heidän sielunsa syönnypään pohjaan, josta he omalle turmollensa werattoman lewon ja wirwotusten saaroutit: waikka nämät sanat ruumilliseen rauhaan sovitettaa taitaa, ei se kuitengan estä meitä, näitä sanoja hengelliseen sielun rauhaan sovitamasta; sillä **J**esus yrin molemmat antaa taita:

taita; eriuomattain on JESUS Christus rauhan toimittaja, joka rauhan Jumalan ja meidän välillämme säätänyt on. Koska sota tulisin on vihollisten välillä, niin löytän aina välittäijä, jotka sodat asettaa ja rauhaa toimittaa kokewat. Koska satana ihastui siitä, että me helwettiin hänen kansansa joutuman piti, josta rauhattomuus suurimpana oli, niin JESUS asetti itsensä välimieheri Jumalan ja ihmisen välillä. Tästä puhuu Pawali. Colos. 2: ja 1: Christus on meille kaikki synnit anderi andanut, ja on pois pyhittynyt sen käsi kirjoituksen, joka meitä vastaan oli; sen Hän pois otti, ja naulige ristijn. Se kelpais Isälle, että Hänellä kokonainen täydellisyys asuis ja kaikki olisit Hänen kauttans Hänen itse kansansa sowitetut, sekä ne kuin maasa, että ne kuin taivaisa owat; sillä Hän teki Werensä kautta Kristin päällä rauhan itse kauttansa. Ei Christus maailmaan tullut toimittamaan meille ruumillista; waan hengellistä rauhaa; sillä näin sanoo Hän: Matth. 10: 34. älkät luulko, että minä olen tullut rauhaa lähettämään maan päälle; mutta miekkaa. Ei mahda Christityt jotakuta lukua maallisesta lewosta ja rauhasta ikellens tehdä; sillä he owat ne, jotka monen waiwan kautta Jumalan Waldakundaan sisälle tuleman pitää. Telo-

Kirj. 14: 22. pitä wainoa kärkeinän. 2.
 Tim. 3: 12. pitä aina oleman sodasa maan
 päällä. Jobin. 7: 1. Mutta mikä erinomat-
 tain se rauha on, jonga JESUS opetuslapsil-
 lensa antaa? wastaus: Se on HERAN JES-
 suren ja Hänen Hengensä autuallinen waiku-
 tus uskowaisissa, jonga kautta Hän heitä Ju-
 malan Armosta ja syndein anderi saamisesta
 täydellisesti wiseyttää, heidän lewottoman ja
 murheellisen oman tundonsa asettaa; kaikesta
 orjallisesta pelwosta heidän pelastaa; tukee hei-
 tä kaikkia perkelen ja mailman hämmästyttä
 wastan ja sieluillensa Hänesä lewon löytää an-
 da. Rauhattomuus oli sitä ennemmin opetus-
 lapsissa, heidän sydämmensä duomiksi heitä, to-
 disti heille sen, että oikeutta myöden Jumala
 heille kowana ja angarana duomarina oli;
 Mutta nytt Hän heidän ahdistetut sydämmen-
 sä ja lewottomat omattundonsa asetti. Se
 sana rauha wapahda heitä synneistä ja kaik-
 ta kadoturesta; sillä kusa rauha on, siellä on
 syndein anderi andannus, ja kusa syndein an-
 deri andannus on, siellä ei enä ole kadotusia.
 Christus tahtoo niinkuin sanoa: rangastus
 on minun päälläni, että teillä rauha
 olis ja minun haawaini kautta oletta te
 paratut. Esai. 53: 5. Ei nytkän ihmisen
 oikeudella jotakan hywää Jumalasta toiwoa
 tainnut; mingätähden niin? Kaikki olit poi-
 kennet pois ja kaikki olit kelwottomat, ei
 ollut

ollut yrittän, joka hywää teki, ei ainoak-
 kan. Psalm. 14: 3. Kuitengin niin se ylös-
 nosnut JESUS rauban Jumalan wihaa was-
 tan toimitti; että me siis olemme uskosta
 wanhurstaksi tulleet, niin meillä on rau-
 ha Jumalan kansa meidän HERRAM
 JESUXEN CHRISTUXEN kautta. Rom. 5: 1.
 Käikille niille, jotka uskovat Hänen Poika-
 sa päälle, huuta Jumala: Matth. 9: 2. poi-
 kani! ole hywäsi turwasi sinun syndis
 annetan anderi sinulle: ei minulla enää mi-
 tään sinua vastaan ole, sinä olet syndis sydäm-
 melles käydä andanut ja en minäkän niistä enää
 tahdo muistella. Silloin se lewotoin oma
 tundo asettu; sitä ennemmin ei ollut yhtäkän
 rauhaa; waan tämä walitus ääni kuului tau-
 komota: ei ole rauhaa minun luisani, mi-
 nun syndeini tähden, minä myrisen mi-
 nun sydämmeni kirousta. Psalm. 38: 4,
 9. Paha oma tundo, koska se ahdistaa ihmis-
 tä, ei jätä yöllä eli päivällä rauhaa, se tekee
 päivän syngiäri ja yön päiväri, ja ajan niin
 pitkäri, kuin ike iankaictisuus on. Muinai-
 sina aikoina Isäns tappajat sillä tapaa ran-
 gaistin, että he tungettiin säckii moninaisten
 eläwain kansa: säckii pandin kucko, koira,
 kärme ja apina. Mikä meteli näitten walilla
 säckisä tuli, se kewiästri päättä taitan. Paha
 omatundo ei wähenpätä meteliä nosti, se tah-
 dois mielellänsä apinian tavalla symin kans-

sa liehakoita ja syndiä edesvastatata; mutta Koira haukkuu ja repii sen ulkokullaisen peitteen hajaalle, kärmet pistää ja peljättää, kuckoi äänensä laulaa ja ilmoittaa kostopäivän saapuilla oivon. Tämän siivusa perkele ei siingan ole unelias; waan edestuo synnin registerin; sytyttää wihan tulen; wetää syndisen duomio istuimen eteen ja pyhtä, että Jumala wanhuryskaudensa osottaa ja syndisen kadottaa tahdois. Mutta koska uskolla se ylösnohnut JEsus omistetan; niin kohta kuulu: rauha olkon teille! sillä joka uskoo Jumalan pojan päälle, hänellä on todistus igejansä. I. Joh. 5: 10. Mytt taidam turwas sanoo: Kus kuollo on otas? Sä helwett! kuin jain' janot, Kus woittos on sodas? Jumala olkon ijät, Kaikkil da korkiast kijtett, Kuin woiton andoi meill!

Toinen Osa.

Senellä siis tämä rauha on? eli luku sen ikellensä omistaa taita? wastaus: jotta JEsusta kuulewat, owat Hänen opetuslastensa, puhuwat Hänestä ja Hänen nimeensä kokoon tulewat. Ei Christus ylimmäisten Vappein, Heroderen ja Pilatuxen tykö tule, ja sano: rauha olkon teille! waan opetuslastensa tykö, jotka kaikki ylös andaneet olit ja

JEs.

Jesusta seuranneet. Jotka Jesuren rauhas-
 ta osalliset olla tahtovat, ei he saa maallisia
 enämmin rakastaa, kuin Jesusta; vaan aina
 taitaman Asaphin lausa sanoa: Psalm.
 73: 25. **HERRA!** kuin sinä ainoastans
 minulla olisit, niin en minä ensingän sit-
 te taiwaasta eli maasta tottelis, waikka
 vielä minun ruumini ja sieluni waipuis,
 niin sinä Jumala! kuitengin olet aina mi-
 nun sydämmeni uskallus ja minun osani.
 Christuren opetus lapses ne ovat, jotka Hän-
 dä seurawat, noudattawat Hänen askeleitan-
 sa, ja niin waeldawat, kuin hänkin waelsi; jot-
 ka kandaawat ristiansä niinkuin Hän, Lucan.
 14: 27. waati: joka ei kannu ristiansä ja
 seuraa minua, ei se taida olla minun
 opetuslapseni. Näistä molenmista kapp-
 leista owat Christityt Rasteesa luwanneet waa-
 ria ottaa; sillä siinä, että he owat luwanneet
 luopua pois perkeleestä ja kaikista hänen teois-
 tansa ja menoistansa ja ristin merkillä sekä
 kaswoihin ja rindoihin merkityxi tulleet, niin
 owat he andaneet itsensä Jesurelle ja Hänen
 ristiansä rakastaa luwanneet ja sitä kaikella
 kärsiwälisyydellä ja hiljaisuudella kandaat. Tä-
 sä on muutoin kahtalainen Christuren seura-
 minen: yksi on erinomainen, joka wiseille per-
 sonilke erinomaisina aikoina sopii; toinen on
 yhteinen, joka kaikina aikoina kaikilda oikeilda
 Christityilda waaditaan. **Esimerkki edelliseen**

seuramiseen löytään. Matth. 4: 18, 21. Koska JEsus sanoi Petarille, Andreakselle, Johannekselle, ja Jacobille: seurattaat minua: niin ovat myös kaikki ne seuraanneet, joista puhutaan. Ebr. 10: 34. Teidän hywydenne raatelemisen oletta te ilolla kärsineet, tietten että teillä on parampi ja pysyväisempi tavara taiwaassa. Siitä yhteisestä Christusen seuramisesta puhuu Christus: Job. 12: 26. Jos joku minua palwele, hän seurattkan minua: tämä seisoo siinä että me annamme Jumalan sanan meidän uskomme ja elämämme ojentusmoraana olla; sillä minun lampaani kuulevat minun ääneni, sanoo Christus. Job. 10: 27. JEsuren opetuslapsset, joille Christus rauhan ilmoitti, puhuit Hänestä: se on autuas hetki, koska me Hänestä puhumme; sillä mualla JEsus ei olla tahdo, kuin siellä kussa Hän muistetaan. Jos Hänestä puhut, niin sinä Händä rakastat ja sinun rakkauks on se Magneti, joka Hänen tyköns wetää. Jos sinä Händä lähestyt siinä, että sinä Händä rakastat, puhut Hänestä ja Händä muistat, niin Hän sinua lohdutuksella murheesa, autudella ja taiwaalla lähestyy: Sinä taidat aina pitää JEsuren tyköns, aina tuta Hänen avunsa, jos sinä aina Hänestä puhut; kossas näin teet, niin sanotan sinulle: rauha olkon teille! Jumalattomilla on myös heidän rauhanja

hansa usiastickin suurempi, kuin uskowaisilla; ei he tunne, eikä hawaitse oman tunnön lewottomuutta, ei sydäminen ahdistusta, eikä pelkoa; he luulewat itsensä olevan niin wisst autuudesta, kuin joku toinen; mutta Jumala meitä senkaltaisesta rauhasta warjelson! joka wäärästä luulosta ja perkeleen pimittämisestä alkunsa saapi. Pawali osotta paremman perustuksen, jonka päälle Jumalan lasten rauha nojaa: että me siis olemme uskosta wanhurstari tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kansa, meidän H^EX^Ran J^Esuxen Christuxen kautta. Rom. 5: 1. Syndi on Jumalalle lauhistus, ja niin katuwan kuin ihminen sillä on saastutettuna, on hän Jumalan wihollinen; Mutta J^Esus werellänsä puhdistaa uskowaiset ja katuwaiset sielut; uskon kautta tekee Hän heitä wanhurstaudesta ja pyhydestänsä osalliseksi ja tainwaallisen Isänsä eteen asettaa ja toimittaa heille rauhan. Tätä on waari otettapana, että tämä Jumalallinen sielun rauha, ei ole joku kokonainen pelastus kaikesta murheesta, rististä ja tiusaurista; waan niitten woittaminen. Ei se ole joku ulkonainen maallinen rauha, ettei me josta kusta onnettomudesta, wihollisista eli hädästä mitäkään tiedäis; waan sisällinen hengellinen sielun lepo Christuxesa, Hänen suloisesa tahdosansa ja lupaurisansa. Se on senkaltainen tila, että me keskellä sotaa woi-

voitosta, keskellä kamppausta kruunusta, kes-
 kellä wihaa armosta, keskellä tuskaa lohdutu-
 resta ja awuusta, keskellä syndiä wanburskau-
 desta, ja kuolemasa elämästä wisit olemma.
 Mitä Esajas. 26: 3. sanonut on: sinä pidät
 aina rauhan, wahwan lupaures jälken;
 se täsä toderi tulee. Waikka opetuslapset olit
 tehneet itsensä tähän rauhaan sopimattomari,
 sen kautta, että he hyljäisit ja ylönannoit Hän-
 nen, ja Christus muita opetuslapsia walita
 tainnut olis, jotta rauhan säännöt paremmin
 olis pitäriēt; kuitengin osottarensa, että Chris-
 tus kaickia ihmisiä armahtaa, ja tahtoo, että
 he autuaxi tulisit, niin tulee Hän taas ja täs-
 tä rauhasta, rakkaudesta ja laupiudesta heitä
 wakunttaa. Koska Dawid huorudensa ja mur-
 hansa kautta tämän rauhan rickonut oli; niin
 Jumala Nathanin kautta wastauudesti tämän
 rauhan hänelle ilmoittaa annoi; niin tekee
 Hän vielä tänäpänä; sillä ei Hän meidän
 syndeimme perästä tee meille. Psalm.
 103: 10. Jos Jumala angaran wanburskau-
 densa jälkeen tekis meidän kansamme, niin
 maailma äckiä ihmisistä tyhjäri ja autiari jäis;
 mutta sen puolesta Christitty ei saa heittää it-
 ziansä suruttomuuteen, että hän ajattelis: kos-
 ka se suuri Jumala wastauudesti tekee rauhan
 meidän kansamme, niin pian kuin me para-
 namme itsemme, niin me sen siri iättää tai-
 damme ja jotain maailman kansa pitää ja teh-
 dä

dä liballe mieliksi; ei niin: sen kaltaiset ajatukset olkon meistä kaukana. Jumala tosin on niille armon luwannut, jotka heittänsä kääntävät; mutta ei missään paikassa ole Hän luwannut auttaa, niitten kääntymistä, jotka wastahakoisesti syndiä tekewät. Joka tämän sielun rauhan tallella pitää tahtoo, ei hän pienindäkän ehdollista syndiä tykönsä hallita salli. Mutta jos taas niin tapahtunut olis, että me rauhan säännöt rikkoneet olisimme, niin en me silloin Saulin kansa miekkaan eli Judan kansa nuoraan turwata ehi tarttua tarwike; waan totisesa katumuresa meitämme laskee taiwaallisen Isäimme eteen ja wastauudesta ehiä armoa; sillä se on josta huomen Uusi. Walitus Wir. 3: 23. Jumala itse puhuttelee langennutta syndistä näin: Hosean II: 8: 9. Warjelengo minä sinua Israel? = = Mutta minun sydämmelläni on toinen mieli, minun laupuudeni on ylönn palawa, etten minä tee minun hirmuisen wihani jälkeen, engä palaja Ephraimia kadottamaan; sillä minä olen Jumala ja en ihminen. Nytt siis rackaat Christit! tuten tunnetaat tämä suuri onni. Kiittäkää Jumalata, meidän taiwaallista Isäämme, joka ihensä sovitettaa anda tahtonut on. Kiittäkät Jesusta, joka kärsimisensä ja täydeni tekemisensä kautta toimittanut on meille rauhan, ja vielä

lä tänäpänä sen ylös pttää. Kijttäkääät Ph.
 hää Hengee, joka yldäkylläisesti rauhan sano-
 man saattajat lahjoilla warustanut ou, ilmoit-
 tamaan meille tätä rauhaa, joka meitä ylös
 walaise ja uskon meisa sytyttää. Ach! koke-
 kaat tätä suurta tawaraa, sitä hengellistä sie-
 lun rauhaa tallella pitää: tämä tapahtuu,
 koska te uskosa ja totisesa Jumalan pelwosa
 pysytte ja kaikia ehdollisia syndejä kartatte.
 Mika kirjat osottawat, kuinga Kuningas Per-
 seuren Isä jokapäiwä ahkerudella läpihe luki,
 ne rauhan säännöt, kuin hän Romalaisten
 kansa päättänyt oli, ettei hän huomamata
 niitä vastaan tehnyt oliss. Rakas sielu! sinu-
 la on Jumalan sanasjne rauhan säännöt, kuin
 meidän tawoallinen Isämme meidän kans-
 samme päättänyt on; lue niitä ahkerasti, et-
 tet sinä niitä vastaan huomamata tekssi.
 Että sinä Jumalan huoneesa niu usein tästä
 kunniallisesta rauhasta osalliseri tulet, ihastu
 sen ylike: tämä tapahtuu Rippiä, koska Rippi-
 Isä sanoo sinulle: mene rauhaan! tämä ta-
 pahtuu Saarnastuolisa: Jumalan rai:ha
 joka kaiken ymmärryksen ylige käy war-
 jelkon teidän sydämmenne: Altarilla koska
 siunaus luetan eli weisatan: **HERA** anda-
 kon teille rauhan! Nautrikaat, te usko-
 waiset sielut! tämä autuallinen onni, kuin teil-
 lä Jesuresa Christusesa on, te oletta kuckai-
 nen, jonga Jumala hywin kätkenyt on; te olet-

oletta se formus, jonga JESUS kädesänsä kanda, ne kanan pojaat, joita JESUS armo siwillänsä peittelee, ja ne lampaat, joita Hän itse kaihee. Kuka taita teitä tallata? kuka taita teitä temmata Hänellä pois? Jolla lukea taitaan, kuinga Satanan sen tunnustaa tördyi, että Jumala oli Jobin piirittänyt, hänen huoneettansa ja kaikia kuin hänellä oli ympärinsä. Jobin. 1: 10. Jos mytt Jumala näin piirittä meidän huoneemme, ruumimme ja tawaramme; kuinga paljota suuremman murheen kanda Hän meidän sieluiltamme, jotka Hän Poikansa Be-rellä lunastanut on? Jumalan rauha on sielun muuri ja wartia, joka kaikei paikat hywin walwoo ja niitten perään kahoo, koska wihamies kulkee ympärinsä ja kokee tungea sisään, niin tämä wartia huuta: kuka siellä on? ja häpiällä hänen takaisin ajaa. Te Jumalan lapset! olkaat hywäsä turwasa, älkät peljätkö, uskaldakaat rohkeudella tähän Jumalan rauhaan. Kuulkamme mielisesti rauhan saarnoja ja sanokamme sieluillemme: mitä murhehdit minun sieluni ja olet niin lewotoin minussa? meillä on rauha Jumalan kansa meidän HERRamme JESUXEN Christuxen kautta. Usein erinomaisella halulla se nähdään, kuinga lapsi äitinsä helmasa rinnolla makaa, se unee rawinnorepensa ja nuckuu, ei kuitengan niin fikästi makaa, että se imemisen

ynhohtais, eikä rinnat hänen undansa' estä. Mitin helma on suloinen, äitin rieska makia, uni myös makia, ja niin lapsi kolminaisen makeuden yhtä haawa nautiksee; mutta ah! koska meidän sielumme senkaltaisten lasten tappaiserä tulewat? Jesuren helmassa on meillä Hänen armonsa rieska, Hänen rakkaudesta tähtetty sydämmensä, Hänen pyhät haawansa; Hänen sanansa ja forkiat Sacramentinsa: miren en me juo ja ime? miren en me lepää ja makaa? miren en me niin sywäldä sen suloisen Jesuren rakkauteen ja rauhaan meitämmen wajota, etten me Satanan ja maailman myrskynä ja paubinaa huomaihisi? ah! minun Jesuren! anna minulle armo, että minä sen kaltaisen lapsen tapainen olisin, hiioitengin kuolema hetkellä! anna minun hiljaisuudessa ja rauhassa nukkua ja ajaallisesta lewottomudesta ijankaisteen lepoon tulla. Amen!

Rukouksen jälkeen weisa Wirsi N:o 165.

Neljäntenä Pääsiäis-Päivänä.

Weisa ensin Wirsi N:o 87.

Sotka **H**ERRA pelkäävät, ei niillä mitään puutu. Niinkuin David usissa paikassa Psaltarisansa tiettäwäri tekee sen werrattoman hyödytyksen, kuin Jumalan pelko myötänsä tuo; niin nimittää hän myös

myös. Psalm. 34: 8, 10. ei ainoastans sitä
 hädystystä, että HERRAN Engeli piiritti
 tä niitä, jotka Händä pelkivät ja pelas-
 ta heitä; mutta myös, että niillä, jotka
 HERRAA pelkivät, ei mitään puutu.
 Se peliää Jumalata, jonga sydämissä se
 täysi rakkauts ja kunnian arwo Jumalata koh-
 tan on, ettei hän jollakulla synnillä Händä
 vihoittaa tahdo; waan kokee tähdellä ahkeru-
 della tehdä sitä, kuin Jumala tahtoo, ja wält-
 tää sitä, kuin Händä wastoin on. Ja että hän
 tämän yriwäksien tekemisensä ja jättämisen-
 sä alla yhtä hywin suuren waiatwaisuden löy-
 tää, niin rukoilee hän sydämessänsä jokapäi-
 wä Dawidin kansa: HERRA! älä käy duo-
 miolle palwelias kansa. Psalm. 143: 2.
 Kusa senkaltanen pelko hywin sydämeen
 juurtunut on, siellä se myös pyhässä ja Juma-
 lata pelkewäisessä elämässä ulkonaisesti itsensä
 osottaa, niu että me elämme siwiästi ja
 hurstasti ja Jumalisesti tässä maailmassa.
 Tit. 2: 12. osottain rakkautta niin Jumalata
 kuin lähimmäistään kohtan; tainkaltaisesta
 Jumalan pelwosta puhuu David edestwodu-
 sa sanoisa: jotka HERRAA pelkivät, ei
 niillä mitään puutu. Tästä me nyt ha-
 waitsemme sen hädystyksen ja hywän, kuin Ju-
 malan pelko myötänsä tuo; sillä Jumala, jo-
 ka se suurin hywys on, niitä, jotka Händä
 pelkivät, mielittää suuremmalla sisällisellä

lewolla ja mielinoutteella, kuin maailma sia
 liha rakastaitansa, kaikella hänen heikemällänsä
 ja kiihdäwällä kunniallansa tehdä taitaa.
 Joka Jumalata pelkää, hän on oikein rikas,
 viisas ja onnellinen; ei hänellä mitään
 puutu. Joka Jumalata pelkää, hänellä on
 kaicti; sillä hänellä on Jumala, joka kaicti
 on: sentähden ei hän puutosta kärsiä taida;
 sillä hänellä on Jumalasa kaictinainen hy-
 wyys, wiisauus, onni ja autuus. Mutta jo-
 ku taidais sanoa: meillä on kuitengin monda
 esimerkkiä usiassa Jumalaa pelkääwäisesä, wijn-
 kuin Patriarchasa Jacobisa, Prophetasa Elia-
 sa, Lazarusea ja wielä tänäpänä monesa,
 jotka puutosta kärsiwät, kuinga Jumalan lu-
 paus siinä toderi tulee? jotka **HER**raa pel-
 kääwät, ei niillä mitään puutu; wastaus:
 kaicti sentkaltaiset lupauet, jotka maallisiin
 sopiwaat, tapahtuwaat ehdolla, ristin eroittami-
 sella. Jumala löytää sen ihellensä toisinans
 otolliseri ja lapsillensa hyödylliseri, että heillä
 tämä risti oleman pitä, nimittäin: kärsiä lei-
 wän puutosta; kuitengin ei Hän salli heitä
 siinä hukua; waan auttaa heitä ihmeellisesti,
 niinkuin me Jubla-päiwän Evangeliumista
 sen olemma kuulla saapa.

Evangeliumi Joh. 21: v. 1.

Sitte ilmoitti **J**esus taas ihensä ope-
 tuslapsille **Syberian** meren tykö-
 nä 2c.

Ylösluetusta Evangeliumista on meille
tämä tutkistella:

Jumalata pelkääväisten Opetuslas-
ten puutosta.

1. Mikä kosta tämä puutos heillä
oli.
2. Missä tämä puutos seiso, ja
3. Kuka tämän puutoren palkize.

Ensimmäinen Osa.

Mitä atkaan tulee, jona ne Jumalata pel-
kääväiset Opetuslapset puutosta kärkeit,
niin oli se silloin, koska JESUS ylösnousemi-
sensa jälkeen kolmannen kerran ilmoitti itsensä
opetuslapsillensa, ja tapautui Tyberian me-
ren tykönä, joka on nyt Järwi; mutta Ebraan
tawan jälkeen puhua, kutsutan mereri. Tä-
ssä järwellä eli merellä on hänen nimensä Kait-
pungista, joka sen lähittynällä on Tyberias,
jonga Herodes Keisarin Tyberiuksen kunniani
ja muistori rakendaa andanut oli. Puutosta
kärkeit opetuslapset silloin, koska he menit ka-
lastamaan; sillä ensin osa Christuren opetus-
lapsista olit sitä ennemmin kalamiehet; Chris-
tus heidän ruockiansa oli nyt poisa, joka hei-
dän elaturensa puuttessa heille ennen ruan tot-
mitti; sentähden palkitarensa sitä, tahdoit he
lähtee sijteelle kalastamaan ja ennen totutulla

kättensä työllä rawindotansa ehmiään, joka
 oli sekä luwallinen, että hyödyllinen aikomi-
 nen; sillä se joka ei tahdo työtä tehdä,
 ei sen syömäkään pidä. 2. Tes. 3: 10.
 Niistä, jona Dpetuslapsille tämä puutos il-
 mandui, opinna me sen, kuinga me senkal-
 taisen puutoresen kautta tulemma tietämiään,
 että Jumala totisesti armollinen ja laupias
 on, joka ei suingan oikiaa aikaa, meitä aut-
 taisansa unhohta. Se joka ei nälkää kärsinyt
 ole, ei se tiedä mikä nälkä on. Tolla kaikesa
 elämänsänsä kaikkeen hywyyteen ylönpaltisuus
 ollut on, ei hän köyhän puutoressta ja tarpees-
 ta mitään tiedä; sentähden hän myös toisi-
 nansa wähän ja ei ensugän laupiutta köyhäl-
 le osota. Että nyt tämä Jumalan lasten oma
 koetteleminen on suuri Jumalan armo: niin
 on se kohtuus, koska leiwän puutoresen ja hä-
 tään joudut, ettet sinä aiwan suurexi onnetto-
 muderxi sitä lue, että sitä ajattele, että Juma-
 la sopimattomasti menettää itsensä sinua koht-
 tan; waan senkaltaisesa sinua kohtawaisesa
 puutoressa kiität Jumalaa, joka sinun mahdol-
 liseri lutenut on isomaan, niinkuin itse Je-
 sus 40 päivää isonnut on. Sen vuoden ja
 ajan pitä sinun hywin miustaman; sillä ko-
 waa ja kallista aikaa seuraä toinen parempi
 aika, jona sinä taidat sanoa: Sinä ja sinä
 vuonna oli suuri nälkä maassa, kappä Inwiä
 maroi niin ja niin paljon, minulla oli niin
 monda

monda hengee ruokittawana ja veräti turha
 sisälle tulo; mutta HERRA ihmeteldämällä
 tawalla annoi meille rawinnon, etten me näl-
 kään näändyneet. Koska kallis aika tulee, ja
 Jumala antaa sinulle tarpeellisen elaturen,
 niinsä taidat lohduuttaa muita, jotka puutosta
 kärsiwät, sanoden: Jumala minusta ja mi-
 nun omistami murheen piti eutisina kowina af-
 koina, ettem me nälkään näändyneet; Sentäh-
 tähden, mun ystäväni! mun rakas kyläliseni!
 älä epäile Jumalan edestakomisesta ja mur-
 heen pidosta; sillä **Wielä wäkewä on Ju-
 mala nyt, kuin iästästi on pysynyt;**
Hänen laupiudensa ei vielä ole loppunut;
 waan joka huomen se on uusi. Walitus
 Wirt: 3: 22, 23. sentähden toivo Juma-
 laan, niin et sinä suingan toiwosaa häpiään
 tule.

Toinen Osa.

Edespäin me tutkistelemme, missä opetuslas-
 ten puutos seisoi; ei heillä ollut rawin-
 dota, niinkuin se Christuren kysymyrestä päät-
 tä taitan: **lapsen ongo teillä mitään syötä-
 wätä?** alku kielen jälkeen kuulu se näin: **on-
 go teillä särwindä?** olettaako saaneet kaloja?
 Christus teeskelee itsinsä tietämättömäri, kusa
 Hän kuitengin heidän puutorensa tiesti; Hän
 tahdoi waatia opetuslapsia itse tunnustamaan

puutostansa, köyhyyttänsä ja turhaa työtänsä; he vastawat Hänä: ei; he tahtowat sanoa: me olemme kyllä kaiken työtä tehneet työtä ja en mitään saanet, meidän ruokiamme on kuollut, Hän joka ennen 5000 ja 4000 ihmistä ravitsi muutamilla leivillä ja kaloilla, ei enä ole meidän tyköämme; sentähden ei meillä ole syötävää; etten me nälkää kärsisi, olemme me lähteneet kalastamaan; mutta ei se tahdo menestyä: en me mitään saa. Rahoo! näin näillä Jumalata pelkättäville opetuslapsilla on ruan ja ravinnon puutos ollut. Kolmeu suuren waiwan seassa, kuin ovat, sota, nälkä ja rutto, joilla Jumala maata ja waldakundia synnin tähden ehi, rohkenemina me sanoa, että nälkä ja kalais aika se suurin ja raskain on: näljän hätä se kaikki ihmisen omaisudet haaska ja hajottaa, niinkuin Egyptiläisten esimoneki sen osotta, Luomis. K. 47: nälkä waati ihmistä sopimattomia ja kelwottomia kappaleita syömään, niinkuin Jerusalemin häwityksen Historiasta nähtävä on, josta sanotan, että yri waimo helkon lapsensa kehdestä otti, tappoi sen ja puolen söi ja toisen puolen pani sotamiesten eteen, jotka joka paikasa ympäröi juorit ja ekeit syötäväitä. Vuonna 1312. Christuren synnynnän jälkeen, oli Saran maalla ja Puolassa niin suuri näljän hätä, että he warkaat hirsi-

puista

puista alasotit ja soit. Jumala meitä tästä raskaasta synnin rangaistuksesta varjeltou!

Kolmas Osa.

Mutta koska tainkaltainen nälkä ja kassis aika kohtaa, ja meillä ei ole mitään syötävää, mitä meidän silloin tekemän pitä: meidän pttä silloin Jumalan meidän Isämme tykö pakeneman, joka tietää mitä me tarvitsemme. Matth 6: 32. Tästä on meillä tila tutkistella, koska me nyt kolmannen tutkinne, kuka se on joka opetuslasten puutoren palkitti? JEsus se on, joka myös käski opetuslasten lastea werkon oikialle puolelle wenhettä. Tällä käskyllä tahdoi Hän opetuslasten kuuliaisuutta kvetella; ja kuin he käskulle kuuliaisuuden osotit, tuli niijn paljo kalloja, ettei he woinneet wetää: kaickiwaldiaisuuden sa kautta Christus niijn toimitti, että kalat äkizeldä kokoisit heittänsä werktoon, joita niijn palion oli ettei he werkkoos wetää woinneet; waan täydyit maalle tulla ja wenbeen kiinnittää, että he soweliemmin werkon wetää tainneet olisit. Että me tämän ihmetyön totudesta sitä wähemmin epäilisimme, niijn Evangelista nimittä kalain lugun. O suurta Jumalan sunausta! kaho! näin ihmelisesti ja kunniallisesti, Jumala meidän puutoremme palkita taitaa. Opetuslapses, jotka

Kalastamisella kaiken vötä työtä teit, ilmassa epäilemättä, isoisit; sentähden koki JESUS tätä heidän puutostansa palkita; sillä, että Hänellä paistettu kala ja leipä waroina oli. Hän enen ylösnousemisen ja kunniansa suuremmaksi todistukseksi oli JESUS tämän kalan ja leivän Jumalallisen voimansa kautta tyhjästä valmistanut. Tästä se nähdä taitan, että JESUS täydelliseksi se on, joka kaikkein meidän puutoremme palkitse, koska Hän opetuslapsille rnan, ei ainoastaus siinä päivänä; mutta myös monena seuraavana päivänä annoi, tässä Salomon sanat toderi tulewat: Sananlast. R. 10: 22. **H**ERRAN siunaus tekee riekkaari ilman waiwata. Jos JESUS sen kaltainen **H**ERRA on, joka niin äkkiä ja kewiästi puutoremme palkita taitaa, niin oppikamme tästä puutten aikana turwamaan Hänehen; sillä Hän enen sydämmensä halkee Hänessä, että Hän kaiketi armahtaa meitä; ja koska JESUS sen hawaitse, että me hädän aikana Hänehen turwaamme, opetuslasten esimerkin jälkeen, Hän enen sanallensa ja käskyllensä kuuliaat olemma; Jumalan kunnian ja lähimmäisen menestyksen päämääränämme pidämme: kaho! silloin JESUS meidän rawindomme puutoren palkita tahtoo ja sanoo: pitäiskö minun andaman tämän ihmisen häätä kärkeä, joka niin pelkää ja rakastaa minua? ei sulgan, minun pitää hädästä ylös-

Alosauttaman ja lupaureni tähtämän: en
 suingan minä sinua ylönnä, engä ilä-
 nän sinua hyljää. Ebr. 13: 5. Alkaint
 nähdän hädäsä, niin suuresti sen puoleen kazo-
 ko, että meillä monda ruokittawana on;
 waan paljo enemmän ajateltamme Jumalan
 edestahomista ja murheen pitoa, koska en me
 tiedä, engä ymmärrä, niin Jumala tietää
 wälitappaleet, ja reket muista toimittarensa
 rawindota meille. Meidän tulee se ajatella,
 että niinkuta se yhdeksä puolelta on häpiälli-
 nen, laittettapa ja syndinen, elää surutoinna,
 ei ensingän totella, kuinga me ihemme ja omai-
 semme elättää taidaisimme; niin on se toiselta
 puolelta wahingollinen ja kadottawainen, ai-
 na murhehtia ja Jumalan edestahomisesta
 epäillä; sillä ehkä me kuinga murhehtisimme,
 en me kuitenkan sen kansa, mitään muuta
 toimita ja aikoin saa; waan wihoitamme Ju-
 malan ja ihellemme surua ja murhetta lisääm-
 me, on siis se tarpeellista, että me tawwaalli-
 sen elättäjän Jesuren Christuren päälle uskai-
 lamme, joka wastoin toiwoa opetuslastensa
 rawinnosta murheen piti; pangam kaietti mur-
 heemme yhteen kimpuun ja lastekamme se Je-
 suren selkän, sanoden: Kaiken minun tur-
 wan panen, O HERRA! sanas pääll, Si-
 tä ain awun saanen, Ehkä kuinga kewis-
 tääll, Sielun ain HERRA toiwoo, Ja
 Händä odottaa, Kuin wartia yöllä wal-
 woo Ja päivästä toiwottaa. Kai:

Kaikkesta tästä me nyt opimme, että köyhys ja elaturen puutos ihesänsä ei suingan estä; waan usein sieluin autuutta edesauttaa. Riikkaus ihesänsä ei kadota ihmistä; waan kuitengin usiasti hänen autuuttansa estää. Maalliset tavarat toisinaan ovat senkaltaiset, että Jumala mailman lapsia, heidän suuren toiwonsa jälkeen, niillä täyttää, niin että he riikkaan miehen kanssa saawat heidän hywänsä eläisänsä. Lucan. 16: 25. mutta Jumalan lapset toiwovat saawansa parhaat tavaransa taiwaasa; sentähden kinnittävät he heittänsä Jumalaan, joka heidän uskallurensa ja osansa on. Mutta jos sinun köyhyydes duomise sinua, ja sinä kärsit rawinnon puutosta, niin ei Jumala; waan sinä itse olet syv siiber. Osean 11: mitä Jumalata pelkääväsiin tulee, niin ei sitä kieldää taita, että he myös usiasti puutosta kärsiwät; kuitenkin niin heidän puutorensa ja nähjän hätä on heille hyödyttävänen, niinkuin Isällinen kiritus, opetuxeri, että he myös ovat ihmiset synnillä saastuteut, ja että he ajattelisit, että tämä mailma ei muu ole, kuin hri murheen laaro, josa meidän paljo tuskaa kärsimän pitä, siihen asti kuin me wihdoin tulemma sinne, kusa meillä elämä ja yläkylä on. Job. 10: 19. Wihdoin myös sentähden, että he tiedäisit kuinga heidän ihensä senkaltaisesa tilasa käyttämän pidäis, nimittäin: olla pöyrywäiset uskosa, kärsiwäiset

siwäiset tuskasa, hartaat rukoirisa, siwiät elä-
 mäjä, ja waellurensa, ja taiwasta halajawai-
 set. Mitä Jumalattomijn tulee, niin kärsi-
 wät he tainkaltaista puutosta ja hätää, niin-
 kuin hywin anjaittua rangaistusta, heidän
 tehtnin syndeinsä tähden; sillä näin sanoo Ju-
 mala: Hesek. 14: 13. Kosta maakunda syn-
 dia tekee minua wastan = niin minä tah-
 don ojenda minun kätteni sen päälle ja ot-
 ta le: wän aineen pois, ja lähettä näljän
 sinne, hukuttareni siellä sekä ihmiset, että
 eläimet. Jota enämmin syndi lisäändy ja
 kaswa, sitä enämmin puutos ja näljän hätä
 myös kaswa ja lisäändy. Jumalan lahjain
 wäärin käyttämisen tähden, ylönpyltsituden
 tähden ruuasa ja juomasa, ylönshönnisen ja
 juomisen tähden rangaise Jumala erinomai-
 tain maata leiwän puutorella. Tämän wat-
 wan poispoistamiseri ei parempaa wälkkappa-
 letta ole, kuin käändyminen ja parannus.
 Jos me niinpaljon synnin ylitse ja tähden mur-
 hehtisimme, kuin moni rawindotansa mur-
 hehti; niin ei meillä olis syhyt köyhyyden ja
 näljän ylitse walittaa. Jos moni uskallais
 enämmin Jumalaan, kuin hän tekee, ja surus
 Hänen päällensä heittäis, niin Jumala Hä-
 nen puutorensa palttis ja Hänen ihmeellinen
 edeskäzomiseusa ja murheensa pito se harwai-
 taisin. Meidän parannuremme pitä myös
 laupiudesa ja kansa kärsiwällisydesä niistä koh-
 tan

tan osotettaman, jotka suuremman näljän ja
 puutoxen kärsiwät, kuin me. Christus tässä
 leipää ja kaloja ei itsellensä hyin pidättänyt;
 waan opetuslapsille annoi, jotka tarwihetwai-
 set ja näljäänsä olit; ellei meillä muuta huo-
 neesa olisi, kuin pari leipiä; niin pitä siltäkin
 osa waiwaisille murrettaman, joka suurem-
 paa puutosta ja hätää kärsi, kuin me; jos se
 hyvästä sydämmeestä tapattu, niin Jumala
 täydellisesti lopun suunaa, jota Jumalan lap-
 set usein hawaitsewat. Undaa köyhälle hyvä-
 nä aikana ja wilja vuosina, ei se mitään ole;
 mutta se on erinomainen Jumalan armo-lah-
 ja, koska ihmisen sydän laupiuteen tarwihet-
 waisista kohtan kääntö, silloin koska meillä wä-
 hä wara on. Meidän tulee sentähden olla
 säästäwäiset ruuasta ja juomasta, että meillä
 olisi tarwihewalle jakamista. Jos sinä rakas
 Christitty! näljän hätää itse kärsinyt olet ja
 koetellut mikä raskas waiwa se on; niin sinun
 sydämmes kaiketiikin kiwisteltis suussa ja lau-
 piudesta köyhää ja tarwihewa kohtaan halleis.
 Koska köyhä köyhää auttaa, iloitsawat Enge-
 lit sen ylise taiwaasa. Sitä waati Jumala,
 että köyhän köyhästä murhetta kandanaman pitä.
 Koska Prophetan Elian aikana kallias aika
 oli maasta ja karneet lihaa ja leipää hänelle
 kannoit; niin tuli HERran sana hänen tykönsä:
 nouse ja mene Zarpath:in = = ja pysy
 siellä: Ego! minä olen käsktenyt leisti
 wal

waimon sinua siellä elättä. 1. Kuning. R. 17: 9. Ottakaat täsä waari, ei Jumala käskennyt Prophetata menemän sen warallisen waimon tykö Sunemiin, joka niin runsasti Prophetan Elisaa nölöpiti, jolla olis tainnut olla waraa händäkin elättää. 2. Kuning. R. 4: waan köyhän lesken tykö Zarpathiin, jolla ei muuta ollut kuin piwo jauhoja wackaisesa ja wähä öljyä astiasesa. Prophetan anomisen jälkeen annoi leski hänelle kohta kappaleen leipää, ja Jumala siunais händä sen edestä, niin ihmeellisesti, ettei jauhot wackaisesta loppuneet, eikä öljy astiasta puuttunut. Koska me näin armahdamme sitäköyhää, niin Jumala armollisen lupauensa jälkeen armahda meitä: Math. 5: 7. Mutuat owat laupiat; sillä he saawat laupiuden, lohduuttat siis teidänne te laupiat; te oletta Macedonialaisten kaltaiset, joita Pawali. 2. Corint. 8: 2, 3. kehui: waikka he olit köyhät, owat he kuitengin runsaasti kaikesa yrikeräisyydesä andanet; sillä he olit kaikesta woimastansa, ja ylitsekin woimansa hywän tahtoiset. Teille laupiat! pitä laupius tapatumän, että te tarwisewaa puuttessansa autatte, niin Jumala teitä hädäsänne auttama on. Että te köyhää holhooite, niin HERRa teitä auttama on pahana päiwänä, HERRa kätkee teitä = = että te menestytte maan päällä; wirwotta teitä

tautiwuotesanne, ja autta teitä kaikista sairaudesta. Psalm. 41: 1, 2, 3. ja wih. doin pitää teidän sinne tuleman, kusa teillä ei yhtäkän puutosta ole, ette nälkää ja janoa kärsi; waan elämä ja yldäkyll. on. Joh. 10: 10. josa te sitte rawitan Jumalan huoneen runsailla tawaroilla ja hehumalla, niinkuin wirralla täytetään. Jota meille lainatkon Isä Jumala taiwast, Christuksen kautta, Kuin meit päästi waiwast, Ynn ylimmäisen Hengen kasa Pyhän Jumalan yhden: Amen, tapahtukon meille niinkuin sanottu no! Amen.

Pitä rukoures ja weisa sitte Wirsi N:o 286:

Ensimmäisnä Sunnuntaina Pääsiäisestä.

Weisa ensistä Wirsi N:o 134:

Pitäkämme Juhla. Näin sanoo Pa. wali Pääsiäis päivän Epistol. sa kaikille meille, ja tahtoo, että me sovelianti Pääsiäis Juhlalle meitämme walmistaissimme: sanat löntän 1. Cor. 5: 8. Sitte kuin Kristus jo lihaan tullut on, niin en me kosin Judalaisten Juhlain pitämiseen sidotut ole; kuitenkin niinkuin Judalaiset Juhlallisesti pidit Pääsiäistä ruumillisen pelasturensa muistori Egyptistä; niin me paljota enänmin olemma welkapäät sitä samaa pitämään, koska me en Egyptistä; waan helwetistä ulosjohdatetut olem.

olemma, ei Canaan maahan; waan taitwaa-
 sen, ei Moseren kautta; waan Jumalan Po-
 jan JEsuren Christuren kautta. Täsä taidais
 joku sanoa: jopa me meuneellä wiskolla pidim-
 me Pääsiäistä, mihingä se kelpa, että meitä
 kehoitetan, wastauudesta Pääsiäis Juhla vi-
 täämään? wastaus: se olis peräti sopimatoin,
 jos me sittecuin Pääsiäinen on ohitse mennyt,
 kohta kaiken Pääsiäis ilon, ja kaicki ne hywät
 työt, kuin meille JEsuren Christuren ylös-
 nousemisen kautta tapahtuneet owat unhoh-
 taissimme. Lämmin huone tulee pian hylmä-
 ri, palawa paperi kadotta äctiä lieckinsä ja
 sammuu. Mutta Christityn hartaus ja Ju-
 malan hywän töitten tutkisteleminen pitää
 enämmän aikaa pöshmän ja sen palawa muis-
 to ei saa niin pian jähtyä ja sammua, yhtea-
 nansa pitää meidän pitämän Pääsiäistä, ei
 wanhasa hapaturusa, eikä pahauuden ja
 wääräyden hapaturusa; waan wakuuden
 ja totuden happamattomasa taikinasa.
 Ulinomaa ja jokapäiwä pitää meidän Chris-
 turen kansa ylösnouseman ja uudesta elämästä
 waeldaman. Edesauttain näin terweellistä
 jälkinuistoa, on Christillinen wanhuus ja Seu-
 rakunda juuri taitawasti säätänyt, että tämän
 päiwän päällä Jumalan Seurakunnasa sen-
 kaltainen Evangelium kelitettämän pitää, jossa
 Christuren ylösnousemisen totuus wahwiste-
 tan.

Evangeliumi Johanneksen 20: v. 19.

Soska siis sen Sabbathin päivän Ehto oli, ja ovet olit suljetut, josta opetuslapset. 20.

Tämä Evangeliumi anda meille tilan tutkistella:

Siviäin Christittyin pyhää jalkia Pääsiäistä.

1. Kuinga he silloin Jumalalle mielisuostori kokoon tulewat.
2. Kuinga he ottawat Jesuren keskeleensä.

Ensimmäinen Osa.

Opetuslapset tulit Sabbathina kokoon, et mailman lasten tawan jälkeen, huwittelemaan itseänsä; sillä mailman lapset Pyhä- ja Juhlapäivinä kokoondurvat kapakoissa ja juomapaikoissa, juomaan, hyppämään, leikkimään, mäsämään ja muuta tawatomunta täyttämään; täsä aiwoturesa ei opetuslapset suingan kokoon tulleet; wään he kokoonnuit odottamaan Wapatajaansa, joka ennen kahderan päivää itsensä heille ilmoittanut oli, he olit siinä toiwosa, että Hän myös nytt jäl lens heidän tykönsä tuleman piti. Thomas, joka entisellä erää poisa oli, oli nytt saapuilla.

Muu.

Muutammat selittävät tämän asian sillä tapaa, että he wainon tähden olit koosa, Jumalata keskenänsä rukoilemasta ja auxihuutamasta; sillä maailman wiha on se, joka ystäwyden Jumalan ja uskowaisen wälillä saatta, että se tulee pyssywäirexi ja lujari. Jumalattomain haittus ja wiha tekee Jumalan sanan mahtiammaksi; pahat kylän miehet ja Jumalattomain tora, häwäistys ja pilkka waati Jumaliset kaminioonsa hartaasti ja wiriästi siellä rukotleman ja pyntämään Jumalalda apua, lohdutusta ja suojeellusta. Kuka tiesti, jos Apostolit niin koosa olleet olisit, ellei Judalaiset olis olleet heidän wihamiehensä, joita he pelkäisit? he aiattelit: ah! me tahdomme mennä kokoon ja Jumalaa yrimielisesti rukoilla, Hän pian meidän wihollisemme alaspainaa; Psalm. 81: 15. sillä me tiedämme, että **HERRA** on läsnä kaickia, jotka **Händä** aurens huutawat. Psalm. 145: 18. Koska Christit vielä tänäpänä Jalki-Pääsiäistänsä pitä tahtowat, tulewat he kokoon Jumalan huoneesen rukoilemaan; sillä se on rukous huone: he rukoilewat tosin kotonakin omisa huoneisansa, kuitengin pitävät he Kirkko-rukouret woi-mallisimpänä. Maalla se usiasti tapahtui koska ei soittamista kuulla, että kansa warhain, ennenkuin Jumalan palvelus aljetan kotoondu, jona moni Kirkon mäellä turhisa puheisansa aikansa kulutta; mutta niin muutamia

tamia kuitengin löytän, joilla parempi ymmärrys on, jotka Kirkkoon menewät, astuivat penkkiinsä, ottawat kirjansa edes ja Jumalalada rukoilewat, että Hän armon ja rukouksen Hengen heille anda tahdois, taitarensa oikein Jumalan palveluksen toimittaa. Ilman epäilemätä opetuslapset puhuit tässä, siitä ylös nousneesta Jesuksesta; itsellensä muistutit ne saarnat, kuin hän ylös nousemisestansa heidän edesänsä pitänyt oli. Koska me Christityt Sunnuntaisin kokoon tulemma, niin saarnataan Jumalan sanaa. Koska kaxi ystävää yhteen tulee, niin he keskenänsä suloisesti puhuivat; aiwan niin ne parhaat ystävät, nimittäin: Sielu ja se suloinen ja hyvä Jumala, yhteen tulewat, joka sanasansa puhuu ja wirtottaa Jumalatansa rakastawaisen sielun jota Sabbathina luetan ja selitetän. Joka päivä tosin me welkapääät olemma kiittämän Jumalata, erinomattain kuitengin pitä sen Sunnuntaisin tapahtuman, jona ihmisen Jumalan kiitoksen palaman pitä; sillä Sabbathina olemma me welkapääät palwelemaan Jumalata suuremmalla, pysyväisemmällä ja täydellisemmällä hartaudella, kuin arckioptawinä. Lutherus puhuu tästä näin: Sabbathin pyhittäminen ei sinä seiso, että me alalansa ja joutilasma olemma; waan meillä pitä pyhät toimitukset olemma; nimittäin: (I.) että Jumalan sana selkiästi ja puhtaasti saarnataan

ja me sitä mielellämme kuulemma ja opimme. (2.) että me sen kuultun sanan sydämmisämme kätkenne. (3.) että me edestuumme suituturen, sitte kuin me Jumalan sanaa kuulleet olemme, se on: että me keskemmme Händä kiittämme ja ylistämme.

Toinen Osa.

Zuli **J**esus ja seisoi heidän keskellänsä. Mitä warten? että Hän sitä paremmin kaikilda nähty ja kuultu olis. Hän seisoi heidän keskellänsä, niinkuin paimen lamastensa keskellä; että Hän kaickia hywitellyt olis ja yri Händä niin läsnä kuin toimenkin olla taunut olis; niinkuin kana poikainfa keskellä; että hän kaickia suojeellut olis; niinkuin Wälimies Jumalan Wanhurstauden ja Lauphuden wälillä. Hän on kaickein uskowattien keski määrä; sillä he owat kaicki yri Christuksessa: Galat. 3: 28. Hän on se keskimäinen persona Jumaludessa; Hän on Wälimies Jumalan ja Ihmisen wälillä; Hän on keskellä; sillä ei Hänellä suurempaa halua ole, kuin asua hengellisten jäsendensä keskellä; Hän tahtoo uskon kautta asua meidän sydämmisämme. Jotka pyhää Jälki-pääsiäistä pitää tahtowat, ahkeroihewat siitä, että he Jesuren keskellensä saisit. **J**esus on heidän keskellänsä, koska he rukoilewat: he tietäwät, että heidän, **Händä**

ainoata palweleman pitää. Matth. 4: 10. Koska he owat ristisä ja tuskasa, ei he silloin tnydy häyriin lohduuttajin; Job. 16: 1. waan kysywät Jesuren perään; siinä Hänestä he weisawat: **Tykos HERRA Jesu Christe!** Ainoastans on minun toiwon, Toista turwaa en tiedä mistän, Täys turwa olet sinä waiwoin. Ettei he muuta toiwon ja halaja, kuin Jesusta, niin kuullan he huokawan ja sanowan: o Jesu! kuinga minä raukka ihminen niin hiljain olen oppinut sinun tundenan. Kuinga onnetoin minä ollut olen, että minä tämän mailman turhuuden niin korfiana pitännyt ja rakastanut olen; mutta sinua minun Wapahtajani! en minä ole totellut, minä olen siellä ja täällä iloa, hurwitzia, lohdutusta ja kunniaa ekinnyt; waan en muuta kuin turhan menon löytännyt: sinun ohikes, joka kaiken lohdutuksen ja ilon lähdet ja kaikkein tawarain tawara olet, olen minä mennyt: enkö minä ole sokia ollut? enkö minä ole tyhmiä ollut, enkö minä ole wimmattu ollut? Sentähden nxi Jesuren rakastaja, kerran nähin sanoihin ulos puhjennut on: kirottu on maailma ja kaikki raha, jos me sen Jesuren rinnalle asetamme ja korkiampana pidämme; elää sadoin tuhansin vuosia mailman hekumassa ja rakkaudessa, ei ole yhteen silmän räpäyreen werratapa, koska Jesuren rakkkaus ja sen wakuus nautita saadan. Se on harwaittu,

että hurskat Martyrit, autuudensa päälle owat tunnustaneet, ettei mitään makiambata olla taida, kuin krolla Jesuren tähden: Hänen hyvydenjã on parempi kuin elämä. Yri muinain tulesta huusi: kaho ihmettä! en minã tulesta suurempaa waiwaa tunne, kuin jos minã pehmiällä wuoteella makaisin; hän on minulle niin otollinen kuin wuodet kuckaisista. Jotka Jesuren keskellensä ottawat ja Hänesã iloansa ehiwät, owat pienen lapsen kaltaiset, jonga suurin ilo, paras lepo ja huwitus on äitin helmasa ja sen rinnoilla; niin tarwaallisesti miellyneellä sielulla suurin ilo, huwitus, lepo ja wirtotus on Jesu. Opetuslapseset sait Jesuren keskellensä, koska owet suljetut olit: Hurskaat Christityt ei saa Jesusta ennen, kuin kaikki heidän sydämmensä owet suljetut owat; silmät ja korwat pitää oleman lukitut, ettei mitään niitten kautta taida sisään mennä, jonga kautta sydän pahetaisin ja Jesuren lepo este-täisin; sinu pitää oleman suljettu, ettei mitään siellä ulos tule, kuin Jesuren murheelliseri saatta ja lähimmäisen pahenda; Sydän pitää oleman suljettu, niinkuin suljettu krydi-maa, lukittu lähde. Korkian Weis. 4: 12. Sen kuin sinun omas on, sinã lukiket ja sinetin sen päälle painat; jos sinun sydäm-mes Jesuren sydän oleman pitää, niin paina Jesuren nimi sen eteen. Jos mailina tulee ja tahtoo sydändäs, niin sano: pois mailina!

etkös näe minne, joka sydämmeni päällä on,
ei minun sydämmeni snulle; waan Jesuxelle
auki seiso. Mutta mitä hywää Christityillä
siitä on, että he Jesuren keskellensä ottawat?
Evangelista sanoo: niin opetuslapset ihas-
kuit, että he näit HERRAN. Ilo löytän
kaikkein Christityin tykönä, joiden keskellä Je-
sus on: ehkä kuinga kowin ruumin puolesta
heidän kansians kawas, weisawat he yhtä hywin
ilotsesti: **Kuin on Jesus sydämmejän,**
Niin on minull ilo juur, Joka sielun täyt-
tä juur: Lohdutusta minull lisää, Su-
rus murhees ainijan, Jesus minun ta-
waran.

Mutta kuinga nytt asiat owat meidän
Christityin kansamme? taittaneko sanotta,
että he kaikin paikoin täällä tawalla Jälki-Pää-
siäistä pitawät ja jokaisen Sunnuntain Pääsiäi-
sen oilla saldiwat, jona he synnistä ylösnouse-
wat, ehiwät pyhäin seurakundaa ja ottawat
Jesuren keskellensä? mielelläni minä siihen
wastaisin; mutta en taida. Enin osa ei tut-
kistele mitä Pääsiäis-Juhlina saarnattu on,
paljota wähemmin Sunnuntaisina Pääsiäisen
jälken jotain tutkistellan. Koetteleminen Iu-
dakyllä opettaa kuinga Sunnuntai päivät ku-
lutetan; sen siasa kuin meidän silloin pidäis
pitämän Pääsiäistä ja nouseman synnistä, niin
mes syndyn meidän sywemmä wajotamme.
Sunnuntai- ja Juhla päivästä moni tekee it-

zellensä syndi päivän. Moni pyhyyn poika Kir-
 kosta, moni ei ensingän tottele JEsusta: sen-
 kaltaiset häjyt ja tawattomat Christityt, koska
 heidän Marian kansa pidäis istuman JEsuren
 jalkain juuresta ja yhdestä tarpeellsesta waaria
 ottaman, niin tätä katowaissta he ekiwät, joka
 heitä ei ensingän auttaa ja wapahtaa taida.
 Voi teitä te ylönkatsijat! ajatelkaat JEsuren
 sanoja: Job. 8: 47. Joka Jumalasta on,
 se kuule Jumalan sanat, sentähden ett
 te kuule, ettet te Jumalasta ole: ellet te
 Jumalasta ole, niin kewiästi tietä taidatte,
 fenestä te oletta, ja kenen omat te olette: ke-
 nellä suurin wahingo sijtä on, että te Kirkosta
 pois olette? ei kenelläkän; waan teillä ihe.
 Koska Judas ylönannoi Apostolein seuran,
 tuli hän pettäjäri ja meni perkelen tykö. Tho-
 mas jäi kerran pois Seurakunnasta, sen kautta
 joudui hän epäuskoiseri: Rangaistusta kyllä
 on sijuä Jumalan sanan saarnan halpana pitä-
 misestä. Kuinga Jumala ne rangaishnut on,
 jotka Jumalan sanan saarnan laimijn hõneet
 owat, sen seurawaijet merkilliset esimerkit osot-
 tawat: koska hri Junckari Preussissa annoi käs-
 knu Foudillensa, että Talonpoikain piti elos
 Sunnuntaina Jumalan palveluren aikana
 riiseen Wetämän, tuli ulialas taiwasta, poltti
 ylös taloin ja kartanon, luwan ja wiljan. Ta-
 loin-poika tappoi ohria Sunnuntaina, josta
 jywä lensi silmään ja hän elinajajensa tuli so-

tiari. Suutari, joka aina Sunnuntaina tot-
 tunut oli työtä tekemään, sialda käteen puur-
 tin, jolla hän monda Sunnuntaita saarnan
 aikana neulonut oli; käsi tuli aina pahemminari,
 tuli wihdoin kokonans mustari ja hän suuresä
 köpkydesä ja kirousa kuolla täydyi. Koska joku
 annoi hänelle almun, tunnusti hän, että Ju-
 mala muille karteeri hänen rangaisnut oli, sen
 syyn tähden, että hän Jumalan palveluren
 lainin lyönyt oli, tehnyt työtä Sunnuntaina
 ja Sielunsa paimenen neuvot ylönkähönyt.
 Ottakat tästä waari, te Jumalan sanan ylön-
 kähöjat! mikä teidän palckanne on: niin totta
 kuiti Jumalan lapsat, niin usein kuin he Kir-
 koon tulewat, saawat uuden ja erinomaisen
 sunnuntain Jumalan lupauksen jälkeen: Moose-
 ren 2. Kirj. 20: 24. *Mihingä paikkaan
 itänäns minä säädän minun nimeni
 muston, sinne minä tulen sinun tykö
 ja siunaan sinua: niin totta salwaa myös
 kirous kaikkijn Jumalan Sanan ylönkähöijn.
 Tosin minä tiedän sen, että moni elaturensa
 keinosä sen hawainnut on. Jos vielä niin olis,
 ettei rangaisutus ja kirous niin kohta senkaltaisia
 Jumalan sanan ylönkähöita kähöiss, niin tu-
 lee se kuitengin aikansa; senkaltaiset wihel-
 jäiset sielut wihdoin kerran kuitengin tunnusta-
 wat toderi Syrachin Sanat: 41: Eugusa v.
 II, 12. Voi teitä te Jumalattomat!
 jotka hyljäätte sen korkeimman Lain jo-
 ko*

ko te elätte eli kuulette, niin te oletta kiroitut. Että Kirko-seurakunda on Christurelda asetettu, kunniallisilla lupaurilla kunnioitettu ja taivaan valdakundaan verrattu, ei toisiin, kuin te astuisitte taivaaseen Jumalan istuimen eteen, pyhäin Engelein ja ulos walittuin seuraan. Mikän se teitä peljättäkö, että hyvät ja pahat, uskovaiset ja uskottomat ja ulkoofullattut myös Kirkoon tulewat; ja waicka Saarna wirka laitettawilda ja sovimattomilda moniasti edesseisotan; sillä waicka nämät ohdaket ja uskottomat työmiehet HERRan winaimäesä owat, pysyy Kirko kuitengin aina nisupeldona, jota HERRa rakastaa ja siunaa, josta Christitty ei ištänsä eroittaa mahda, ennen kuin Jumala tulee kerran ja puhdistaa ohdakeet nisuisista, jona me wihdoin tulemma, riennukewaiseen Jumalan Seurakundaan, kaickeen pyhimpään seuraan Taiwassa. Amen!

Widä rukouyes ja weisa Wirsi N:o 235.

Toisna Sunnuntaina Pääsiäisestä.

Weisa ensin Wirsi N:o 38.

Sanhan Testamentin kirjoituret ussassa paikassa osottawat meille sen, että karjan kaikkemiuen ja maan esandomuinaišijn aikoin owat olleet arwosa. Jumalan

malan lapset ekei heidän huwitustansa maalla pelton viljelemisessä ja karjan kasvattamisessa. Esi-Isä Adam oli ensimmäinen peldomies; **HE**ra Jumala johdatti hänen Edenin Paradiisista maata viljelemään. Luomis. Kirj. 3: 23. Ensimmäinen, josta erinomattain kirjoitetaan, että hän rakastanut on maan elandoo ja sen ylös arwannut, oli Abraham. Hänen aikansa oli Kaupungeita kyllä, kuitengin hän pitkän aikaa asuin-siansa maalle waliki, niinkuin Luomis. Kirj. 18: 1. lukea taitan, hän oli ikellensä tehnyt majan Mamren lakeudella, josta ihana tammisto oli hedelmällisessä laarossa, puoli wirsta Hebronista. Toinen oli Isaac, joka hetken aikaa asui, sen eläwän, joka minun näkee, kiiwon tykönä. Luomis. Kirj. 25: 11. ja waikka hän sitte kulki Gerariin, elätti hän kuitengin ikensä karjan kasvattamisella ja pelton viljelemisellä. Luomis. Kirj. 26: 12. Kolmas oli Jacob, joka sioitti ikensä Sichemin kaupungin kohdalle, ja osti murun peltoa, johonka hän teki majansa. Luomis. Kirj. 33: 18, 19. Ja waikka Jethro asui kaupungissa, huwitteli hän kuitengin ikänsä maalla, hänellä oli lammas lauma ja otti Moosen paimenerensa. Moosen. 2. Kirj. 3: 1. Isäillä oli lammas lauma ja hänen poikansa David kaisi lampaita, koska Samuel tuli ja tahdoi woidella hänen Kuningaksi. 1. Sam. 16: 11. Jos joku tah-

tahdois sanoa, että pellon viljeleminen ja
 karjan laideminen on wanhin elaturen keino,
 niin ei händä walheesen soimata taita. Me jä-
 täimme sen sillänsä, ja tutkimme JEsusta, joka
 maan elannon suurexi arwannut on, niinkuin
 se Evangeliumisa kuullan.

Evangeliumi Johan. 10: v. 11,

Siihen aikaan sanoi JEsus Judalai-
 sille: Minä olen se hywä paimen 2c.

Tästä me nyt tutkistella tahdomme:

Sitä JEsuxelta rakastettua maan
 elandoa;

Kuninga Hän rakaudensa sitä kohtan il-
 moitta:

1. Nimesä, jonga Hän igellensä omie-
 taa.
2. Nimesä, jonga Hän Christityille
 antaa.

Ensimmäinen Osa.

JEsus todella olis itsestänsä sanoa tain-
 nut: Minä olen Kuningas,
 niinkuin Hän sen Pilaturen edessä tuunus-
 ti. Johan. 18: 37. Hänen Isänsä kut-
 zuu Hänen Kuningaksi: Psalm. 2: 6.
 Minä asetin minun Kuningani Zionijn
 minun

minun pyhälle vuorelleni. Hän olis tain-
 nut sanoa: minä olen HERRA; Hän oli
 myös se. Math. 5: 6. mutta mikä lohdutus
 köyhille tästä ollut olis? mutta tätä vastaan,
 mingä makeuden sielu löytä? koska hän Davi-
 din kanssa sanoa taita: Psalm. 23: 1. HERRA
 on minun paimeneni; niin kutsu itsensä
 JESUS Evangeliumissa paimeneri: minä
 olen se hyvä paimen. JESuksen paimen-
 enen wirka sulkee itsensä Hänen kolmiraisen
 forkian wirkansa: Kuningallisen, Prophetal-
 lisen ja Papillisen. Raamatusta löytän mo-
 nenlaisia paimenita: laidun paimenita jonga
 kaltaiset Josephin weljet olit, jotka Isänsä kar-
 jaa kaitit; maallista paimenita, niinkuin Mo-
 ses, joka Israelin lapset Egyptistä ulosjohdat-
 ti, niinkuin paimen lampaans: Kirko paimen-
 ita, niinkuin Petari sivi määrättin, koska
 Kristus hänelle sanoi: Joh. 21: 15, 16, 17.
 ruoki minun karjajani: näitten se. ja Oli-
 paimen Kristus on se suurin paimen. Meitä
 paimenelta waaditan, se täydellisimmällä ta-
 paa Hänesä on: paimenen pita alinomaa tarc-
 kaasti laumansa perään karkoman, niinkuin
 Jacob, joka yöllä ja päivällä kaiti lambei-
 tansa: Christuksessa on walwowa silmä seura-
 tunnan ylise, katso! sanoo Hän: minä olen
 teidän karjanne joka päivä maailman
 loppuun asti. Math. 28: 20. Paimen on
 siunainen, siwä ja siuresta kanssa kärsiwälli-
 sydestä,

sydestä, hallitse laumaansa enämmin torwel-
 lansa, kuin sauwallansa: jos lammas eryy,
 eki hän sitä ahkerasti, panee olaallensa ja kan-
 daa kotiansa; näin siwiä ja laupias paimen
 on Kristus: niinkuin paimen on hän kait-
 zewa laumaansa, koko karizat syliinsä
 ja kanda helmasansa: tujneet lampaat
 hän johdatta. Esai. 40: II. Paimenen
 pitä oleman harjanduneen, hänen pitä tunde-
 man lammastensa taudit ja tietämän kuinga
 ne enmätettä taitan: Kristus on hywin har-
 jaandunut, Hän tietä lammastensa taudit ja
 taita ne parandaa; Hän näkee heidän waaran-
 sa, ja taita ne pois poistaa, Hän tietä heidän
 tarpeensa ja taita sen palkita, tietä heidän wi-
 hollisensa ja heidän aikomaisensa turhari tehdä
 taita. David teke tästä astasta iloisen ja kii-
 tölisen tunnusturen: Psalm. 23: I. **HERRA**
 on minun paimeneni, ei minulta mitään
 puutu. Paimenella pitä oleman rohkeus ja
 sydän pojes karvoittamaan sutta, koska se tulee;
 Kristus on woimallinen, laumaansa wiholli-
 sia vastaan suojelemaan, Hän nurenda helwe-
 tin jalopeuran hampaat, ja warjele lauman-
 sa suden wäkiwallasta. Paimenen pitä ole-
 man kärsiwäisen, kestämän kylmää ja palawut-
 ta ja kaitkeinaisia rajuilmoja; niin on Kristus.
 JEsus kärsiwäinen ollut. **Minä olen pai-**
men: näitten sanain kansa osottaa Hän sy-
 dämmensä; Hän tahtos niin paljon sanoa:
 tahdot-

tahdottako te tietä, millinen sydän minulla tei-
 tä kohtaan on? yri paimenen sydän. Jos
 paimen rakastaa lampaansa, engöstä minä
 siis paljota enemmän rakastaisi teitä? Jos pai-
 men ruocki ja warjelee lampaansa, engöstä
 minä, vielä enemmän sitä teille tee? muutoin
 en minä totisesti paimen oliskaan, niinkuin mi-
 nää se tähdellisesti olen. Raamatusta on Chris-
 tuxella monda sulloista nimee; waan ei suloi-
 sempaa, kuin paimenen nimi, Hän kutsutan
 meidän weljeremme. Psalm. 22: 23. meidän
 yhäremme. Esai. 62: 5. mutta nimi paimen,
 kuulu kuitengin suuloisemmasti. Weljeret usein
 wihastuwat, moni ylkä hylkä Morsiamen-
 sa, paimen ei sitä tee lampaille. Mutta
 JEsus kutsutan ei paljaari paimenexi; waan
 hywäxi paimenexi: hywä ikesänsä, olemol-
 listesti hywä, se suurin hywyns, Jumala ja ik-
 ze hywyns. Ei ole kengän hywä; waan
 yri Jumala. Matth. 19: 17. hywä myös
 lampaille, ei Hän koskaan pahaa heille han-
 gihe, sen kuin hywä on, jalkaa Hän heille: hy-
 wä puu kanda hywän hedelmän, hywä kuckai-
 nen hywän hajun andaa. Ah! mitä hywää
 tämä paimen jakanut on! hengensä laumansa
 lamasturexi, on Hän ulosandanut, Rasteesa
 on Hän ike heidän pukunsa, ja kaimisturens,
 Ehtoollisesa heidän ruokansa ja juomansa. Yri
 maalla asuwa siwiä Jumalan lapsi hän sanoo:
 kunniaa siinä on kyllä, että sen Korkeinman

Voika, kaikkein Kuningasten Kuningas ja Her-
vain HERRA, paimenen pukua kanda ja sau-
vaa kädensänsä pitää, osottarensa sen kansa,
rakkauttansa, uskollisuuttansa ja murheensa pi-
toa meistä ja sanoo: minä olen se hyvä pai-
men ja tunnen minun lampaani.

Toinen Osa.

Christus ei kaikkia lampaiksi kuku: miri niin?
sillä joukosta löytään myös Christittomia,
jotka pikemmin wuohiksi, kuin lampaiksi kuku-
tataan, jotka kyllä suullansa tunnustawat
Christuksen; mutta ei tee mitä Hän heille käs-
kee. Hän puhuu tässä ainoastans niistä, joilla
lampaan luondo ja omaisudet owat: lampan-
ta se tietän, että he owat tuettomat ja hil-
jaiset eläimet, jotka ei kenellekään plölistä
tee, ja jos he vielä loukattaisiinkin, niin ei
he kostaa pyydä: koska muut eläimet was-
tawat puolestansa sarwilla, niinkuin här-
jät; kynsilänsä niinkuin kärhut, hampail-
lansa niinkuin koiratja ja kwoillansa niin-
kuin herwoiset; niin lammas raukka on ase-
toin; Christittyin pitää saman tapaiset oleman:
ei toruntan, koska heitä torutan; ei uhkaman
koska he kärswät. Lampaat andawat ihensä
pestä puhtaaksi; Christittyin pitää oleman puh-
taat sydämmestä ja puhdistaman ihensä Je-
suxen werellä kaikista syuneistänsä. I. Johan.

1: 7. **W**atka lampaat ovat hyfertaistet eläimet, taitawat he kuitengin äänen eroittaa; tuhannen seasta tundee hyi paimenensa äänen: Christittyin pitä Nii-paimenensa Jesuren äänen tundeman; wäärän opettajain äänestä eroittaman. Lampaat ovat pelkääiset; Christityt samalla tapaa. Psalm. 27: 1, 3. sanoo kyllä David: **H**erra on minun walistuksen, **l**etä minä pelkän = ja waikka **S**otawäki saartais minua, niin ei minun sydämmeni sentähden pelkäis; kuitengin niin Christityn aina syndiä ja kaickesitä kuin pahari näkyy, pelkämän pitä; hänen pitä aina pelwolla ja wapisturella se toimittaman, että hän autuaxi tulis, sentähden sanoo Salomo: Sananlast. R. 28: 14. **A**utuus on se ihminen, joka aina pelkää, se on: autuas on se, joka sydämmen kunnian osottamisella Jumalata kohtan, pelkää Händä synnillä wihoittaa, ja ajatellesansa Jumalattomille aiwottua rangaistusta, elää nöyrydesä ja lapsillisessa pelwossa; hän ei huku; waan joka sydämmensä paadutta, se langee onnettomuuteen. Lampaat ovat hyimielliset ja rauhalliset; Christityt niin paljo, kuin heidän joppii ja heissä on, pitävät rauhaa kaickiin ihmisten kanssa. Rom. 12: 18. Lampaat andawat heitänsä keritä ja willoillansa hyödyttävät ihmistä; Christityt hyödyellansä palwelewat tarwihewaisia, **M**acedonialaisten esimerkil.

merkillä, joita Pavali erinomattain kiittä. 2. Cor. 8: 2, 3. Waikka he sängen köyhät olit, ovat he kuitengin runsaasti, kaikessa yrikertausudessa andaneet; sillä he olit kaikesta voimastansa ja ylisikin voimastansa hyvän tahtoiset. Lampaat tyytyvät huonoonkin laitureen; Jumalan lapset ei ehi ylön paltisuutta, he rukoilewat Salomon kanssa: Sanank. R. 30: 8. Köyhyyttä ja riekautta älä minulle anna; waan anna minun saada määrätty osani rawiinossta. Olla Jumalinen ja tyytä onneensa, on suuri voitto. 1. Timoth. 6: 6. Riekkaus ja kaikkein kappalten ylönpaltisuus usein pahon pahaa matkaan saattanut on. Lampaat aina määkyvät; Christityt kuluttawat päivänsä huokaurilla, huokawat aina hengesä, ja rukoilewat laakamata. 1. Theß. 5: 17. Lampaat laskewat polwillensa, niin hywin silloin kuin he maata panewat, kuin nostuansackin; niin tekewät myös Christityt, he notkistawat Jesuren nimesä sekä ruuminsa, että mielsensä polwet ja nöyrydesä, sen woiman, kuin Christurelle miehudensa puolesta annettu on, tunnustawat. Phil. 2: Lampaat määkyvät yhdellä tavalla, ei muuta äändänsä, jos heille hywin eli pahoin käwis; niin Christityt myös yhden äänen, sekä onnesa, että onnettomuudessa pitawät; **HERRA** annoi, **HERRA** otti, **HERRAN** nimi olkon kiitetty, Job. 1: 21.

Lampaat wiherjäiselle laitumelle mielelläns
 wietää saldiwat ja suolaa halajawat ; oikiat
 Christityt halajawat Jumalan sanaa , joka
 heidän sielunsa ruoka on , sen kautta tulee hei-
 dän sielunsa suolaturi ; se on : ei ainoastans
 syänin turmeluksesta estetyni ; mutta myös Ju-
 malalle otolliseri tehdyni , kowan nuhdet saar-
 nan ottawat he hiljaisuudella vastaan , ei wi-
 hastu siitä ; waan paranduwat. Lampaat
 märehdiwät ; Christityt muistuttelewat ihel-
 lensä Jumalan sanan saarnaa ; ajattelewat
 Jumalan Lakia päiwät ja yöt. Psalm. 1:
 2. Lammasten ja suden wälillä on luonnolli-
 nen wiha ; perkeleen ja Christityn wälillä on
 alinomainen sota ; sillä niinkuin perkele Chri-
 stityitä ylösniellä ehi ; niin Christityt seiso-
 wat händä vastaan wahwat uskosa. 1.
 Petar. 5 : 9. Lampaat pysywät mielellänsä
 koosa ja joukosa kulkewat ; Christityt myös
 wertaisiansa omiawat ja heidän seurassansa py-
 sywät , he wihawat pahain seurakundaa.
 Psalm. 26 : 5. Lampaat ei ole kateet , ei
 karkoita toisia pois laitumelta ; Christityt
 sydämmestänsä lähimmäisellensä suowat , mi-
 tä he Jumalalta tawarain puolesta saaneet
 owat. Lampaat karsiwät toistansa ; Christi-
 tyt kandawat toinen toisensa kuormaa ja
 niin Christuxen Lain täyttäwät. Galat. 6:
 2. Lampaat owat hedelmälliset ; Christityt
 myös hedelmän tekewät kaikisa hywisä toisa ja
 lastwa.

laswawat Jumalan tunnemiseä. Colos. 1:
10.

Tästä me opimme, että ne kuin tahtowat
Jesuren paimenerensa ja kuzutta Hänen lam-
pairesensa, heidän pitä oleman hillaiset ja nöy-
rät, Pawalin neuwon jälkeen: Colos. 3: 12.
nijn pukekat siis teitänne, niinkuin Ju-
malan walitut, pyhät ja wakaat, sydäm-
mellisellä laupiudella, nöyrydellä ja hil-
jaisuudella. Koska nytit tulewat ricki sullo-
turi, niin he parahimman hajun itsestänsä an-
dawat; koska meidän työmme suikutus nöy-
ryden kautta pieneri surwotan, andaa se Ju-
malalle makian hajun. Mutta sen pahembi
meidän uskollisella paimenellamme Jesurel-
la on harwat senkaltaiset nöyrät lampaat;
Syrachilla on syy sanoa: Mitäs koreilet si-
nä waiwainen tuhka ja mulda. Syr. 10:
9. Moni kätttä itsensä nöyrästi; waan ei kuit-
tengan ole; waan sen kautta suurempaa kuu-
niaa itsellensä ehi; karttakaat siis hlpeyttä, ja
nöyryttäkät teitänne Jumalan wälewän
käden ala. 1. Petar 5: 6. Älä anna yl-
peyden hallita, eikä sinun sydämmesäs,
eli sinun sanoisäs; sillä se on kaiten kados-
tusen alkku. Tobian. 4: 14. HERRA on
andanut aina ylpeyden tulla häpiään, ja
on sen wismieseldä kukistanut. Jumala
on ylpiät Päämiehet istuimelda kukista-
nut, ja andanut nöyräin istua heidän sias-
sansa.

kansa. Jumala on hävittänyt ylipiäin
 pakanain juuret ja on sen sijaan istutta-
 nut nöyrät. Svrach. 10: 16, 17, 18. Nöy-
 ryys on se tilapuu, jonga Jacob unesa näki
 maasta taimaaseen asti, ulottuvan. Tämä
 nöyryys erinomattain seisoo siinä, että siinä
 ihes ja kaikti mitä sinulla maailmasa on, ylön-
 katkot: pidät aina toisen parempana, kuin it-
 zes, et pidä yhtäkän syndiä halpana; kaikti
 ne hyvät työt kuins tehnyt olet, halpana pi-
 dät, ja jonga mielen siinä pahoittanut olet,
 rukoilet sildä andeeri: koskas tällä tapaa ihes
 nöyrytät, niin JESUS tundee sinun ja ottaa si-
 nun lambarensa, rakastaa sinua ja sinusta mur-
 heen vitää. Älä tuskakas epäile, älä sano:
 JESUS on minun hyljännyt ja unhottanut:
 niin vähän Hän sinua unhottaa toita, kuin
 uskollinen äiti poikaansa, kuin hyvä paimen
 lammastansa. Moni koska hän omaistensa
 kansa kärsi nälkää ja hätää; mutta näkee tois-
 ten elävän hekumasa ja hywisä päiwisä, niin
 ajattelee hän: Jumala ei suingan tunne mi-
 nua, eikä tiedä minusta, koska Hän minulle
 näin kowin anda kändä; niin perkele silloin
 astuu edes ja panee sanan siwuhun, niinkuin
 hän korwesa teki, ja sanoo: oletkos Juma-
 lan Poika? se on: oletkos Jumalan lapsi, joka
 nälkää ja köyhyyttä kärsit, eipä se hywin yhteen
 sowi; Mutta siinä joka JESUREN oikia lam-
 mas olet, kuule mitä Pavali sanoo: 2. Ti-
 moth.

moth. 2: 19. **H**erra tunde omansa. Christus näkee kyllä kuinga wäähä öljyä astiassa Leskellä Zarpathisa olt: Hän tiesi ettei kansalla ollut mitä he syöneet olisit. Marc. 8: 2. sinun uskollinen paimenes **J**esus tietä hywin, kuinga paljon sinä rawinnorees tarwiset. Lampaat parhaitin menestywät, koska heillä kuitwa laidun on, ja owat silloin terwenmällänsä; mutta jos heillä laitumensa on wehmas maasa, niin he usein sairastawat ja myös kuolewat. **J**esus Hän tunde sinun ja on iankaikkisudessa edelläpäin jo nähnyt, jos rickardet sinun sielulles wahingolliset owat, sentähden anda Hän sinulle säästävääsesti, kuitengin hengen piteeri. **J**esus tunde sinun ylöntakesas; Hän tunde sinun riktisäs, olkon se risti mikä hywänsä. Koska yksi mies muinain murheisa ollesansa; näki Perheen **J**ännän lukewan lampaaitansa, ajaisansa heitä lammashuoneeseen, sanoi hän ihellänsä: mitäs murehdit minun sielun ja olet lewotoin minuisa? etkös tiedä, että se suuri Jumala rakastaa sinua niin suuresti, kuin tämä mies lampaaitansa? eli etkös parempi ole kuin mouda lammasta? tämä mies lukee lampaansa; etkös siis Jumala lukisi omat lapsensa? Ihoitengin koska Hänen oma Poikansa wisenttä minua, sitä, että meidän pääämme hiukset luetut owat. Matth. 10: 30.

Pida rukouyes ja weisa Wirsi N: 252.

Kolmantena Sunnuntaina Pääsiäisestä.

Weisa ensin Wirsi N:o 289.

Soi teitä, jotka nyt nauratte; sillä teidän pitää murehtiman ja itkemän: te mailman lapset! Kuulkaat mikä teidän lyhykäisen maallisen ilon loppu on, ei minun kuin ihminen itku ja walitus. Lucan 6: 25. Koska ihmiset puolettomasti iloitsia mailmassa olewan nähdän, ja isewalaisuudessa naurawan, iloitsewan ja hyppäwän kuullaan, niin se kohta päättää taitan, ettei he ole Christuren omat, miäri niin? sillä ei he Christuren askeleita noudata. Ei kusan sitä lueta, että Christus nauranut on; waan että Hän itkenyt on. Salomo tosin sanoo: Saarna Kirj. 3: 4. aika on nauraa, kuitengin ei hän silloin ymmärrä mailman lasten tyhmyä naurua, jotka naurawat koska heidän riukkinsa ja pahudensa itenestyy, koska hurskaat onnettomuuteen joutuwat, ei he koskan onnettomuutta ajattele; ei he ensingän pelkää helwettä, he eläwät jokapäiwä ilosa herkullisesti, ei he ole onnettomudessa, niin kuin muut ihmiset, ei heitä niinkuin muita waiwata. Se näkyy niinkuin heidän tilansa olis toivotettapa ja autuas; mutta kuinga kauwan? ei edemmä kuin he eläwät; waicka myös usein ennen kuolemata, heidän ilonsa suruun muuttetan, niinkuin Samanin esimercki sen osot.

ofotta. Ester. 7: Jos vielä heidän luultu onnellinen tilansa ulottuiskin loppuun asti, niin että he nauruisa suin hengensä ylönandaisit, niin kuitenkin kuoleman jälkeen toiset asiat ovat; heidän naurunsa silloin tuskiaan muutetaan. Rikas mies ei enää helvetissä naura; vaan huuta; minä waiwatan kowin tässä liekiissä. Lucan. 16: 24. Assaph on wisuun otta-
 waarin rikasten ja Jumalattomain lopusta, koska hän näin puhuu: Psalm. 73: 17, 18, 19. Minä ymmärsin heidän loppunsa; toisin sinä asetit heidän liuckaalle ja syörit heidän pohjaan: kuinga he niin pian huc-
 kuwat ja saawat kauhian lopun? heidän iloinen tilansa muuttui peräti jurkiaan me-
 noon. Jumalata pelkääväisten kansa on se toisin muutettu, he itkewät ensin ja ovat murheelliset, sitte he naurawat ja ovat iloiset, he ovat ne joista Christus sanonut on: Matth. 5: 4. autuat ovat murheelliset; sillä he saawat lohdutuksen: tästä puhuu tämän päivän wäininen Evangeliumi.

Evangeliumi Johanneren 16: v. 16.

Sijhen aikaan sanoi JESUS opetus-
 lapsillensa: wähän ajaan perästä
 ja ett te 2c.

Tämä meille edespannan:

Jumalan lasten kahtalainen tila,

1. Niinkuin murheellinen, ja
2. Niinkuin Iloinen.

Ensimmäinen Osa.

Tämä pyhä Evangeliumi, joka tänäpäänä Jumalan Seurakunnassa saarnatan, on osa siitä hyvästä-jättö saarnasta, jonka JESUS opetuslastensa edessä piti, koska Hän sinänsä heitä ja heistä eron otti; ja että Hän hyvin tiesi ristin heitä pahendamman ja heitä uskosansa estävän, lijoitenkin koska he Hänestä toiset ajaturet itsellensä teit: niin ilmoittaa nyt JESUS heille selkiästi; kuinga heidän ensin piti tuleman murheellisiksi ja waiwaturiksi, ennenkuin he wirwoitettaman ja iiankaikkisudessa ilahutettaman piti: totisesti, totisesti, sanon minä teille: teidän pitää itkemän ja parkuman; näitten sanain kanssa, Christus niin paljo sanoa tahto: rakkaat opetuslapseni! ottakaat waari siitä kuin minä nyt teille sanowa olen; minun ajatureni ei taida teidän ajatustenne kanssa yhteen sopia, ett te tahdo uskoa, että minä ylönnannan teitä ja kuolen, te oletta alati sinä toiwosa, että minä pyhäisin teidän tykönnänne, itse suuriksi Herroiksi tekisin

ja

ja asettaisim maalliseen onnelliseen tilaan; hyljättäät senkaltaiset ajatukset, ei se kuitenkaan tapahdu mitä te ajattelette; waan minä sanon nyt teille jotain muuta: teidän pitää itke-
män ja parhunan. Mitä Christus tässä opetuslapsillensa ilmoittaa, se tapahtu kaikille Christityille: Jumala ruokki heitä kyy-
nelitten leiwällä ja juotta heitä suurella mitalla täynnänsä kyyneleitä. Psalm. 80: 6. heidän pitää wainoa kärsimän. 2. Timoth. 3: 12. Heidän pitää monen waiwan kaut-
ta Jumalan waldatunnaan sisälle tule-
man. Teko. Kirj. 14: 22. Ettei he mailman kansa yhtä vitää tahdo, niin hän kyyneleet heidän silmistänsä ulos pufertaa; josa he ha-
waita saawat, että niinkuin meri ei ole ilman laineita, niin Christityt ilman surua ja tus-
kaa ei olla taida. Opetuslapset itkit ja paruit sen ylitse, että JEsus heistä luowui; Chri-
stityille se myös tapahtui, he owat syndis. t ja kusa syndiä tehdän siellä luopuu JEsus, syn-
di eroitta Jumalan ja Ihmisen toisen toisestansa: ja silloin se toderi kuulu: mitä Hosean 9:
12. sanotan: woi heitä! koska minä heistä luowuin. Sunnin kansa on niin laita: aluusa on se makia; mutta karwas lopuulta: ilolla syndi tehdän; mutta itkulla se paratan. Koska Jumalan lapsi oikein muistele syndejän-
sä ja syndistä tilaansa hawaitse; niin hänen selunsa niin murheelliseri tulee, että hän ru-
pee

pee itkemään ja parkumaan, niin ovat pyhät tehneet: koska Hiskias muisti, että hän HERRaa vastaan oli syndiä tehnyt, rupeis hän kulkuttamaan ja waikeroitkemaan. Esai: 38: 14. Kaho Davidia, kuinga surkuteldawasti kääntä hän itsensä katumus Psalmeisansa: Psalm. 6: 7. Minä olen wäsynyt huokauksista, minä uitan minun wuoteeni jyli yötä ja Eastan minun leposiani kyyneleilläni: koska Petari Christuren kieldännyt oli, itki hän katkerasti; syndinen waimo pesti Jesuren jalat kyyneleillänsä, jotka hän joukottaisiin wuodatti. Näin waiwaa iziänsä Jumalata pelkäävä sielu koska hän syndejänsä ajattelee: silloin se täytetään, mitä yhteisesti sanotan: Ilolla haaskatan; mutta itkulla takaisin woitetan. Jumalan armo, se mielisuosiosa teloitetan; mutta sydämmen kiwulla tähty meidän se käändymisessä takaisin etziä. Eikö se yhtä Jumalan lasta sydämmestä murheellisiksi saattaisi, koska hän ajattelee, kuinga hän Jumalan taiwaasa, hywän Isänsä, jolda hän paljo hywää, sielun ja ruumin puolesta saanut on, synneillänz wihoittanut on? kusa on se lapsi, joka ei murhehdi ja itke, koska hän hywän Isänsä wihoittanut on? ei parempaa, ei ystävällisempää Isän sydändä löytä kusan, kuin Jumalan sydän on; ja kuka Isä lapsiansa koftan sen tekee, kuin Jumala tekee meitä koftan? siinä murhehdit, kuskas jongun senkaltaisen

sen ystävän mielen loukat, joida sinä joka vuosi, jonkun sisälle tulon nautit: etkös siis enämmin mahdais itkiä ja valittaa, että Jumalata vastoin tehnyt olet, paitsi jonga armoa ett sinä silmän räpäystä elää taida, joida sinä kaicki saat, mitä sinulla on sielun ja ruumin puolesta; Eikö Christitty itkeä mahdaisi, koska hän ajattelee, kuinga hän sygneillänsä Jesuren wihoittanut on, joka niin paljo kärsinyt on, ja ihmisen werellänsä niin kallijsti ostanut? Jumalan lapsi itkee ja parkuu, koska hän ajattelee kuinga hän sygneillänsä Jumalan armon teloittanut on. Sillä mikä on kallijmpi, mikä on parempi, kuin hri armollinen Jumala? armollinen Jumala on parempi kuin taiwas ja maa; sillä koska taiwas ja maa hukkuvat, pysyy yhtä hywin Jumalan armo; mutta tämä armo synnin kautta kadotetaan, se tapahtuu usiasti, koska Christitty totisen parannuksen tehnyt on, ja monda tuhatta khynehdä wuodattanut, ei hän kuitenkar aina lohduitusta Jumalan armosta ja syndein anderi andamisesta löytaa kohta taida: woi! mikä itkuu ja parkuna silloin nousee. Mitäs luulet, o ihminen! jos hri päivä menis ohike, ettei Auringo ensinkän koittaiss ja ylös nousiss, eikö erinomainen tuskka silloin kaickein luotuin kappalten seasa löyttäiss? niin tuskisans on myös sydän ellei se Armon Auringolda Jesurelda Christurel-

da ylöswalaituri ja lämmitetyri tulle, me mahdamme puhua, niin palio kuin me tahdomme surulliselle syndiselle lohduituksesta, ei sillä kuitenkaan ole nestettä, ei se maistu sielulle millekään, ellei Jumalan formi sen siwusa ole; se on yhtä kaikki. jos me tahdoimme balsamilla kuollutta ruumista woidella, joka ei kuitenkaan tunne eikä hawaitse sitä, ei myös hänellä siitä mitään hywää ole. Usiat ovat niin: ei mikään murhe maailmasta suurempi olla taida, kuin se, koska sydän on ahdistettu ja ei hawaitse Jumalan lohduitusta. Tämän työ tulee yri toinen surkeus: me olemme köyhät, ei kotona ole leipää eikä waateita, Esai. 3: 7. Hän häpee ilmoitta tarwettansa ja rukoilla toista, sentähden hänen surunsa kulutta hänen; hän salaisesti itkee ja suuree sen ylise, tulee sairaxi, hänen sukulaisens tulewat myös sairaxi ja kuolewat: tämä kynneleet kynnelten päälle tuotta. Häneldä myös ei wainot puutu, hän walitta Davidin kansa. Psalm. 3: 1. **Woi HERA!** kuinga monda on minulla wihollista? ja niin usiat karkawat minua wastan. Kuka siis händä pahau, jos hän itkee ja partuu? mutta olkat hywästä turwasta, pahan ilman perästä, anda Jumala Nuringon paista. Meidän tulee myös.

Toisessa Osassa.

Sutkia otteitten Christittyin iloista tilaa, josta Christus Evangeliumissa puhuu: teidän murheenne kääntän ilon. Tämä ilo löytkin opetuslasten tukona Jesuren ylösnousemisen jälkeen: opetuslapset ihastuit, että he näit **HER**an. Joh. 20: 20. Ilon tähden ei he uskonet, että se oli Hän. Luc. 24: 41. Heluntai päivänä, koska he saivat Pyhän Hengen, tuli tämä ilo täydellisiksi. Mutta kuinga oli asiat heidän vihollistensa kanssa? he tulit hämmästyriin ja suruun; Judas Iskariotten abdisturessa hirtti itsensä; jotka hauta wartioihit pelkäisit suuresti. Näin asiat ovat maailman valdakkunnassa, ilo kân edellä ja suru seura; maailma antaa ensin makiaa wiinaa; mutta sitte hapoinda ja halwempata. Christuren Valdakkunnassa on toisin asiat, siellä suru kân ilon edellä, ehtona itku ja aamulla ilo, tosi on se mitä Sara. Tobian 3: 21. saao: Sen minä kyllä toderi tiedän, jotka Jumalata palwelee, se kiusanren jälkeen lohduetaan ja murheesta pelastetan, ja kurituksen jälkeen löytä armon; sillä ett sinä mielisty meidän kadotuksemme: sillä pahan ilman perästä annat sinä Nyrin gon paistaa ja parun ja itkun perästä täytät sinä meidän ilolla: jos katuwaisen Christityn Syndeinsä ylitse kfeä täntö, kyllä sekia aika

aika Herran tulee, että hänen murheensa käd-
 tään iloksi, nimittäin: silloin, koska hänelle sa-
 notan: poikasi! ole hyvästä turwasa, si-
 nun syndis annetan anderi sinulle. Matth.
 9: 2. koska Joseph fangiudesta päästetään ja
 suuresti Herran joutu, unhohtaa hän kaikki
 entiset kärsiminsä. Koska David sai lewon
 kaikkialta vihollisildansa, sanoo hän: minun
 sydämmeni riemuize, että näin mielel-
 lä autat, minä weisan HERRALLE, että
 Hän minulle näin hyvästi tekee. Psalmi.
 13: 6. Ei Jobi loppuun asti kipiänä ja kōn.
 hänä pysy. Wanha Tobias ei alati pimey-
 desä istu. Sama Jumala elää vielä; Hän
 taita yhtenä hetkenä lastensa surun iloksi muut-
 ta; ja koska Hän anda ilon, näin anda Hän
 sydämmellisen ilon, jota ei kengän heildä po-
 jesottaa taida: hyvästä omaa tundoa, joka
 Christuren werellä puhdistettu on, ei kengän
 poisottaa taida. JESUS on hänen ilonsa, hän
 sanoo Assaphin kanssa: se on minun iloni,
 että minä igeni Jumalan tykö pidän.
 Psalm. 73: 28. ja waikka murhe ja tuska ei
 olisi loppunut, näin hän kuitengin kuolemansa
 loppu. Silloin Jumala kaikki kypneleet
 heidän silmistänsä poispyhkiwä on. Il-
 mest. Kirj. 7: 17. Silloin taita se tuskasta
 pelastettu sielu sanoa: palaja taas minun
 sieluni sinun lepoos; sillä HERRA tekee
 hyvästi sinulle; sillä sinä olet minun
 sielu

sieluni temmannut pois tuolemasta, minun silmäni kyyneleistä, minun jalkani kombahtuksesta, minä waellan **HERRAN** edessä eläwitten maasa. Psalm. 116: 7, 8, 9. jotka täällä maan päällä, kyyneleillä kylwäneet owat, niinkuin Jumalan lapset tekewät, he ilolla niittäwät. Psalm. 126: v. 5. On siis se kaikille murheellisille Jumalan lapsille lohdullinen kuulla, että meidän waiwamme, joka ajaallinen ja kewis on, saatta meille ijankaikkisen ja määrättömän kunnian. 2. Cor. 4: 17. Sanalla sanottu: Hänen kaswoinsa edessä on täydellinen ilo ja riemullinen meno oikialla kadellansa ijankaikkisesti. Psalm. 16: 11. Niitä ei silmä ole nähnyt, eikä korwa ole kuullut ja ei ihmisen sydämmeen ole astunut, joita Jumala on nylle walmistanut, jotka Häntä rakastawat. 1. Cor. 2: 9. Mitä Arabian Drottingi muinain sanoi Salomon wiisaudesta ja onnellisesta tilasta: 1. Kuning. Kir. 10: 7. ei ole minulle puolitaintain sanottu, sen me silloin ijankaikkesta ilosta sanoa taidamme. Silloin me löydämme, että ijankaikkisen elämän kunnia ja autuus on paljota suurempi ja parempi, kuin me tässä elämässä kuullectan olemma, ja tässä iloisesa tilasa, me sitte alati pysymme.

Joku taidais ajatella ja sanoa: eiköstä Jumala, joka kaikkivaldias on, taidais säätä omian-

omiansa surusta ja murheesta; etkö Hän taidais antaa heille sekä täällä, että siellä iloa huiwitusta ja kunniaa? vastaus: tosin Hän sen tehdä taidais; sillä Hän on HERRA, joka tehdä taita mitä ikänäns Hän tahtoo; Psalm. 115: 3. mutta Hän löytää sen, ettei se ole hyödyllinen, Hänen täytyy koetella lastensa uskoa ja tehdä heitä isowaiseri iankaikkisen elämän perään: tämä ei taida muutoin tapahtua, kuin ristin ja tuskan kautta, sentähden Jumala tämän elämän makeuden paholla katkerudella sekoittaa, että me sitä makeutta ehjimmme, joka ei petä. Koska David ristin ahtaudesta oli, ikäwöise hän tahtoa: niinkuin peura himoige tuoretta wettä; niinkuin minun sieluni himoige sinua Jumala! minun sieluni janoo Jumalata, sitä eläwättä Jumalata, koska minä tulen Jumalalan kaswojan näkemään? Psalm. 42: 1, 2, 3. Niinwä ni n myös Propbeta Elias, koska Jesabel kuolemaan asti wainois händä, Istui hän Katawan ala, rukoi sieluansa kuolemaan ja sanoi: jo kyllä on: HERRA! ota nytt minun sieluni. I. kuning. Kirj. 19: 4. Koska matkamies näkee hywän ilman olewan, niikut wiherjöhewän, ja mehän hywän hajan puolestansa andawan, kuule myös sinun laulun. niin ei hän suuresti kotiansa riennä; hän uskaltaa silloin puun juurelle panna itsensä lepämään; mutta sitä wastaan, koska

ka sataa, myrskää ja ukkoinen käy, niin sanoo hän: ah! jos minä nyt hywin kotona olisin! niistä on myös laita meidän kansamme, ei se taida toisin olla, se kuin täällä on ilosa, hän siellä murheesa, se kuin täällä murheesa, hän on siellä ilosa. Jotka ei täällä kynnelitä ole kylwänneet, ei ne siellä iloa niittä saa. Mutta harvat Christityistä tätä ajattelewat, sentähden he myös suuttuwat hywään Jumalaan; he tahtowat sekä ajaallisen, että iankaikaisen ilon eli hyljätwät he sen jälkimmäisen, että he sen edellisen saisit; mutta woi! teitä te tyhmit ihmiset, jotka häpiällisen turhuuden ja synnin himon tähden, joka ainoastans silmän räpäyksen päällä seisoo, iankaikaisen kunnian tuhлата tahdotte; woi! niistä jotka paremmin tahtowat seurata syndinsä haluja kuin pelastaa sielunsa, ja kokiammari arwawat maallisen hekuman, kuin autuaan kuolemattomuuden: täällä nämät tyhmit ei ole tahtoneet itkee, waikka murhet wirsia heille wiesattu on. Math. II: 17. se on: waikka tulewa kadotus heille niin surkiassti edespandu on, kuin on taittu; ei he sen wuori syndeinsä ylitse itkiä ja walitta tahtoneet ole, eikä katumus kynnelitä wuodattaa; mutta kerta koska se ei enää heitä auttaa taida, saawat he kyllä itkiä ja walitta. Kuinga surkia tämä itku ja walitus, sekä heille itse, että myös muille, jotka yhdessä kadoturensa

ovat, olewa on, ei taida kukan sanoa. Koska susi eli koira ulwowan kuullaan, eikö se surkiasti kuulu? mutta jos sata eli usiambi yhdesä ulwois, mingä pelwon se ylös herättäis? kuingas luulet, o ihminen! mingä kaunisturen kadotettu in parkuna ja ulwina siis ylösnosta mahdais? mutta he saawat parkua niin paljon kuin he taitawat, ei kuitengan kukan ole, joka kansa kärsiwällisyyttä heille osottaa; waan paremmin duomarin wanburssaus se tulee ylistetyri. Nytt siis puhdistakaat kätenne te syndiset ja perattat sydämmenne te karimieliset, olkat surulliset, murhehtikat ja itkelät, teidän naurunne kändyön itkuri ja ilonne murheeri. Jac. 4: 8, 9. Se on parempi, että me täällä silmän räpäyren itkemme ja parumme, kuin että meidän uankaickista itkua ja hammasten kiristystä kärkeä tändyis; sentähden ole luja siitä: täällä pitä sinun itkemän ja murhehtiman. Ki ketäkän kruunata, ellei hän toimellisesti kilwottele; jos me ynnä olemme kuolleet, niin me myös ynnä elämme; jos me kärsimme, niin me myös ynnä hallitsemma. 2. Timoth. 2: 5, 11, 12. Ole sillä wälillä hywäsä turwasa; sillä ylimmäisen oikia käsi woi kaicki muutta. Psalm. 77: 11. Jos uctoinen tänäpänä kån, huomena taita taas hywä ilma olla: sentähden anna ties **H**erran halduum, ja toiwu **H**änen pääl-

lensä;

lensä; Kyllä Hän sen tekee. Psalm. 37: 5. odota HERRAN avun hetkee, ole hyvässä turwassa, ja Hän wahwistaa sinun sydämes ja odota HERRA. Psalm. 27: 14. Waikka se wanha synnin hammet tulee kowin lakaisuksi, niin se sitä warten tapahtuu, että saastaisuus ja toivu siitä läris; tämä lakaiseminen wihdoin saapi lopun. Kolminasissa Christityitä löytään: ensimmäiset kangias-ti ristiä kandawat, niinkuin Simon Kyrenis-ta, jota wadittaman piti kandaman ristiä Christuren jäljissä: Matth. 27: 32. toiset kandawat mielellänsä ja sanowat: tapahtukoon HERRAN tahto: kolmannet kandawat sitä ilolla ja kerstawat myös heitänsä waiwoisa, Rom. 5: 3. ja Jumalata sen edestä plistäwät Jobin kanssa: HERRAN nimi ol-kon kytetty! Job. 1: 21. Meidän tulee tä-sä pyrkiä sen perään, että me aina zulissimme kärsiwällisemminä, joka tapahtuu, koska me aina Jumalan edeskahtomista ajattelemme, ettei ilman Hänen tahdottansa meille mitään tapahdu ja että kaikki meille parhain käändy-wät. Koska me perään ajattelemme, kuinga me synneillämme paljon raskaimman kowuu-den, ansainneet olemme, kahtomme wanhain esimerkkejä ja wihdoin, että Jumala surum-me iloksi muutta, niin me siitä opimme weis-taan: Mitäs Jumal' tahdot! tapahtuu tott', Sinun tahtos hyvä on ijan, Heill'

armos, apus, osotat koht, Kuin usko-
 sas pysyvät lujan, Heit' hädäs aut,
 Poikas pinnan lautt', Heidän tyköns
 älä pois kulje, He huutawat tykös tur-
 wawat, Ett' ikäns heit' HERRA! hyl-
 jä. Jos Jumala totinen on, niinkuin Hän
 se täydellisesti on, tosin ihe totuus, niin Hän
 luparensa täyttää, kuin Hän sanasansa meil-
 le on andanut: Minä tahdon heidän mur-
 heensa ilori käärtä ja lohduutta heitä ja
 ilahutan heitä murheestansa, minä tah-
 don wäsytet sielut wirtotta, ja mur-
 heelliset sielut rawita. Jerem 31: 13, 25.
 Sentähden te murheelliset Christit! tätä tut-
 tistellesanne, olkat rohkiat ja turwasa, ja älkät
 peljätkö, Jumala, joka pyhän neuwonsa ja
 tahtonsa jälken teidän murheelliseri saattanut
 on, Hän teitä taas, eli täällä ajallisesti, eli
 todella ijankaikkisesti ilahuttawa on. Juma-
 la täällä pesee teidän sydänmenne kynneleillä,
 että Hän ne siellä taitwaan ilo-wijnalla täyt-
 täis; waikka te täällä itkee tähdytte, on se teil-
 le lohduksena, että Jumala lukee teidän kyn-
 nelenne ja ne silmistänne pois pyhkiwä on.
 Ah! autuita kynnelitä, jotka Jumala lukee!
 ah! autuasta murhetta, jota ijankaikinen ilo
 seuraa!

Widä rukoures ja weisa Wirsi No 291.

Reljántena Sunnuntaina Pääsiäifestä.

Weisa ensin Wirsi No 298.

Sullut ja turhat Eysymyret hyljää. Me kuulemme täsä jeltiänti, ettei kaiki Eysymyret sowi Christitulle; sillä Pawali kieldä senkaltaiset Eysymyret, jotka ei nlostrakennurexi opisa ja elämäsä sowi. 2. Timoth. 2: 23. Tyhmä taita enemmän Eysyä, kuin Eyminenen wijsasta wastata. Mikä on sy sijhen? tyhmällä on tyhmat ajaturet, ei kukan taitawa niin tyhmästi uneruackan taida, kuin tyhmän ajatureiin seisahtaa; se on tyhmä ja ihewaldainen Eysymys Eysyä; jos kadotettuini luku ulottuu sataan tuhanteen asti ja ei korkeammari? jos kadotettuini asuinia on pentikulmaa pitkä? nämät ja muut tainkaltaiset Eysymyret pitä meidän hyljämän. Niwan niin tyhmästi on myös se, Eysyä tähtein tutkioilda: jos me maailmasa taidamme tulla onnellisuteen? kuinga kauwan me elämme? jos tähdet olit sy sijhen, että Cain joudui murhajari ja Judas pettäjäri? joka on Christitoin ajatella: ellei waraas ehdolla waraastanut olisi, niin ei hän waatten hirteen wiety olisi. Dikia Christitty ei mahda Eysyä kuinga kauwan taidan minä elää? sillä se on tyhmä Eysymys; waan Christitoin pitä iiankaictiifestä elämästä murhetta kandaman ja ei ensingän Eysymän, kuinga kauwan hän elää taidats; waan

waan kuinga hänen elämän piti? juuri tarpeellisen; mutta ei suingan elkiwallaista kysymystä, asettaa JESUS opetuslastens eteen Evangeliumisa, koska he unhohdit Häneldä kysyä.

Evangeliumi Johanneksen 16: v. 5.

Stihen aikaan sanoi JESUS Hänen opetuslapsillensa: mutta nyt minä menen 2c.

Tästä tutkistellan nyt

Christityn tarpeellista kysymystä: kungas menet?

1. Wapahtajaldansa.
2. Lähimmäiseldansa?
3. Iseldansa.

Ensimmäinen Osa.

Wapahtaja HERRA JESUS ei niin ollut mielidnyt, kuin pakana Pythagoras, joka opetuslapsildansa sitä waadei, että heidän wiisi ajastailaa ääneti oleman piti, eikä häneldä mitään kysymän; waan JESUS andoi mielellänsä iseldänsä kysyä; jonga tähden Hän myös soimaa opetuslapsillensa sen, että he unhohdit Häneldä kysyä Hänen poismentos: ei teistä kengän minulda kysy: kungas

gas menet? Betari ja Thomas olit tosin ker-
 ran tämän kysymyksen Hänen eteensä asetta-
 neet. Johan. 13: 36. ja 14: 5. mutta se ta-
 pahutti ihmeellisessä mielessä, kärsimättömydestä
 ja ymmärtämättömydestä, jongatähden he myös
 sen kautta ei tulleet viisammaksi eli paraturi.
 Christitty ei unhota kaikkina aikoina kysyä JE-
 susehdansa, liioitengin koska asti suuresti tarpeel-
 linen ja autuuteen sopiva on. Joulun aikaan kysy
 hän: Kungas menet minun Vapahtaja-
 ni? puoli yönä? talvi sydännä? kausan abtaude-
 sa? JEsus vastaa: minä menen taitvaasta maan
 päälle, ilopäikasta murheen taroon, että mi-
 nä sinun, o ihminen! autuuri tekisin. Laskia-
 sen aikaan kysy hän: Kungas menet? sinä
 mieluinen Vapahtaja! sinä viatoin karika!
 JEsus Hän vastaa: minä menen Jerusale-
 miin, murha kaupungin, lammas porttiin,
 niinkuin Jumalan karika koko mailman syn-
 dejä kandamaan: yhden wäärän duomarin ty-
 köä toisen tykö, teidän syndisten askeleitten-
 ne tähden, te ihmiset! kärsimään teidän edes-
 tänne, Jerusalemistä menen minä Golga-
 than, siellä ristinnaulittaa ja kuuletettaa, tei-
 dän ristiänne pyhittämään, teitä ylöswal-
 semaan ja iankaikkista elämää teille toimitta-
 maan. Pääsiäisen aikaan kysy hän: Kungas
 menet? ja Hän vastaa: alas helwettin, per-
 felen waldaa häwittämään, ihäni hänelle
 osottamaan, niinkuin voiton HERRA, awa-
 maan

maan teidän hautojanne, tuodarenitteitä, minun kansani sielä ulos. Hesech. 37: 12. että minä teitä minun opetuslapseni ja hajotetut poikani, niinkuin lana, kokoisin. Christuren taiwaaseen astumisen päivänä kysy hän: Kungas menet? Hän vastaa ajaasta ijankaikkisuteen, maailmasta taiwaaseen, wereni kautta menen minä nytt pyhään ja olen ijankaikkisen lunasturen löpmyt. Ebr. 9: 12. Minä menen taiwaaseen, että minä Isän tykönä teidän edeswastajanne olisin. I. Joh. 2: 1. että minä teille siän walmistaisin; sillä kusa minä olen, siellä pitää myös teidän oleman; minä menen pois istumaan Jumalan vihtialle kädelle, walliksemaan wiholdisteni seassa. Psalm. 110: 2. nämät kysymyret todellakin Jesuxelle paremmin kelpawat, kuin jos me Händä kysyisimme: mirei Hän maailman aluusta syndynyt maailman? mirei Hän perkelettä estänyt ihmistä wiettelemästä? jotka tainkaltaiset keltwottomat kysymyret hyljätwät ja ylösrakendawain ja autuuteen sopiwain kysymysten kanssa edestulewat, joidenga kautta me uskosa wahwistetan ja Jumalisuteen saatetan, he niitten parween luetan, joista Psalm. 24: 6. sanotan: tämä on se sukukunda, joka Händä egi, joka kysy sinun kaswojas Jacob: muinain sanottii: joka kysyä tahtoo, hän kysykän Abelasa. 2. Sam 20: 18. mutta minä sanon: joka kysyä tahtoo, hän kysy.

kyhykän HERRaa Jumalaa sanasansa. Se joka yrkertainen on, joka ei Jumalan sanaa lukea taida, pyhykän Catechismuksen kyhy-
myrissä, eli mengön saarnamiehen tykö, hän on welkapää Jumalan siasa hänen kyhymyrjissä wastamaan; eli kuullesson ahkerudella ja sydäminen halulla sanaa, kuin HERRAN huoneesa saarnatan; moni autuuten sopiwa kyhy-
mys siellä wastaturi tulee.

Toinen Osa.

Sitte niin Christitty myös kyhy lähimmäi-
seldänsä: kungas menet? minun ajatu-
reni ei se ole, että Christityn, jokaisa kuin hän-
dä kohtaa, tuttua ja tundematoinda kyhyman
pitä: kungas menet? sillä se olis sopimatoim
hanveys; waan minä tahdon ainoastans sen
sanoa, ettei Christitty taida, tosin! ei hän
saa olla ääneti, koska hän hawaihe lähim-
mäisensä riendävän helwettiin, hänen welwol-
lisudensa on silloin huuta, niinkuin Engeli
muinain Hagarille. Luomis. K. 16: 8. Kus-
tas tulet ja kuhungas menet? rackaat
weljeni! jos joku teistä erwis totudesta
ja joku palatais hänen, se tietkän, että
joka synneisen palautta tiensä erhetyses-
tä, se wapahtha sielun kuolemasta ja peit-
tä syndein paljouden. Jacob. 5: 19, 20.
Koska me näemme lähimmäisemme härjän

eli lampaan eryneen, jos me silloin olemme
 welkapäät, sen jälle wiemään weljellemme
 Jumalan käskyn jälkeen; Mos. 5. Kirj. 22: 1.
 kuinga paljota enämmiin olemme me welka-
 päät oikialle tielle ohjamaan, yhtä Jesuren
 werellä kallijsti ostettua sielua, joka enämpi ja
 parempi on, kuin koko maailman rickaudet?
 jos Christitty kohtaa lähimmäisensä, joka
 Sabbathin-turmelee ja ilman hätä tilaa Kir-
 kon ohike menee, niin ei hän suingan waikene;
 waan kysyy: kungas menet? etkös ystävä-
 ni tiedä! että Jumala yriwakaifesti käskenyt
 on pyhittää lepöpäiwää? etkös tiedä, että Kir-
 kon-käyminen ei ketään köyhäri tee? jos hän
 lähimmäisensä huoruden eli haureuden teillä
 löntä, niin taas hän kysyy: kungas menet?
 etkös tiedä? että Jumala huorintekijät ja sa-
 lawuoteiset duomize: Ebr. 13: 4: että tie,
 jotas waellat, on helwetin tie, joka menee
 alas kuoleman kammion. Sananlast. K.
 7: 27. Samalla tapaa, jos lähimmäinen
 menee muille sunnin teille, kuule hänen kiroi-
 lewan, wannowan, Jumalan nimee turhaan
 lausuwan, ylönkagowan lähimmäistänsä, pu-
 hurwan häwytömiä ja pahendawaisia sanoja;
 niin on se hänelle mahdotoin waiketa, hän
 kysy kohta, kungas hangiket kieli? etkös tiedä,
 että se kuin usein kiroo, se usein syndiä tekee?
 ettei Jumala salli sitä rangaisemata, joka
 Hänen nimensä turhaan lausuu? ettei meidän
 pida

vidä panetteleman lähimmäistämme, eikä saat-
 taman pahaa sanomaa hänen päällensä? että
 meidän jokaisesta turhasta sanasta pitää tili te-
 kemän? että JEsus huuta woi! niitten ylise,
 jotka pahennuren matkaan saattawat; ellei
 sydinen tätä hywärensä otta tahdo, niin ol-
 kon se hänelle, sinä kuitengin olet tehnyt, mi-
 tä sinun tehdä tuli; sillä wälillä karta sinuas,
 ettet sinä händä seuraa, hänen pahoisa teisan-
 sä; waan muista mittä Salomo sanoo: Sa-
 nanlast. K. 1: 10. Poikani! jos pahan
 juomiset sinua haukuttelewat, niin älä
 heihin suostu. Jos he sanowat: Käy
 meidän kansamme: me wäsymme werta
 = = = Älä waella heidän kansansa, estä jal-
 las heidän retkildänsä; sillä heidän jal-
 lansa juorewat pahuteen, ja he kii-
 ruh-
 tarwat igensä werta wuodattamaan.

Kolmas Osa.

Wihdoin pitää Christityn myös ihelönsä
 kysymän: Kungas menet? näin kysyy
 hän koska hän menee kirkkoon, ja anda Py-
 hän Hengen siihen wastata, jota tämä was-
 taus seuraa: ett sinä mene makaus huoneeseen,
 ettäs sen palkkijisit, mitä yöllä takaisin jäi:
 ett panetus huoneeseen, ettäs siellä puhuisit
 kylällistes kansa, mitä siellä eli täällä on ta-
 pabtunut: ett koreus huoneesen, ettäs siellä
 koreisa

foreisa waatteisas ylpelisit: ett kauppa huone-
 seen, ettäs siellä tiedustelisit, kuinga kalut
 maasa marawat: ett huora huoneeseen, ettäs
 siellä ihiäs werta miehelles osotaisit ja ymbä-
 rilles kazelisit: ett Naadi-huoneeseen, ettäs siel-
 lä tämän mailman pitimistä neuwottelisit: ett
 Käräjä huoneeseen, Papiin sanoja ja hänen lah-
 joiansa duomihemaan; waan sinä menet Ru-
 kous huoneesen yhdellä mielellä ja suulla Sen-
 rakunnan kansa Jumalaa kiittämaan ja ylistä-
 mään; pyhään huoneeseen, josa Jumala pu-
 huu sinun kansas ja pyhän tahtonsa sinulle il-
 moitta, josa hän sanoo sinulle mikä hywää
 on ja mitä Hän sinulda waati, nimitäin: ettäs
 pidät Hänen sanansa, hartoitat waikutta ja
 olet nöyrä Hänen edesänsä. Koskas Kirkoon
 tulet, niin sano Jacobin kansa: kuinga pel-
 jättäpä on tämä paikka, ei tässä muu ole,
 kuin Jumalan huone ja taivan owi.
 Luomis. Kirj. 28: 17. ajattele tätä aina, kuule
 Jumalan sanaa hartaasti, ota se siwendellä
 wastan, kätke se uskosa, ojenna elämäs sen
 jälken, niin tuotta se sinulle iankaikkisen autu-
 den, tosin warjele jalkas koskas menet
 Jumalan huoneeseen ja tule kuulemaan;
 Saarna-Kirj. 4: 17. Kungas menet? Näin
 pitä sinun iheldäs kysymän, koskas menet Ni-
 pille ja HERRan Ehtolliselle, ettet sinä mah-
 dottomasti soisi ja joisi, ja niin tulisi wikapääri
 HERRan ruumiseen ja wereen. I. Cor. II:

27. Koskas menet yhteiselle aterialle, niin kysy ikeldäs: Kungas menet? ei wataas täyttämään, niinkuin järjetön luondo kappale; waan että sinä Jumalan lahjoja kokuullisesti tarpees ja ruumiin rawtanoxi nautikist. Koskas wuoteelle menet, niin kysy ikeldäs: Kungas menet? wuoteelle, hantaa; uni on kuoleman weli: koskas wuoteelle lewätä menet, niin ett sinä tiedä, jos hengisä nousee. Koskas muitten ihmisten seurasa olet, niin kysy ikeldäs: Kungas menet? oletkos oikialla tiellä, eli waellatkos Jumalattomitten neuwosa ja seisot syndisten teillä. Psalm. 1: 1. huoka sinä siwusa Jumalan tykö: **Sinun hywä Henges wietön minua tafais-ta tietä!** Psalm. 143: 10. Koskas eron tästä maailmasta otat, niin kysy: **Kungas menet rakas sieluni?** Christitty terwennä ollesansa ajattelee tätä menoa ja walmistaa itsensä autualliseen kuolemaan: katumuren kautta on hän jo aikaa ennen eronsa tästä pahasta ja syndisestä maailmasta ottanut, ei hän silloin enää pelkää kuolemaa, eli eitä kuoleman meno, jouduis hänelle helwetin menoxi. Hywä omatundo ei niin suuresti pelkää kuolemata; sillä se menee kuoleman kautta taiwaaseen.

Hytt olis toiwotettapa, että jokainen Christitty nämät kysymyret ikellensä hywäxi täyttä tahdois. Mutta sen pahempi! joka-

pää.

päiväinen koetteleminen osotta sen, että harvat näitä ajattelevat. En me kysy Jesuren perään: suuret Jubla-päivät kulutetan tavallisuuden jälkeen; moni ei tiedä mingä tähden? Koska lähimmäinen johonkun matkustaman pitä, niin sitä tiedustellan ja kysytän kuhunga hän menee? mutta jos hän kulkee kaitaa taiwaan tietä eli lauviaa helwetin tietä, siitä ei kukaan huoli; silloin sanoo moni: mitä minun häneheen tulee? Jos hän jotain tekee, vastaston itse; toiselta puolelta se myös pahoin ylös otetaisiin, se varoitettu syndinen taidais myös ustiasti wastata ja sanoa: ett sinä minun Rippi-Jsani ole, kuka sinun on asettanut minun sielustani murhetta kandamaan? ja niin edespäin: enimmittäin se aina pahoin; mutta juuri harvoin hyvin ylös otetan. Koska Pappi tekee wirkansa ja huta sille helwettiin juorewalle pahalleihmiselle: Kungas menet? niin se pahoin ylös otetan; aiwan niin, jos joku wertaitansa neuwoa pyydäis. Samalla tapaa unhohtamma me kysyä iheldämme, jonga ylitse Jumala walittaa. Jerem. 8: 6. Ei ole yhtään joka katuu pahuttansa ja sanoo: mitä minä tein? eikö Jumalan huone tehdä maalaus ja panetus huoneeksi? mistä se tulee? se tulee siitä, että sinne mennän hrolimattomuudesta, unhohtetan kysyä: Kungas menet? synnin teillä juoree moni, niinkuin angara hewoinen sodasa. Jerem. 8: 6. ei ensingän ajattele

tele seisahdustansa, eli palaustansa, miri
 niin? sillä heidän perkeleellä sokautut silmäns
 ei salli heidän kysyä: kungas menet? muita kysymyksiä ei heillä puutu. Moni on hempiä
 niissä asioissa kuin ei häneheen sori, ja tarckaan
 kysyä sen perään; esimerkiksi: hän kysyy, kün-
 ga se eli toinen elää huoneesansa, mitä hän
 syö eli tekee ja usein häpiällisesti siitä duomike.
 Mutta senkaltainen lutekon, mitä Syrach Kir-
 jans 3: 24, 25. sanoo: ei se hyödytä sinua,
 jos sinä sitä pyydät, jota ei sinulle ole
 käsketty. Joka sinun wirkaas ei sori,
 älä sitä tottele; sillä sinulle on enää käs-
 ketty, kuins taidat toimittaa. Kysymy-
 set, jotka ei mihiingän tarpeelliset ole, ei myös
 puutu; koska Christityt pakanain tavalla kysy-
 wät: mitä me syömme? mitä me juom-
 me? millä me meitämme werhoitamme.
 Matth. 6: 25, 31. Usein kuullaan irstaisia
 kysymyksiä, moni pitää sen erinomaisena tai-
 tona, edestuoda häpiällisiä arwoituria, ei en-
 singän ajattele, että häpiällisiä sanoja ja
 hulluja puheita ja jarituria, jotka ei mi-
 hingän kelpa, ei Christittyin seasa mai-
 nittamankan pidä. Ephes. 5: 4, 3. Mon-
 da tyhmiä ja turhaa kysymystä edestuodan
 myös tämän aikaisilla Christityillä: Mutta
 laicki nämät saawat wihdoin iankaiekiudesta
 katua heidän huolimattomuuttansa ja tyhmyt-
 tänsä; ja että he täällä unhohtaneet owat
 ne

ne oikiat kysymyret, niin saawat he hankaitti-
 sudesta nämät kysymyret kertoa: wartia!
 mitä yö kuluu? wartia! mitä yö kuluu?
 Mutta aina vastauveri saaman: Kuin aamu
 tulee, niin vielä yö on; jos te vielä ky-
 sytte, niin teidän pitää vielä sitte pala-
 jaman ja taas kysymän. Esai. 21: 11: 12.
 Olkät sentähden unhotaako niistä tarpeellisim-
 piä kysymyriä, että te kysytte Wapahtajal-
 danne, lähimmäiseldänne ja ikeldänne, niin
 ett te ery; ja jos te vielä osaisitte wäärälle
 tielle, niin te kohta taas oikialle tielle auteturi
 tulla taidatte, ja wihdoin saatte murheen laxosta
 taitwaan ilo salijn kulkea, Amen!

Pidä rukoures ja Weisa sitte N:o 64.

Rukous Sunnuntaina.

Weisa ensin Wirsi N:o 10.

SEXra opeta meitä rukoileman.
 Näillä sanoilla on yri Christuren ope-
 tuslapsista, pyytänyt Händä opetta-
 maan heille oikiaa rukouren muotaa. Lucan.
 11: 1. Evangelista ei nimitä kuka opetuslapsista
 se oli: ei se suingan ollut Judas Ischariothis sillä
 hänellä oli suurempi suru kuckarosta, kuin ru-
 kouresta; waan joku muu Jumalisista opetus-
 lapsista, tämä hawaisi, että JEsus erinäi-
 sesä paikasa rukoili taitwaallista Isäänsä, sillä
 edellä

Edellä käywäissäs sanoisa sanotan: ja tapah-
tui, että Hän rukoili yhdessä paikassa ja
kuin Hän laekais, sanoi Hänelle yri Hä-
nen opetuslapsistansa: **HERRA!** opeta
meitä rukoilemaan. Koska Meštari ope-
tuslastensa ja opettaja sanansa kuuliaim edellä
kän hywällä esimerkillä, ah! kuinga hywin
silloin asiat owat. Wapahtaja **JESUS** oli itse
ahkera rukoilia, sen kautta kehoitti Hän ope-
tuslapsensa tekemään, kuin Hän teki. Joh.
13: 15. Hartaus oli heisä syttynyt ja hengi kehoi-
teturi tullut samalla tapaa tekemään ja rukoile-
maan; Mutta että opetuslapsi tunsi heickou-
densa, ettei hän omasta woimasta ollut soweli-
as rukoilemaan; sillä embä me tiedä mitään
rukoilla, niinkuin tulis. Rom. 8: 26. niin
rukoile hän, että **JESUS** opetais hänelle oikean
rukouren miudon. Ah! kuinga taitawasti
tämä opetuslapsi teki, ettei hän mutta, kuin
JESUREN opettajarensa waliki; sillä Hän on
HERRA oppeneella tielellä. Esai. 50: 4.
Hän on se, josa kaicki wijsauden ja taidon ta-
warat owat. Hän on paras rukous Meštari;
joka tämän taidon tairwaalliselda **Jesaldansä**
ijankaikkisudessa oppinut on, sentähden tämä
opetuslapsi oikein teki, ettei hän mennyt jon-
gun muun tykö oppiin, kuin **JESUREN** tykö.
Me jotka **CHRISTITYT** olemma, tulemma **SUN-**
NUNTAI päiwäsesä **EVANGELIUMISA** julkisesti tästä
asiasta neuwoturi.

Evangeliumi Johanneren 16 : v. 23.

Siis hen aikaan, sanoi JESUS opetuslapsillensä: totifesti, totifesti. &c.

Tästä me nyt tutkistella taidamme :

JESUVELDA opetettua oikiaa rukouren muotoa;

Josa me löydämme :

1. Mistä asiasta meidän rukoilla tulee?
2. Ketä rukoiltaman pitää? ja
3. Minkä päälle rukous perustettoman pitää?

Ensimmäinen Osa.

JESUS kohta alussa pyytää estää kaiken epäilyksen, sentähden sanoo Hän kertoin: totifesti ja ei muuta sen kausa ehi, kuin perustaa rukouren alkua, edesauttaa sen toimitusta ja lukita sen päätöstä. Amen eli totifesti, sanoo Hän, koska Hän opetta meitä rukoilemaan; amen, sanomme myös me, koska me rukouremme päättämme, ja niin rukouren kuulemisesta meitämme wisentämme. Mutta mistä asiasta meidän rukoileman pitää? meidän pitää eahतालaista rukoileman: Jumalaa ja leipää, se on: hengellisistä ja ruumillisista hyvää.

Tästä

Tässä taidais joku kysyä: onko meillä lupa rukoilla ruumillisista hyvästä? eikö Kristus, Matth. 6: 25, 31. tätä murhetta kieltänyt ole? eikö Pawali käskennyt ole? esimäin niistä kuin ylhäällä ovat. Colos. 3: 1. Vastaus: Kristus ja Apostolit ei kiellä meitä' rukoilemasta maallisista; waan ei he kärsi pakanallisista murhetta, kuin Christityillä on. Me taidamme rukoilla terweyttä, waatteita ja rawindoo; mutta ilman pakanallisista ja ahdistawaa murhetta. Sentähden HERRAN rukouksessa ensuseseo: tapahduksen sinun tahtos, ennen kuin me rukoilemme: anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme. Halulla ja hartaudella ei se rukoilla taida, jonga sydän elaturen murheella rasitettu on, sentähden kawahtakaat teitämme, ettei teidän sydämmenne koskan raskauteta = = = elaturen murheesta. Luc. 21: 34. Toinen taidais sanoa: kuitengin Kristus sanoo: Matth. 6: 32. Teidän taivaallinen Isänne tyllä tietä teidän kaikkia näitä tarwezewan. Mitä me sifte tarwitemme rukoilla? vastaus: waikka wanhinimat tietävät, mitä lapset waatteixi ja ruari tarwitezawat, on kuitengin sawelias, koska lapset jörjelle tulleet ovat, että he niistä wanhembiansa rukoilewat; niin tietä myös Jumala meidän punitoremme, andaa myös meille paljo, jota emme rukoileckan: kuitengin olemma me welka-

päätt sitä Häneldä rukoilemaan. Waikka se
nytt on täysi asia, että Christityn ruumillisista
tarwetta rukoileman pitä, niin kuitengin se
eroitus täsä oleman pitä, että me aina ensin
rukoilemma hengellisiä, johon myös Christus
neuwo: Matth. 6: 33. ezikäätt ensin Ju-
malan waldakundaa ja Hänen wanhurs-
kauttansa, ja H&Kran rukouresa rukoilem-
ma me ensin, Jumalan nimen pyhittämisestä,
Jumalan waldakunnan lähestymisestä, Hänen
tahtonsa tapahtumisesta, ennen kuin me rohke-
nemme rukoilla jokapäiwäisestä leiwästä. Me
olemme tuulleet, että Jumala ja leipä owat
fielun ja ruumin hywät, joista meidän rukoile-
man pitä; mutta Jumala pitä aina edesä päin
sesoman, jolla Hän on, se taita elää, waikka
ei hänellä leipää oliskan: ei ihminen elä ai-
noastans leiwästä; mutta jokaigesta sa-
nasta kuin Jumalan suusta lähtee. Matth.
4: 4. Jos me rukouren kautta sen saamme, että
Jumala andaa itsensä meille, ja tekee majan,
meidän sydämmiimme, niin me saamme kaic-
kia mitä me tarwikemme hengelliseri elämäri,
kuitengin tahtoo Hän jokaigesta hengellisestä
hywästä erittäisin rukoilda. Kusa Jumala on,
siellä on myös Hänen Hengensä; mutta Hän
andaa Pyhän Hengensä sitä anowaisille.
Luc. II: 13. sen tiesi David, sentähden ru-
koili hän: Psalm. 51: 13. Alla ota minulda
pois sinun Pyhää Hengees, sillä hywällä
Hen-

Hengelläs tue minua. Nijn tarpeellinen kuin leipä on luonollisen elämän ylös pitämisessä; nijn tarpeellinen on myös tämä Jumalan lahja Pyhä Hengi, Christittyin hengellistä elämää Jumalasa ylöspitämään. Jumala tahtoo että me Häneldä uskoa rukoillisimme; Apostolein täydhi rukoilla: Luc. 17: 5. Lisää meille uskoa, Christus itse rukoili Petaria edestä, ettei hänen uskonsa puuttuman pitänyt, Luc. 22: 32. Meidän pitää Jumalan pelkoa rukoileman, niinkuin David teki: Psalm. 143: 10. Opetä minua tekemään sinun suosios julken; sillä sinä olet minun Jumalani, sinun hywä Henges wieföön minua tasaisista tietä; meidän pitää rukoileman lohduitusta ristiin ja tuskain aikana: jos joku kärsi waiwaa teidän seasanne, se rukoiltaan. Jacob. 5: 13. tämän muisti David, sentähden sanoo hän: Psalm. 18: 7. ahdisturesani minä auveni huudan **HER**raa, ja minun Jumalani tykö minä huudan, nijn Hän kuulee minun ääneni. Ruumilliset tarpeet, joita Christittyin rukoilla tulee, löytään Lutheruxen selityksessä neljännen rukouksen ylise, ylös luetettuna, jossa sanotan: kaikki mitä ruumin rawinnoksi ja tarpeeri tulee; kuin owat ruoka, juoma, vaatteen, koto, kartanoj, ja nijn edespäin: tätä aiaallista hywää pitää Christityn ehdolla rukoileman, niinkuin spitalinen mies terwent.

tänsä. Matth. 8: 2. **HERRA!** jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa.

Toinen Osa.

Mitä te aiotte Isästä minun nimeeni: Tästä JESUS tietävästi tekee, teitä rukoileman pitää? Christus tahtoo meitä Isää rukoileman. Jumala kutsutaan Isäksi, ja hyvin Poikansa suhteen, jonka Hän iankaikkisudesta synnyttännyt on, kuin myös ihmisten suhteen: eikö meillä Paikilla ole yri Isä? eikö yri Jumala meitä luonut ole? Malach. 2: 10. Erinomattain on Hän uskovaisten Isä, joita Hän Christuksen Isälisesti rakastaa ja heistä murheen pitää. Isän nimi on suloinen nimi; se muistuttaa meille Jumalan suuren Rakauden, sinä että me sanoa taidamme: Esai. 63: 16. Sinä olet meidän Isämme, se on isäti sinun nimes, ja Ephes. 1: 3. Kiitetty olkon Jumala ja meidän **HERRAM** **JESUKSEN** Christuksen Isä, joka meitä on siunannut, ikaikkaisella hengellisellä siunauxella taivaallisissa, Christuksen kautta; tällä suloisella nimellä on JESUS pyytännyt, meidän sydämiämme rakauteen ylös herättä; Hän tahtoo meitä, Händä niin rukoilemaan, kuin hyvät lapset vanhempiansa. Isän nimi, on nimi toivoa täynnänsä; lapsi ei siunagan pa-

haa;

haa; waan hywää Isäldänsä toivo, ja jos lapselle wastoin käy, ajattelee hän: Ah! sinulla on vielä Isä, minä toivon, ettei hän minua hyljää; tainkaltainen toivo oli tuhlaaja pojaalla, koska hän sanoi: Lucan 15: 18. minä nousen ja käyn minun Isäni tykö. Isän nimi on se lohdullisin nimi; mikä pieniä lapsia enämmin lohduttaa, kuin Isä ja äiti? niinkuin Äiti poikaansa lohduttaa, niin minäkin tahdon teitä lohduttaa. Esai. 66: 13. ja Psalm. 103: 13. niinkuin Isä armahtaa lapsiansa, niin H^ER^Akin armahtaa pelkääväisiänsä. Isän nimi on sentkaltainen nimi, että se ristin ja tuskan aikana saatta kärsiwällisyden. Waikka Jumala ristin alla kuritta meitä, on Hän yhtä hywin meidän Isämme, Christitty tuskansa aikana sanoo Jumalalle: Käytä ihiäs minun kohtani kuingas tabdot, sinä olet ja pysyt kuitengin Isänäni, ja minä tiedän, ettet sinä pahoin minusta ajattele. Isän nimi on se nimi joka lapsillisen kuuliaisuuden ja pelwon matkaan saatta: koska Jumala se oikea Isä on, niin on kohtuus, että me Hänelle lapsillisen kuuliaisuuden, pelwon ja rakauden osotamme. Isän nimi on rukoureen kehoittawa nimi: niin mieluisesti kuin Isä kuule lapsensa puhuvan ja hänen edesäns waiwaansa walittawan; niin mieluisesti kuule Jumala sen, että me rukouressa Hänen kansansa puhumme ja wai-

wamme Hänelle walitamme ja Huudamme:
Abba! rakas Isä! minulda puuttu se auta
nyt omaa lastas.

Kolmas Osa.

Wihdoin niin rukous Jesureen perustettu-
na oleman pitä. Mitä te anotta
Isäldä minun nimeeni sanoo Jesus: me
rukoilemme, Hänen nimeensä, koska me
autudexemme Hänen tahtonsa jälken rukoil-
lemme. Me rukoilemme Hänen nimeensä,
koska me Hänen käskynsä jälken rukoilemme,
sanoden: en minä uskallaisi puhua sinun
kansas, rakas Jumalani ja Isän! sillä minä
olen tomu ja tuhka, rietas syndinen; Mutta
sinun Poikas on käskenyt minun: niinkuin
minä welwollinen olen Hänen sanaansa kuu-
lemaan; niin sinä tämän minun kuultaisute-
ni, armoisa ikelles keltwata annat. Hänen
nimeensä me rukoilemme, koska en me us-
kalla omaan wanburstkauteemme; waan
Christusen anstoon; sillä se yrin taita ja pitä
kaikki toimittaman; sillä ei yhdesäkän toi-
sesa ole autuutta, ei myös ole muuta
nimee taivaan alla ihmisille annettu,
josa meidän pitä autuaaxi tuleman, Te-
fo-Raamatun 4: 12. jonga kautta he rukou-
sen kuulemisen toiwoa taidaisit: ehkä kuinga
kora sinun sydämmes olis; niin se kuitengin
peh-

pehmiää, koska näet köyhän Lazaruksen nähtelewän haawojansa. Se olis mahdotoin, että Jumala taidais sulkea sydämmensä sinulda, koska Hänen ainoan Poikansa weriset haawat Hänelle osotat, jotka Hän sinun syndis tähden saanut on; Jolla Hän Isän armon ansainnut on, näitten haawain kautta tulee Isä voitaturi. **J**Esuren nimesä rukoilemma me, koska me uskon kautta **J**Esuren wastan otamme; mahdotoin on se, että Jumala Poikaansa jotakin kielläis; mahdotoin on myös se, että Poika uijda, jotka uskowat Hänen päällesä, jotain kielläis. Usko on **C**hristuren sin, ja sen kautta **C**hristus rukoile. Jos Jumala sen rukouren hyljäis, joka **J**Esuren nimeen tapahtuu; niin Hän myös itse **J**Esuren hyljäis; niinkuin se jälkimäisempi ei sillen tapahdu; niin se edellisempi ei myös tapahdua taida: sentähden me rohkiasti **J**Esuren nimeen rukoilla taidamme; sinä uskosa ja turwasa, että meidän rukouremme Jumalalle otolliset owat ja Häneldä kuulat. **J**Esuren nimi se soi taivallisen Isän korwisa niin hywin, että se tungee Hänen sydämmensä läpi; jorgatähden myös meidän rukouremme päätetän näillä sanoilla: **S**inun **P**oikas **J**Esuren **C**hristuren kautta meidän **S**uramme. **J**osephin weljet ei rohjenneet palaita, ellei Benjamin ollut heidän kansansa; niin **C**hristitty ei saa tulla edes

rukoukseen, ellei JESUS ole hänen myötän-
 sä, sylle Hänä uskon kääntämisellä ja sano:
 rakas Jeesus! nyt minä tulen sinun tykö, astun
 pyhäin kääntämis eteen, tuon JESUXEN Chris-
 turenä tullesani, jonka tähden ota minua nyt
 armoihis. Jotka JESUXEN nimesä rukoil-
 la tahtovat, heillä pitää oleman tieto JESUXES-
 ta, tietämän kuka Hän on; sillä kuinga he
 muutoin taitavat rukoilla Hänen nimeensä?
 heidän pitää myös elämän niinkuin Christit-
 tyin sopii: lakaitkan jokainen wäärdestä,
 joka Christurenä nimee mainitse. 2. Tim.
 2: 19. jotka Jumalattomasti elävät, ei mah-
 da rukouksensa kuulemista odottaa. Me tie-
 dämme ettei Jumala kuule syndistä;
 (1. Katumattomia ja ehdollisissa synneissä pöyh-
 wäisiä) waan joka on Jumalan palvelia
 ja tekee Hänen tahtonsa, sitä Hän kuule.
 Johan. 9: 31. Jumalattoman uhri
 on HERRALLE kauhistus; waan Jumal-
 listen rukous on Hänelle otollinen.
 Sananlaks. R. 15: 8. ja waikka te paljo
 rukoilistta, en minä kuitengan teitä
 kuule, teidän kätenne ovat woren wiko-
 ja täynnänsä. Esai. 1: 15. Jumalattomat
 rukouksillansa pikemmin wihan, kuin armon
 Jumalan tykönsä ansaitsewat, ja lehoittawat
 Hänen ainoastans kostoon, koska he ilman
 aikomista, parata elämänsä, Hänä ru-
 koilewat.

Tulkaat siis tänne kaikki tee, jotta oikein rukoilemaan oppia tahdotte, JESUS on paras oppi-mestari, Hän sanoo että taivallista Isää pyin rukoiltaman pitää; Hänen nimeensä tulee meidän rukoilla. Ottakaat rakaat Chris-tityt! tästä waari: koska te JESUYEN nimeen rukoilla tahdotte, niin tehkäät se, synnisiä, wihasta ja kateudesta puhdistetulla sydämmel-lä, senkaltaisella, joka yllisen kaikkia JESUSTA rakastamaan, ikhänsä pois kieldämään ja maa-ilmaa yllön kähömaan on ruwennut. Astu-kaat edes nöyrällä sydämmellä, kuin Davidil-la oli, joka sanoa taissi: Psalm. 131: 1. **HERA!** ei minun sydämmeni ole yllön-paisunut, eikä minun silmäni ole ylpiät: koska kerjalaiset liijteelle lähtewät kerjämään; niin pukewat he ihensä ryyhyin ja ricketimijn waatteisiin: koska me Jumalan eteen astua tahdomme; niin pukem meitämme nöyry-dellä, tästä pugusa me Hänen kansa-kärsiwä-lisyyteen kehoitta taidamme; sillä nöyrille an-daa Hän armon. 1. Petar. 5: 5. Rukoil-lamme myös Händä hartaaasti: koska kan-sa lähestyy Jumalata Suullansa ja kun-nioitta Händä huulillansa; mutta sydän on kautana Hänestä, niin senkaltai-set rukouret ei kelpa Jumalalle. Matth. 15: 18. Opi kiusattu sielu sanoo toisinaan: mitä minun tekemän pitää? en taida minä sydändä-mi hartauteen saatta, perkele myös pahat aja-turet

turet sisälleni puhalda? wastaus: koska se was-
toin tahtoas tapahtuu, ja sinä itse sitä paha-
rut, niin etts tarwike ensingän epämieleen
sinuas heittää; ellet sinä pitkiä rukouria tehdä
taida, sen puolesta, että häjy hengi pahain
ajatuksen sisälle puhaldamisen kautta, estää si-
nuu hartaudes, niin huoka Jumalan tykö, ly-
hykäisellä huokaurella, koska se puhdas on,
niin karkoitetaan perkele. Lutherus puhuu täs-
tä asiasta näin: me kaikki tykönämme sen
löydämme, että meidän mielemme ja ajatu-
remme owat niin huikendelewaaiset, koska me
todella tahdomme ruweta rukoilemaan ja Ju-
malata ajattelemaan, niin se tapahtuu, että
me ensimmäisistä ajaturista sadan penikulman
päähän eroitetut olemme, ennen kuin me oi-
kein sitä huomaimme; koetellan kuka hywän-
sä ja sanokan sitte minulle, kuinga kauwan hän
yhdesä ajaturese: pyshä taita: eli ota etees yri
hetki, ja lupaa minulle sanoa kaikki ajatures,
mitämar, sinä häpeisit mainita niitä: sentäh-
den, sanoo Lutherus: Jos sinä taidat lukea
Jsa meidän rukouren ilman wieraita ajaturia,
niin pidän minä sinun Mehtarina, minä en
taida sitä; koska ajaturet sisälleni langewat,
niin minä ihastun, jos ne pian katorwat. Si-
nuu tuskas aikana, muista aina tairvallisen
Jsas rakkautta. Christus Evangeliumissa sa-
noo: Jsa rakastaa itse teitä; rukouresa on
sinulla tekemistä rakkiaan Jsan kanssa, joka sy-
dän-

dänmensä rukouren kuulemiseen ja armoon
tehoitettaa saldi; waikka sinä syndisesä meno-
sas ja harwain änckäwäisten sanain kautta ru-
koilet, koska sinun sydämmes ainoastans on
murheellinen ja yriwakainen; Niinkuin meil-
le esimercki on Isäsä, joka tuhlaaja poikaansa
arimahti. Luc. 15: 20. sentähden koska perkele
rukoures alla sinun syndejas ja mahdotto-
muuttas sinulle soimaa, niin wasta händä
rohkiasti ja sano: se Jumala, jota minä ru-
koilen, on minun Isäni, Isä rakastaa mi-
nua. Jos minä omaa pyhyttäni ja mah-
dollisuuttani rukouresa odotaisin, niin en mi-
nä koskan rohkenisi rukoilla; sillä niin pyhäri
ja soweliaxi, en minä maailmasa tule, että mi-
nä omasa personasani olisin mahdollinen sen
elävän Jumalan eteen astumaan ja Häneldä
jotain pyhtämään; ja taas sanoo Lutherus:
ellet sinä tahdo ruweta rukoilemaan ennen-
kuin sinä tulet madolliseri, niin ett sinä koskan
kruoile, sentähden waickas wielä synnildä saar-
tu olet, rupe kohta rukoilemaan, lange pol-
willes ja rukoile niinkuins taidat, sydämmes
yriwakaisudesa ja sano: ah! rakas Isä! anna
minulle andexi, auta minua tästä tilasta ulos,
ettei perkele sywenmä sinua wajoitaisi, ja
ijankaickisesti sinua siinä pidätäisi.

Mutta mitä tehtämän pitä silloin koska
se näkyy niinkuin olis kaicki rukous turha? niin-
kuin Jumala meidän rukoustemme kautta ei
ensin-

ensingän tahdois myöndyä? Bastaus kuka tiefi, ettet sinä rukoile hartaudella, eikä JEsuren nimesä. Jos hartaus puuttu, niin etä sinä ainoastans suulla; mutta et syndämellä, rukoillut olet, ett sinä vielä tiedä mikä JEsuren nimeen rukoilla on, niin älä ihmettele sen yllä, ettei sinun rukoustas kuulu. Mutta jos sinä hartaudella, uskosa ja luottamisesa JEsuren käskyn, lupauksen ja esirukouksen päälle tähän asti rukoukes tehnyt olet ja kuitengin ei mitään saanut; niin ihelles loddutuxeri, muista ja tiedä se, että (1) Jumala ei aina kuule meitä meidän tahtomme jälkeen; waan meille autuuxeri. (2) että Jumala sen ihellensä pidättänyt on, jos Hän ruumin eli sielun puolesta sen meille andaa tahtoo, mitä me Hänellä rukoilemma. Koska me jotain ruumillisista rukoilemma, ja Jumala sen löytää, ettei se ole meille hyödyllinen, niin Hän ruumin puolesta ei anna meille ajaallista hywyttä; waan sielulle hengelliset hywydet; ja tällä tapaa me kuitengin saamme, mitä me rukoilemma hengellisellä muotoa sielun puolesta; ja, usiasti enämmän kuin me rukoolleet olemma; sillä niin paljo kallimpi kuin sielu on ruumista, ja hengelliset hywydet paremmat maallisia; niin paljo hyödyttä wäisempi ja parempi on myös hengellinen sielun hywys, jonga Jumala meille andaa, sitä ulkonaista ja ajaallista hywyttä, jota me

Häncl

Häneldä rukouilleet olemma. Jumala kuulee meidän rukouremme senkaltaisissa asioissa, kuin parhaitin meille tarpeelliset ovat, nimitäin sielun puolesta, koska sielu on hywin edes-
 lakottu, niin ei mikään ruumista suuresti wa-
 hingoitta taida. Jos Jumala lähettä sinulle
 ruumin taudin, ja sinä silloin uskollisesti ru-
 olet Jumalata sinua parandaman; Hän on
 wissisti kuullut sinun rukoures ja ei se puutu.
 Mutta ellei Hän ruumin puolesta sinua aina
 terveeri tee, niin tekee Hän sen sielulle, joka
 paliota parempi on. Etköös nytt mieluumin
 tahdo sielun terweyttä, kuin ruumin? mitä
 hyödyttä sinua ruumin terweys, koska sielus
 sairasta, se on: koska hän on epä-uskoinen ja
 ijankaikkisesti kuolla tähty? Mutta koska sielu
 terve on, niin me taidamme Davidin kanssa
 sanoa: Psalm. 73: 25. Kuin sinä **HERA!**
 ainoastans minulla olisit, niin en minä
 ensingän sitte taiwaasta eli maasta tot-
 telisi; sen kautta sielu autetan: sentähden Da-
 wid taiwaallisen hywyden paljo parempana
 yiti, kuin kaikki maalliset kappaleet sanoden:
 sinun Sanas on minulle otollisempi, kuin
 monda tuhatta kappaletta kuldaa ja hopyata.
 Jumala on myös ikellensä sen pidättännyt, jos
 Hän meidän rukouremme täsä eli tulewaisesa
 elämäsä tähttä tahtoo; ei siis sen päälle mi-
 tään tule; jos sinä täsä elämäsä kaikki, mitäs
 halajat, saat eli ei. Mitä ei Jumala sinulle
 tääl.

täällä anna, sen Hän kuitengin runsaasti ja
 tuhannin kerroin, wihemmäldä siellä andawa
 on; sillä niinkuin se mahdotoin on, että Ju-
 mala meidän rukouremme unhohuais; niin on
 se myös mahdotoin, ettei Hän armostansa
 kaikella hywynydellä meille maraisi, ellei se ta-
 pahdu tässä, niin se tähdellisesti tulewaisesa
 elämässä tapahdu. Niin monda rukousta kuin
 me täällä teemme, niin monda ja vielä usi-
 ambaa lahjaa saamma me jälleens ijankaiki-
 sessa elämässä; sillä silloin me lackamata niittä
 saamme; silloin Jumala jokaiselle uskowi-
 selle sielulle sanowa on: tosa sinun rukoures
 owat, ota nytt tuhannen kertainen palcka ja
 lahja wastan. Tätä tulee meidän karsiwälli-
 sydellä odottaa; Jonga kautta sielu tallella
 pidetän: tyhmä peldemies olis se, joka kohta
 kylwämisensä jälkeen, tahdois hedelmän niittä,
 surkuttelis ja walitais sanoden: minä olen
 kylwännyt; mutta minun silmäni ei vielä näe
 hedelmää: sinä tyhmä! etkös elonaikaa odot-
 ta taida, silloin sinä wiljas ja runsaan hedel-
 män saapa olet. Mitä ihminen täällä kyl-
 wää, sen hän siellä niittä: jos sinä täällä mo-
 nellä rukourella ja kyyneelillä kylwät hywän
 siemenen, niinus sen tuhannen kertaisena ilolla
 siellä löydät. Jotka kyyneleillä kylwä-
 wät, ne ilolla niittäwät. Psalm. 126: 5.
 tämä pitää täytettämän; sillä Jumala on
 sen sanonut: ellei se täällä täytetyxi tule,
 niin

nijn se ijanlaikisessa elämässä täydellisesti tapahtuu.

Pitä rukoukses ja weisa sitte Wirsi N:o 300.

Hela Tuorstaina.

Weisa ensimmästä Wirsi N:o 224:

Sela Tuorstaina, lähes samana hetkenä, kuin Kristus taitwaseen ylösmeni, niin Apostolein tämä luku oppimaan piti: Teko-Kirj. I: II. Galilean miehet! mitä te seisotta ja kagotta taitwaseen? tämä **J**esus, joka teidän ylösotettiin taitwaseen, on nijn tulewa, kuin te Hänent taitwaseen menewänkin näitte. Opetuslapses olit sitä ennemmin **J**esuren omasta pyhästä suusta monda opetusta ja lukua saaneet; mutta ei he aina sitä ymmärtäneet, kuin Hän heille sanoi: minä menen pois walmistamaan teille sias; waan minä tulen jälle, ja otan teidän tyköni: että kusa minä olen, siellä pitää myös teidän oleman; ja kuhunga minä menen te tiedätte, ja tien te myös tiedätte; mutta Thomas sanoi Hänelle: **H**erra! en me tiedä kuhungas menet: kuingasta me siis taidamme tietää tien. Joh. 14: 3, 4, 5. He luulit aina saawansa pitää **J**esuren ja Hänent maallisesa waldakunnasassa hywiä pätwiä nautita, sentähden ei he kulla tahtoneet; Hänent

taiwaaseen astumifestans puhuttawan, ei myösk
 huolineet oppia ymmärtämään sitä, sentäh-
 den oli se oikia ja sowelias, että he nytt tämän
 lugun sait: Galilean miehet! mitä te sei-
 sotta ja Lagotta taiwaaseen? Ne kari mies-
 tä waatetettuna wälkeisa waateisa, jotka pu-
 huit heidän kansansa, olit pyhät Eugelit, nä-
 mät sanoit: mitä te seisotta peljästyrisä ja
 Lagotta taiwaseen? teidän pitä tietämän,
 että tämä **Jesus**, joka teidän plösotet-
 tin taiwaaseen, on niin tulewa, kuin te
 Hänen taiwaaseen menewänkin näitte;
 he tahtowat sanoa: ei Hän ijäti poisa pyhy;
 waan wijmeisnä päivänä näkywäisellä muo-
 toa on Hän palajawa. Jos opetuslasten täl-
 lä päivällä tändyi oppia tämä luku ihellensä
 suurexi hyödytyxi; sillä he palaisit Jeru-
 salemijn suurella ilolla; Luc. 24: 52. niin
 on kohtuus, että me sitä samaa teemme: kää-
 däkämme siis silmämme Juhla - päiväisen
 Evangeliumin puoleen, josa me edespäin neu-
 woturi tulemma.

Evangeliumi Markuren. 16: v. 14.

Siihen aikaan, koska xritoista kym-
 mendä atrioisit, ilmestyi **JE-**
sus 2c.

Tästä meidän tulee tutkistella:

Suloista Christuren taiwaseen astu-
misen oppia, Josa

Josa me tulemma tietämään sen:

1. Että Christus on astunut ylös taiwaaseen
2. Ja nytt istuu Jumalan oikealla kädellä.

Ensimmäinen Osa.

Jos me tänäpänä täsä opisa oikein opetetut: ri tulla tahdomme, niin pitää meidän seuraavista asiain haaroista ahkera waari ottaman: (1) itse Personasta, joka taiwaseen ylösmeni: (2) ajasta, jona Hän ylösmeni: (3) paikasta, josta tämä ylösmeneminen tapahtui: (4) taiwaasta, johon Hän ylösmeni: 5) muodosta, kuinga se tapahtui ja: (6) synstä mingätähden se tapahtui? Persona kutsutan **HERRA**: **HERRA** sitte kuin Hän oli heille puhunut. Hän kutsutan soweliaasti **HERRA**: niin pitää siis totisesti kaiken Israelin huoneen tietämän, että Jumala on tämän **Jesuksen**, jonga te ristijn naulizitta, **HERRA** ja **Christus** tehenyt. Teokirj. 2: 36. **HERRA** oli **Jesus** iankaikkisudesta, ja äitinsä kohdustakin; sillä koska Hän syndyi mailman, kului Engedi Hänen **HERRA**: teille on tänäpänä syndynyt **Wapah-taja**, joka on **Christus HERRA**, **Davidin** kaupungisa. Luc. 2: 11. Mutta tätä

herrauttansa ei Hän harjoittanut, ei Hän tullut, että Händä piti palweltaman; mutta, että Hän polwelis. Math. 20: 28. Mutta nytt oli Hänen alendamisensa tila lopusa, nytt eli Hän kunnialla ja kaunisturella kaunistettu. Psalm. 8: 6. HERRa meni taiwaaseen, koko HERRa sielun ja ruumiin puolesta. Tämä HERRa, Jumala ja Ihminen, meni Taiwaaseen, kuitengin ei niinkuin Jumala ja Ihminen; waan niinkuin Ihminen ainoastans, ihmishden luondo oli korgotettu; kuitengin ei Jumaluden luondoa ulosfulkea saada; sillä Christus kokonansa ylösotettiin. Mitä aikaan tulee, niin tämä taiwaaseen astuminen tapahtui neljäntenä kymmenentenä päivänä Hänen ylösnousemisensa jälkeen. Jos ennen eli jälkeen puolen päivää, sitä ei sanoa taita? kuitengin ei ne taidais erää, jotka sanowat tämän taiwaaseen astumisen tapahtuneen jälkeen puolen päivää: mihi niin? sillä se ensimmäinen Adami on samalla ajalla Paradisista tullut ulosajetxi, niin se toinen Adami on samana aikana taiwaseen otettu. Paikka josta Christus ylösotettiin taiwaaseen, oli xri wuori. Wapahtaja JESus rakasti wuoria: wuorella piti Hän kunniallisen saarnansa, josta Matheuren 5: 6: ja 7: puhutan: wuorella Hän kirkastettiin. Math. 17: 1, 2. wuorella Hän ristijn naullittin. Se wuori, josta Hän ylösotettiin taiwaaseen oli Olijmäki.

mäki. Mihinä siis Jeesus meni? Evange-
 lista sanoo: otettiin ylös taivaseen. Tä-
 män taivaan kansa: ei ymmärretä tähti tai-
 wasta, josta Kristus puhuu: Matth. 6: 26.
 Katsoaat taivaan linnuja; sillä tämä taivas
 tulesta hukkuman pitää, ja poies se, että Chris-
 turen taivas tulesta hukkuis; waan tämän tai-
 waan kansa ymmärretän se kolmas taivas,
 niinkuin Pavali sen kutsuu, johon ruowäri
 tuli; Abrahamin helma; se huone, joka ei
 käsilä! tehty ole; Jumalan kaupunki; se tai-
 waallinen Jerusalemi; Paradisi; se paikka,
 josta Engelit ja Uloswalitut heidän iloansa ja
 autuuttansa nautikawat. Mutta ei se wie-
 lä tänsiri korkia ole: Hän ylösastui kaikkein
 taivasten päälle. Ephes. 4: 10. Ja näin
 on suuri eroitus Christuren, ja Enochin ja
 Eliaxen taivaseen astumisen välillä: kaikki
 Israelin lapset wietin Gosenin maahan; mut-
 ta Josephilla kaikki siellä oli kunniallisempi
 ja korkiampi asuin paikka. Kristus otettiin
 siihen taivaseen, joka kaikkea taivaita korkiampi
 on, josta Hän katsoo alas, ja näke kaikki
 ihmisten lapset. Psalm. 33: 13. tähän
 taivaaseen on Hän omasta Jumalallisesta
 woimastansa mennyt. Hän olisi näkymättö-
 män taivaseen astumisen pitää tainnut, niin-
 kuin Hänen ylösnousemisen ja helwettiin
 astumisensa oli näkymätön; ei Hän olisi tar-
 winnut, niin hiljain ja wähittäin, paikasta

palkaan, jalka jalalda askelittain ylösmennä; mutta se kelpais Hänen wiisaudellensa, wahwistarensa opetuslastensa uskoa, ja osottarensa itsensä tähdellisesti taitwaseen ylösmenneri; sentähden Hän näin teki. Mutta mingätähden Hän meni ylös taitwaseen? Christus wastaa ihe tähän kysymyreen: minä menen walmistamaan teille sias, Johan. 14: 3, ja Johan. 16: 17. se on teille tarpeellinen, että minä poismenen; sillä ellen minä poismene, niin ei lohduttaja tule teidän tyköne. Taitwas ja Maa tekewät waihetusta; maa lähettää lihan taitwaseen, päätehtyn rauhan wiseyderi, taitwas taas lähettää maalle Christuren Hengen: vielä tänäpäiwänä, koska taitwas omansa takaisin waati, niin en me sitä wastoin olla saa. Taitwan ja maan pitää waihetusta tekemän, jos Jumala sinulle jotain andanut on, josta sinulla näkywäinen maallinen lohdutus on; Hän waati sitä taas sinulda, Hän waati silloin omaansa ja ei sinun omaas: anna se mielelläs takaisin ja sano Jobin kansa: **HERRA andoi, HERRA otti, HERRAN nimi olkon kiitetty!** Job. 1: 21. niin Hän parempata sinulle andawa on, Hän tahtoo ihe olla sinun turwas ja palkas.

Toinen Osa.

Toinen luku kuulu näin: ja istuu Isän ois-
 tiällä kädellä. Kateti liballiset ja maal-
 listet ajaturet pitä täsä hyljättämän. Ei täsä
 ymmärretä joku ruumiillinen istuminen; sillä
 Isällä Jumalalla ei ole joku ihmisen habmo,
 ei Hänellä ole oikiaa eli wasenda käättä: ym-
 märretän siis oikiällä kädellä, se suurin au-
 tuus, kusa wanhurstaus, ilo ja rauha on. Wa-
 semmalle kädelle wuohet wihdoin asetetan, se
 on: Jumalattomilla ei ole muuta odotetta-
 paa, heidän Jumalattomuudensa tähden, kuin
 wiheliäisyys piina ja waiwa. Koska sanotan
 Jumala istuu, nijs ei sitä ymmärrettää saa
 Hänen ruumiinsa aseturesta; waan Hänen
 woimastansa ja wallastansa, duomihemaan.
 Christus istuu Jumalan oikiällä kädellä, se
 on: luonnon Waldakunnasa hallihe Hän kate-
 tem taiwasten ja Engelitten, Hallitusten ja
 Waldain yllihe wihamiestensä keskellä, mää-
 rän heidän eteens panee, jonga yli ei he men-
 nä taida. Armonsa Waldakunnasa, osotta
 Hän armonsa, armollisen waldickansa, aut-
 tawaisen ja ihmettä tekewäisen kätensä, sen
 kätensä, joka Andaa Pyhän Hengen: Hän
 on siis Jumalan oikiälle kädelle korgo-
 rettu ja on Isäldä saanut lupauksen Py-
 hästä Hengestä, Hän on tämän wuodat-
 tanut, kuin te näette ja kuullette: Zeko-

Kirj. 2: 33. Kunnian Waldakunnasa osotta Hän eläwäri ja autuaxi tekewäisen kätensä, jonga kautta Hän kuoleman tukistaa ylösberättämisesä. Hän saa woiton oikiällä kädellänsä ja pyhällä kätiwarrellansa. Psalm. 98: 1. sillä Hänen kaswonsa edesä on täydellinen ilo ja riemullinen menoo Hänen oikiällä kädellänsä. Psalm. 16: 11. tästä seuraa nytt se, että istua Jumalan oikiällä kädellä ei ole joku muu, kuin se Jumalallinen hallituksen meno, jonga woinasta Hän taiwällisen Isänsä kansa hallitsee taiwan ja maan yllä; mutta erinomattain hallitsee uskowaisten Seurakundaa, sitä ylöspitää suojelee ja aina sen tykönä on.

Mutta pitäkämme nytt siitä murhee, kuinga me tämän opin Christillisydesämme oikein kättä taidaisimme, joka tapahtuu, jos me hengellistä taiwaseen astumisista opinme pitämään. Mutta taitais joku, Augustinuren kansa, sanoa: kuinga minä sydämeni taiwaseen ylösnostaa taidan? mitkä astuimet siihen löyttäis? wastaus: taiwas on kokiolla me tarwitsemme kokiian ja wahwan taiwaan astuttawan, jota myöden me ylösastua taidaisimme; täällä astuttawalla on seurawaiset astuimet: se Ensimmäinen, joka myös kaikkein muitten perustus on, on Jesuren Christuren tundeminen: Hän on tie taiwaseen; ei kengän taidattulla Isän tykö; waan Hänen kauttansa Job.

14: 6. sentähden pitä Christityn kaswaman
 Bayahantajansa tundemisessa, ei siihen tyttymän,
 että hän ulkoo sen toisen Uskon pääkappaleen
 taita; waan että hän myös oikein sen ymmär-
 tä, nimittäin: kuinga JESUS sekä aleturi ja
 pletyri tullut on. Toimen askele on että me
 kiellämme isemme, oma hyödytys, oma rae-
 kaus ja oma kunnia owat kolme salaista ja
 waarallista wihollista isiamme vastaan; nä-
 mät pitä poiskiellämän: joka Christuren ope-
 tuslappi olla tahtoo, hän kielläkään isensä.
 Lucan 9: 23. Kolmas askele on mailman ylön-
 lake: Älkät totelko teidän taloin kappä-
 lianne; sillä kaikki Egyptin maan hywyys
 pitä teidän oleman. Luomis. 45: 20. näin
 pitä Christityn halusta taiwaan hywyden pe-
 rään hyljämän maallisen, katowaisen ja sur-
 klan mailman menon: Saugittuin kansa Ba-
 belin älkämme pyytkö asua tässä maassa; waan
 halaitkämme aina sen taiwällisen Jerusale-
 min perään ja sanokamme: Psalm. 137: 5.
 jos minä unhohdan sinua Jerusalem!
 niin olkon minun oikia kätteni unhohdet-
 tu. Neljäs askele on, että me aina Jumal-
 lan läsnä olemisen eteemme asetamme ja muis-
 tamme. Joka korkeuteen astuu, hän taitan
 sekä kaukaa, että lästä nähtää. Joka ihmisten
 kansa ja seasa, niin elää, ettei Jumala sen
 puolesta tarwitse käändä armonsa kaswoja po-
 jes, hän waelda, ei ainoastans taiten; waan

myös pyhästi; hän waelda mijn Jumalan edesä, kuin Hän sitä Abrahamilda waadei: Luom. 17: 1. Minä olen Jumala kaikkialdias: waella minun edesäni ja ole waka. Senkaltainen otta Tobian neuwasta waarin, jonga hän pojaallensa annoi: kaikkena sinun elinaikanas pidä Jumala silmäis edesä ja sydämmesäs, karta, ettes mihingän syndijn mielisty ja Jumalan käskyä wastan tee. Tob. 4: 6. Wiides askele on, harras ja uskollinen rukous: rukouksesa me astumme ylös Jumalan tykö: uskollinen rukous on sielun matka taivaseen Jumalan tykö: wiheksäisen rukous tungee itsensä pilwein läpi. Syrach. 35: 21. Sydän ylöspäin käättämän pitä, koska ruokoilan: Meidän Isämme, jota me ruokoillemme, on taivasa; sentähden sanoo myös Dawid: Psalm. 123: 1. minä nostan silmäni sinun tykö, joka asut taivasa. Kuudes askele on rakkas Jumalan Sanaa kohtan, Sitä pitä meidän ahkeresti lukeman, kuuleman ja hywään sydämineen kätkenän; sillä se on Jumalan woima itse kullengin uskowaiselle autuudeksi. Rom. 1: 16. Seitsemäs askele on, kaikkien meidän toimitustemme pyhä tarhoitus. Ei Christityt mahda mitäkän eteensä otta eli alkaa, ellei Jumalan kunnia sen päätarhoituxena ole: ei meille HERRA! ei meilä; waan sinun nimelles anna kunnia, si-
nutt

mit armos ja totudes tähden. Psalm. 115: 1. Kahderas askele on sydämmen halu enämmiin ja enämmiin Jumalan ja Jesuksen kansa yhdistetyri tulla: niinkuin peura himoize tuoretta wettä; niin minun sieluni himoize sinua Jumala! huokaa Davidin kansa Jesuksen perään hartaasti se halajawa sielu. Psalm. 42: 1. Mitä ne sulotset äitin rinnat jakawat heikolle lapselle, sen Jesus taiwaassisesti mielodyneelle sielulle lahjoittaa. Waick sielu, ruumis minuld wai-puis, Kaick maa ja taiwas huickuis, Kuiteng sydämmeni tyköš taipuis, Uskallu-kell sinus kijnni rippuis. Sinä Jesu Christ! olet auttajan, Osan, turwan, wa-pahajan, Sinä minua ylöspidät. Yhderas askele on halu autuan eron perään, pyhä valmistus wiimeiselle päiwälle. Nämät owat askeleet taiwaaseen, näin hengellinen taiwaseen astuminen tulee pidetyri, tätä ei muuta seurata taida kuin kuoleman jälkeen autuallinen täälä lähdendö; koska Simeon pitää Jumalalle otollista taiwaseen astumista, niin hän lopulda ilosa ja rauhasa täälä lähtee taitaa. Luc. 2: 29. Mailman lapsille, joiden halu ja huwitus on maallissa ja Ba-fanan kansa sanowat: mitä ylhäällä on, ei se meihin mitään tule; heillä on hirmuinen meno helwettiin, saawat kaubian lopun ja walituxella ja uswinalla menewät poses: tai-was

was ei heistä huoli; sillä ei he koskan taiwa-
seen ole mielonneet. Magneti ei puoleensa
weda muita metalleja; waan ainoastans rau-
dan: kullan ja hopian iättää hän; niin ei tai-
was myös muita sielua wastan ota, kuin ai-
noastans niitä, kuin ehiwät ja halajawat
taiwasta, ja pyrkiwät niitten perään, kuin
yhtäällä owat. Jos te mailmasta olisitte,
niin mailma omaansa rakastais; mutta
ett te ole mailmasta; waan minä walit-
zin teidän mailmasta, sentähden mailma
wihaa teitä: sanoo JEsus opetuslapsillensa.
Joh. 15: 19. Jumalattomille mailmanlap-
sille taitan sanoa: jos te taiwaasta olisitte,
niin taiwas omaansa rakastais; mutta ettei
teisä mitään taiwallista löydy, niin ei teillä
yhtään osaa taiwaaseen ole; taiwas wihaa
teitä; sillä te oletta maan parempana pitänneet
kuin taiwaan; te oletta mailmaa rakastaneet
ja mitä siinä on; parhaiten mailman päälle
ajatelleet; mailmasta puhuneet ja huolda
mailmasta pitäneet, sentähden pitäkäänt untt
se, että te Jumalattoman mailman kansa
hukutte. Rakas Chriskitty! ajattele tätä hy-
win, olkon mailmalla hänen katowainen ja
turba halunsa, hän katuu wihdoin ijankaiki-
sudesta sitä. Waikka teidän tässä elämässä, mon-
da astumisista helwettiin koetella täntny, te tun-
netta usein helwetin tuffan, syndeinne ylitse
teidän sieluisanne; ja muutoin monenlaista
tuffaa

tuskaa karsitte, olkat kuitengin hywäsä tur-
 wasa, ei se niin ijäti oleman pida, teillä on
 ylhäällä edeswastaja, joka wanhurssas on. I.
 Joh. 2: 1. Kuka tahto kadottaa? Chris-
 tus on kuollut ja Hän on myös ylöshe-
 ratetty, on myös Jumalan oitilla lä-
 dellä joka myös ruokoile meidän edestäm-
 me. Rom. 8: 34. tosin meidän waiwam-
 me, joka gjallinen ja kewiä on, saatta
 meille ijankaikkisen ja määrättömän kun-
 nian. 2. Corint. 4: 17. Meidän karsimistäm-
 me seura illo, tuskaa wirwotus, ja alenda-
 misesta korottaminen. Jos me wijmeiin tuo-
 lema hätään tulemma, olkon niin, meidän
 tuolemamme ei ole kadotus, meidän täällä
 lähdendömmme ei ole joku paljas hautaminen;
 waan ynnä taiwaseen astuminen. Kusa mi-
 nun lihani hallitsee, siellä uskon minä myös
 kerran hallitewani. Jos wieselä se waljstunut
 ruumis haudatan, sielu kuitengin astuu ylös
 taiwaseen ja wijmesnä päivänä pita ruumis
 heräjämän ja sielunsa kansa yhdistettyinä tai-
 wasa Jesuren tykönä ijankaikkista iloo nautit-
 zeman. Tämä ilahutta Christittnä, joka
 tuolemaisillansa makaa, ja sanoo sentähden.
 Seurakunnan kansa: Menen Jesu! tääl-
 dä tygös, Ojennan pään, Käten, jalkan
 perät, Sitt niin makaan lewosas myös,
 Täst ei kengän runnistani herät; Nutt-
 sinä Jesu Jumalan Poika! Kuin wiet
 minun

minun kirkantees kohta, Niin iankaic-
kiseen iloon.

Pidä rukoukes ja weisa Wirsi N:o 168:

Ruudentena Sunnuntaina Pääsiäisestä.

Weisa ensin Wirsi N:o 285.

Sikiat Christityt, koska he Juhlalle hei-
tänsä valmistawat, tekewät sen, ei il-
man käskyä, ottain aina ajaasta wa-
rin, ajatellen mikä toimitus kunakin aikana
toimitettaman pitä, ja niin Apostolin neuwon
jälken: hangitzewat aikansa, Eph. 5:
16. Mita se alkoi mailman kansa, ennen
mailmaa ei aikakan ollut; waan alinomainen
ja tutkimaton iankaicisuus. Mutta sitte
kun Jumala taikwaan ja maan loi, alkoi ai-
ka, ja tuli ehtoosta ja aamusta, ensimmäinen
päiwää. Hangita ajaallansa, ei se ole, niin-
kuin mailman lapset sen selittäwät: kättää
ihidänsä mailman monen mutkaisen tapain
jälken, ihmisille noutheri, eli ihellesä omari
hyödytyxi, aina sen jälkeen kuin ajaat muut-
tuwat, niin mieli myös muutettaman pitä:
hywinä päiwinä olla kangia; mutta pahana
päiwänä lakastunut; uskoa niin kaurwan kuin
leipää on huoneesa; mutta koska leipä loppu,
luopua uskosta: tainkastainen hangitemi-
nen, ei täsä ymmärrätä; waan että aika se
on lyhyt ja pian juore poses, niin tämä aika
niin

nijn kätettämän pitä, ettei ijan aikisudesa sitä katua tarwitaisi. Christityt tästä ahkeran waarin ottawat; sillä koska Juhlat lähestywät, nijn hangihewat he aikauansa, se on: walmistawat heitänsä Juhlalle. Judataisilla olit heidän walmistus päiwänsä. Markur. 15: jona he walmistit heitänsä Juhlalle. Christityillä owat myös heidän walmistus päiwänsä, joina he, ei niinkuin Judalaiset, walmistawat ruan, sytyttawät lamput, asettawat pöydän; waan andawat heitänsä neuwotta, kuinga heidän Jumalatansa ja Jesustansa kohtan ihens kätettämän pitä, jolle kunniaxi Juhlat pidetän. Jos Christitty kuule Jesuren Euangeliumisa sanowan: teidän pitä myös todistaman: sillä te oletta alusta minun kansani; nijn walisee hän nämät sanat, niinkuin ojennus nuoran walmisturellessa tulewalle Heluntai Juhlalle.

Euangeliumi Johanneren 15: v. 26,

Sijhen aikaan sanoi JEsus opetuslapsillensa: koska lohduuttaja tulee 2c.

Tästä me nytt tutkia aiwomme:

Sitä tulewalle Heluntai Juhlalle, oikein walmistettua Jumalan lasta;

Kuinga se oikein käyttää itsensä siinä, että
hän

1. Todista Jesuresta: ja
2. Alati Hänen tykönänsä pysyy.

Ensimmäinen Osa.

Joka Jesuresta todistaa tahtoo, hänen pitää
hyvin tundeman Hänen; tundematto-
masta ja oudosta personasta, ei totistusta anda
taita, en me tiedä mitä hänestä todistetta-
man pitää. Tundemaan Christusta, en me
paremmin oppia taida, kuin pyhästä Ra-
matusta: Raamattu on se, joka Hänestä
todistaa. Johan. 5: 39. Ulkonaisesta Chris-
tusen muodosta ei Raamattu mitään puhu;
minä luulen, että se hyvässä aikoinisessa ta-
pabtunut on, sitä warten, että me sitä halui-
semmin pyhäisimme saada nähdä Jesusta tai-
wasa, jota vähempi tieto meillä on, millin-
nen Hänen kaswoinsa ulkonainen muoto ollut
on täällä maan päällä. En me sen kautta
antuutta kadota, waikka en me tunne Chris-
tusta lihan puolesta, engä taida todistaa Hä-
nen ruumiis asetuksesta; koska me ainoastans
tiedämme todista Hänen Personastansa, wi-
raastansa, tahdostans ja hywistä töistänsä,
nijn sitä on kyllä jo siinä. Jos Christitty osais
oleksella niissa maan paikoissa, joissa erhettywai-
nen oppi on, njin pitää hänen Christuresta to-
dista.

distaman, ja koska niin tarwitan, tunnusta-
 man Kristus ihmisten edessä. Jos niinkuin
 tieri tulis, että Christityn, puhtaan Evan-
 geliumillisen opin tähden, wäkiwällaisen kuo-
 leman kärsiä tähdys, niin Jumala armoa ja
 woimaa, sitä rohkiasti ulos seisemaan laina-
 wa on: niin rohkia oli Polukarpus; koska
 händä uhwattin, että hän piti pedoilda kuo-
 liaari rewittämän, ellei hän Christin oppia
 keldänyt; wastaa hän pakanallista Duoma-
 ria: Mitäs niin kauwan wijwyttelet? tuo edes
 mitä hywänsä sinä tahdot. Koska Laurika
 paistettijn tulisella wartahalla, sanoi hän si-
 wulla seisowille: nämät herkut olen minä ai-
 kaa ikelleni toiwottanut. Mutta uskonsa
 kansja-weljeins seasa todistaa Christitty Jesu-
 xestansa. Josta sydän täysi on, sitä suu puhuu:
 hän todista Jesuxesta uskollansa, että hän
 uskon kautta ynnänsä Hägesä autuuttansa
 ehti; sillä ei yhdesäkään toisesa ole autuut-
 ta, ei myös ole muuta nimee taivaan
 alla ihmisille annettu, josa meidän pitä
 autuaxi tuleman: Teko-Rirj. 4: 12,
 ja rakastaa Händä ylihen kaickia, tosin yli
 omaa hengeensä. Minä rakastan sydäm-
 mestäni sinua HERRA! minun woima-
 ni, minun kalliioni, minun linnani ja
 Wapahrajani, minun Jumalani, johon
 minä turwan, sanoo hän usein. Psalm. 18:
 2, 3. Hän todistaa kärsiwällisyhdellänsä ristin
 M m alla

alla. Ilman werenwuodatusta taita Chris-
 titty olla Jesuren todistaja, koska hän aino-
 astans psyhväisen kärsiwällisyyden sydämme-
 jänsä kätkee. Johon Pawali neuwoo: Ebr.
 12: 1, 2. Juostamme kärsiwällisyyden
 kautta siinä kilwoitujesa, kuin meidän
 eteemme pandu on ja kagokamme aina
 uskon alkajan ja päättäjän Jesuren
 päälle, joka koska Hän olis tainnut
 iloita, kärsi ristii. Christitty wiheleisy-
 desänsä aina sitä toiwoo, että asiat hänen
 kansansa paremmari tulewat ja tämä toivo
 ei aina hänen häpiään tulla. Hän todista
 siinä, että hän pitää Jesuren totisena, joka
 tämän kallim wakuuden andanut on: Hänen
 tykönsä olen minä tuskasa, siitä mi-
 nä hänen temman pois ja saatan hänen
 kunniaan. Minä rawitzen hänen pit-
 källä ijällä ja osotan hänelle autuude-
 ni. Psalm. 91: 15, 16. Hän todistaa suul-
 lansa, ja ihmisten edesä tunnusta sen, jonga
 päälle hän sydämmesänsä usko: ei hän wai-
 kene puhuisansa muille ihmisille Jesuren rac-
 kaudesta ja hywisä töistä; ja niin kuin tulinen
 hiili sytyttä sammumen hiilen; niin kehoittaa
 hän muita, jotka et tiedä puhua Jesuresta,
 että he rupewat pyhää kansa-puhetta Christu-
 resta, hänen kansansa pitämään. Koska
 muut mailman turhuutta rakastawasset Chris-
 tityt siitä puhuwat, kuinga he Jahlan aikana
 libal-

lihällensä ja werellensä hurwitzia tehdä taidait; niin sanoo oikia Christitty: se on minun iloni, että minä izeni Jumalan tykö pidän. Psalm. 73: 28. Koska muut taas puhuvat, kuinga he koreisa waatteisansa ylspeillä aikowat, niin sanoo taas oikia Christitty: Minä iloizen suuresti HERRAksa, ja minun sieluni riemuize minun Jumalassani; sillä Hän puetti minun autuuden waatteilla ja werhoitti minun wanhurstauden hameella. Esai. 61: 10. Hän todista pyhällä elämällensä ja kokee Christuren nimee Christillisellä waelluellaansa kaunistaa. Niin usein kuin me Christuren sanan ja tahdon jälken teemme, niin usein me myös todistamme Christuresta. Koska me wältämme syndiä, silloin me wäkewämmin Christuresta todistamme; sillä synnin tähden Christus kuoleman kärsinyt on: joka Christusta siuillansa kunnioize; mutta töillänsä häwäise, hän on wäärä todistaja. Turhan me kerskamme meitämmä Christityn nimestä, koska me niin elämme, että Christus meitä häweta tänty. Kaikkein Christittyin pitä oleman todistajat ja pyhät marttyrit. Ihmisen oma tahto on hänen werikoiransa ja wainojansa; ei seurata tahtoansa on ihmiselle suurin waiwa. Koskas ihes kiellät, nijs murrat hänen ja joudut marttyri: mailma on sinun wainojas, hän haukuttelee, hän peljättää, hän

kiittää, hän laittaa ja panettelee sinua: **U!** suurta waiwaa lihalles: Dina lihas sinun wainojas on aina sinusa ja sinua vastaan; ristijn naulita libaa haluinsa ja himoinsa kansa, on risti yli kaiken ristin, ja kuolettaa sen toita hengen kautta on katterin kuolema.

Toinen Osa.

Todistaisiansa Apostoleista sanoo **J**esus: te oletta aluusta minun kansani; ei Hänen elämänsä; waan saarna Wirkansa aluusta. Christityt owat samankaltainen kansa, joka aluusta Christuren tykönä pysyy. Roh-ta kuin me mailman tulemme, ei me suingan ole Christuren tykönä; sillä luonnosta me olem-me wihan lapses. Ephes. 2: 3. Mutta Kasteen kautta me Hänen kansansa yhdistetän; sillä niijn monda kuin te Christureen kastetut oletta; niijn te oletta Christuren pääl- lenne pukenet. Gal. 3: 27. Niinkuin ruu-mis waarteisansa; niijn on myös Christitty Wa-pahatajasansa, he owat kiindiammällä tawalla Hänen kansansa yhdistetyt, niinkuin David tästä puhuu: Psalm. 63: 9. minun sieluni rippu sinusa, sinun oikia kätes minun tu- kee. Jos se satanalle menestys, että hän re-wäisis uskowaisen sielun huomamata Wapah-tajastansa, niijn ei hän kauwan Hänestä eroitet-tuna ole; sillä koska sielu hawaike, että hän syn-

Synnin kautta Jumalastansa eroitettuna on,
 niin hän Davidin kansa rukoile: Psalm. 119:
 176. Minä olen erittäin niinkuin kadotettu
 lammas, ezi sinun palveliaas, hän yh-
 distää itsensä jota pikemmin sitä paremmin
 Jumalansa kansa totisen parannuksen kautta.
 Koska ei muut Juhlina kysy JEsuren perään;
 waan maallina oppivat ja mailman kansa
 heittänsä huwittalewat; niin on JEsureu ystä-
 wällä toinen mieli, hän karktaa sitä, ettei hän
 mailmaa ja sen lapsia lähestyisi; waan JEsu-
 rensa yhteydessä pyhä tahtoo: hän tutkistelee
 sitä waaraa, johon pikimähdänsä osata taitan,
 jos ainoastans hetki aikaa JEsuresta eroitettu-
 na olloisijn. Tyhmät owat ne Christitit, jot-
 ka arawat sydämmensä perkelelle ja mailmal-
 le, luulten taitawansa aikansa heistä eronsa
 ottaa; mutta woi! se joutu heille ylönrastari,
 näitä wieraita tykönsä pojes karkoittaa; tai-
 tawammin tekee Christitty, hän rukoilee lac-
 kamata: Sinus mä ain rippunen, Asu
 JEsu tykönsä; että JEsus luwannut
 on, tulla hänen tykönsä ja asua hänen
 tykönsä, joka Händä rakastaa ja Hä-
 nen sanansa pitää. Johan. 14: 23. Sen-
 tähdän niin Christitty, joka JEsurensa kansa
 yhdistetty on, korkiana pitää Hänen sanansa,
 pitää sen parhaana tawaranans, ihastuu siitä,
 että hän lähestywanä Juhlana eroitettuna wir-
 kansa toimituksesta saa aikaa kuulla, lukea ja

tutkistella Jumalan sanaa. — Kristus Hän on pyhästä Ehtollisesta, siellä Hän antaa sielulle ruuminsa syötää ja werensä juotaa. Ah! kuinka siwiä Christitty sitä halaja, uskon kautta asuu Hän sydämessä. Christitty ei unhobda koetella, jos hän on uskosa ja jos **JESUS** on hänesä. 2. Cor. 13: 5. Hän asuu köyhissä ja wiheliäisissä niiden tykönä, joilla säröjetty ja nöyrä hengi on. Esai. 57: 15. Näitä Christitty holhota pyytä neuwolla, lohduitella ja awulla: ja tällä tavalla tule hän Christuren kanssa tuturi ja todistaa koko maailmalle, että hän on Christuren opetuslapsi ja todistaa Hänestä. Mutta minä pelkän, että junri harwat Christityt tässä owat, jotka oikialla tavalla menettävät ja walmistawat itsensä lähestywälle Heluntai Juhlalle. Jota **Kuningas** anoo, on ylönn korlia, sanott minnain Chaldealaiset Nebucadnezarille, koska hän pyysi heitä sanomaan hänelle unda, jonga hän unhohtanut oli; Danielin 2: 11. samankaltaiset ajatukset on monella kuin tätä lukee nimittäin: mitä tässä waaditaan, se on ylönn korlia ja sen puolesta taidais joku kysyä: eiköst Christityt ensingän maailmasa isiansä huwitella saa, ei muusta puhua kuin hengellististä ja taiwallisista asioista? wastaus: Jumalinen Christitty mahta myös ruumillisissa Jumalan lahjoissa isiansä huwitella Juhla-päiwinäkin; se olis wahingoxi, jos Korkeinman luodut kap-

paleet voimienensa, makeudessa ja ihanan otol-
 lisuudenensa kanssa ainoastans Jumalattomille hu-
 wittamisexi annetut olis; Jumalata pelkääväi-
 sillä niihin paras oikeus on, niinkuin taivalli-
 sen Isänsä rakaille lapsille, ja mahtawat sen
 puolesta näitä nautit ei pahjalsans tarpeeren-
 sa; mutta myös iloxensa ja huwiturxensa;
 tosin: he ovat wellapääät, koska niin sopii, ja
 dikialla ajalla, Jumalan käskyn jälkeen osotta-
 man ikensä iloissxi, ja sen kautta uskalluxensa
 Jumalan päälle, hyvää omaa tundoansa, si-
 jällistä lohdutustans ja autuallista toiwansa,
 Jumalalle kunnari ja Jumalisille esikuwari
 mallman edesä ilmei tuottamaan. Jumala
 ei ainoastans rakasta mieluisia ja iloista anda-
 jata; mutta myös iloista wastan ottajata, jo-
 ka Hänen lahjansa nöyrällä kixtoyella wast-
 notta, ja iloisella sydämmellä nautike. Ei
 myös täsä ole se ymmärrys, ettei meidän pidäis-
 muusta puhuman, eikä puhuttawan kuleman,
 kuin Jumalasta ja Hänen töistänsä; sillä kai-
 killa on hänen määrätty aikaansa, ja
 kaikilla mitä taivasaan alla aljetan, on
 heidän hetkensä: sanoo Saarnaja Kirj. 3:
 I. muilla kansa puheilla luonnollisista asioista
 hywistä awuista ja wiosta on myös heidän hön-
 detyxensä, koska niistä taidolla ja karteella
 puhutan; waan täsä waaditan, että me pu-
 heemme Pavalin neuwon jälkeen ojemmanne:
 Coloss. 3: 17. **Kaiiki mitä te teette, pu-**
M m 4
heella

heella eli työllä, niin tehtäät kaikki HER-
 ran Jesuren nimeen, ja kiittäkää Jumalata ja Isää Hänen kauttansa. Jumalan kunnia pitää vieman pää-määrä kaikissa meidän kansa-puheissamme; sillä Hänestä ja Hänen kauttansa ja Hänesä ovat kaikki. Rom. II: 36. Senjälken pitää eroitus tehtämän, sen ilon välillä, kuin Jumalata pelkääväisillä on omaja huonesansa omaistensa kansa, Jumalan lahjain ja hyväin töitten yllike, eli kunniallissisa kokourisa, niinkuin Häisä, Kristiäissisa ja muisa HERran pelwosa rätetuisa pidoisa, ja järjettömän ja nautain tavalla tehdyn juoma-eli muun ilon välillä, jota Jumalattomat ehiwät; senkaltaisesta syynin ilosta, sanoo Salomo: Saarnaja Kirj. 2: 2. **Sinä olet hullu ja mitäs teet? Tässä sinun ilosas, ett sinä pidä Jumalata silmäis edesä; kuinga sinä Hänen silmäis edesä pitää taidat? koska ett sinä Händä oikein tuta tahdo, ett tahdo puhua Hänen olennostansa, tahdostansa ja hnywistä töistänsä, sinä juot ikes juorourijn, ett pidä sitä pahana työnä, hyppäät, riwut ja läntät sinus mieli-puolen tavalla: sinä paherut, sitä ettet sinä pahemmin tehdä tainnut ole. Usiat ovat niin, kuin Wiissaus 14: 28. sanoo: Jos he pyhä päiwää pitäwät, niin he tekewät kuin hullut. Tämä on se ilo, jota ei muu kuin helwetin ijankaikkinen suru ja tuska seura, tämä ilo wie sinun täydellisesti sasta.**

tanan pauloin. Moni ihastuu, koska hän juo-
 ma-kumpaneins pariin tulee; mutta ei ha-
 waihe sitä, että helwetin mehämiēs perkele
 silloin händä kietoa pnytä. Joka kuuldele sitä
 puhetta, kuin Jumalattomilla heidän saastai-
 sissa kokourijansa on, hänen täyty tuctia kor-
 wansa; sillä ei siellä mitään Jumalalle kum-
 niari puhuttawan kuulla; waan häpiällisiä ja
 pilcka puheita, jotka ei sowi; silloin kuullan,
 kuinga moni kerskaa ihiansä ihmeistänsä ja
 nauru suulla puhuu siitä pahudesta, kuin hän en-
 nen tehnyt on. Jotka näin tekewät, ei suin-
 gan pysy Jesuren tykönä, ja ellei totinen pa-
 rannus wälille tule, ijankaikkisesti Hänestä eroi-
 teturi tulewat. Sillä Jumala ei ole se
 Jumala, jolle Jumalatoim meno kelpaa:
 joka paha on, ei se pysy Hänen edesänsä.
 Psal. 5: 5. Sijhä iis tainkaltainen mail-
 man turha ja syndinen halu ja ilo, joka pysyy
 ainoastans silmän räpähren, katoa niinkuin
 uni, ja helwetin ijäisen itkun, tustan ja wai-
 wan myötänsä tuopi. Mutta rackaat Chris-
 tityt! jos maallisten kappalten ylise iloita tah-
 dotte; kuin owat wanhemmat, sukulaiset,
 kunnia, terweys ja tawarat, niin senkaltai-
 nen ilo on kullä sallittapa; karkoat ainoastans
 wisusti perän, että se tapahduis HERASA.
 Jos myös nämä Juhlina, huwitella tahdotte,
 niin tutkikaat ensin wisusti, jos te armon tilla-
 sa ja Jesuren yhteydesä elätte; sillä Jumalat-

tomilla pyhästä Raamatusta ei lupaa, eikä kukaan ole iloita; vaan pikemmin kiello: olkaat surulliset, murhehtikaat ja itkeläät, teidän naurunne kääntyköön itkuriksi ja ilonne murheeksi, sanoo Jacob 4: 9. Keskellä ilonanne, älkät Jumalaa ja Wapastajaa unhohtako, taivallisen Jhs:n kädessä ottakaat vastaan joka letwän pala huokauksella ja kiitoksella. Waan teidän paras ilonne pitääkät pyhästä ja Jumalissa asioissa: iloittakaat Jumalan sanan yllä, joka ilahuttaa meidän sielumme. Psalm. 94: 19. Rasteen yllä; sillä sen puolesta teidän nimenne ovat kirjoitetut taivassa. Luc. 10: 20. Synnin päästön yllä, josta kautta ne luut ihastuivat, jotka särjetyt ovat. Psalm. 51: 10. HERRAN Ehtollisen yllä, josta ne uskowaiset juopuivat Hänen huoneensa runsaasta tawarasta ja juoteran hekumalla niinkuin wirralla. Psalm. 36: 9. Tämän kansa te JEsuresta todistatte, ja Hänesä alati pysytte. Ah! mikä suuri lohdotus se on, olla JEsuren tyköndä: Kuin sinä aiwoastans minulla olisit, niin en minä ensingän sitte taivaasta elimaasta tottelisi. Psalm. 73: 25. Jos meillä wihollisia on, jotka meidän hengem perän seisowat, Hän meitä suojelella taita. Jos Jumala on meidän edestämme, kuka woi meitä vastaan olla? Rom. 8: 31. HERRA on minun kansani, sentähden en minä pel-

pelkä, mitä ihmiset minun tekivät. Psalm. 118: 6. Uskova Christitty taita aina olla wiisi siitä, että JEsus on händä läsnä: sentähden jos hänellä on joku perkele, joku ihminen, joka händä waiwaa, niin on hänellä myös JEsus, joka händä lohduttaa ja suojelee. Jos me usem ylöswalaisuilla silmillä saisimme nähdä Jumalisen Papin, koska hän kamari-sansa lukee yrnäisydestä, niin me saisimme myös nähdä JEsuren seisowan händä läsnä. Jos me näkisimme jonkun rukouleman ja itkevän Christityn, niin me sen saman haraitisimme. Hurstas Christitty taita sentähden JEsuren kansa sanoa: Johan. 16: 32. **En minä yrnäni ole; sillä Isä on minun kansani.** Jos me loppuumme asti Hänestä pysymme, niin me sitte Hänen tykönsä ijäti pysymme. Hän on wetävä meitä tykönsä ja siihen paikkaan johdattawa, jossa ilo meidän päämme päällä olewa on.

Pidä rukouyes ja sitte weisa Wirsi N:o 252.

Heluntai Päiwänä.

Weisa ensin Wirsi N:o 175.

Gimme ensingän ole kuullet, jos Pyhä Hengi lienekän: huono wastaus oli tämä, jonga ne opetuslawset, jotka Ephesosa olit, ja muutoin hyvät Christityt olla tah.

tahdoit, annoit Bavalille, Teko-Kirj. 19: 2. koska hän kysyi heidän: Jos he saaneet olit Pyhän Hengen, sitte kuin he uskoit. Ulkämme siihen luuloon seisahdako, niinkuin Christityt Ephesosa ei ensingän olisi tiennet, puhua kolmannesta Personasta Jumaludesta, ja koko elinkautensa ei kuulleet mitään Hänestä. Ei niin; sillä tämä uskon kappale vanhassa Testamentissa oli myös voimallisesti opetettu: Jobin 33: 4. Jumalan Hengi on tehnyt minun ja kaikkialdian Hengi on minulle andanut elämän: ja Esajas. 63: 11. kysyy: Kuka on se, joka Pyhän Hengensä heidän setansa andoi? ja Psalmi. 139: 7. kysyy Dawid: Kuhunga minä menen sinun Hengestäs? Mutta joku taidais sanoa: tämä ei ensingän sowy Christityihin Ephesosa; sillä he käättin pakanoista, jotka vanhassa Testamentissa ei mitään tiennet; vastaus: nämät opetuslapset ei ollet pakanat; sillä he olit Johannerelda kastetut: Jos se vielä niinkin olis, että he pakanalliset tulokkaat olit, niin Johannes Kastaja kuitengin Pyhästä Hengestä heitä neuwonnut oli. Mistä siis se tuli? kysyt sinä edespäin, että nämät äsken Christityt sanovat: en me ensingän ole kuulleet, jos Pyhä Hengi lienetän; vastaus: Christityillä Ephesosa oli tosin tieto Pyhän Hengen Personasta; mutta ei he tiennet Hänen ihmeteldäwästä uloswuodattamisesta,

sa, ja suurista ihme-lahjoistansta. Nykyinen
 Jubla on Pyhän Hengen Jubla, aikaamme
 en me paremmin kättä taida, kuin koska me
 tätä korkiaa uskon kappaletta, Pyhästä Hen-
 gestä, arvon osottamisella tutkistelumme, jo-
 hon meille tilan anda tämän Päivän pyhä
 Evangeliumi.

Evangeliumi Johan. 14: v. 23.

Siisheen aikaan sanoi JESUS opetus-
 lapsillensa: joka minua rakas-
 taa 2c.

Tästä niinkuin jo sanottu on, HERAN
 pelwosa tutkisteldaman pitää:

Uskon pääkappaletta Pyhästä Hen-
 gestä,

Josa waari otetan:

1. Kuka Pyhä Hengi on?
2. Mikä Christityillä Hänestä on?

Ensimmäinen Osa.

Christus selkiästi Evangeliumissa sanoo ole-
 wan yhden Pyhän Hengen, ja että tä-
 mä Pyhä Hengi on Isästä ja Pojaasta eroi-
 tettu Hengi: Mutta se Pyhä Hengi, jonga
 Isä on lähettäwä minun nimeeni, Hän
 opet-

opetta teille laicki, ja muistutta teille laicki, kuin minä teille sanonut olen. Meidän tulee tässä otta waari: osittain Pyhän Hengen nimestä, osittain Hänen personastians. Hän kutsutan Pyhäri Hengeri: (1.) olendonsa tähden; sillä Jumala on Hengi. Johan 4: 24. Kolmas persona on totinen Jumala, sentähden on Hän myös Hengi: (2.) personallisten omaisuttensa tähden, Hän ulostää Isästä ja Pojaasta, sentähden kutsutan Hän **HERRAN** Hengeri. Esai. 61: 1. Christuren suun Hengeri: 2. Theß. 2: 8. (3.) niitten liikutusten tähden, jotka Hän sydämeensä ylös herättä, ne puhdistaa, wirwottaa, ja eläwäxi tekee. Hän kutsutan Pyhäri Hengeri, ei ainoastans sen puolesta, että Hän luonnosansa ja olennosansa on pyhä; mutta myös, että Hän on meidän pyhittäjäimme; sillä erinomaisella tawalla, waikuttaa Hän meissä, joka waikutus kutsutan pyhityseri; ei se meitä pyhitä, että me pyhiä ja hywiä töitä teemme; waan se, että Pyhä Hengi asuu meissä, paizi jota ei meillä pyhiä ajaturia olla taida, pahota wähemmin hywiä töitä tehdä. Että pyhä Hengi yri Persona on, wahwistetan: (1.) Hänen Personallisilla nimillänsä: (2.) Personallisilla töilläänsä: (3.) Personallisilla ilmestyrillänsä: (4.) Personallisten omaisutten tapausten kansa. 1:0 Dimistetan Pyhälle Hengelle personalliset nimet, siinä että Hän kutsutan **Juma-**

malari: Telo-kirj. 5: 3, 4. näin sanoo Petari Ananialle: Mihi satanas täytti sinun sydämmes Pyhän Hengen edesä walhettelemaan, ett sinä ole Ihmisten; waan Jumalan edesä walhehdelit. Hän kutsutan. Johan. 14: 16. toiseri lohduttajaksi, joka myös on yhden Personan nimi. 2:0 Omistetan Hänelle personalliset työt: kuit ovat luominen. Jobin. 33: 4. Jumalan Hengi on tehnyt minun ja laikiwaldiaan Hengi on andanut minulle elämän. Psalm. 33: 6. HERRan sanalla ovat taivaat tehdyt, ja laiki heidän joukonsa Hänen suunsa Hengellä: Seurakunnan hallitus. Telo-Kirj. 20: 28. sanoo Paavali: Pyhä Hengi on teidän pannut Pispoiksi, laigemaan Jumalan Seurakuntaa. Messiaaren woitelemisen ja lähettämisen, Esai 61: 1. Hengellisten lahjain ulos jakaminen. I. Cor. 12: 11. Israelin lasten ulos johdattaminen Egyptistä. Esai. 63: 12, 13. Jumalallinen oppi. Luc. 12: 12. Rukouren toimitus. Rom. 8: 15. 3:0 Omistetan Hänelle myös personalliset ilmestyret; näistä löytän kari erinomaisista Naamatusa, niinkuin Christuren. Rasteesa: Luc. 3: 21, 22. Ja tapahtui = = koska JESUS myös kastettu oli ja Hän rukoili, niin taivas aukeni ja Pyhä Hengi tuli, ruumillisella muodolla Hänen päällensä niinkuin tyb-

Kyhkyinen. Toinen ilmestys tapahtui He-
 luntai päiwänä, nähtävällä muodolla. Teko.
 Kirj. 2: 3, 4. 4:0 Omistetaan Hänelle perso-
 nalliset omaisuudet: Muistutus ja tahto,
 kuin jo edestuuoduisia töistänsä nähtävät
 ovat. Persanalliset tapaukset ovat, että
 Häändä vastaan syndiä tehdän. Math. 12: 32.
 että Hän asuu pyhissä, niinkuin omassa Tem-
 plisänsä. I. Corinth. 3: 16. että Häändä kuu-
 satan. Teko. Kirj. 5: 9. että Häändä vastaan
 ollan. Teko. Kirj. 7: 51. Että Hän on toti-
 nen Jumala: wahvistetan ynnä Hänen Ju-
 malallisista nimistänsä ja töistänsä, ynnä omai-
 suttensa kanssa. Hänen Jumaludensa taas
 wahvistetan: (1.) Sillä nimellä Jehowah,
 joka pyhästä Raamatusta Ebrean kielessä toti-
 selle Jumalalle yrin annettuna löytdään. Esai.
 6: 3. ja koska Ananias walhetteli Pyhän Hen-
 gen edestä, niin walhetteli hän Jumalan edestä.
 Teko. Kirj. 5: 4. (2) On Hänellä Jumalal-
 liset omaisuudet, Hän on iankaikkinen. Ebr.
 9: 14. jokapaikassa läsnä. Psalm. 139: 7.
 kaicki tietävä. Johan. 16: 13. I. Cor. 2:
 10. kaickiwaldias Matth. 12: 28. (3.) Hä-
 nellä on Jumalalliset työt, niinkuin me jo
 edellä päin kuullet olemma: (4.) Hänellä on
 Jumalallinen kunnia; sillä Hänen nimeensä
 me kastetan. Math. 28: 19. Engelit palwe-
 lewat Häändä. Esai. 6: 3. joka Häändä was-
 tan syndiä tekee, ei saa anderi. Math. 12: 32.
 Että

Että Pyhä Hengi yri Isästä ja Pojaasta
 eroitettu persona on, sen wahwista luettu Py-
 hä Evangeliumi: jonga Isä lähettävä
 on minun nimeeni. Isä on se, joka lähet-
 tää, Poika se, jonga nimeen Hän lähetetään,
 ja Pyhä Hengi ihe persona, joka lähetetään.
 Tässä on meillä nytt Kolme Personata yhdesä
 Jumaludesa ja kuitengin toifestansa eroitettut:
 kaikesta tästä nytt sanoa taitan se, että Py-
 hä Hengi on yri totinen, ijankaidinen ja
 kaikkwaldias Jumala, niin hywin kuin
 Isä ja Poika, se kolmas persona Juma-
 ludesa, Isästä ja Pojaasta eroitettu
 Isästä ja Pojaasta uioskäypä, ja Isäl-
 dä ja Pojaalda lähetetään, uskowaisten
 sydämmiin, että Hän uskonnoutta Chris-
 turen hywistä töistä, heitä osalliseri te-
 kis, heitä lahjoillansa walaisis, pyhitäis,
 lohduitais ja ijankaidisesti heidän tykö-
 nänsä pysyis.

Toinen Osa.

Mitä meillä siis Hänestä on? Evangelista
 wastaa siihen, että meillä Hänestä on
 lohduttaja ja opettaja; lohduttaja on Py-
 hä Hengi, astain ajaja, edeswastaja, joka sa-
 nomattomilla huokaurilla manaa hywää Ju-
 malan tykönä meidän edestämme, sydämmien
 ahdisturessa, elämästä ja kuolemasta lohdutta ja

wirwotta meitä. Tämä lohduttajansa on kaikilla Christyillä heidän osansa; sillä Kast. esi on Hän kaikille lahjoitettu: Hänen laupiu-
densa kautta, Hän meidän autuusi teki, uuden syntyneen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta, josta Hän meidän päällemme runsaasti wuodattanut on. Tituren. 3: 5, 6. Kaikki me Händä tarwisemma; Me olemme kaikki wihan lapset, jotka synnin kautta taiwaallisen Isän armon ja autuuden perinnön tuhlanneet olemme; meidän pahudemme eroitta meidän ja meidän Jumalamme toisen toisestansa. Esai. 59: 2. Mutta Pyhä Hengi meidän asiamme taas hywäri tekee Christuren luvauksen jälkeen: Minä olen rukoilewa Isää ja Hän antaa teille toisen lohduttajan, että Hän teidän kanyanne olis ijanraikkisesti, en minä jätä teitä orwoiri. Joh. 14: 16, 18. Christuren ennustuksen jälkeen Jumalissida ei puutu tässä maailmassa hätää ja tuskaa: maailmassa on teillä tuska. Joh. 16: 33. heidän tähty maista helwetin tuskaa, koska Jumala sielua waiwaa, ja antaa heille helwetin pijnatuta; koska Hän lohdutuksensa poies otta, niin he walittawat: minun sieluni on surkeut täynnänsä ja minun elämäni on juuri liki helwettä. Psalm. 88: 4. Judan huoneesta sanoo Jumala: hänen pitää ahtaan tustan meren läpiä käymän; sentkaltai-
fen

sen meren läpihe tähty kaickein uskovaisten kändä; silloin kohtaa heitä senkaltainen tuska, kuin olisit he helwetisä; silloin helwetin tuskista, synnys, siellä ja toinen täällä luohumaan rupee. Täsä helwetin ja tuskan meressä oli Jonas, koska hän walaskalan waka samakais ja rukoi: **Minä huusin HERRAA minun ahdisturesani, ja Hän wastais minua, minä paruin helwetin waka samas; Jonan 2: 3.** koska nytt näin laita on Christittyin kansa, jotka Jumalisessti elää tahtowat, niin tarwike wat he lohdu ttajaa. Tuskan aikana tyllä moni lohdu ttajari ikensä tarjoo; Mutta sielu ei anna ikiansä lohdu tetta; sillä he owat huonot lohdu ttajat, heidän lohdu turesansa ei ole woimaa; ei se tunge läpihe: perkele itse tahtoo mielellänsä lohdu ttaa meitä; mutta niinkuin hän Judasta köydellä lohdu tti; helwetti on se taiwas johon hän meitä wiedä aikoi: ei kukan meidän sydämmemme waiwaa paremmin tiedä, kuin Pyhä Hengi, Hänen hallusansa owat meidän sydämmemme että Hän ne lohdu turella tänttää taita.

Hurskailla Christityillä Pyhäsä Hengesä on, ei ainoastans lohdu ttaja: Mutta myös opettaja, Hän opetta teille kaicki, sanoo Christus. Sen walitettawan synnin-lange misen jälken ei ihminen Jumalallisista asioista ensingän tiedä, ymmärrys ei ainoastans ole pimitetty; Ephes. 4: 18. Mutta myös

pitää Jumalalliset asiat hullutena; saarnan
 Christuksesta, kuinga Hän on kuollut ja kuolemansa kautta ihmiselle iankaikiksen elämän ansainnut, pitää hän pahemmuna. I. Cor. I: 23. Mutta että me ymmärrämme mitä autuuteen sopi, sen uskomme ja totena pidämme, se tulee Pyhästä Hengestä ja Hänen walituksestansa; sillä Hän on wiisauden ja ilmoituksen Hengi, joka walaisee ymmärryksen silmät, Ephes. I: 17, 18. etten me sydämmisämme epäile; waan oman-tuunon, synnin ja helwetin päälle-kannetta vastaan, saarnasta Christuksesta meitämme lohdutamme se tulee Pyhästä Hengestä; sillä, se on Jumalan työ, että te usotte sen päälle jona Hän lähetti. Johan. 6: 29. Christinillä Pyhästä Hengestä, ei ole joku senkalta ainen opettaja, joka kerran ainoastans heille uskon kappaleet sanoo ja sitte silläns jättää; mutta Hän muistutta myös heille, me ihmisraukat olemme unhohtawaiset, muisto on heikko, perkele monella tapaa kofee sanan sydämmestä pois otta, elaturen murhe saa ylikäden ja tukahutta siemenen: pitääkö kedon hyljämän Libanonin lumen yhden wahan tähden? pitääkö juorewa Wesi, wieraan kylmän weden tähden sijrettämän? kuitengin unhohta minun kansani minun. Jerem. 18: 14, 15. Moni sillä sydämmesänsä murhehti sen ylise, ettei hän
 kai-

kaikesta siitä, kuin hän saarnasa kuulnut on,
 mitän sitä muista, jolla hän uskonsa vahvis-
 taa aikoi, ja itsensä elämänsänsä parandaa.
 Usein on se niin, kuin me olisimme koko saar-
 nan, tosin monda saarnaa turhaan kuullet;
 Mutta olkamme hyvässä turwassa, Pyhä
 Hengi kokoo kaikki sanat, ja kätkee ne hätä ai-
 kaan, mitä kätkettynä on, ei se ole hukattu.
 Jywan siemen, joka maahan beitetän, maka-
 ylt talven lumen alla; waicka se meidän sil-
 misämme on näkymätön, engä me taida sa-
 noa, jos siitä jotain tuleman pitä; kuitengin
 se Kewäällä wähittäin edestulee, wiheriöise
 ja hedelmän kanda: niin se kuultu sana, usein
 kauwan aikaa alallansa sydämessä on ja il-
 man woimaa olewan näky; Mutta tussa
 tuldaissa, Pyhän Hengen waikutuksen kaanta
 hawaitan sen woima, ja meidän tunnustaa
 tähty, kuinga me hyödytyksellä sen eli toisen
 saarnan kuulleet olemma; sentähden on se ai-
 na hyvä ja hyödyllinen, kuulla Jumalan sa-
 naa; waicka en me aina sitä muistais, niin se
 kuitengin tarpeen aikana tapahtuu, jona me
 sen woiman ja lohdutuksen hawaitsemma. Et-
 tä näin on, se wahvistetan seurawalla esimer-
 killä: Jumalinen sielu, joka kammiosansa
 kōyhdyensä yllike monda kyynelettä wuodatti,
 muisti saarnasa kerran kuulleen, että usko-
 waiset ristisänsä owat poikki taitetun wiina ry-
 pälleen kaltaiset, joka on itkewänänsä sen ylit-

ze, että hän oli poikki taitettu; mutta kynneleitä seurais wiina. Ah! autuat ovat ne kynneleet, jotka Jumala pois pyhkii, Ah! joka täällä oikein itkee taidais, että hän siellä sitä enämmin iloita mahdais. Tämä andoi hänelle voimallisen lohduksen, niin että hän ajatteli: sinä olet myös poikki taitetun wiinan rypäleen kaltainen, Jumala on sinulta elatukses wälkappaleet kaitkaisiut ja sinun kätes sitonut, ettei sinulla mitään ole, paitsi surua ja kynnelitä, kyllä ilo wiina wihdoin tulee, ja Jumala kynneleet silmistäs pois pyhkiwä on. Oxi toinen nuori ihminen tuli äkkiä kiptäxi, jalwoistansa ja käsistänsä rammaksi, niin että hän kannettaman piti; heimolaiset edesannoit sen olewan pahain ihmisten työn; mutta hän oli puolta vuotta ennen kuullut saarnasa selitettävän nämät sanat: teidän pitää itkemän ja parhunan; mutta maailma iloihe: te tuletta murheelliseri; mutta teidän murheenne käättän iloxi. Johan. 16: 10. Etä Jumalan lapset ovat orjantappura pensaan kaltaiset talwella, josa ei muuta löydy, kuin lakastuneet lehdet ja monda teräwää piikkä; mutta niinkuin tästä orjantappura pensasta atkanans kaswaa parhaimmat cuckaiset, niin Jumalisten surkeus ja suru sulaan iloon ja kunniaan muuttu; ah! sanoi nuorukainen Sielunsa Paimenelle, joka händä oppimaan tuli; nytt olen minä senkaltaisen pensaan

saan kallainen, ei minusa muuta ole, kuin wiheijäisyys, minä olen piikejä täynnä, joita minun heimolaiseni ei kärsiä woi; mutta minulla on se luja toivo ja uskallus minun Jumalani tykö, että Hän minua uudistaa, ihasuttaa ja sukulaiseni wieslä minusta kuckaissa poimivat: tämä hänen toivons ei myös punitunut. Ja tässä täydellisesti täytettiin se: Hän muistuttaa teille kaikki, kuin minä teille sanonut olen.

Nähdäät siis mingä rackauden taiwaallinen Isä meille osottanut on, että Hän Pyhän Hengenensä meille lohduttajaksi ja opettajaksi on lahjoittanut. Suuri Jumala! mikä on ihminen, että hänen näin ylös arwaat! mähdamma me sanoa. Yhdellä personaalla, joka on yxi olendo Hänen kansansa, pitä oleman waiwaa meistä maan madoista, meitä surkeudesamme lohduttamaan, ja tietämättömydesämme neuwomaan ja opettamaan. Jos Kuningas alammaistensa tykö, jotka sodan, tulen, eli weden kautta owat suurimpaan köyhyteen joutuneet, lähetäis weliensä, joka heitä lohdutais ja wiseyttäis heitä Kuningaan armosta ja awustia; niin se maailmasa, niin kuin peräti erinomainen asia, kiitetäisiin, ne köyhät itse puhuisit siitä ja pikimähdäns hätänsä unhotaisit. Mutta ah! tässä ei tule ihminen ihmisen tykö; waan senkaltainen persona, joka on totinen Jumala. Jos Jumala

olis säätännyt pyhät Engelit meille lohduttajari ja opettajari, niin olis se jo senkaltainen hywyns, jonga ylitse meidän jo lausua tulis: **HERRA** me olemme mahdottomat, laickeen siihen hywynteen ja armoon, kuin sinä teit meidän kansamme; mutta nyt on se Jumalallinen persona, joka meidän tykömme lähetetään. Josiangin jos meidän jäsenemme olis kielinä, meidän suonemme ja laicci weren pisarat taidaisit puhua, niin en me kuitengan Jumalan suurta rackautta ja armoa meitä kohtan kylliri kiihtä ja ylistää taidaisi. Christitty joka päivä ajattele tätä, eikä unhohda Jumalataansa kiihtä; waan sanoo: Psalm. 34: 1. **Minä kiihtän HERRAa aina: Hänen kiihtorensa on alati minun suusani.** Jos Pyhä Hengi meidän lohduttajamme on, mistä tulee siis se, ettei moni Christityistä tahdo Händä sivi tunnustaa ja wastanottaa? waan asettawat kulltan turwarensa ja sanowat puhtaallekullalle: **Sinä olet minun uskallureni.** Jobin. 31: 24. Mutta senkaltaisista, jotka kaubian loypunsaawat ja kuolewat synneisänsä taitan sanoa: Psalm. 52: 9. **Kago tämä on se mies, joka ei pitännyt Jumalata turwanansa; waan uskalsi suureen rickauteensa, hän on wahwistunut pahudesansa.** Jos Pyhä Hengi meidän opettajamme on, mistä tule se, että moni tyhjän järkensä opin ja neuwon otta? että moni Jumalan sanan hylkää, jonga pyhät

pyhät Jumalan miehet, liikutetut Pyhästä Hen-
 geldäs, kirjoittaneet ovat? se tule siitä, ettei
 he tätä heluntai lahjaa, Pyhää Hengee, oikein
 arvata taida, ei koskaan kiittä Jumalaa sen
 edestä; waan ripustawat sydämensä mail-
 maan; että he Pyhää Hengee vastaan seisowat,
 Hänen oppinsa ja muistutuksensa tuuleen heit-
 täwät. Ei se ole ihme, että senkaltaiset ihmi-
 set häjyyri mieleen joutuwat, ehiwät lohdutus-
 tansa ajaallisissa, jotka HERRAN wihan päi-
 wänä ei auttaa taida; että he horjuwat ja
 kaikinlaisilla opetuksen tuulilla wietel-
 lään ihmisten toiruden ja kawaaluden
 kautta. Ephes. 4: 14. ettei he woi terwel-
 listä oppia karsia; waan omaan himoin-
 sa jälkeen kokowat igellensä opettajat,
 että heidän korwansa syhywät, ja
 läändäwät korwansa pois totudesta ja
 turhiin juttuihin poikewat. 2. Tim. 4:
 3, 4. Ei se taida toisin olla; sillä koska sohia
 ilman johdattajaa läpdä tahtoo. niin hän ke-
 wiästi kuoppaan langee: eilen me Pyhää
 Hengee opettajaksi ja johdattajaksi tahto, niin
 me aekkiä perkeleen pauloin joudumme. Sen-
 tähdhen raekat Christityt! älkämme tätä Helun-
 tai lahjaa halpana pitako; waan kiittäkämme
 Jumalaa alati sen edestä; käsittäkämme uskon
 kappale Pyhästä Hengestä oikein ja rakasta-
 kämme Jumalan sanaa, josta Hän meitä opet-
 ta ja lohduttaa. Wältäkämme kaikinainen

Jumalattomuus; sillä Hän on pyhityren
 Hengi. Rom. 1: 4. ei Hän tule häjyyn
 sieluun, ja ei asu siinä ruumissa, joka syn-
 nin ala annettu on. Wiisaud. Kivi. 1: 4.
 Wälttäkämme haureutta ja irstaisista mienoa Pa-
 valin neuwon jälkeen. 1. Cor. 6: 18, 19, 20.
 Wälttääkät huoruutta, kaikki synnit kuin
 ihminen tekee, owat ulkona ruumista;
 waan joka huorin tekee, se tekee syndiä
 omassa ruumisansa; wai ettekö te tiedä,
 että teidän ruuminne on Pyhän Hengen
 templi, joka teissä on, jonga te Juma-
 lalda saitte, ja ettepä te ole teidän oman-
 ne; sillä te oletta kallijsti ostetut. Hän
 kutsutan rakauden Hengeri. 2. Timoth. 1:
 7. harjoittakamme rakautta ja hyljättämme
 wiha ja kateus: Hengen bedelmät owat:
 rakkaus ilo, rauha, pitkämielisyys. Galat.
 5: 22. Hän kutsutan pelwon Hengeri.
 2. Tim. 1: 7. sentähden palwelkaamme
 Händä pelwosa. Psalm. 2: 11. Hän kut-
 zutan armon ja rukouksen Hengeri. Zachar.
 12: 10. sentähden niin meidän iopij ehiä ar-
 moa ja ei oikeutta Jumalan tykönä, ei uskal-
 daa omaan ansioon; waan Jumalan laupiu-
 teen ja Jesuksen tänderi tekemiseen. Jos me
 kaikesta tästä wisun waarin otamme, niin Pyhä
 Hengi tykönämme on, Hän on meidän lohdu-
 tajaamme ja opettajaamme, meillä on silloin
 enämpi, kuin maailmalla, waicta hänellä olis
 monet

monet tawarat, kuldaa ja hopeaa. Jos sinä olet köyhä, ei sinulla ole ruokaa, eikä vaat- teita huoneesas, älä sure, koska sinulla ainoas- tans on Pyhä Hengi, siinä on rikkautta kyllä; sinä olet jo Turkin Keisaria rikkaampi. Koska sinulla ainoastansa Pyhä Hengi esirukoiliana on, siinä on hywyyttä kyllä, se taivallinen Isä ei sinulda enää mitään tiellä. Totisesti ei kukan meille parempata apua osottaa taida, kuin Pyhä Hengi, riendäkämme Hänen ty- könsä ja pysykämme Hänen tykönsä, koska syndi ahdistaa, niin se kohta katoa, Hän wis- senttää meitä, että Jumalan poika on so- windo meidän syndeimme edestä. 1. Joh. 2: 2. Walittamme Hän auttajaremmine wi- meisestä kuoleman hädästä, niin me rohkiasti Da- vidin kanssa sanoa taidamme: Psalm. 23: 4. Waikka minä waellaisin pimiässä lapsoa, en minä pelkäis mitään pahuurta, ettäs olet kansani: sinun wihas ja sauwas minun tukewat.

Pidä rukoukes ja weisa Wirsi N:o 182.

Toisna Heluntai Päivänä.

Weisa ensin Wirsi N:o 225.

Etä Jumala kaikkinaiset puut yrtitarhasa kaswaa andanut on, sijtä luetaan. Luom. R. 2: 9. ja waikka Moses ei mainike sijtä, jos

jos siellä kuckaista löydyi, niin me kuitengin uskomme, että siellä ne kaunimmat, ihanimmat ja otollisimmat kuckaiset löyettiin. Urtilarhan nimi, joka kuckuttin Eden, sen tietä andaa. Eden merkitse ihanaa paikkaa, kaikkien ihanien kaikessa maailmassa; täynnänsä sanomatoinda huwitusta, Jumalalda ihmisille suotua, nuhtetoinda hekumaa, josa sulia sydämen halu löyttävänä oli; puut jotka tässä kasvot, ei yristäin tätä sulaisuutta edes autaneet; mutta myös ne monenkaltaiset ja muotoiset ihanat kuckaiset, jotka siellä ja täällä kukin eri kauneudesansa seisot ja ihmisen silmiä ihandelit ja hyvitit. Me jätämme maalliset kuckaiset sillänsä, ja ekimme toista, joka meille palio tarveellisempi on, nimittäin: sen perään, joka kuckutan Saronin kuckaiseri ja kuckoistuxeri larosa. Korkian Weisun. 2: 1. tämä kuckainen ei ole joku mun, kuin meidän Jesuxemme, tässä kuckaisessa me löydämme elämän hajun elämäri, sen me myös meidän Evangeliumisamme löydämme.

Evangeliumi Johanneksen. 3: v. 16.

Siihen aikaan sanoi Jesus Nicodemuxelle: niin on Jumala maailma 2c.

Tästä me mytt tutkistelemme:

Jesusta niinkuin sitä kauniinda Paradiisin ja Heluntai Kuckaista.

1. Tiin.

1. Niinkuin koko mailmalle lahjoitettua.
2. Niinkuin, Elämän hajuja ijan-kaikkeeseen elämään jakavaa.

Ensimmäinen Osa.

Waikka Pyhä Hengi uusia Raamatun paikasa wertaa ihmisen tucckaiseen: niinkuin Esai. 40: 6. Kaikki liha on ruoho ja kaikki hänen hywydensä, niinkuin Kedon tucckainen, ruoho kuivuu pois ja tucckainen lakastu: Jobi Kirjansa 14: 1, 2. sopii tämän kanka yhteen: Ihminen waimosta syndynyt elää vähän aikaa = niinkuin tucckainen ja langee: Davidilla on samat aiaturet. Psalm. 103: 15. ihminen on eläisänsä niinkuin ruoho, hän tucckoistaa niinkuin tucckainen kedolla. Suitengin, että JEsus itse Korhian Weisun 2: 1. kukuu ihensä tucckaiseri, niin en me epy, jos me aikomisamme pysymme ja tutkistelemme JEsusta, niinkuin kauniinda Heluntai tucckaista. Ensin niinkuin koko mailmalle lahjoitettua; siitä sanotan Evangeliumisa: niin on Jumala mailmaa rakastanut, että hän andoi hänen ainoan Poikansa. Tämä kallis tuccka, joka on tuccka kaikkein tucckain yllike, tuccka Jeshen juuresta, on Jumalan ainoa Poika JEsus. Jumala ei meille

Ruh.

Ruhtinallista linnaa anna, ei maata eikä waldakundaa, ei myös taiwasta ja maata; sillä ei ne silmän räpäyhtäkän sielujamme aset-
 taataida, niinkuin Assaph tunnustaa: Psalm. 73: 25. Kuin sinä ainoastans minulla olisit, niin en minä ensingän sitte tai-
 waasta eli maasta tottelisi; waicta wie-
 lä minun ruumini ja sieluni waipuis, niin sinä Jumala! tuitengin, olet aina minun sydämmeni uskallus ja minun osani. Ei anna Hän meille niistä wäkewitä sangareita Engeleitä ja Oli-engeleitä, joka olis senkaltainen lahja, jonga edestä en me koskan kylliri taidaisi kiittä Jumalata; waan nyt on hän meille lahjoittanut Poikansa. Ah! kuinga paljota suuremman ja kunnialli-
 semman rakkouden Hän meille osottanut on, Hän antaa meille ej senkaltraista poikaa, kuin muinain Abrahamille Isaakin, Elisabethille Johanneren; waan poikansa, jonga Hän ole-
 nostansa iankaitisudesä synnyttännyt oli, omaa luonnollisen ja rakaan Poikansa, johon Hän mielistynyt oli. Jumala antaa Poikansa; mutta kenelle siis? maailmalle, mitä war-
 ten? kuka tiesi hallihemaan händä? ei sin-
 gan; waan autuaxi tekemään. Hän anda Hänen pilkkaan ja häwäilykseen, ristijn ja kuo-
 lemaan. Ei Hän omakan Poikaansa ar-
 mahthanut; waan andoi Hänen kaikkein meidän edestämme. Rom. 8: 32. Hän andoi

andoi Hänen Lain kirouxi, että Hän olis
 kirous meidän edestämme ollut, Hän andoi
 Hänen syndisten käsiin, että jokainen sai Hä-
 nen kansansa tehdä perkeleellisen kiuckunsa jäl-
 ken. Tämä näky tosiaan kamalaxi, että Su-
 mala tällä tavalla ainoan Poikansa mailmal-
 le hywäxi ulos andanut on, joka jo muutoin
 itsensä hyljännyt oli, rakastaa kunnioittaa ja
 omii seuraansa, liban himoa, silmäin pyhdyä
 ja elämän heikumata; arwaas päälle, mitkä
 perä puheet siitä nousis, jos suuri Herra näkis
 kuuluisaa waraasta eli murha miestä hirteen
 talutettawan ja tahdois lunastaa hänen ja ai-
 noan poikansa siaan pöwelin käsiin andaa, to-
 tisesti jokainen luulis hänen poikansa päälle
 wihaštuneen, eli että hän olis mieli puoli?
 mutta mitä taita meidän järkemme siitä duo-
 mita, että Jumala, Jumalattoman mail-
 man siaan, häpiällisimpään kuolemaan Poi-
 kansa andanut on? O sywyttä! kuka sitä
 tutkia taita? se näkyy, niinkuin ihminen olis
 Jumalalle rackampi ollut, kuin oma Poika,
 koska Hän andaa Poikansa kuolemaan lunas-
 tarensa meitä kuolemasta. Luonnollisen Isän
 rackaus lastansa kohtan on suuri: kuitengin
 niin Jumala Poikaansa palio enämmin rakas-
 taa; sillä Jumalasa korkeimman mitan jäl-
 ken kaikki owat tähdelliset ja tämän rackaan
 Poikansa andaa Hän meidän edestämme kuo-
 lemaan. Tämä Hänen rakas Poikansa mei-
 dän

dän Wapahantajamme JESUS, on kaikille ihmit-
 sille hywäri maailmaan tullut, ja kaikkein ih-
 misten tähden on Hän ristin päällä kuollut.
 Hän on sowindo meidän syndeimme
 edestä: ei ainoastans meidän; waan
 myös kaiten maailman edestä. I. Joh. 2: 2.
 HERa heitti kaidi meidän wääräydem-
 me Hänen päällensä. Esai. 53: 6. tosin
 Hän on myös ne ostanut, jotka Hänen
 kieldäwät. 2. Petar. 2: 1. Jos myrkyl-
 nen tauhi nousis maahan, ja kedolla eli mehi-
 sä löyttäisijn luckainen eli yrtti, sowelias tau-
 tia pois poistamaan ja se kaikille ilmoitettaisijn;
 mutta enim osa ei wiijist eikä huolisi sitä luckais-
 ta eli yrttiä mehästä noutaa, kenen syw siihen
 olis, että he kuolewat? ei muitten kuin heidän
 ihe. Jumala tahtoo koko maailma autuaxi ihe
 Jumalattomiakin; mutta miex he kadotetan?
 ei sentähden, ettei Jumala heitä autta tah-
 doisi, eli että Hän sen niin päättänyt on;
 waan että he parannuxen eli läkityren ylö-
 takowat ja Christuxen Weren jalwoin tal-
 lawat.

Toinen Osa.

Christus tähdellä oikeudella kuxi itsensä
 luckaisxi; sillä niinkuin Hän ihmitin or-
 jan tappuran ulos juurittanut on, niin Hän
 sielun, Moriamensa wanhurskauden kaunis-
 tuxella, niinkuin ihanalta hajussa wirwotta.

Waicta

Waikka kucka on poikki katkaistu, pitää se
 yhtä hywin hajunsa, ja jos se muskretan, an-
 daa se wäkevämmän hajun; niin on Chris-
 tus ristin päällä runneltu, ei kuitunut eikä
 hukkunut, waikka Hän eläwitten maasta pois-
 otettiin ja kylki läpihe pistettiin; waan sitte kuin
 Hän Werensä wuodatti wiheryöihe paljota
 kunniallisemmin. Ah! kuinga suloiselle ha-
 jaa tämä kucka: että jokainen kuin usko
 Hänen päällensä, ei pidä hukkuman; mut-
 ta ijankaikisen elämän saaman. Lutherus
 kuyuu nämät sanat, sydämmen wahwisture-
 ri. Yri suuri Opettaja sanoi muinain, ettei hän
 koko elinkautensa, niin tuskiansa ja murhei-
 sansa ollut, ellei tämä Raamatun paikka hän-
 dä lohduuttanut ja wirwottanut, ja koko mail-
 maa wastan ei sitä waihettaa tahtonut oliss.
 Jokainen Christitty, joka usko Jesuren pääl-
 le, weisa ilolla: Kyll kaumin tiedän kuc-
 kaisen, Kuin ei ole suingan halpa, Ain
 ylig kaikkein kuckaisten, Ihanaisten, Se-
 mimull hywin kelpaa. Mitä hyödöttä se
 kucka, jota me ainoastans kaukaa kahella saami-
 me; mutta ei uskalla lähestyä? Heluntai kuc-
 ka Jesus Christus, silloin wasta wirwottaa
 ja jakaa elämän hajun ijankaikiseri elämäri,
 koska me sitä lähestymme ja uskon kädellä pot-
 mimme ja sieluamme sillä hywittelemme, et-
 tä jokainen kuin usko Hänen päällensä,
 ei pidä hukkuman sanotan Evangeliumissa.

Kaikki ihmiset olit jo synnin kautta kadotetut,
 jokaisen tähtyhä walittaa: Perkel' oli minun
 saanut sahraans ja tuonen nuorall' sol-
 must, Synnill' ja pahudell' tahrais, Sa-
 mast' minun äitin kohdust, Ja siihen wa-
 jotti sywemmän, Sitä kuin minä elin
 enimmän, Suures olin minä tustas;
 Mutta Jumalan Poika tuli ezimään ja
 wapahamaan, sitä kuin kadonnut oli.
 Luc. 19: 10. Nytt kaikki ne, jotka uskawat
 Hänen päällensä pitä wapahettaman ja ei ka-
 dotettaman. Ei kukaan perkele taida, re-
 wäistä lampaita tämän hywän paimen-
 nen kädestä. Job. 10: 28. Hän on kerta
 sanowa: en minä niistä yhtään kadotta-
 nut, Kuins minulle annoit. Johan. 18: 9.
 Mutta mikä on uskoa? wastaus: se on ranna
 kaiken uskallurensa Jesuren päälle, jonga me
 Jumalan sanasta tundeimaan oppineet olem-
 me ja suulla, että sydämmellä sanomaan:
 Kost mailma kowin pauhaa, Suosajas
 suo minull' rauha; Sillä luottaa sielui-
 sen, Sinuun HERRA Jesuren! Ei si-
 nä kyllä ole, että me tiedämme sanoa: Juma-
 la rakasti mailmaa; mutta uskowaisen pitä
 myös sanoa taitaman: Jumala rakasti mi-
 nua ja andoi Poikansa kuolemaan minun
 edestäni. Ei ole siinä kyllä että me tiedäm-
 me, yhdesä eli toisesa paikatunnasa senkaltai-
 sen kuckaisen löntywän, joka pyörtynneet wir-
 wot.

wottaa; waan meidän pitä myös se noutaman ja hywäremme kättämän, ei se uskoa tähdelliseri tee, että me tiedämme Jesuren maailmaan tulleri sondisiä wapahamaan, sen perkeleetkin tietawät ja kuitengin kadotetan; waan meidän pitä uskon käsillä Wapahatajaa Jesusta sytleilemän. Tämä kucka, niinkuin minä luulen, ei mahdeta sinulda hyljättä; sillä se tuotta sinulle elämän hajun elämäxi. Siinä taidaisit kysyä: saanko minä sitä poimia? saat kaitetietin, se on sinulle suotu ja annettu; Jsa suo sen; sinulle sillä Hän rakastaa sinua; Poika ei heitä sinua ulos; Pyhä Hengi antaa sinulle uskon, joka se käsi on, jolla sinä tämän kukan poimet ja nenä jolla sinä elämän hajun ihelles elämäxi haistat. Kucka jakaa hajunsa kaikille niille, jotka sitä haistawat: Christus tosin on yhteyen Wapahataja, kuitengin pitä minun Hänen anstonsa ihelleni niin omistaman, kuin olisin minä maailmasa se ainoa, jolla osa on Jesuresta, ja niinkuin Hän Rasteesta minulle jo lahjoitetuxi tullut on, niin rohkenen minä kokonansa panna kaiken uskalluxeni Hänen päällensä. Tämä Heluntai kucka on werrattomasti hyödyllinen. Jos senkaltainen kucka maailmasa löydhis, jota kuolemattomuden antaa taidais, woi kuinga ahkerasti sitä ehitäisijn! tässä on kucka jota ijankaictisen elämän antaa taita, eikö sitä tätä rakastaa mahdetaisi? Sydäimmeistänsä

rakasti David sitä ja sentähden sanoo: Psalm. 25: 5. Jumala! ylipäiwää minä odotan sinua, ja Psalm. 42: 1, 2. niinkuin peura himoize tuoretta wettä; niin minun sieluni himoize sinua Jumala! niin tämä rakas Sulamith näin wastawa on: Minä olen sairas rakkaudesta. Minä ezein yöllä minun wuoteesani, jota minun sieluni rakastaa. Korkian Weis. 2: 5. ja 3: 1. Koska JESUS Petarilda kysyi, jos Hän rakasti Händä? wastaa Petari: Johan. 21: 17. **HERRA?** sinä tiedät kaikki, sinä tiedät, että minä rakastan sinua. Jota me rakastamme, sitä läsnä me mielelläns olla tahdomme; tämän tähden oikiat JESUREN rakastajat kuolla toiwoneet owat, niinkuin Bavaali, joka sanoi: Philip. 1: 21, 23. Christus on minulle elämä ja kuolema on minulle woiitto. Minä halajan täällä eritä ja olla Christuren kansa. Yri JESUSTA rakastawa sielu sanoi, joka kerta kuin kån kelon lyöwän kuuli: Jumalan kiitos! taas hetkee lähempänä minun sieluni ylkää JESUSTA. Toimen sanoi: ei kuolemaa laittaa tulisi, ellei hän palentisi niitä, jotka händä halajawat, ja riennäis niitten perässä, jotka händä palenewat. Toimen taas itki latkerasti, koska hän muita hautaan saatti; ja kuin hänelä kysyttiin: miri hän niin itki? wastais hän: en minä kuolleen tähden itkee; waan itse tähteni,

että

että niin monda tungewat minun eteeni, ulos ajaasta autuulliseen iankaikkisuteen, ja minun pitä maailmaan jälkeen jäämän, ja Jesuren tähdellisstä ja ihanaa kansa-käymistä ja nauttindoa kaipaman; en tiedä kuinga minä Jumalalani waस्तan syndiä tehnyt olen, että Hän minun niin kauwan täällä kuolewaisudessa olewan saldi. Vielä toinen joka oli kuolemaksiillansa, eikä toiwoo ollut elämästä sanot: ettei surullisempaa sanomaa hänelle tuoda taittu, kuin se olis, että hänen wi lä wirkoman piti, eikä niin äctiä Jesurensa tykö päästä tainnut. Meidän welwollisudemme waatti meitä samalla tapaa Jumalata ja Jesusta sydämmeestä rakastamaan, koska Hän meitä niin suuresti rakastanut on: Rakastakamme Händä; sillä Hän rakasti meitä ensin. I. Johan. 4: 19. mutta älkämme rakastako sanalla eli kielellä; waan työllä ja totudella. I. Johan. 3: 18. Se joka rakastaa toista ihmistä, hän kaiketiikin wälstä sitä, ettei hän mitäkän tekisi, jonga kautta sen mieli loukataisijn; waan mahdollisuuden jälkeen mielixi olla kofee. Jos meistä se sanottaman pitä, että me rakastamme Jumalata, niin pitä meidän kaikisa aswoisa Hänen tahtonja jälkeen meitämme ojentaman. Sen pitä niin oleman, että se tähdellä todella sanoa taittatsijn: Sinun tahtos minun Jumalani! ja minun tahtoni owat yri tahto. Jos me ra-

Rastamme Jumalaa oikein, niin me myös kuulemme Händä niissä asioissa, kuin libaa ja werta vastaan sotiwat. Niinkuin raskaisa ja waarallisissa asioissa: 1. Waarallisissa asioissa; niinkuin omain syndein kuolettamisessa. Meissä löptään senkaltaisia syndejä, jotka ei ainoastans ole niin lähiset meitä, kuin waatteet owat; mutta myös niitakin jotka meille niin raskaat owat, kuin silmä. Jos me Jumalaa oikein rakastamme, niin me sodimme niitä syndejä vastaan, sekä niitä alkaisa, että myös harjottaisa. Sitäläkin on se raskas anderi andaa wihollisille heidän rikorensa; Jumala iankaikkisen rangaisturen haastolla, kääsee meitä anderi andamaan ja sopimaan. Matth. 5: 25. tämä on raskas tehdä, se käy niinku n wasta wirtaa soutais. Hywät työt pian unhohtaan; mutta wäryys joka tapahtunut on, aina tuoreesa muistosa pysyy. Koska me perään ajatteleimme kuinga monda leiwiskää Jumala meille anderi andanut on, ja miingä häpiän Hän sentähden meille tehdä taidais, niin me kohta löydämme, että me pikemmin welkapaat olemma, hautamaan, kuin kostonamaan meille tapahtuneet wäärndeet. 2. Waarallisissa asioissa: Jos Jumala meitä kutsuu kärsimään, meidän tähtyy totella Händä: rakkans sen teki, että Christus kärsi meidän edestämme. rakkans oli ne kahleet, jotka Häneu Kristin puhuun sidoit. Jos me Jumalaa rakastamme,

nijn me mieluisesti karsimme. Tertulianus sanoo, että pakanat Jsänsä maan tähden, rakaudesta sitä kohtan paljo ovat karsineet. Jos luonnon lähdet niijn korkialle nousee, niijn kaitetiekin armo ylempiä nousee: Rakkaus karsij kaikki. 1. Corinth. 13: 7. Mutta mitä meillä siitä on, että me tällä tavalla Jumalata ja JEsusta rakastamme? se meillä siitä on, että Hän meitä taas aina ja ystävällisesti rakastaa, tunnustaa meitä omiensa ja luovurensa iälken osotta meille laupiuden: Minä teen laupiuden monelle tuhannelle, jotka minua rakastawat. Moser. 2. Kirj. 20: 6. Huokatkamme vielä päätöreri: Vimmärrys sinä meille laina, Rakkaus sydämmijä paina, Lihan heikkous poisestä, Kaitest pahuudest meitä päästä. Amen!

Pida rakoues ja sitte weisa Wirsi N: 203.

Kolmantena Heluntai Päivänä.

Weisa ensin Wirsi N:o 174.

Sihelijäinen ja surkia meno on kaitkein ihmisten elämällä: näin puhuu Syrach Kirj. 40: 21. koska hän katsoo sen luonnollisen elämän puoleen ja sitä tutkistelee. Jokainen ihminen on kowaan työhön ja raskaaseen ikeseen luotu. Eossinkin on täällä surkia meno; sillä ihminen on työhön luotu niinkuin lindu lendoon; ei mi-

tån säätty ole vapaa työstä ja tuskasta. Hengellisesä säädysä on hänen waiwansa, Väpin säätty ei lewosta tiedä; waan se on muitten säättyin yltise lewotoin säätty: ylönpaltinen lufemus waiwa ruumin. Sarn. K. 12: 12. Seurakunda on Jumalan wijna tarha; wijna tarha ei kärsi laiskoja: saarna miehet owat soutajat siinä hengellisesä Kirko - laiwasa; soutaa on raskas työ. Jos liha ja weri waiwais heittä laiskuttelemaan, niin kirous sitä vastaan wirittää heitä; sillä näin sanoo HERRA. Jerem. 48: 10. Kirottu olkon se, joka HERRAN työn laiskasti tekee. Waiwaa löntään myös maallisesä sädysä, jotka siinä owat, heidän pitää sija murhe pitämän. Rom. 12: 8. Waiwaa löntään huoneen säädysä; sillä oman hiesä pitää leipää syötämän. Luomis. K. 3: 19. ja kuin se paras on ollut, on se työ ja raska Mut. Psalm. 90: 10. Jokaiselle ihmiselle on raskas ijes luotu, jonka Lutherus kuhu surkiari menori. Härjät tjestetään, jotka usein huonon ja heikon ruuan siwusa raskasta työtä tehdä täntty, peldomies harwoin heille lewon anda, jekapäiwä heidän ijestää, ajaa lijkeelle, ja mitä hän ei tiusku misellansa woita, sen hän sitte ruoskalla pal tisee; samalla tapaa ihmiset onnettomuden ja ristiin ikeellä tjestetään, ja silloin on kullakin päiwällä hänen waiwansa; wihelijäisyys ja surkeus tessenänsä muuttelawat, kättä toisil lensa

lensa tarikewat ja toinen toisensa eroittamat-
tomat kumpanit owat. Christittyin tänty sa-
noa: **R**iemust en mitän tietänyt, **E**läi-
sän täsä ilmas, **S**ijs itkull' olen syndy-
nyt, **M**urheell' elän mailmas. Mutta
waicka sen luonnollisen elämän kanssa niin lai-
ta on: niin on kuitengin sen salatur hengelli-
sen ja sitä seurawan iankaikisen elämän kans-
sa Christuresa asiat paljota toisin; sillä siinä
on Christuren oikeilla Lampailla elämä ja yl-
däkyllä.

Evangeliumi Johanneren 10: v. 1.

Siihen aikaan sanoi **J**esus Judalai-
sille: totisesti, totisesti sanon mi-
nä teille 2c.

Wott pitää tutkisteldaman:

Christittyin hengellistä elämää,
kuinga se

1. **Ei ole joku surkia ja wihelijäinen;
waan**
2. **Hupa ja suloinen elämä.**

Ensimmäinen Osa.

Etttä meillä syh on kiittä **J**esusta Christus-
ta luonnollisen elämän edestä, sitä ei yri-
tän kiellä taida; sillä **H**änpä meidän teki
D O 5 ja

ja en me ize meitämme. Psalm. 100: 3. Jumalan Hengi on tehnyt minun ja kaikkialdian Hengi on minulle elämän antanut. Jobin. 33: 4. Sitte kuin me synnyimme, ylöspitää Hän meitä, antaa meille ravinnon ja verhon, että me elää taidamme, Hän kätkee meidän elämämme: Sinun kätömisies minun Hengeni kätkee. Jobin. 10: 12. Me olemme pienden lasten kaltaiset, ellei niitä holhotaisi, niin he pian hukkuisit; mutta holhoja seuraav heitä kaikisa paikoissa, ja kätöo heidän peräänsä; niin JESUS meidän hengestämme murheen pitää, että Hän sen kadotuksesta vapahdais. Christus tosin Evangeliumissa kätöo sen tulevaisen iankaikkisen elämän puoleen; kuitengin ei sitä kieldää taita, että myös se hengellinen elämä Hänen mielesäns ollut on, iankaikkisesta elämästä en me paljo puhua tiedä; sillä Bavali, joka kolmanteen taitwaseen termattiin, ei mituta tietoa meille jättännyt ole, kuin sen, että hän kuuli sanomattomia sanoja, joita ei yhdenkän ihmisen sowa puhua. 2. Corinth. 12: 4. Mutta ettei yrökän iankaikkista elämää saada taida, ellei hänellä täällä hengellinen elämä ole, niin on suuresti tarpeellinen, että me tästä elämästä juurta jorain, neirtowurti tulemme. Hengellinen elämä ei ole muu kuin yhdytys Jumalan kanssa, että Jumala asua meisä ja me Hänesä, että me sanoa taidamme:

damme: Minä elän, en sillen minä; waan Christus elää minusa; sillä jota minä nytt elän lihasa, sen minä elän Jumalan Pojaan uskosa. Galat. 2: 20. Tämä elämä kulutetan Christuren mielen jälken, että Bayalin kansa sanoa taidamme: meillä on Christuren mieli. 1. Cor. 2: 16. tämä on elämä Pyhän Hengen mielen jälken; jolla ei ole Christuren Hengi, ei se ole Hänen omansa? Rom. 8: 9. mutta se jolla Christuren Hengi on, ei se elä lihan jälken; waan kuolettaa lihan työt Hengen kautta ja hallitaan Jumalan Hengellä; tätä elämää en me äitin kohdusta myötämme tuo; waan Rasteen kautta sen saamme; mutta että se setsahta nija pian, kuta me perkelen, mailman ja oman lihamme, Jumalasta meitä luowuttaa annamme, nijn alkaa se taas totisen latumuren kautta, ja hartaan rukouren, Jumalan sanan kuulemisen, ja pyhän Ehtollisen nauttjemisen kautta wahwistetaan ja ylöspidetaan. Tämä hengellinen elämä on Jumalan armo thö, Jesuren Christuren woima ja Pyhän Hengen waatiminen uskowaisesa sielusa, jonga kautta hän ei ainoastans täytetä pyhillä siikuturilla, tairwaallisilla ajaturilla, Jumalan rakauden tundemisella, rauhallalla ja ilolla, oman tunnon lewolla, ja Jumalata rakastamaan ja kiittäämään lehoitetaan; mutta myös sydäminen ja mielen puolesta,

lesta, niin muutetaan ja uudistetaan, että hänellä alinomainen halu on ilolla ja mielisuoksolla Jumalaa ja lähimmäistensä palvelemaan, sen päälle, että hän jota enemmin sitä paremmin ikellensä ja mailmalle kuolla mahdais, toivoin sydämissäns, sekä itsiänsä, että elämänsä Jumalan ja lähimmäisen palveluksen taitarensa kuluttaa. Luonnollinen elämä kuwailee ja ulosmaala hengellisen elämän tundo merkkejä: Kusa hengi on, synä on myös joku tundeminen; jos Kristus meissä elää, niin me Hänen tunnemme niinkuin voimallisen sovinnon; jos me Hänen niinkuin sovinnon tunnemme, niin me myös synnin tuuremme, ja sen surkeuden kuin synistä tulee hawaitsemme, ja Davaltn kansa sanomme: minä vihelijäinen ihminen, kuka minun pelastaa tästä kuoleman ruumista. Rom. 7: 24. ahdisturella me silloin hawaitsemme muitenkin synnit, Davidin kansa sanoin: Psalm. 119: 136, Minun silmäni wettä wuodawat niinkuin wirta, ettei synin kästyjäs pidetä. Me tunnemme ne tuskat, joita meidän kansa-welhemme kärsiwät, että me synnelitä wuodatamme. Jerem. 9: Me löydämme senkaltaisen mielisuosion Jumalan sanasa, että se on makiampi hujajata ja mesileipää ja otollisempi monda tuhatta kappaletta kuldaa. Psalm. 119: 72. niin etten me tätä vastaan tämän mail-

maailman kunniaa ensingän tottele. Kusa elämä on siellä on liikkuminen. Nuori kansa ei ole alallansa; mutta ikä wanhat lepoo rakastawat. Jos Christus meissä elää, niin Hän kaickeen hywyteen meitä johdatta, niin että pyhäät liikutukset meissä löytyvät. Nytt me ihe päässemme, nytt taas lähimmäisemme päälle työtä teemme; nytt rukouksemme ja ylistämme Jumalaa, taas tutkistelemme taiwallisia kappaleita; Nytt me itkemme syndeimme ylitse, taas perkeletä, maailmaa ja omaa lihaa wastan sodimme. Kusa elämä on, siellä on halu ruuuan perään, jonga kautta elämä ylöspidetän; niin pian kuin lapsi syndyy, ekii se kohta rawindota äitinsä rinnoisa. Jos Christus meissä elää, niin me halajamme terweelistä sanan riestä 1. Petar. 2: 2. ja sitä kallista sielun ruokaa, Jumalan sanaa. Kusa elämä on siellä on luonnollinen lämpymys; kuolleet owat ihesänsä aina kylmät. Jos Christus meissä elää, niin me olemme palawat Jumalan kunniaa edesauttamaan, pyhä kiiwans meissä siihen silloin löytyy. Tit. 2: Kusa raitis ja terwe elämä on, siellä on lisäändyminen ja kaswaminen; jos Christus meissä elää, niin me kaswamme HERRan ja Wapahtajan JESUXen Christuxen armosa ja tundemisesä. 2. Petar. 3: 18. me kaswamme uskosa ja rackaudesa, siihen asti, kuin me tulemme täydeksi mieheri. Ephes. 4: 13. mutta tätä

tätä vastaan niin me koemme meistä luomut-
 ta sitä kuin paha ja wahingollinen on. Min-
 gä wahingon lihan himot tuottawat, ja mi-
 kä walda heillä on luonollisen ihmisen ylitse,
 on kaikille tuttu asia: lihan himot kerkewät
 ihmisen wihaiseri, kostoo pyytäwäiseri, wää-
 rari, petolliseri, haurelliseri, laiskari hywy-
 teen, ja taipuneeri kaikijn wikoihin; joka li-
 hansa pahat halut häkäyttä ja ylitse woitta
 taitaa; joka itsensä ja sijaansa hallita taitaa,
 hän hengellisejä elämäsä kauwas joutunut on.
 Tämän elämän lahjoitta meille Christus:
 koska me vielä synnissä kuolleet olimme,
 on Hän meitä Christusen kansa eläwäri
 tehnyt, ja on meidän ynnä Hänen kans-
 sans ylösherättänyt ja istuttanut taivaal-
 lisiin menoihin. Eph. 2: 5, 6. Tämä on
 kunniallinen ja ei wiheliäinen ja surkia elämä.
 Ajatelkamme mikä se on, elää Jumalan kans-
 sa ja Hänen armosansa kaiken mailman kun-
 nian edestä tätä elämää ei pojesannettaa tai-
 ta.

Toinen Osa.

Suwa ja suloinen on tämä elämä: minä
 tulin, että heillä pitä elämä olemän
 ja yldäkyllä olemän. Jolla ei ole Juma-
 laa hän on köyhä, jos vielä koko maailma hä-
 nen hallusausa olis; mutta jolla Jumala on,
 hänellä tosin yldäkyllä on; sillä ei hänellä
 mitään

mitän puutu. Psalm. 23: 1. Jumala on se, josta meidän hurvitustamme ehimän pitää. Maallisissa löntään myös hurvitus; waan ei täydellisistä. Jos niin olis, että jollakulla olis rikkaus, niin hänellä kuitengin terweys puuttua taita; ja tällä tavalla on kerjäläinen, joka owein edessä elatustansa ehii, parempi, kuin rikas, joka wuoteella maata tähtyy. Jos taas niinkin olis, että jollakulla olis sekä rikkaus, että terweys, niin hänellä kuitengin puuttua taitaa rauha ja sielun lepo; ja kusa nämät puuttuwa, siellä keskellä ylönpaltsi- suutta on tytymättömyys ja karsimättömyys; sentähden ei sillä hupaa ja yläkyläistä elämää ole, jolla tawarat ja rikkaudet, hywä ruoka ja juoma on; waan sillä, jolla Jumala on, ja Jesuksen kanssa on yhdistettyä. Monella ahneella on tawaroita, hoptiaa ja rahaa kyllixi; mutta että Jesus hänellä puuttu, niin hän kaiken tawaransa kanssa on suurturisa; jota vastaan köyhä, joka siihen tytyy, mitä Jumala hänelle andanut on, jolla se toivo on, ettei Jumala häntä hyljää; waan antaa hänelle rawindonsa ja werhonsa, hän on iloinen ja hywisä mielin, ja Paualin kanssa sanoo: 2. Cor. 7: 4. minä olen ylönpaltsisessa ilossa kaikessa meidän wainwasamme, ja 2. Corinth. 12: 14. minä iloizen heikkoudesta, ylönkayesta, hädissä, wainoissa ja ahdisturissa; eikö nä se siis tosi ole, mitä Christus

tus tässä sanonut on: heillä pitää yhäkyllyä oleman. Mutta ijankaikkisessa elämässä oikia yhäkyllyäishyys olewa on, josta Jumalata-pelkääväisten, eläwitten maassa kaikki hywydet omistaman pitää, täydellisen wiisauden, wanhurssauden ja autuuden, ja täydellisen elämän; josta on riemullinen meno Jumalan oikiassa kädellä ijankaikkisesti; sillä Jumala on kaikki kaikisa; siellä me saamme asua ilman pelkoa rauhan majoisa: siellä ei puutoxen walitusta kuulu. Jota korkeampana taiwas on maan päällä korgotettu, sitä kunniallisempi on ilo ja hurwitus taiwasa; mitä Pawali muinain sanonut on: 1. Timoth. 6: 6. Se on suuri woitto, olla Jumalinen ja tytyä onneensa, se tässä toderi lulee; joka Jumalinen on, hän myös on yhdistettynä Wapahantajansa kanssa, ja hänellä on yhä kyllä ja hän taitaa ja mahta aina olla tytywäinen.

Tämä on se autuallisin elämä ja korkeampi arwattapa, kuin maailman lasten, waikka he jokapäiwä herkullisesti ilosa eläwät. Tämä on se elämä, jonga Moses walisi, joka luki suuremmari rikkauderi Christuren pillan, kuin Epyptin tawarat. Ebr. II: 26. tästä elämästä puhuu David: Psalm. 84: II. yri päivä sinun esikartanoisas on parempi, kuin tuhannen mualla: ennen minä olisin owen wartia minun Jumalani huoneesa, kuin asuisin Jumalattomain

main majoissa. Jolla tämä elämä on, hän on onnellisempi, kuin kaikki ne, joilla hyvyyttä ja rikkautta on, ja sydämensä niihin ripustavat: sinä ilahutat minun sydämeni, etkä muilla on jyvää ja winaa tyllä. Psalmi. 4: 8. He wanhan Tobian kanssa sanoa taitawat: Tob. 4: 23. Älä murhehdi poikani! me olemme tosin köyhät; mutta me saamme paljo hywää, jos me Jumalata pelkämme, wältämme syndiä ja teemme hywää. Tästä elämästä sanoo Davali, että se on kätetty Christuren kanssa Jumalasa. Coloss. 3: 3. Kenellä se kätetty on? Jumalattomilda, jotka pilkkaawat hurskaita ja sanowat: mitä Jumalan pitäis heitä kysymän? mitä pitäis korkeimman heistä lukua pitämän. Psalmi. 73: 11. Salattu on se perkeleellä, ei hän tiedä, kuinga hänen pitäis wainoman jumalissa, että hän heidän elämänsä heillä pojes wöstätä taidais. Sillon on Christus, joka meissä on, suurempi, kuin perkele, joka maailmasa on. 1. Joh. 4: 4. Se on usein ike uskowaisille salattu, jotka niitten tuskain tähden kuin heitä kohtawat usein walittaa tähty, että he Jumalasta hyljättyt owat. Tokainen Christitty tosin Rasteen kautta hengelliseen elämään wastauudesta syndynyt on; mutta sen pahempi! monda löytään, jotka wieraan duneet owat siitä elämästä, jota Ju-

malasta on. Ephes. 4: 18. Enin osa Chris-
tityistä ei tiedä tästä elämästä; muutamat ei
elä ihmisten, sitä vähemmän Christittyin ta-
walla; waan niinkuin naudat, jotka elävät,
ja ei tiedä mikä elämä on; Muutamat elävät
kuin pääskniset, jotka koko päivän lendävät
ympäriinsä, ei muuta tee; waan käsittelevät
hyttysiä ja jälkeensä jättävät pesän sonda-
täynnänsä; muutamat elävät kuin rijkien kuc-
ket, jotka ainoastans rindailewat heitän-
sä, ko-
reilewat ja yspälewät; muutamat elävät si-
kain tawalla, jotka hurwitustansa puolettoma-
sa täyttämisesä esiwät ja iloansa ropakosa;
muutamat owat kuin jalopeurat, karhut ja su-
det, jotka ryöstävät, tappawat ja wahingota
telewät; muutamat owat, kuin hämmähäkit,
jotka kyllä kehrawät piendä siimaa ja taitawan
werkon valmistawat, joka ei muuhun kelpaa,
kuin hyttysiä ja kärwäsiä käsittelä; muuta-
mat, kuin myriäinen, joka maata kairwaa ja
mullan kokoon ajaa, ja Muringon waloo ei
tottele; muutamat kuin herwoiset ja härjät,
joita aina ajetaan ja raskaseen työhön waadi-
tan; mutta koska heillä sen siwusa on heiniä
ja lauroja, niin ei he enämpää tottele; muuta-
mat taas waicka he jo wanhat owat, elävät
kuitengin niin kuin lapset, aikansa makamise-
sä, syömisesä, juomisesä ja muusa menosa ku-
luttawat. Raikista näistä se sanoa taitan: ei
he oikiaa elämää elä; waan he owat eläwäldä
kuol-

kuolleet, ja heidän osansa on ijankaikkisessa kuolemassa. Meoni luule elävänsä hengellistä elämää, että hän pitää itsensä pois sulkeisista synneistä; mutta ettei hän tee mitään hyvää, ei lisänny hyvydestä; niin on se turha luulo. Meoni wälttää pahutta, tekee toisiansa jotain hyvää, menee Kirkoon, antaa waiwaisille; mutta wälttäensä rangaistusta ja jälkipuhetta; tämä ei ole myös hengellinen elämä, ja sen puolesta ijankaikkisesta elämästä ikellensä ei totwoa tehdä taida, ennen kuin hän tulee toiseri ihmiseri ja rackaudesta Jesuksen tykö wälttää pahaa ja tekee hyvää. Meoni antaa yhden ja toisen synnin tykönsä hallita ja sen siwusa luule, että, koska hän wiriästi rukooille, (waikka se ilman hartautta ja uskoa tapahduis) hän Kirkosa, Ripillä ja SEKran Ehtollisella; ei kukaan silloin muuta sanoa taida, kuin että hän elää hengellistä elämää. Mutta näitten pitää se tietämän, että hengellinen elämä ei yhden ainoan hallitserwan synnin tykönä seisoa taida, ehkä kuinga halpa se maailman edestä olis, esimerkeri: häwytoin leikki ja lähimmäisen panetus, ovat halwat synnit, kuitengin, hengelliselle elämälle turmion tuottawat: silmä ei pienindäkän raiska kärkeä taida, hengellinen elämä ei pienindäkän ehdollista syndiä. Christittyrosinei Engelin tavalla puhdas ole, kuitengin ei hän ehdolla syndiä tee: joka syndiä tekee, hän on pertelestä. 1. Joh. 3: 8. niin pian kuin hän ha-

waihe jongun synnin, ja ne tundenattomat
 oppi tundemaan, niin hän kohta murheellisesti
 tulee sen hlihe, sotij sitä vastaan jo kokonans ty-
 köänsä sitä po. luowutta kokee. Koska nytt
 se täysi totuus on, ettei yrikän ilman hengellistä
 elämää iankaikkisesta elämästä osallisesti tulla
 taida, niin akeroitamme, että se joka päiwä
 meisä uudisteturi tulla taidais. Tämä tapah-
 tuu, jos me usein ajattelumme Rasteemme
 liitto, niinkuin sitä, jonga kautta hengellinen
 elämä meille lahjotettu on; pidämme Je-
 suren ja Hänen sanansa sydämmisämme, Hän-
 dä seuraamme niinkuin Mestaritamme, Wat-
 mendamme ja sielumme ylkää. Joka oikein
 ja sydämmestänsä uskoo Christuren päälle, hän
 myös ynnä uskoo, että hän welkapää on nou-
 dattamaan Hänen askeleitansa, ja että tämä
 se paras elämän tapa on, kuin ihminen wali-
 ta taita. Joka oikein Christuren päälle uskoo,
 hän myös uskon kautta saa Christuren Hengen:
 mutta kusa Christuren Hengi on, sillä ihmisel-
 lä myös se mieli on, kuin Christurellakin oli.
 Phil. 2: 5. Jos meillä taas se mieli on, niin
 me waellamme kuin Hänkin waelsi. Christus
 Pärsei meidän edestämme ja jätti meille
 esikuwan, että teidän pitää Hänen aske-
 leitansa noudattaman. I. Petar. 2: 21,
 Christus elämänsä on andanut ihensä meille
 omari, sentähden on se kohtuus, että me an-
 namme meitämme takaisin Hänelle omari ja
 Hän.

Händä seuraamme. Koetelkaat siis rakkaat
 Christityt! teitänne, kuinga asiat teidän kans-
 sanne ovat, jos te oletta liballiset eli hengelli-
 set? liba ja weri teisä kyllä on, niin kauwan
 kuin te elätte; mutta sen puolesta ett te mah-
 da olla liballiset; waan teidän pitä sitä pahaa
 synnin libaa vastaan seisoman, vastaan otta-
 man ja kätkemän ne likaturet, kuin Pyhä Hen-
 gi herättä, että te niin alati pyyhisitte hengel-
 lisesä yhdistyksesä Jumalan kansa, ja edespäin
 wielä, Jumalan luonnosta osalliseri tu-
 lisitta. 2. Petar. 1: 4. Tapa on kutsua Pa-
 peja ja opettaita hengelliseri. 1. Corinth. 14:
 sen synn puolesta, että he puhuwat niillä
 sanoilla, kuin Pyhä Hengi opetta, ja
 duomigewat hengelliset asiat hengelli-
 sesti. 1. Cor. 2: 13. Mutta kaikki Christityt
 pitä myös olemän hengelliset, waikka he maal-
 lisesä säädysä eläwät, Jumalan Hengen pitä
 kaickia hallikeman, jos he Jumalan lauseri
 kutsuttaman pitä. Waikka sinä maailmalda
 ylönkakat ja häwäistään, sen puolesta, että
 sinä hengellistä elämää elät, ja sinun omai-
 ses tulewat sinulle karmiari; älä sitä huoli;
 waan kiitä Jumalaa, että mailma sinua wihaa,
 ja sinulle tapahuu kaickiin Jumalan lasten ta-
 walla: jos sinä mailmasta olisit, niin
 mailma omaansa rakastais; mutta ett
 sinä ole mailmasta, sentähden mailma
 wihaa sinua. Johan. 15: 19. Christityt

on matkamiehen kaltainen, joka kylän läpike
 waeldaa, ja waicka hän siwiästi kulkee, kui-
 tengin sitä karsia täyryn, että koirat händä hauc-
 kawat; sillä ei he tunne händä ja heidän luon-
 donsa ja tapansa on hauckua. Se joka orjan-
 tappurain seasa matelee ja eki terwellisiä yrtejä
 ja kuckaisia, äskän paharuko, jos hän haawoi-
 tetan; mailmasa on samankaltainen meno ja
 tapa: hauckuwaisilla ja purevilla mailman
 koirilla on nytt yri, nytt toinen haukuttawana
 ja purtawana; mutta wilwitoin Christitty, ei
 tarwike heistä huolia; waan ajatella, ettei se
 ijankaickisesti, niin oleman pida. Jumalatto-
 main mailman lasten, jotka H&Kraa pelkä-
 wäisiä tässä mailmasa häwäisewät, pitä kerta
 ihiänsä ike hauckuman ja häwäisemän, näillä
 sanoilla: me hullut pidimme hänen elä-
 mänsä tyhmänä. Wilsaud. Kirj. 5:4. Jos
 mailma sinua wainoo kago! Jumala lewittä
 helmansa, ja J&esus kofotta kätensä sinua
 wastanottamaan. Jos muutoin joku risti si-
 nua waiwaa, sinä olet köyhä, sairas, saatta-
 matoim ja niin edespäin, niin ajattele, pitäkö
 se oikeudella köyhäri sanottaman, joka Juma-
 lansa kansa yhdistettyinä on, jolla Jumala Jsa-
 nä on, josta Jumala murheen pitä, jnnga Ju-
 mala lapsensa ottanut ja tunnustanut on?
 yri jumalinen sielu sanoi muinain juuri oikein:
 koska minä huoneesani ympärilleni kazon, niin
 min ulda paljon puuttu; mutta koska minä Ju-
 malani

malani ja Hänen hywyydensä puoleen kohon,
 niin minulla on yhäkyllä ja ei mitään minul-
 da puutu. Jos minä rupeen murhehtimaan,
 niin minä olen köyhä; mutta jos minä silmäni
 ojennan Jumalan rikkaan armon puoleen, niin
 minä olen rikas ja minulla on se tarwara, joka
 taitwasta ja maata kallijmbi on. Amen!

Koskas ensin rukoukes pitänne olet, niin weisa
 Wirsi N:o 274.

Neljäntenä Heluntai Päiwänä.

Weisa ensin Wirsi N:o 176.

Usko HERAN Jesuxen Christu-
 ren päälle, niin sinä ja sin huonees,
 autuaxi tuletta: koska Pava-
 li ja Silas muinain wiattomasti fangiuteen
 heitettiin; ja Fangin-wartia näki, koska hän
 yöllä heräis, fangi-huoneen owet awoi ole-
 wan, luuli hän fangit karanneeri, weti sentäh-
 deni ulos mieckansa ja tahdoi itzensä surmata;
 mutta siinä samasa huusi Pavalil: Älä sinul-
 les mitään paaha tee; sillä me olemma
 kaikki täällä: koska Fangi-wartia sen kuuli
 kysyi hän Pavalilda ja Silaalda: Her-
 rat! mitä minun pitä tekemän, että mi-
 nä autuaxi tulisin? he wastaisit tähän: usko
 HERAN Jesuxen Christuxen päälle,
 niin sinä ja sinun huonees autuaxi tulee.
 Leko-Kir. 16: 31. Uimmärrys on tämä:
 P p 4 käänn.

Käännä sinuas kaikesta sydämmestä Jumalan
 työ, usko JEsuren Christuren päälle, että
 Hän sinun edestäs kuollut on, ansainnut sinul-
 le armon ja ijankaikkisen lunasturen; perusta
 sydämmes uskallus Hänen päällensä; pidä si-
 nus Hänen tykönsä niinkuin lapsi äitinsä tykö,
 niin sinä ja sinun huonees, sinun sukulaises,
 koska heillä myös sama usko on, täällä ajaa-
 sa ja siellä ijankaikkisudessa, autuuri tulewat;
 täällä saawat sydänsä anderi ja siellä tulewat
 pyhäin perimiseen wälkeudessa, ja täydellisesti
 taiwasa autuuri. Tästä me ymmärrämme,
 että sillä joka autuuri tulla tahtoo, wälta-
 mättimästi usko oleman pitä; sillä joka uskoo
 ja kastetan se tulee autuuri. Mar. 16: 16.
 niin wäbän kuin sokia taita oikian tien osata;
 niin pahota wähemmin me taiwaan tien osa-
 ta taidamme, ellei meidän silmämme edellä
 awata. **H**Erän silmät tagowat us-
 koo; ja ilman uskoo on mahdotoin kel-
 wata Jumalalle. Ebr. 11: 6. Mutta usko
 ei ole joka miehen; waan on Pyhän Hengen
 armo-työ: tämä ei saa olla joku palias juu-us-
 ko, eikä joku ulkonainen eli uskookullattu usko;
 waan totinen ja elävä usko, jonka kautta me
 ei ainoastans tiedä Kenen päälle me us-
 komme, ja mitä me uskomme; mutta myös
 sydämmien taipumisen, halun ja ikäwöitenti-
 sen, Jumalan armon perän, joka Christuresa
 meille annettu on, tunnemme: ja kuin uskon
 laita

laita tainkaltainen on, niin hän pyhästä ja Jumalisesa waellusesa ihensa osotta, niin että hän rakkouden kautta työtä tekee. Koska meillä tainkaltainen usko on, niin me autudesta wisst olla taidamme: sillä sanat näin kuuluvat: usko **J**esuxen Christuxen päälle, niin sinä ja sinun huonees autuaxi tulee. Tästä puhuu myös Johannes: 20: 31. nämät oivat kirjotetut, että te uskoisitte, että **J**esus on Christus Jumalan Poika ja että te saisitte elämän uskon kautta Hänen nimeensä. Koska sentkaltainen usko meissä löytyy, niin meillä elämä ja ijankaikkinen autuus on odotettavana; sillä uskon loppu on sielun autuus. Tästä puhuu myös Christus Sublapäiwäisesä pyhästä **E**vangeliumisa: joka uskoo minun päällemi, hänellä on ijankaikkinen elämä.

Evangeliumi Johan. 6: v. 44.

Siishen aikaan sanoi **J**esus **J**udalaisille: ei taida kengän minun re.

Me tahdomme tästä tutkistella:

Jumalan lasten tulewaa autuutta;

1. **M**ingä wälitappalten kautta he tämän autuuden saawat?

2. **M**isä tämä autuus seisoo?

Ensimmäinen Osa.

Mingä välitappalten kautta siis Jumalan lapset tämän autuden saawat? se tapahtu (I.) Jumalan sanan kautta: Jokainen kuin sen Isästä kuullut ja oppinut on, hän tulee minun tyköni, sanoo Kristus. JEsus osotta sen Raamatusta, että Isä wetää ihmisen uskoon sanan kautta, joka löytän Prophetaitten, Evangelistain ja Apostolitten kirjoituksissa, niin että tämä sana, koska se halulla kuultan ja me sen kautta ihemme walaista, käätä ja uudista annamme, silloin meitä autudesta wiseyttä; sillä autuat owat ne, jotka kuulewat Jumalan sanan ja kätkevät sen. Luc. II: 28. Pawali sen myös todistaa, Rom. I: 16. että Jumalan sana, on Jumalan woima ige kullenkin uskowaiselle autuudeksi. Me kuulemme tässä selkiästi, että Jumalan sana on välitappale meidän tulewaan autuuteemme. Rakas Christitty! jos sinä autuutta tahdot; niin sinun pitää ei anoastans ulkonaisesti korwilla kuuleman Jumalan sanaa; mutta myös sydäminees tungea saldiman, että se Jumalallisella woimalla, taiwallisella lohduituxella ja pyhillä lajaturilla tähtetäisin. Jos luulet sinä autuuteen kylliksi olewan, että sinä paljaldansa sanan kuullut olet ja siitä puhua taidat, niins luulosas petetäng; sen pitää sydämeen

meen tungeman ja siellä niin jurtuman, että siinä elämäs sen jälkeen ojenda koet. Monda tuhatta sielua owat joutuneet kadotukseen sen puolesta, että he paljaat sanan kuulijat olleet owat, ja ei ensiään tekiät; sentähden kofkas Jumalan sanan kaikisa ajatusis as puheis as ja töisäs, ja sydämmesäs mallikewan sallit, niin että Christus sanan kautta sinusa halliksee ja elää; niin siinä autuudesta wakuutettu olla taidat. (2.) Ne pyhät Sacramentit owat wälilappaleet autuuteen, niinkuin Kastet, Christuren sanain jälkeen: Marcuren. 16: 16. Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuasi, ja HERRan Ehtoollinen. Waikka Christus Evangeliumisa ei puhu Sacramentillisesta syömisestä Ehtoollisesta; waan hengellisestä, joka yriskänsä uskon kautta kapahtuu; niin me kuitengin ynnä osottaa tahdomme, että HERRan Ehtoollinen, josa me Christuren Ruumiin syömme ja Hänen Verenäsä juomme, on myös wälilappale autuuteen, niin että se joka Christuren aseturen jälkeen nautiksee Hänen pyhää Ehtoollistansa, hän ei amoastans ulonluonnollisella ja tutkistelemattomalla itawalla, kuitengin totisesti ynnä sen sunatun leiwän kanssa Christuren totisen Ruumiin ja ynnä sunatun wijnan kanssa Christuren totisen Veren nautiksepi; mutta myös, jos hän syndeiisä yllike ahdistetulla sydämmellä ja lapsillisella uskalluxella Jumalan armon ja Christuren

ansion päälle, syö tästä leiwästä ja juo tästä kalkista, niin hän elää iankaikisesti, hän tulee autuaksi. (3.) On myös usko wälikappale autuuteen, sen Christus Evangeliumissa osottaa: joka uskoo minun päälleni, hänellä on iankaikinen elämä. Christus tahtoo niin paljon sanoa: jolla se oikia usko on, joka ei paljaasa woimattomasa tiedosa seis; waan lujasa ja liijumattomasa sydämmen uskallusesa ja erinomattain minun ansioni ihellensä omistaa, tämän uskonsa, Pyhän Hengen armon kautta wilpittömällä halulla Jumalan oikeisiin, ilmei tuotta, sen saman elämän olewan hywillä töillä osotta; senkaltaisella on iankaikinen elämä, jo esimaun tawoin lasten oikeudessa, koska hän uskoo, jonga oikeuden hän Jumalalda saanut on, hänellä on jo iankaikisen elämän hywys, kuitengin ei siinä täydellisydesä, kuin tawaan kunniasa, johon hänellä, ei ainoastans ole perindö oikeus; mutta myös täändellisesti siinä wissti on, ellei hän itse uskoa pojesheitä; näin on usko meidän puolestamme wälikappale autuuteen: armosta te oletta autuaksi tulleet uskon kautta, ja ett te itse teistänne, Jumalan lahja se on. Ephes. 2: 8. muuta ei Jumala meidän waadi; waan että me sen kunnian Hänelle osotaisimme ja Hänen päällensä uskoisimme; uskoisimme sen, että Hän meitä sydämmestänsä rakastaa, ei tahdo meitä kadotta; waan wa-

pah-

pahtaa ja autuuri saatta: sentähden on Hän
 myös meidän edestämme andanut Poikansa
 kuolla, että jokainen kuin usko Hänen
 päällensä ei pidi hukuman; mutta
 ijankaikisen elämän saaman. Joh. 3: 16.
 Niinkuin epä-usko kadotta ihmisen, niin usko
 sitä vastaan pelastaa ja autuuri tekee. Juma-
 la lupais Israelin lapsille, koska Hän johdatti
 heitä Egyptin orjudesta, saatta heitä Canaan
 maahan; mutta ettei he uskoneet; waan kär-
 simättömydestä napisit, niin ei usiampi nijs-
 tä jotka Egyptistä lärit, Canaan maahan tul-
 lut, kuin Josua ja Caleb, jotka sen uskoit,
 että heidän, HERRAN lupauksen jälkeen, maan
 sisälle ottaman piti, ehkä kuinga voimallinen
 kansa siellä asui. Näin on laita myös hen-
 gellissä, enim osa ihmisiä epäuskonsa kautta
 hukuttawat Jesuksen ja taiwallisen Canaan
 maan? mutta tätä vastaan on totinen ja elä-
 wä usko wälkappale, jonga kautta ihminen
 Jesuksen ansioinensa ja armo-hyvää tekoinensa
 vastaan otta, ja sen puolesta sitte taiwalliseen
 Canaan maahan sisälle kändä taita; sillä jo-
 ka Jesuksen päälle usko, ei händä duo-
 mita; mutta joka ei usko, se on jo duo-
 mittu; sillä ei hän uskonut, Juma-
 lan ainoan Pojaan nimen päälle. Johan.
 3: 18. Täsä taidais joku kysyä: kuinga me us-
 kon kautta taidamme autuuri tulla? sillä Je-
 sussen veri yrtn se on, joka meitä autuuri tekee
 ja

ja puhdistaa meitä kaikesta synnistä. I. Job. 1: 7. vastaus: meidän pitä tässä se eroitus tietämän, että Isä Jumala tekee meitä autuuri ja iankaikkisen elämän perilliseksi suuren armonsa ja laupiudens kautta. Kristus JESUS on autuuden meille ansainnut ja lahjoittanut, kuuliaisuuden ja katkeran piinansa ja kuolemansa kautta. Pyhä Hengi tekee meitä autuuri sen armon kautta kuin Hän antaa meille taitaremmee uskoa. Jumalan sana ja Sacramentit tekewät, niinkuin wälikappeleet, meitä autuuri, niitten kautta tariksee Jumala meille autuuden, waikutta meissä uskon ja sen saman meissä edes autta ja luteriksee. Usko, meidän puoleldamme niinkuin ainoa wälikappale, tekee meitä autuuri, jona kautta me vastaan otamme ja ihellemme omistamme kaikki. Joka tällä tavalla nämät wälikappaleet kautta ja niissä edespäin pyrki, ei hän sillen autuudestansa epäillä tarwize.

Toinen Osa.

Me tutkistelemme edespäin, missä tämä autuus seisoo? Evangeliumin johdatuksen jälkeen seisoo se kahdesa kappaleesa: nimitäin: ei kuolla; waan elää. Mitä edelliseen tulee, siitä sanoo JESUS: joka siitä syö, ei hänen pida kuoleman; Hän tahtoo niinpallion sanoa: se on mahdotoin, että minun an-

anstioni omistaminen, joka uskon kautta ta-
 pahtuu ja hengellinen syöminen on, jouduis
 duomtori, ja waikka ihminen ajaallisesti ruu-
 miinsa puolesta kuolee, elää kuitengin sielu
 olinomaa, ja menee kuolemasta elämään, jo-
 hon myös ruumis saman syömisen woimasta,
 wiimeisnä päivänä tuleman pitä. Pyhä
 Raamattu puhuu usiasta kuolemasta, nimit-
 täin: ristin, waiwain ja wiheliäisyyden kuole-
 masta, hengellisestä, ajaallisesta ja ijankaikki-
 festa kuolemasta. Meidän autudemme seisoo
 siis siinä, että me ensin pelastetaan kaikesta
 ristin, waiwain ja wainoin kuolemasta; me
 pelastetaan kaikesta pahasta; sen jälkeen me pe-
 lastetaan hengellisestä sielun kuolemasta, per-
 kele silloin ei enää kiussa meitä, maailma ei
 wiettele meitä, eikä liha syndijn haukuttele;
 waan me tulemma puhtaaseen taiwaseen, josa
 en me sillen Jumalasta eroiteta; waan alati
 HERRan tykönä pysymme. Mitä tulee ajal-
 liseen kuolemaan, niin Jumalan lasten kyllä
 se kärsiä tähtyy; tämä ajallinen kuolema kait-
 kein uskovaisten tykönä ei peljätä heitä: kes-
 kellä tätä kuolemaa ovat he rohkiat, ei se
 heitä wahingoise, önkäten itse kuohemasa he
 sanoa taitawat: en minä kuole; waan
 elän. Psalm. 118: 17. tästä kuolemasta ja
 tämän kuoleman kautta he elämään kulkewat.
 Wihdoin niin Jumalan lapset pelastetaan ijan-
 kaikkisesta helwetin kuolemasta; ja näin mei-
 dän

Dän autudemme täydellisesti siinä seisoo, että me pelastettuna kaikesta siitä kuin kuolemaksi kutsutaan Pavalin kanssa sanoa taidamme: 2. Tim. 4: 18. **H**erra pelastaa minun kaikesta pahasta teosta ja autta Hänen taivaalliseen valtakuntaansa.

Sitäläkin seisoo meidän auttuudemme siinä, että me saamme ijankaikisen elämän, hän elää ijankaikkisesti, hänellä on ijankaikinen elämä. **C**hristurella tässä oli tekemistä epä- uskoisten ihmisten kanssa, sentähden Hän puheensa ijankaikkisesta elämästä wabwistaa kahdenkertaisella walalla: totisesti, totisesti sanon minä teille, jota usko minun päälleni, hänellä on ijankaikinen elämä. Ja estärensä heidän wääriä ajaturiansa ja heikkoja uskoansa kertoi Hän tämän wastaudesta: hän elää ijankaikkisesti. Jos **J**esus elää, niinkuin Hän täydellisesti elää; sillä Hän on elämän Päärubhtinas, niin pitää Jumalan lasten myös kuoleman jälkeen elämäksi tuleman ja ijankaikisen elämän Hänen lupauksensa jälkeen saaman: jota usko minun päälleni, hänellä on ijankaikinen elämä. Niin pian kuin sielu tähän ijankaikkiseen elämään sisälle tulee ja sitä hänelle aiwottua autuutta nautikemaan rupee, niin pian hän myös täytetään kaikella hywyydellä, kauneudella ja kunnialla, kuin hän joskus ikellensä toiwotta taidais, jota hywyyttä kunniaa ja iloa

iloa 'hän' alati sitte nautita saa; sentähden sanoo myös Christus, että meidän pitä elämän ijankaikisesti, meillä on ijan-kaikinen elämä; josa walkeus ilman piment-tä on, ilo ilman surua, terveys ilman sai-rautta, kunnia ilman pilkkaa, rikkaus ilman köyhyyttä ja autuus ilman loppua: Ilon ijäisen Jumal' taiwaast sill' tuottaa, Kuin katu syndians katkerast ja luot-taa, Hänen armoons tääll' ja hywy-dens pääll', Kuin pysyn on ijankaikisest wiel ja aina; näin tämä autuus ilman loppua pysymän pitä, ja ei kenengän pidä tä-tä autuutta ja iloa meildä pois otta-man. Johan. 16: 22. Mailman ilo, olkon niin suuri ja kunniallinen, niin kauwan kuin hän taita, loppu wihdoin kuitengin; mutta ijankaikinen ilo ja autuus ei sillen loppu. Ahas-weruxen pito wiipyi 180 päivää, sai wihdoin kuitenkin lopun; mutta taiwaallinen ilo ei ainoastans wiroy 180 päivää, kunkautta eli wuotta; waan ijankaikisijn aikoin. Niinkuin se on Jumalan lapsille lohdullinen kuulla, että heidän ristinsä ja waiwansa, ei ole ijan-kaikiset; waan saawat lopun, niin on se myös ihastuttawa, että heidän autuudensa ei sillen loppu; waan pysyy ijankaikisesti; sillä meidän waiwamme, joka ajaallinen ja kewiä on, saatta meille ijankaikisen ja määrättömän kunnian. 2. Cor. 4: 17.

Oppikamme siis täällä armon ajasa niin käyttämään meitämme, että me iankaictisesti eläisimme; uskoa niin tallella pitämään, että me uskon lopun, kuin on sielun autuus, saimme. Ei mitäkän saastaista taiwaseen sisälle tule; jolla ei uskon tie-kirjaa ole, ei hän taiwaan linnaan pääse; moni luule uskon itzellänsä olewan; mutta ei tutki sitä, jos hänen uskonsa on kuollut eli elävä, jos hän oikein ymmärtää Jesusea, jos se kandaat hyviä hedelmiä, jos hän uskonsa töillä osottapi, ja että hän tällä tapaa surutoina ja murhetoinna paljaalla tiedolla ja kuolleella uskolla ihänsä mielittä, niin hän autuadensa ja iankaictisen elämän telloitta, se on myös oikein; sillä ihmiset he kyllä autuaxi tulla tahtowat; mutta autuuden oikeita wälitappaleita ei käyttä tahdo; sentähden myös senkaltaiset iankaictiseen elämään ei tuleman pidä; waan järween, joka palaa tulesta ja tulikiwestä, heitettämän; sentähden te, jotka autuaxi tulla aiwotte, käyttäkät autuden wälitappaleet ihellenne edustuxeri, kuulkat Jumalan sanaa ilolla, halulla ja hyödytyrellä, nauttikaat Sacramenteja armon osottamisella; ahkeroitkaat pitää eläwä usko, joka yhänsä ja Jumalisesa elämänsä itzensä osotta. Eläkämme niin maan päällä, ettem me sitä Christuxelda meille luwattua iankaictista elämä hukkaissi. Ihmisen edesä on elämä ja kuolema, walitkon kummian hän tahtoo:

tahtoo: nykyinen elämä on elinmäärästä hengellisen kuoleman vaarassa. Älkäämme siis niin eläkö, että me elävällä kuolleri sanotaisiin, älkäämme koskaan niin eläkö kuin kuoleman jälkeen ei elämää olisikaan odotettavana: älkäämme silleen ajaasa niin eläkö, että me iankaikisuuden kuolemalle ylös annetaan. Hengellistä kuolemaa seuraa iankaikinen kuolema: Jumala Jesuksen tähden varjellon meitä hengelliseen kuolemaan nukkumasta! ahkeroitkaamme meitämme nitä, että hengellinen elämä meissä olis; eläisimme HERRASSA uskon kautta, elämän Väärähtinaassa JESUUSA pyhäisimme, olisimme Hänen omansa, eläisimme Hänen allansa ja waldakunnassansa; niin Jumala wihdoon meitä wismeinä päivänä herättäwä on ja andawa meille ja kaikille Christin uskowaisille iankaikisen elämän, se on totinen tosi: odottaisanne iankaikista elämää, älkät oudokuko sitä hellettä, kuin teille tapahuu, että teitä koetellan, niinkuin teille jotakin outoa tapahuis; waan iloittat, että te Christuksen kansa kärsitte, että tekin ajaallansa Hänen kunniansa ilmestyessä iloizistate; 1. Petar. 4: 12, 13. waan kärsikät paremmiin hetki aikaa tustaa ja waiwaa; sillä Jumala andaa niille, jotka pyytävät ylistystä, kunniaa ja katomatoinda menoaa kärsiwällisyydellä hywisä teisä, iankaikisen

sen elämän. Rom. 2: 7. Baiwaim ja tus-
kaim alla tässä elän. isä lohdukkam meitäm-
me. sillä ilolla ja autudella, kuin ijankaikkisessa
elämässä edessä seisoo; sillä tämä autuus ja ijan-
kaikkinen elämä pitää meidän, niinkuin armo-
palkan työmme edestä ja kruunun kilvoituksen
ja sodan perästä wihdoin täydellisesti saaman.
Mutuat siis olemma me jo tässä elämässä; Jos
me ylisemme kashomme, niin on meillä ysi-
häällä armollinen Jumala: Jota **SKRa**
rakastaa sitä **Hän** myös rangaisee, jos te
kurituksen kärsitte, niin Jumala tarize-
teille igensä, niinkuin lapsillensa. Ebr. 12:
6, 7. Mutuat olemma me, jos me kashomme
iše puoleemme; sillä risti palio hywää, mei-
sä matkan saatta (en me tässä puhu Jumalat-
tomain hywin ansaituista rangaihturista; waan
Jumalisten Isällisestä koettelemisesta;) nämät
estävät meitä paljosta synnistä; waatiwat
rukoilemaan, ja silloin me wahwistumme us-
kosa, tulemma helwetin kadotuksesta estetyxi
ja autuuteen kätkeyxi. Mutuat olemma me,
jos me kashomme siwullemme, rististä sen päät-
tä taidamme, etten me ole tästä maailmasta;
waan olemme luetut siihen joukkoon, jonga
Christus maailmasta walinnut on; ja niinkuin
me olemma Christuren kaltaiset libaamme ris-
tiin naulihemassa, niin me myös **Hänen** kir-
kastetun ruuminsa kaltaiseri tulemma.
Philip. 3: 21. Mutuaxi pitää meidän myös
kuole-

Kuolemāsa tuleman. Me, jotka Jumalan lapset olemma, en tarwiše ensingān ajaallis- ta kuolemata peljätä; jos syndi meisä tulee kuoleteturi, niin kuolema ei sillen meitä wa- hingoitta taida: Jesuren ruusun punainen weren puhdistus ja elämätä andawa woima on nyin woimallinen kuolemaa kuolettamaan, ja sen kuolettawaista woimaa häkäyttämään. Jos me elāwāllā uskallurella Jesuresa, joka meidān elāmāme on, elāmāsā ja kuolemāsa lujana psymme, niin taidamme Pavalin kansa rohkiasti sanoa: Rom. 14: 8. Jos me elāmme, niin me HERRalle elāmme; jos me kuolemma, niin me HERRalle kuolemma; sentāhden, joko me elām- me eli kuolemma, niin me HERRan omat olemma. Niin kuoleman katkerus kuolema hetkellä makeuderi ja hywin maistawaiseri elā- män herkuri muuttuwa on, ja silloin me wi- doin ijankaikkisessa elāmāsā autuari tulemma. Ei siellä enää kuolemaa olektan; waan kuolema on nielty voitosa. Maallisessa Pa- radisissa piti Adamin Elāmān puusta syömān ja sen woimasta elāmān ijankaikkisesti. Luom. K. 3: mutta niinkuin Kristus on se ot- tia Elāmān puu Jumalan Paradisissa, niin olemma me wisst sytā, koska me tāsā elāmā- sā uskosa tāsā puusta syömme, niin me elām- me ijankaikkisesti. Ah! kunniallista elāmāā! Ah! autuallista elāmāā! jota kaikki Jumalan

lapyset kuolemansa jälkeen odottawat. Huokat.
 lamme nyt väätoreri: O Jēsu joudu
 avourem, Sill' aiall kuollos kautta,
 Kans kazo laupisst puolehem, Sam o.
 mais jouckoon auta: En epäile sitt en-
 singän, Sā voitit pirun tikiän, Kans
 syndin Syngiät maroit.

Koskas rukouyes pitänyt olet, niin weisa Wirsi N:o 411.

Pyhän Kolminaisuuden Sunnuntaina.

Weisa ensin Wirsi N:o 191.

Soska Naeman Syrian Kuningan So-
 dan Väämies ei tahtonut tunusta Jor-
 danin wettä hywäri ja terwelliseri pe-
 sori; waan wihastuin sanoi, koska Propbeta
 Elisa käski händä pesemään istänsä seiksemän
 kertaa Jordanisa; että hän spitalistansa olis
 tullut vuhdisteturi, 2. Kuning. Kirj. 5: 12.
 Mikö Abanan ja Pharpharan wirrat Da-
 mastus ole kaickia Israelin wesiä parem-
 mat? että minä niissä izeni pesisin ja tuli-
 sin puhtari. Muusa luuli Naeman, että
 Propbeta hänelle suuremman kunnian osotta-
 man pitänyt olis, kuin jollekalle halwalle
 nitehelle, hän sanoi: minä luulin hänen
 kunninkin tulewan ulos minun tylöni,
 seisowan ja huutawan auxensa HER-
 rans Jumalansa nimee ja hänen kädel-
 läns pitelewän tätä paikkaa ja niin pa-
 randa.

randawan Spitaliin. Mutta koska ei se tapabtunut, Propheeta myös ei tahtonut puhutella häntä; waan sanan saattajan kautta annoi sanoa: mene ja pese sinuus seitsemän kertaa Jordanissa. ja sinun lihas pitää entisellänsä ja puhtari tuleman: niin otti hän sen suureri ylöskäbeeri ja meni matkaansa, ja annoi ymmärtä, jos hän pejon kautta olis tinnut tulla auteluri, niin ei hän niin pitkä matkaa kulkia tarwinnut olisi, hänellä oli Damaskusa terwellisemmät wedet, kuin Israe-lissa; mutta waikka Jordanin wedet aluusa ei Maemalle kelwanneet; palwelijat kuitengin hänen ysiouhuit siihen, että hän Propheetan sanan jälkeen pesti itsensä Jordanissa, ja tämän weden terwelliseri ja kalliri wederi löysi; hänen lihansa tuli entisellens, niinkuin wä-hän nuorukaisen liha ja tuli puhtari. Mailmasta tosin löytään monet terweyden lähteet ja palho wesiä, jotka paremmat ja terwellisemmät owat, kuin Albanan ja Barypharan wedet Damaskusa; kuitengin jos ne sielun puhdistureri kätettämänä pitää, niin pri wesi toistansa parempi ei ole. Kasteen wesi, waikka se otetaisiin huonommasta ojasta, on wastan sanomattomasti se kallijn wesi; sillä koska muut terwelliset wedet ainoastans auttavat ruuminista, niin Kasteen wesi autta sielua. Christus Juhlapäiwän Evangeliumissa osotta sen, että me järjestyssä myöden ilman Kasteen wettä,

en taida Jumalan waldakundaan sisälle käydä.

Evangeliumi Johanneksen 3: v. 1.

Siihen aikaan oli yri mies Pharisearista Nicodemus nimellä, Judalaisten 2c.

Meidän tulee nyt tästä tutkistella:

Pyhää Kasteen wettä, niinkuin terweellisindä pesoa maan päällä;

1. Missä se löytä taitan.
2. Mitä se hyödyttää ja autta.

Ensimmäinen Osa.

Me hawaikemina, että tämä peso taitan valmistetta joka paikasa kusa wesi löytän, Christus sanoo: ellei joku synny wdestä. Muuta juorewaa ainetta, niinkuin wijnaa, mettä, öljyä 2c. ei saada täsä edes tuoda; waan luonnollinen ja sekoittamaton wesi, paiksi muuta märkyyttä, jos se on kylmää eli lämmindä, joki- eli lähde wettä se tekee yhtä kaikki, ainoastans se puhdas wesi on. Tämä terweellinen Uuden syntyminän peso, löytän siellä kusa Kastet toimitetan Isän, ja Pojan, ja Pyhän Hengen Nimeen. Koska Kaste toimitetaan Christurelta määrätysä järjestyre-

jesityksä, niin on se kallis peso, olkon Kasteen
 toimittaja kuka persona hywänsä. Jos Kaste
 oppeneelda Doctorilda toimitetaisin; jos wie-
 lä Jumalatoinkin Pappi sen tekis, ei se kut-
 tengan autuuteen mitään esä. Jos vielä jo-
 ku waimo, hätä tilasa Kasteen toimitus, niin
 on se oikia Kaste; ei tässä ole mies eli wai-
 mo; sillä te oletta kaikki yri Christusesa
 J. K. J. Galat. 3: 28. Tämä Kasteen
 peso kutsutan kaikkein kallimmaksi ja terweelli-
 simmäksi pesosori, ei ainoastans sen puolestal,
 että se kaikkeen korkeinmalda säättö on; mut-
 ta että hän myös siihen pyhän Hengensä lah-
 joitta: ellei joku synny wedestä ja Henges-
 tä. Pyhä Hengi Hän ynnä weden kansa
 runsaasti, niinkuin wirta meidän ylikemme
 wuodatetan. Tit. 3: 6. Samasa silmäu-
 räpöyksesä, kuin Kaste toimitetan, tapahtuu
 Sacramentillinen ja eroittamatoin yhdistys,
 sen ulkonaisen näkywäisen elementin weden,
 ja näkymättömän Hengen waihella. Niin-
 kuin ihmisesä on kari osa, näkywäinen ruu-
 mis ja näkymätöin sielu; niin Kasteesa samal-
 la tapaa on näkywäinen wesi ja se näkymä-
 töin on Pyhä Hengi; esimerkiri: koska ihmi-
 nen tarttu tuliseen rautaan, niin ei hän silloin
 paljaseen rautaan tarttu; mutta myös ihe tu-
 leen, joka raudasa palaa; ja waikka tuli ei
 räwy; waan paljas rauta, niin ei se kuiten-
 gan ole joku paljas rauta; waan tuli ja rau-

ta yhdesä; tosin tuli on, kokonans mennyt raudan läpih, niin etten me muuta tunne kuin paljaan tulen; niin pitää meidän myös Kasreen puoleen kashoman, ei niinkuin, paljaan weden puoleen; waan niinkuin sen weden, joka Jumalan sanan ja Pyhän Hengen kautta on Kasteen wederi tullut. Niinkuin kallis juoma, joka sairaalle valmistetan, waikka se wedestä tehty on, niin se kuitengin sokerilla ja yrteillä on sekoitettuna, ettei weden makua siinä enää olectan; mutta täsä on paljota kallijwiti wesi, joka Jumalaa nimellä ja sanalla on sekoitettu, jolla kokonans Jumalallinen woima on, waikka me silmillämme, en tunta näe kuin paljaan weden. Tämän Kasteen weden kautta, me wastaudesta sunnyttetan; Hänen laupiudensa kautta Hän meidän autuaxi teki, uuder: syndymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta. Tit. 3: 5. Niisi syndymisen, sen luonnollisen ja ensimmäisen syndymisen kanssa melkein yhteen tulewat: luonnollinen syndymä edestuo luonnollisen elämän; mutta niisi syndymä hengellisen, ja että tämä elämä on Jumalasta, niin on se Jumalallinen elämä: xri elämä, joka Jumalasta on. Ephes. 4: 18. Jesuksen elämä. 2. Cor. 4: 10. niin että wastaudesta syndyneet Pawalin kanssa sanoa taitawat: Galat. 2: 20. minä elän, en sillen minä; waan Christus elää minussa. Luonnolli-

nen syntyvä edestuo senkaltaisen kuwan, joka synnyttäjän kaltainen on; uusi syntyvä tekee meidän Jumalan luonnosta osallisiksi. 2. Petar. I: 4. sentähden wastauudesta syntyneet owat pyhät, niinkuin Hänkin on. 1. Petar. I: 16. Tämä Jumala on Isänä, joka meitä synnyttänyt on, esikoisiksi kaikista luodutista kappaleista; Seurakunda on äitinä; sillä hänen helmasansa me saarnawiraan palwelluksen kautta wastauudesta weden ja Hengen kautta synnyimme; wälökappale on totuden sana, jonka kuulosta usko tulee, jonka kautta sitte Christus meidän elämämmme asuu meissä, lapsi tämä on se uusi ihminen, joka Jumalan jälkeen luotu on, totisesa wanhurstaudesta ja pyhydestä. Luonnollisen syntyvän kautta, lähtee ihminen ulos äitinsä kohdusta, niinkuin piniästä fangiudesta, ja tulee edes mailman walkeuteen; uuden syntyvän kautta, pelastetan me pimeyden wallasta ja soweliaksi tehdän pyhäin perimisen osallisuteen walkeudesta. Coloss. I: 12, 13.

Toinen Osa.

Tämä peso se hyödyttä ja autta autunteen. Evangeliumisa selkiästi sanotan, että me sen kautta Jumalan waldakundaan sisälle menimme, siihen waldakundaan, josta me toisesa rukouresa rukoilemma, jota meidän Christuren

turen käskyn jälkeen ehimän pitää: Matth. 6: 33. **Elkät ensin Jumalan waldakunda.** Tämän waldakunnan kansja ei ymmärrätä luonnon eli Jumalan woiman waldakunda, josa ne Jumalattomat myös löytän; waan armon waldakunda. Se kutzutan Jumalan waldakunari, että Hän sen omalla werellänsä ansainnut on. Leko-Riri. 20: 28. **Ori waldakunda,** joka kyllä on tässä maailmassa; mutta ei tästä maailmasta. Joh. 18: 36. Tämän waldakundaan ihmiset Rasteen kautta sisälle menewät, ei Jumala wastan ota heitä niin saastaisina, kuin he luonnostansa owat; waan he pitää ensin pestämän ja puhdistattaman: heidän pitää oleman puhdistetut weden pesosa sanan kautta, Hänen Seurakundansa pitää oleman kunniallisen, jolla ei saastaisuutta, eikä ryppyä ole, eli jotakuta muuta senkaltaista; waan hänen pitää laittamattoman oleman. Ephes. 5: 26. 27. Tämän waldakunnan alaimmissa taitan Bavalin kansja sanoa: I. Cor. 6: 11. **Te oletta pestyt, te oletta pyhitetyt, te oletta wanhyrskari tulleet, HERRan JEsuren nimen kautta ja meidän Jumalamme Hengen kautta.** Kuitengin tämän waellureim alla, en me omasta tähdellisestä puhtaudesta eli pyhydestä ihmämme kerskata taida, sen me ässen silloin saamine, koska me kunnian waldakundaan sisälle mennueet olemma:

ma: Kasteen jälkeen tähty meidän vielä wa-
littaa: Esai. 64: 6. Me olemme kaikki saas-
taiset, ja se tule siitä, että synnin haawat ei
ole tähdellisesti paratut; waan ne rupeawat
wastaruudesta haifemaan ja mätänemään.
Psalm. 38: 6. jota sitte uusi saastaisuus seu-
raa; sentähden pitä se wanha Adami joka päät-
wäisen katumuren ja parannuren kautta upo-
tettaman. Jumala on weden wälkappalee-
ri walinnut, ei ainoastans Kasteen hyödytys-
tä merkitsemään; mutta myös tähdellisesti sitä
samaa jakamaan. Westi se tulee lähteestän-
sä; Pyhä Hengi, joka Kasteesa meille lahjoite-
tan, se oikia eläwä westi, Hän niinkuin wirta
uloskon Isästä ja Pojaasta. Westi se kuoletta
ja hukutta madot ja muut turilat; Kasteen
westi kuoletta synnin: me kaikki, jotka Hän-
nen kuolemahansa kastetut olemme, me
olemma Hänen kansansa haudatut Kas-
teen kautta kuolemahan. Rom. 6: 3, 4.
Westi liotta maan ja sen hedelmälliserti tekee;
nijn pyhän Kasteen kautta meidän kowat syd-
dämmemme tulewat lioteturi, että ne hywijn-
töihin soweliari joutuwat ja parannuren so-
weljoita hedelmitä kandawat. Matth. 3: 8.
Westi sammuttu janon ja wäshneen sydäminen
wirwotta; njin kaste woimallansa ihmisen sy-
däminen wirwotta, koska se Jumalan wihan
tulelda on wäshytetyri tullut. Westi sam-
mutta liekin; Kaste samalla tapaa helwetin
tulen;

tulen; se on awoin kaimo, jonka kautta me
 helwetin liekin wälstä taidamme, joka meitä
 niinkuin wihan lapsia, kuluttanut olis. We-
 si on selkiä elementi, sen läpihe taitan nähdä;
 Kaste ylöswalaisee meidän sydämmemme ja
 järkemme, että me taidamme läpihe kappella
 toiseen elämään. Tämä Kasteen peso ei ai-
 noastans puhdistaa meitä synneistä; mutta
 myös sairaaat terweeri tekee; se pojes ajaa kaic-
 ki sielun sairaudet. Me weisaamme tästä täl-
 lä tavalla: Weden silmä tästä näkee, Kun
 ruumin puhtas saatta, Sielun sana kirc-
 kap tekee, Pyhän Hengen woiman kaut-
 ta; Tällä siis terwellisell' wedell', Tau-
 dit pois pyhitän sielust; Sill se on sekoi-
 tett' werell', Kun tinnäni Christuren kyl-
 jest: Olkon Hänen suuri kytös! Josta me
 sen päättä taidamme, että niin pian kuin lap-
 si kastettu on, tulee hän, ei ainoastans, osal-
 sesti kaikista hywistä töistä Christuren Armo-
 waldakunnasa, Jumalan erinomaisesta mur-
 been pidosta, Pyhän Hengen armollisesta sisäl-
 lä asumisesta, pyhäin Engelein warjelluksesta;
 mutta tulee myös Jumalan perilliseri ja tai-
 waan perindöö odotta.

Me opimme tästä, koska Jumala ei kat-
 zo muotoa; waan tahtoo kaikkia ihmisiä
 autuuxi. 1. Tim. 2: 4. niin on Hän sental-
 taisen kappaleen Kasteesa walinnut, jonka
 niin köyhä, kuin rikaskin saada taita. Tähän
 pesoon

pesoon ei Hän kallista wettä säätänyt ole; waan sen kuin yhteinen on ja kōyhäkin saada taita. Jos Jumala olis käskennyt, että me niinkuin Christus Jordanin wirrassa pidäis kastettaman, niin en me sitä vastaan sanoa rohkenisi; waan tändyis tämä waiwalloinen matka eteemme otta. Mutta sinä hywä ja armollinen Jumala! jokaisen weden tykönä taidamma me sanoa, niinkuin kamari palwelija sanoi Philippurelle: Teko- Kirj. 8: 36. Katzo! tässä on wesi: mikä estää minua kastamasta? Kasteen tarpeellisuuden taitaa se laickein yrtkertaisin Christuren sanoista Evangeliumissa käsittä: Ellei joku synny wedestä ja Hengestä, ei Hän taida Jumalan waldakundaan sisälle tulla. Mutta niinkuin se pysyy iankaikkisena totuutena, että Kaste on se laickein paras peso maan päällä, joka suurimman autuuden meille tuotta, liioitengin koska se yhdistä meitä Christuren kanssa, ja tekee meitä Jumalan lapsiksi; niin tulee meidän ihmetellä sen ylitse, mistä se tulee, että tämä kallis peso niin halpana pidetään? oikeutta myöden pidäis meidän tekemän, niinkuin yri nuorukainen muinain teki, joka Kasteensa päivän niinkuin suuren Jublapäivän wietti: koko päivän kulutti hän rukourilla ja listorilla, rukoili Jumalasta niitten syndein anderi andamisista, kuin Kasteen listtoa vastaan rikotut olit, ja Jumalan Hengeldä sydämi-
 mestän-

mestänsä anoi apua, edespäin taitarensa kart-
 ta itsiänsä vastaanuttisista syuneistä. Mutta
 wähiin joukko ajattelee tätä kallista pesoa ja
 ahkeroitse Christillisestä elämästä: todellakin,
 kaikki ne Christityt, jotka ehdollisissa syuneissa
 eläwät; ei huoli Christillisestä elämästä, kirkon-
 mari maalliset arwawat, kuin talwaalliset;
 wanhalle Adamille hänen tähtönsä jättäwät:
 ei pyydä halujansa ja himojansa hakantta; sen
 Jumalan kansa tehdyn liiton rickowat; Kas-
 teen-pesosa puhdistetut sielunsa saastuttawat,
 ja sen puolesta owat koiran tapaiset, jotka syö
 opennurensa, ja sikain, jotka pestyänsä rype-
 wät ropakosa jälle. 2. Petar. 2: 22. woi-
 niitä! sillä ei he Jumalan waldakundaan si-
 sälle käyda taida; waan he owat ne, joista
 sanotan: Ilmest. Kirj. 22: 15. Ulkosa owat
 koirat. Ulkam sentähden, ractat Christityt!
 Christuren armo-waldakunda, johon me
 Kasteen kautta asetetut olemme, tehkö koiran
 koppeloxi eli sikain huoneeksi; waan aina aja-
 telkamme, että tämä waldakunda on pyhäin
 Seurakunda, jonga jäsenet pyhästi elämän
 pitä. Pyhästi meidän elämän pitä sen läh-
 teen suhteen, josa me Jesuren nimesä olem-
 ma pestyxi tulleet, etten me ehdollisesti wasta-
 hakoisudesa itsämme saastutaisi; sitälikin sen
 waaran suhteen, johon me itsemme syörem-
 me. Se pettä itsensä puolettomasti, joka luu-
 le atnoastans taitawonsa täyttä yhden syunin
 ja

ja karta muita syndeitä, ja ei ajattelle sitä, et-
 tä syndi on hedelmällinen; yri syndi kasvaa
 toisesta synnistä: perkele otta seitsemän pa-
 hempaa hengee kansansa, pänee rengaani sen-
 kaltaisen syndisen sieramiin, ja sangittuna sab-
 roisansa kulketta yhdestä wäärystä toiseen:
 jos me perkeleelle jätämme sormen, niin hän
 koko käden pian otta; sentähden koskas weden-
 näet, johdata mielees Kastees liitto, ettäs lu-
 wannut olet luopua perkeleestä, kaikista hänen
 menoistansa ja kaikista teoistansa ja kiitä Ju-
 malaa sen armon edestä, kuin sinulle Kasteesa-
 tapahtunut on: kiitä Händä ei ainoastans suul-
 la; mutta myös pyhällä elämällä. Älä sitä
 unhohda, että sinä olet Jumalan lapsi, kas-
 tettu Christitty, Jumalan palvelia ja sen puo-
 lesta welkavää Jumalata palwelemaan; py-
 hä elämä ja oikia Jumalaisuus ei paremmalla
 tavalla edes autetta taita, kuin koska wan-
 hinmat, Saarnamiehet ja opettajat omil-
 lensa Kasteen liiton muistiuttawat. Mutta
 koska se ehdollisesti eli heikkoudesta rikottu on,
 mitä silloin tehtämän pitää? wastaus: en me
 wastaudesta kastetta tarwike; waan meidän
 pitää katuman syndimme ja oikiasa uskosa Je-
 suren Christuteen turwaman, jonga me Kas-
 teesa päällemme pukeneet olemma. Rahta-
 lainen kowa sauna, pitää meillä oleman: en-
 sin pitää meidän kynnelitten wirrasa uiman,
 että me Davidin kansa saana taidamme:

Psalm. 6: 7. Minä uitan minun wuoteeni yli yötä ja kastan minun leposiani kyyneleilläni: Sitäläkin pitää meidän turvaman Jesuren weri saamaan; sillä Hänen werensä puhdistaa meitä kaikesta synnistä. 1. Johan. 1: 7. sentähden ei mikään kansa autuampi ole kuin kastettu kansa, ja kasteensa liitosa pysyväiset Christit; sillä he owat Jumalan lapset: Käyköt mingäkaltaisen rakkouden Isä meille osottanut on, että me Jumalan lapsiksi nimitetään. 1. Joh. 3: 1. Tämä lohduutta meitä kaikessa häädä, oliko se ruumillinen eli hengellinen. Niin pian kuin me kastetan, saamma me pyhän ristini merkin sekä kaswoihimme, että rindahaamme, tietä andain sen kansa, että me, jotka Christuren lipun ala meitämmme andaneet olemma, en saa ilman ristiä ja tuskaa tässä maailmassa olla; waan monen waiwan kautta Jumalan waldakundaan sisälle käymän. Mutta yhtä hywin taidamma me hywisä mielin olla ja Bawalin kansa sanoa: 2. Cor. 4: 8. meillä on joka paikasa ahdistus; mutta en me sitä sure; sillä me olemma wahwat siitä, että meidän waiwamme, joka ajallinen ja kewiä on saatta meille ijankaikisen ja määrättömän kunnian. 2. Cor. 4: 17. ja Rom. 8: 18. Nykyisen ajan waiwat, ei ole sen kunnian werta, kuin meille ilmoitetan. Sentähden yri Jumalinen

linen mies muinain sanoi: että Kaste oli hänelle paras lohduksen lähde; ei hän ikänänsä niin murheisansa ja niin suuresta tuskasta olla tainnut, ettei Kaste häntä wirtwottanut ja ilahuttanut. Jos kuolema tarjondelee, niin ei meillä parempaa lohduksista ole kuin Kaste. Nri Jumalainen waimo, sanoi kuolema wuoteellansa: minä olen kastettu Jesuksen nimeen, ja asetettu tiankaickista elämään perimään, sitä ei kukaan minulta pois otta taida; Niin on myös Kristus sanonut: joka uskoo ja kastetaan se tulee autuuri; minä olen kastettu ja uskon Hänen päällensä; sentähden ei se minulta puutu, minun pitää autuuri tuleman. Koffas rukoukses pitänyt olet niin weisa Wirsi N:o 184.

Ensimmäisnä Sunnuntaina Kolminaisuden Päiwästä.

Weisa ensin Wirsi N:o 408.

Suoppa on jo eilän walmistettu, ja se on myös Kuningalle walmistettu, tyllä sywä ja leiwä; sielä on asumus, tuli ja paljo puuta, HERRAN Hengi on sen syryttävä, niinkuin jonkun tulikiwisen wirran. Näin Propheeta Esaias 30: 33. helwettin wisenden ja menon, meidän eteenne asetta Mitä helwettiin tulee, uijn kusuu hän sen kuopari, joka

sa alinomainen tuli löntän, joka ei sammuu: Esat. 66: 24. tästä helwetiä sanoo Jumalan Hengi, että se on jo eilän valmistettu; sanat ei ole niin ymmärrettävät, kuin muutamat selittävät, niinkuin olis helwetti, toisua luomisen päivänä tullut valmisteturi; waan sillä sanalla eilän ymmärretän pitkä aika, Propbeta tahtoo sanoa: helwetin waiwa ja tuli kuoppa, ei nyt äskän valmisteta; waan se on jo aikaa valmistettu; mutta missä tämä helwetti erinomattain on, sitä ei sanoa taita: ei meidän tule sitä kysyä missä helwetti on; waan kuinga me sen wältä taidaisimme. Mitä sen menoon ja laitaan tulee, niin me kuulemma, että se on syvä ja lewiä kuoppa, josa suuret Runingat jota jouktonensa siun saawat. Baawilaiset pyytävät tämän kuopan sywyyttä ja leweyttä mitata; mutta sen syvän wiissauden me jätämme tälle hempiälle kansalle, me tydyimme siihen, että me tiedämme helwetin syvän ja lewiän olewan, Jumalattomia kadotettuja forjamaan. Edes päin osotta Propbeta sen, että kuoppa on tulella täytetty: siellä on asumus tuli ja paljo puita; jos se luonnollinen eli ylönluonnollinen tuli on, sitä ei sanoa taita, kuitengin koska kadotetut siellä, senkaltaista piinaa kärsivät, jota ihminen ei ulossanoa taida ja riettaat henget myös siellä waiwatan, niin siitä päättä taitan, että se toisempi tuli on, kuin

joksi yhteinen tuli; sillä Propheetta sanoo tässä, että **SK**ran Hengi sen sytyttävä on, niinkuin tulikivisen mirran; josta kansa sen pöyhäisyks edesvannan. Tästä helvetin piina. Kuopasa on rikas mies kauan aikaa jo maannut ja siellä waiwaturit tullut; hän on se joka huuta: minä waiwatan kowin tässä liekissä, josta Sunnuntai päivästä Evangeliumissa puhutan.

Evangeliumi Lucan 16: v. 19.

Siihen aikaan, sanoi **IS**us Phariiseurille: oli yksi r.

Tästä nyt tutkisteldaman pitää:

Helvetin waiwan sias;

1. Kenelle se valmistettu on?
2. Kuinka siellä laita on?

Ensimmäinen Osa.

Tämä helvetin kuoppa ei ole erinomattain ihmistä warten valmistettu, jotka Jumala paremmin tahdoi tawaaseen, kuin helwettiin; waan Berkelelle ja langenneille pahille hengille, niinkuin Christuksen sanoissa nähtävä on: Matth. 25: 41. **M**engät pois minun tyköni, te kirotut! siihen iankaikkiseen tuleen, joka valmistettu on

Perkeleelle ja hänen Engeleillensä; mutta että ihmiset noudattawat perkelettä ja hänen tahtonsa tekewät, niin se wanhurkas Jumala ei taida toisin, kuin anda heidän saman rangaisturen perkelitten kansa saada. Persona joka tässä waiwa-kuopasa huuta: **Minä waiwatan kowin tässä lietissä**, kutsutan **Evangeliumisa mieheri**, eli ihmiseri: hän oli tosin ihminen; mutta elämänsä puolesta järjettömän naudan kaltainen: hän oli rikin-kuokin kaltainen nspendesä, rikin kuckoi ei niin wisuun koreita höyhämiansä kurkistele, kuin tämä vielä enämmin purpuratansa ja kallista lijna waatettansa, hekumasa oli hän fikain tapainen, hän ei silloin ja tällöin; waan joka päivä eli herkullisesti ja rahka päisä: hän oli kowan kiwen kaltainen; sillä Lazarus olis tainnut pikemmin kiwestä weden pufertaa, kuin leiwän palan hänen kädestänsä; ei ole siis ihmettä, että tämä mies nytt helwetin waiwa-kuopasa olestelee, koska hän niin syndisesti elänyt on. Josta me tulemma tietämään, kuka ne owat, jotka helwetin kuopan wälttää taitawat: ei siingan ne, jotka toisnansluitten läsnä ollesa häpewät puhua ja tehdä sitä kuin syndinen on; mutta muitten pois ollesa kalckinaisia kaubisturia täyttäwät. Oikas mies kyllä myöds jotain hywää tehdä taisi; kuka tiehi, ellei hän ulkonaisesti ollut wiriä Kirkon kawiä, joka ei nyhtän saarnan kuuloa unhottanut?

mut? mutta ei se händä auttanut, ei Jumala siihen työh, että me yhden eli toisen kääntyn pidämme; waan Hän tahtoo, että kaicki kääntyt pidettämän pitä. Christityt, jotka luulewat autuaxi tulewansa, koska he yhtä eli toista awwa harjottawat, he pettävät itsensä. Monda wirtää Kirkon kääntää makaa helwetisä, jotka owat olleet sanan kuulijat; mutta ei tekiät. Jacob. 1: 22. Berkele on aiwan suckela, hän antaa laustensa kändä Kirkosa, kändä HER:ran Ehtoollisella, jakaa almua ja palio muuta hywää tehdä; mutta sen siwusa luuletta hän heitä, jos he eläisit ylönpaltisudesa, ylpen:desä, wäärädesä ja muisa synneisa niin ei se mitään haitta; muutamilla harjoilla sanoilla Publikaniin tawalla, se anderi anoa taitan: Jumala armahda minun waiwaisen syndisen päälleni! niin ei meitä kadoteta; waan autuaxi tulemma. Voi sowaistut sielut! Lindu ei suingan ole wapaa; waan fangittu; waicka hän yhdestä jalaasta paulasa rippuis: Ihminen on satanan fangi, ja helwettiin waiwakuopan oma, koska xri ainoa syndi hänesä hallitse, waicka ei sitä syndinä pidetäisi, ja se rangaisemata jäis; waicka wiesä kuinga mouda ulkonaisista hywää awwa hänesä löndyis. Tämä mies kühutan rickaxi miehxi: ongo siis helwetti rickaille walmistettu? wastaus: on senkaltaisille rickaille, jotka Bavalin neuwoa vastaan owat ylpiät, panewat toi-

wonsa katow niseen rikkauteen; mutta ei elävän Jumalan puolelle, joka meille antaa nautittavemman runsaasti kaikkinaisia. I. Tim. 6: 17. Kenkaltaiset rikkaat, asettawat kullaan turwansa ja sanowat puhkaalle kullalle: sinä olet minun uskallukseni. Jobin. 31: 24. Rikkaus ihesänsä ei kettä kadota: Abraham, Isaac, Jacob, Joseph, David ja moni muu Jumalan lapsi, owat olleet rikkaat ja yhtä hywin Jumalansa uskollisesti palwelleet. Matth. 19: 23, 24. sanoo Christus: rikas tulee työläästi taawaan waldakundaan, huoliambi on karmelin käydä neulansilmän läpi, kuin rikkaan tulla Jumalan waldakundaan, mirti niin? sillä rikas, eli ihesänsä on wäärä ja paha, eli on wäärä tawaraa perinyt, joka oikein ja wäärin on koottu ja sitä wäärin käyttä. Rikkaudet usiasti ihmisen hywää tekemästä estäwät, ja paljooon pahaan wietteläwät; Olla rikasna ja rikkauttansa oikein käyttä, on työläs asia; moni ihminen on Jumalinen, nöyrä, siwä, niinkauwan kuin hän ohansa hiesä elättä ihensä, ja työn kautta rawindotansa ehii; mutta niin pian kuin rikkaudet hänen tyhönä langewat, lange hän kiusaukeen ja paulaan ja monihin wahingollisiin himoihin, jotka ihmiset wahingoon ja kadotukseen upottawat. I. Timoth. 6: 9. Koska matkamiehellä on juuri wäliät

wälidät kengät, niin hänen on paha kullearen-
sa; aiwan niin thöläs on sille, jolla paljo ra-
haa on, kulkia taiwaan tietä. Maailman
lapsat ovat siinä luulosa, että rickaus on awain
taiwaaseen, kusa se monelle on kowa salpa es-
tämässä taiwaasta: he luulewat, että rickau-
det ovat sijwet, joilla he leten taiwaseen mene-
wät, kusa ne kuitengin ovat monelle raskas
siwi, joka heitä helwettiin painaa.

Helwetin waiwakaupan omat ovat myös
ne, jotka ylpeydesänsä waattettawat itsensä
yli saatonsä, niinkuin rikas mies, joka waa-
retti häniens purpuralla: purpura oli Ku-
ningallinen puku; sentähden oli se paljo, että
hän, joka oli alhaisempia, niin kallista pu-
lua jokapäiwä kannoi: kallis lijna waatet,
se oli senkaltaisesta aineesta, ettei tuli sitä ku-
luttakut, sentähden se myös kuldaa ja kallista
kiviä paremmari arwatan, tällä kallijlla
pugulla hän turhan ja ylpiän mielensä ilmoitti.
Joka waatteisa koreilee, hän tekee niin-
kuin spitaliset, jotka osottawat rousynsä, joil-
la he spitalin haawat peittäwät. Koska Adam
shinin kautta haawoitettiin, niin Jumala nah-
kaisella hameella sen peitti; mutta ei Adam
sillä koreillut. Jumala. Amos. 6: 8, sanoo:
Minua kauhistaa Jacobin ylpeys. Euy-
tarhassa ja ylösnousemisesa ei ole yhtään eroi-
tusta kuka ruuus silkisä eli nahwosa puetettu-
na ollut on. Joka waatteillansa koreilee,

tekee surinman wahingon ihellessä. Olpens
 estää Jumalan pelwon, kulutta pahon aikaa,
 kuin sielulle hywäri käytettämän pitäis; wa-
 hingoitsee könhiä, ja sen tekee, ettei könhälle
 laupiutta osoteta; alastomat ja isowaiset huu-
 tawat: meidän se on, kuin te kulutatte. M-
 piät owat tyhmit ja hullut, he tekewät niin-
 kuin wares, joka muitten hönhamillä izensä
 kaunistaa koki: kaicki joilla senkaltaiset tyhmit
 heittänsä kaunistawat on lainattu; maa an-
 daa kullaa ja hopian, sametin ja silkkin anda-
 wat madot, willa otetan puista ja lampaista,
 ihmisellä izestänsä ei mitäkän ole, kuin hänen
 omans olis, jota hän sanoa taidais, luonnon
 hänelle kaunisturexi andaneen, niinkuin järjet-
 tömät luondakappaleet edeskatkotut owat.
 Jos Jumala tahtonut olis meitä koreilemaan,
 niin Hän kaicketickin meille, niinkuin rikin-
 kulle, andanut olis omat hönhamemme,
 joisa me rindalla taidaisimme. Mutta kenen
 tähden ihmiset kaunistawat heittänsä ja koreile-
 wat? ei suingan Jumalan tähden; sillä Hän
 wihaa olpeitä ja seisoo heitä vastaan; ei myös
 Engelitten ja Jumalata pelkääwäisten tähden;
 sillä he rakastawat aina nöyrhnttä: seura siis
 tästä se, että se tapahtuu perkeleille ja Juma-
 lattomille mielixi.

Helwetin waiwakuoppa on niille waluis-
 tettu, joiden waga on heidän Jumalan-
 sa. Philip. 3: 19. jotka warahin huome-
 neltain

neltain ylhäällä ovat, juopumutta nou-
 dattelemaan ja istuivat hamaan yöhön
 asti, että he wijnasta palawari tulisit.
 Esai. 5: 11. tainkaltainen oli rikas mies,
 joka eli joka päiwä herkullisesti. Kah-
 tatwasta en me saada taida: yhden täällä aja-
 sa, ja toisen ijankaikkisudesa, jolla se ensim-
 mäinen taiwas täällä on, hän jää sitä toista
 taiwasta paiksi ijankaikkisudesa; elää jokapäi-
 wä ilosa herkullisesti, on kyllä huono taiwas,
 kuitengin maailman tyhmit sen taiwasna pitä-
 wät. Könhä joka halpaa ruokaa syö, herää
 aamulla terweempänä, kuin se, joka wijnal-
 la ja herkuilla ihensä täyttännt on. Jotka ric-
 kaan miehen kansa Jumalan lahjoja wäärin
 kättawät, saawat kerran senkalliisti maraa,
 jona heille waiwaa ja itkua annettaman
 pitää. Ilmest. Kirj. 18: 7. Syöda ja juoda
 ei ole Christityhdä kielty; waan ylönpalti-
 suus on kielty: Kawahatat teitänne, ettei
 teidän sydämmenne, koston raskauteta
 ylönpyömisestä ja joupumisesta, neuwoo
 Kristus. Luc. 21: 34. Juopuminen on kalc-
 kein muitten syndein äiti ja alkku, niinkuin mo-
 net esimerkit sen osottawat.

Helwetti on niille walmistettu, jotka ei
 Mosesta ja Propheetaita kuulla tahdo ja waic-
 ka he kuulisitkin heitä, ei kuitengan heidän
 sanainsa jälkeen, ojenna elämätänsä; rikas mies
 oli niitten parwesta, jotka ei tottele Mosesta ja

ja Prophetaita. Oikein ja lähisin tie helwet-
tijn on se, koska Jumalan sana ei kuulla,
eli jos kuultaisinkin, ei kuitengan sitä totena
pidetä, ei uskota, että perkele ja welwetti on-
tan,

Toinen Osa.

Mutta kuinga helwetisä laita ja asiat owat,
sen tämä helwetin kekäle ihe ilmei tuo:
minä Korwin waiwatan sano hän. Sen-
kaltainen waiwa kuin lasta synnyttäväisellä
waimolla on, niinkuin sana, joka alkukielesä
seisoo, ja raskan waimon synnyttämisen ki-
wusta sanotan, tietä anda, josta me johon-
gim määrän päättä taidamme, misä tilasa
kadotetut oleselewat. Bnhä Hengi kuzu hel-
wetin waiwaari: koska hän helwetisä wai-
wasa oli. Sana Hengen omasa kielesä, mer-
kise sentakaltaista tuskaa ja waiwaa, kuin pa-
hantekidolla on, koska he surmatan. Sama
sana sanotan myös niistä, jotka waarallissa
taudeisa erinomaista poltawaista kipua uos-
seisowat; niinkuin sadan päämiehen palvel-
jalla oli, joka Korwin waiwattin; Matth. 8:
6, mutta kaikki se waiwa ja tuska, kuin mail-
masa on, ei helwetin waiwaan werratta tai-
ta. Waiwa oli rikkaalia miehellä siitä, ettei
hän saanut nähdä Jumalaa; hänen waiwans
se tuli liekistä, josa hän oli: Minä waiwa-
tan tässä liekissä; tämä liekki ei ollut luonnol-
linen,

linen, ei senkaltainen, jonga tykönä istua ja lämmittellä taitan, uinkuin Petari teki ylimmäisen Bapin kartanolla; waan senkaltainen tuli, joka perkeleitä ja kadotettuin sieluja polttaa taita. Luonnollinen tuli walaisee; mutta helwetin tuli on piniä: maallinen tuli suuren tiivun matkaan saatta; mutta helwetin tuli vielä suuremman; sillä se pysyy iankaikkisesti. Jumalattomat he heräshawät iankaikkiseen pilkkaan ja häpiään. Dan. 12: 2. Kosta **HERRA** **JESUS** taiwaasta ilman du, Hänen woimansa Engeliitten kanssa ja tulen leimaurella, joka niille kosta, jotka Jumalata ei tundeneet, ja niille, jotka ei meidän **HERRAN** **JESUKSEN** **CHRISTUKSEN** **EVANGELIUMITA** tottele; jotka waiwaa kärsimän pitä, iankaikkisen kadotuksen **HERRAN** kaspwoista ja Hänen kunniansa wäkeyydestä. 2. Thess. 1: 7, 8, 9.

Seisahtakat wähari aikaa ajaturisanne ja perään ajatelkat, niin monen tuhannen ihmisen tyhmyyttä, jotka lyhyen maallisen hehmun ja ilon tähden, shörewät heitänsä helwetin waiwakuoppaan. Jos se mahdollinen olis, että ihminen mailman aluusta wijmeiseen päivään asti, mailman kunniaa, rikkautta, hehmunaa ja iloa nautita taidais; mutta sitte helwetissä kowin alati pijnataisin, mitä se händä hyödytäis? Koko tämän mailman kunnia on katowainen, ja sen ilo on syhdinen, tuolet.

kuolettawainen ja kadottawainen. Muina vuosina nautittu hupä aika ja ilo, on jälkein päin niinkuin makkia uni. Etkö sitä hulluna pidettäisi; joka yhden makkian unen tähden tahdois sadan vuoden waiwaa, ja tuska kärsiä? Mutta mikä on tämä elämä tulewaisen suchteen werrattavana? ei mitään. Mitä nri weden pisara on koko meren wettä vastaan, sen owat tuhannen ajastaiska ijankaikkisutta vastaan. Tyhinästi ne kauppa telewät, jotka hekuman tähden, joka silmän räpäyren wiipyn, myywät pois sielunsa autuden; mutta kuka tätä ajattelee? työläästi nri sadan seasa. Romi Christityistä ei usko helwettiä olewankan, waikka ei he suullansa sitä kiellä, kuitengin töillänsä sen kieldäwät; he tietäwät kyllä sen, että heidän Mosesia ja Prophetaita kuuleman pitä, jos heidän helwetti wältämän pitä; mutta ei kuitengan tottele sitä. Jos kadotetut taikaisin mailmaan tulla taidaisit, woi kuinga he synnin duomizisit! mutta ei helwettistä ole pääsin päiwää. Sentähden, Jesuren werellä kallijsti ostetut sielut! andakat tämän rikkaan miehen sanat, joka aika korwisanne soida: minä kowin waiwatan tässä liekissä: mitämär rakkans mailman turhuteen teidän kato? walittakat syndeimme ylitse, jotka epälukeuiset owat, joista nri ainoakin woi-mallinen on teitä helwettijn jurettamaan. Jos rikastua tahdotte, niin ehikät sielun rikkautta, ehikät

ehkäät sitä että te Jumalasa rikkaat olla taidaitte; rikkaat uskosa, rakkautesa, kärsiwällisyydesä, nöyrydesä, hiljaisuadesa ja muisa awuisa, ehkäät ensin Jumalan waldakundaa. Jos iloita tahdotte, niin iloittak HERRASA. Jos teille halu tulee kaunissijn waatteissijn, niin älkät sieluinne hengellistä kaunistusta unhottaako. Kuulkat ahlerasti, mitä Moses ja Prophetat puhuwat: kuulkat sitä ja tehkäät sen jälken, niin et te helwettia peljätä tarwike. Omatundo kyhä ilmoitta teille, että te helwetin waiwan ansatuneet oletta; mutta koska te uskolla Jesuren wastan otatte, joka teidän edestänne, helwettijn alas astui, niin ett te tarwike peljätä: Minä tahdon heitä päästä helwetin wallasta, sanoo Hän: Osean. 13: 14. Ei ole yhtään kadotusta niissä, jotka Jesuresa Christuresa owat. Rou. 8: 1. Jos teidän ristiä kändämän pidäis, olla köyhänä, sairasma ja ylönlakottuna; olkat hywäjä turwasa ja kärsiwäiset; muistakak mitä Seurakunda weisaa: Jos sijs kärsit waiwaa, Pysy lujan aina, Koht häitä tahdot woitta, Koht HERRAN armo koitta; Jumal sun waiwois säästä Ja iloon jälkens päästä. Jumala ja HERRA Jesus Christus kallijn ansionsa tähden meitä kaickia helwettistä warjelson! Amen.

Pidä rukoues ja weisa Wirsä No 406:

Johan:

Johannes Kastajan Päivänä.

Weisa ensin Wirsii No 77.

Se jotka Christityt olemme, en wuosikauna ustimman, kuin kahden perosenan syndymä päivää wietä, nimittäin Wapastajan Herran Jesuren Christuren, ja Johannes Kastajan. En me sillä tavalla tahdo wietä tätä päivää, kuin ne, jotka erinomaisella arwolla Johannes Kastajan pään ja sormen osottawat, jolla hän tarkoitti Christuren puoleen; sillä se ei ensinaän Jumalalle kelpa; waan me wietämme sillä tapaa, että me mieleemme Johdatamme kaikki ne hywät työt, kuin Jumala meille ruumin ja sielun puolesta osottanut on, ja Zacharian kansa sanouma: kiitetty olkon HERRA Israelin Jumala; sillä hän on ezinyt ja lunastanut kansaansa: josta Evangeliumissa pidemmäldä puhutan.

Evangeliumi Lucan. 1: v. 57.

Ja Elisabethin synnyttämisen aika tähttettiin; 2c.

Tästä nytt tutkisteldaman pitää:

Johanneksen päivää, niinkuin kiitos päivää.

1. Ketä meidän kiittä-
män pitä?
2. Kuinga kiitettämän pitä? ja
3. Mینگätähden meidän kiittä-
män pitä?

Ensimmäinen Osa.

Mitä er. sin siihen tulee, ketä meidän kiittä-
män pitä? niin Zacharias kuhu Hänen
HERari, kiitetty olkon HERa! jolla
Hän ymmärtä, ei jota kuta maallista HER-
raa; waan Hänen joka, kaikkein Herrain
HERa on, joka itsestänsä sanoo: Esai. 42:
8. Minä HERa, se on minun nimeni.
Kaikkein ihmisten HERa, että Hän ne luo-
nut, lunastanut ja heitä perkeleen wallasta ja
herraudesta ulos ottanut on. Meidän HER-
ramme, jota meidän, niinkuin palveliat pal-
weleman pitä ja Hänen tykönsä lohduitusta,
neuroo, apua ja suojellusta ehimän. HER-
ra ei ainoastans tairwaan; mutta myös maan
ylise; Hän on kaikiwaldias HERa. Ku-
ningat maan päällä kuzutan suurivaldiari;
mutta ei kaikiwaldiari. Tämä HERa on
Jumala, Zacharias sanoo: Kiitetty olkon
HERa Israelin Jumala, se sana Juma-
la saa hywydestä alkunsa: ei ole kengän hy-
wä; waan yri Jumala. Matth. 19: 17.
Hän on se paras ja suurin hywoys, Hän on
kaikia luotuja kappaleita parempi. Ihminen

on viisas, Jumala vielä viisampi; maa on luja, Jumala sitäkin lujempi; Taivas on korkia, Jumala sitäkin korkiampi. Engelit ovat autuat, Jumala heitäkin autuampi; Aurinko, Kuu ja tähdet ovat kirkaat, ihanat ja otolliset; mutta Jumala sittekin kirkaampi, ihanampi ja otollisempi. Ei kukaan Jumalaan verrata taita, Hänen olendonsa Majestetiudensä ja täydellisyydensä suhteer. Hän kutsutan Israelin Jumalaksi, ei niin ymmärtäin, kuin ei Hän pakanain Jumala oliskan; waan että Hän Israelin walinnut oli uskoiisensa, niinkuin Hän teki Israelin lapsille, ei Hän niin tehnyt kaikkille pakanoille. Psalm. 147: 20. Israel oli saanut lupauksen, että Messias hänestä ja hänen jälken tulewaisistansa tuleman piti; sentähden Hän Israelin Jumalaksi kutsutan.

Toinen Osa.

Suinga siis HERRaa kiihettämän pitä? Kiihetty olkon HERRa. Hengen kielesä seisowa sana merkitse niin paljo kuin: HERRa! sinä olet nyt mahdollinen saamaan kiihettä, kunniaa ja ylistystä. Joka Jumalata kiihettä tahtoo, pitä Hänen oikein tunneman. Zacharias tunsi ja tiesi, ketä hänen kiihettämän piti, nimittäin sitä, joka oli se hywä Jumala ja kaikkialdias HERRa; hänen kielesä oli sitä ennem-

ennemmin sidottu, ei hän tainnut sitä Jumalan kunniani oikein käyttää; mutta nyt koska kieli awattin, niin hän kiitti Jumalata. Että se kieli Jumalalle otollinen on, joka Jumalallista asioista puhua taitaa ja tietää, ja että se on pyhä suu, josta kiitos lähtee, sen tiesi Zacharias ylöu hywin; sentähden hän kiitti Jumalata. Kaikella kunnian osottamisella kiitti hän Jumalatansa, hän muisti sen, että hän niinkuin palvelia HERRansa edessä seisoi; hän kiitti Händä pelwolla ja wapisturella hänen toisansa, ja ylisti Händä, joka iankaikisesti hallitsee. Tobian. 13: 6. Niinkuin HERRan pelko kaikisa hänen toisansa löyttin; aiwan myös niin silloin, koska hän HERRaa kiitti. Zacharias awaa täsä suunsa; mutta se taitaan ilman epäilemistä sanoa, että hän myös sydämensä awais; sillä hän tiesi sen että Jumala sydändä tahtoo. Sananlask. 23: 26. Anna minulle poikani! sydämmes; sentähden sanoo myös David: Psalm. 133: 1. Minä kiitän HERRaa kaikesta sydämmestäni. Koska me paljalla suulla ja ei ensingän sydämmellä, kiitämme Jumalaa; niin Hän siittä niin kowin paheeri, että Hän sen ylitse walitta: tämä kansa lähesty minua suullansa, ja kunnioittaminsa huulillansa; mutta heidän sydämmensä on kaukana minusta. Matth. 15: 8. Ilolla hän edestoi kiitos uhrinsa; fangiudesta

pelastettu iloise ja pelastajatansa ilo suulla kiittä. Zacharialla oli kahtaiainen pelastus: eikö hän siis iloita mahtanut? se oli hänen sydämmensä ilo, että hän iloisella suulla HERRaa kiittä taissi. Psalm. 63: 6. Mutta Zacharias ei paljaalla suulla kiittänyt Jumalaa; mutta myös töillä, kuuliasjudella ja HERRan pelwolla. Se kelpaa Jumalalle hywin, koska suu ja elämä yhten sopiwat HERRan kiitorea ja kunnioittamisesa; mutta koska suu kiittä Händä ja elämä Händä häwäisee, ei se ensingän Hänelle kelpa: niinkös te Herran maratta? hullu ja tyhmä kansa! sanot Moses Israelin lapsille, koska he suullansa luulit kiittäneensä Jumalata oikein; mutta töillänsä häwäisit Hänen. 5. Mos. Kirj. 32: 6. **Walistakoon teidän walteudenne ihmisten edesä, että he näkisit teidän hywät työnne ja kunnioittaisit teidän Isäännä, joka on taivaisa. Math. 5: 16. owat Christuren sanat, ja Johan. 15: 8. sano Hän: siinä minun Isäni kunnioitetan, että te palion hedelmätä kannaisitte; josta se nähdän, etten me paljailla sanoilla jotain kunniaa Jumalalle osota: kunnioittakot siis Jumalata teidän ruumisanne ja hengenne, jotka Jumalan owat. 1. Cor. 6: 20. hän tahto niin paljo sanoa: ett te ainoastans kieldä Jumalalda saaneet ole; mutta myös ruumin ja hengen; sentähden pitä teidän**

dän sydämmellä, sanoilla ja töillä Jumalaa kiittämän: Teidän pitää oleman täytetyt wanhurstauden hedelmillä, jotta JESUXEN Christuren kautta teissä tapahtuwat Jumalan kiitoksi ja kunniaksi. Phillip. I: II. sen me löydämme Zachariasa: hän oli hurstas Jumalan edestä, waeldawainen kaitisa HERRAN käskyissä ja säädyissä laittamattomasti. Lucan I: 6. hän palweli Jumalata pelwolla, pyhydestä ja wanhurstaudesta kaikkena elinaikansa. Tässä asiassa pitää meidän Zacharian askeleita noudattaman, jos muutoin tämä Juhla meillä oikein wietettämän pitää.

Kolmas Osa.

Mingätähden ja edestä Jumalaa kiitettämän pitää? 1. armollisen ehkön edestä. 2. Täydellisen lunasturen edestä. 3. Autuden sarwen korwottamisen edestä. Mitä nyt etzietoon tulee, niin sanoo hän: Kiitetty olkon HERRA; sillä Hän on eginyt kansansa. Koska ystäwä toista ystäwäänsä oppinaan menee, ei hän tyihin läsin sitä tee; waan lahjoja myötänsä wie; koska HERRA Israelin Jumala ehij kansaans, tuotta Hän heille lunasturen: ei Hän ansiosta eli mahdollisuudesta; waan armosta on Hän kansansa lunastanut. Kusa lunastus on, siellä kaitetietin sitä ennem-

min oli Fangius; perkele synnin kautta kuoleman alla meitä Fangina piti. Jumala on Duomari Hänen rangaisturensa olemma me synnillä ansainneet; perkele on pöveli; kuolema on fangius; owi fangiuteen on syndi, jonga kautta me kuolemaan menemme, niinkuin pahantekijä, owen kautta fangiuteen; sen kautta kuolema tungee itsensä meidän tykömmme, niinkuin wihollinen portin kautta kaupungijn tungee itsensä. Kuolema on perkeleen wallasa, et niinkuin H&Kran ja Duomarin wallasa; waan niinkuin palwelijan ja pövelin: jos me hänen wallastansa piti, pelastetut olemme, niin Duomarille täysi hinda maksettaman piti: rukouret ei täsä mitäkän autta tainnet; sillä Jumalan wanhurskaus ei mitään pois rukouitawaa kärsi, waan wihin lunastus himmanmaxon kautta piti meidän lunasturemme tapahuman; ja tämä lunasturen hinda piti olemme Jumalan oma Wer; tästä puhuu Petari: I. Epist. I: 18, 19. Tieten, ettet te ole katowaisella hopialla eli kullalla lunastetut; waan kallijlla Christuren werellä, niinkuin wiatoman ja puhtan karigan. Hän kijttä myös Jumalata, autuden sarwen korgotamisen edestä. Perkele ja maailma ei kokeactan mahda asetta heitänsä Christuren walda-kundaa ja sen jäseniä vastaan, ehkä kuinga wiisfaat ja woinalliset he olisittin, ei he kuitengan mitään aikoin saada woi. Täsä on sarwi joka

murenda kaikki ne kuin sitä lähestywät. Se jotka heikot oletta, uskaldakat tähän sarween. Christus on woinallinen teissä, jotka heikot oletta. Karttakat sitä ettet te olisi puskewaiset kauriit; älkät tehkö isellenne sarwia; älkät käsillä, kynällä, suulla eli miekalla kokeko ihänne edeswastata; waan uskaldakat Jesukseen, Hän on teidän sarweenne, Hän taita ja woi teitä perkeleeldä edeswastata; sentähden olkat hywästä turwasta, ilman pelkoa Jesuksen tykönä. Joka alati usko Hän en päällensä, hän on ilman waaraa.

Me opimme nytt tästä sen, että tämä Juhla pitää meillä kiitos Juhla oleman; sillä että Jumala meitä ekinyt on, lunastanut meitä, forgottanut meillä autuden sarween; niin tulee meidän Händä kiittä ja ylistää. Ellei Hän meitä olisi ekinyt, niin me vielä pimeydessä ja kuollon warjossa iskuissimme, niin hywin Paakanallisuuden, kuuli Paawikunnanin subteen. Se näwyi tosin aluusa; niinkuin pakanat ei pitänyt Jumalan armoseikosta osallisixi tuleman; sillä Christus sanoi Cananean waimolle: Matth. 15: 24. En ole Minä lähetetty; waan kadotettu in lammas ten tykö Israelin huonestä; kuitengin jälkeen päin etsei Hän heitä in Evangeliumin saarnalla. Pavalille sanoi Hän julkisesti: Teto-Rinj. 22: 21. Mene! sillä minä lähetän sinun kauwas Pakanain tykö, ja että meidän Esi-

wanhempainne ovat pakanat ollet, niin on
 meillä suuri syy kiittä Jumalata; sillä tämä
 armollinen Jumala meitä ehinyt on, koska
 meidän Esivanhempainne istuit Anti-Chris-
 turen waldakunnassa, ja Lutheruren kautta
 Paawin ikeestä ja omian tunnon waatimisesta
 meitä pelasti. Kaamatusa löytän monda
 niitten esimerkkiä, jotka kiittäneet ja ylistäneet
 ovat Jumalata, koska Hän armosa heitä ehi-
 nyt ja lunastanut oli: koska se armollinen Ju-
 mala Egyptisä Israelin lapsia ehinyt oli, ja
 heidän orjudestaan pelastanut, ja punaisen me-
 ren läpihe wiennyt, niin Moses ja Israelin lap-
 set weisaisit tämän kiitos wörren: Mos. 2. Kivi.
 15: 1, 2. Minä weisan HERRalle; sillä
 Hän on sangen jalon työn tehnyt, he-
 woisen ja miehen Hän mereen syöri:
 HERRa on minun wälewöydeni ja kiitos
 wirteni, ja on minun Jumalani ja minä
 ylistän Händä. Koska David oli pelastettu
 wihollisistansa liioittenkin Saulin kädestä, niistä
 kiitti Hän Pyhää, sitä Korkeinda kau-
 niilla weisulla, hän weisais kaikesta i-
 dämmeestä ja rakasti sitä, joka hänen
 tehnyt oli, Syrach. 47: 9, 10. Koime
 muorukaisista kiittit Jumalata tulisessa pästissä.
 Niinkuin nyt ei ketään ole, joka ei Jumalada
 paljo hywää nauttinut ole; niin ei ole myös
 ketään, joka sentähden Jumalata kiittämään
 ja ylistämään ei sidottu ole, Kaikki joilla
 hengi

hengi on, kiittäkän HERRaa. Psalm. 150: 6. Kiittä tulee meidän Jumalaa ei ainoastans hywinä päiwinä; mutta myös tuffan aikana, Jobin esimerkillä: HERRa andoi ja HERRa otti, HERRan nimi olkon kiitetty. Jobin 1: 21. moni kiittä Jumalaa, koska Hän antaa; mutta Job kiittä Jumalata silloinkin, koska Hän otti; sillä hän tiesi, että sen hänelle parahaari joutuman piti. Kristisensä jumalattomat häwäisewät Jumalata; mutta Jumaliset kiittawät Händä; ne edelliset nurisewat; mutta jälkimmäiset owat kärkeiwäiset. Daniel kiitti Jumalata jalopenrain luolassa, Bawali ja Silas tornissa; on siis se ihminen, joka ei tiedä kiittä ja ylistää Jumalatansa, järletöindä luondokappaletta vähempi; sillä se tavallansa kiittä luojaansa; mutta kiittämätöin ihminen unhohta luojansa, ja ei muuta kuin itsensä sen kautta wahingoita; sillä kiittämättömyys on niinkuin kowa pohja tuuli, joka Jumalan hywyden ojat kuitwaa. Surkutellamme kiittämättömain hulluutta ja rukouksamme Jumalata meidän ymmärryksenme silmiä walaisemaan, etten me kiittämättömydellä Jumalata vastaan syndiä tekisi. Kaikkella kunnian osottamisella ja Jumalan pelwolla edestuoksamme kiitos uhrimme, tehkämme se sydäminen pohjasta ja hartaudella, totiseja uskosa luottain Jesuren päälle, joka autuudemme sarwi on, iloisella sydäminellä puhtaasta rakkaudesta; ja pitäkämme aina pyhää elämä-

elämäkertaa edesämme, että muutkin näkivät meidän hyvät työmme ja kiittäisit Isää, joka on Tawaisa; se kiitos on suloinen ja ja kaunis. Psalm. 147: 1. Kiitäkämme Jumalaa kaikkein Hänen hywain töidens edestä; mutta erinomattain Hänen autuaxi tekeväisen sanansa edestä, ja rukouksemme Händä, että Hän eisis meitä, jota Hän tekewä on; sillä Hän asuu Israelin kiitoxesa. Psalm. 22: 4. Hän on myös meitä silloin pelastawa kaikesta siitä häädästä, kuin meitä kohtaa, ja suojelewa kaikilda hengellisilda ja ruumillisilda wihanniehilda, niinkuin Dawid osotta. Psalm. 18: 4. Minä kiitän ja axeni huudan **HERAA**, niin minä wapahdetan wihollisistani. Jumala Hän kiitoxen kautta kehoitetan edespäin armosa meille hyhää tekemään. Ja tämä on syy, mingätähden Jumala meilda kiitosta waati; nimittäin: ei sentähden, että Hän sen kautta ihesänsä tulis suuremmari ja korkeammari; sillä Hän on jo ihesänsä täydellinen, jos me Händä kiitämme eli ei; waan että me kiitoxemme kautta walmistetaisijn Hänelä usiampia ja suurempia lahjoja wastanottamaan: niin kuin Samaritani, koska hän saadun ruumin terwenden edestä kiitti Jumalata, sai hän myös ynnä sielunsa terwenden. Joka alati kiittä ja ylistää Jumalata, hän myös wihdoin tawaisa Händä iankaikkisessi ylistämän pitä.

Widä ensin rukoures ja sitte weisa Wirsä N:o 302.
Toisna

Toisna Sunnuntaina Kolminaisuden
Päivästä.

Beisa ensin Wirsi. No 273.

Sanhat enimmittain owat Maan elä-
män paremmaksi arwanneet, kuin
Kaupungin elämän; sillä he owat
sijnä luulosa olleet, että suurena wäkijoukosa
aina enämpi pahaa nähdän ja tila löntän teh-
dä sitä, kuin paha on, kuin wähenmäsä wä-
kijoukosa; niinkuin myös Augustinus sanonut
on: että pellon wiljeleminen, on se nuhtetoin
elaturun keino kaikkein seasa; on siis seurawai-
festi maan elämä yri Jumalalle otollinen elä-
mä. Rauhan aikoina on hupa elä maalla;
mutta Sodan aikoina käwelewät peldo-
miehet surullisina ja peittäwät päänsä.
Jerem. 14: 4. he lagowat silloin huo-
nosti. Joel. 1: 11. Tasa taidais kyllä niin
olla; mutta yri on walitettava, nimittain:
että tämän hywän ja onnellisen maan elämän
siwusa me tuotapikaa autudemme kadotta tai-
damme. Toki taidais ajatella, ettei maal-
la niinkuin nuhtettomasa tilasa asuwa Chris-
titty, niin suuresti mailman rackaudelta sisäl-
le oteta; mutta woi! kuinga usein sanottawan
kuullan monelta maalla asuwaiselta: ei mi-
nillä nytt ole aikaa rufoilla, mennä Kirchoon
ja lukea Raamattua, minun pitä ruohtoman
vel-

peltoa ja niittua, jos minä muutoin iheni ja omaiseni ruockia tahdon. Sunnuntai päivän-
sestä Evangeliiumista saamme tilan lausiam-
paan tutkistelemukseen tästä asiasta.

Evangeliumi Lucan 14: v. 16.

Siihen aikaan sanoi JESUS tämän
wertauksen: hyi ihminen teki suu-
ren Ehtollisen 2c.

Tästä pitää nyt tutkisteldaman:

Kuinga ihminen maalla asuisansa
autudensa kadotta taita; koska
hän

1. Korkiampana pitää maalliset,
kuin taitwalliset.
2. Koska ihminen senkaltaista tyh-
myttä ei tuta tahdo; waan
edeswastaa.

Ensimmäinen Osa.

Minä ostin pellon, sanoo hyi suurelle
Ehtolliselle kukutuista wieraista. Tä-
mä asia ei ihesänsä ollut syndinen; sillä ei Ju-
mala ostannista ja myymistä kieldännyt ole:
Abraham osti pellon ja yhtä hywin Jumalan
pistävänä pyysi. Luomis. Kirj. 23: 16, 17,
18. ja Jeremias Jumalan käskyn jälkeen:
Jerem.

Jerem. 32: 9. Niin ei Jumala myöskin paberu
 pellon viljelemistä: pellon viljeleminen oli jo
 wiattomuden tilasa. Langemisen jälkeen sa-
 noi Jumala Adamille. Luomis. R. 3: 19.
 Ogas hiesä pitää sinun syömän leipää.
 Weden parhaimmisen jälkeen, oli Noach pelto-
 mies ja istutti wijnamaen. Luomis. R.
 9: 20. David tunnusti sen suuresti Jumalan
 armopi, että Hän antaa Durlingon koit-
 taa, että ihminen menis työhönsä ja
 astareillens ehtoseen asti. Psalm. 104:
 22, 23. Salomo ylistää toimellista waimoo,
 joka pyytää peltoa ja saa sen. Sananlask. k.
 31: 16. Mutta maan elämän tykönä taitan,
 autuus myöskin kadotetta jos, niin tehdän kuin
 wieras Evangeliumisa. Jumala on taivaan
 kaikille luvannut, jotka uskowat Hänen Poi-
 kansa päälle: joka usko ja kastetan se tu-
 lee autuapi. Marc. 16: 16. Mutta koska
 syhdän rippu maailmasa, siinä ei ensingän usko
 olektan; historiallinen eli tieto.usko hänellä ol-
 la taita, joka myöskin perkeleillä on; Mutta tä-
 mä yristäin, ei ketään autuapi tee. Ehtol-
 lifexi tässä kutsutan, osallisuus Christuren au-
 tudesta; sillä paiki tätä autuutta ei toista ole
 odotettapana: ei yhdesäkän toisesa ole
 autuutta; sillä ei myöskin ole muuta nimee
 taiwan alla ihmisille annettu, josa mei-
 dän pitää autuapi tuleman. Zeto-Rivj.
 4: 12. Mies Evangeliumisa kuroille Juda-
 laisia,

laisia, jotka puolettoman rakkaudens tähden maallisiin, Christuren ja Hänen sanansa ylönsäköivät, niinkuin Gergesenerit, jotka enämmin rakastit sikojansa, kuin JEsusta. Math. 8: 34. Niinkuin nuorukainen, joka mielellänsä tahdoi seurata JEsusta; mutta koska hän kuuli, että hänen piti myymän mitä hänellä oli ja andaman waitvaisille, meni hän pois murheisansa. Math. 19: 22. niin se on, joka maailmaa rakastaa, ei hänesä Jsan rakkaus ole; sillä ei kukaan taida palwella kahta **SK**-raa; se joka kuldaan sydämmensä ripustaa, hän hyljä Jumalan: kuinga me ynnä taidamme palwella Jumalata ja mammonata? ynnä taiwasta ja maata esia, ei manna milleckän maistu ennenkuin Egyptin lihapadat unhohtetan. Raicki Jumalan luodut kappaleet ja työt ovat; hywät; wäärin käyttämisen kautta ne äsken pahari tulewat, koska ihminen ei Jumalan sanan jälkeen; waan lihallisten haluisa jälkeen ne käyttä: hywän ja pahan tiedon puu oli niin hywä, kuin elämänkin puu ja muut Paradisissa seisowaiset puut; mutta koska sitä ei Jumalan sanan jälkeen; waan heikumar: käytettiin, niin se ihmiselle surmari joudui. Wijna ei ole paha; mutta koska Noach sen wäärin käytti, niin se wahingoiki händä. Luomis. Kirj. 9: 21. Hunaja on hywä; mutta koska Jonathan ajaattomasti söi sitä, niin hän lähes kuolla tähtynyt olis. I. Sam. Kirj.

R. 14: 41. Ei se ole kielty kattoa waimon päälle; mutta joka kattoo waimon päälle hi-moitarensa händä, niin hän teki jo huorin hä-nen kansans sydämmesänsä. Math. 5: 28. Olla rikas on Jumalan siunaus; saada kul-daa ei ole syndi; mutta asetta kullan tur-warensa, ja sanoa puhtalle kullalle: si-nä olet minun uskallureni. Job. 31: 24. se äsken on syndi. Jumala on kullan ihmisen hywäri luonut; mutta usein se nspendexi ja Epä-Jumalan palvelurexi käytetän. Juma-la on wijnan ihmiselle wahwisturexi ja wir-woturexi walmistanut; mutta se usein häpiä-ri ja paulari ihmiselle joutu. Niin otollinen kuin maan elämä muutoin sille hywälle Ju-malalle on, niin paljon hän niistä paheruu, jotka sen tykönä taiwälliset unhottawat, käyt-tävät isensä niinkuin tämä mies Evangelii-misa, joka ikellensä pellon osti, edes andain, ettei hällä ole aikaa hengellisiin tutkistelemu-riin, mennä Kirckoon, lukea Raamatua ja niin edespäin. Mikä on tämä muu, kuin jos peldomies sanoa tahdois: ei minulla ole aikaa kyndää, kusa kuitengin se hänen erinomaisin työnsä ja askarensa on, jota ei hän saa laimijn lyödä. Jumala sanoi muinain Josualle: Josuan 1: 8. Ei pitää tämän Laki-Raa-matun tuleman sinun suustas pois; waan ajattele sitä yötä ja päivä. Tä-sä Josua olis sanoa tainnut: että hän oli sota-mies,

mies, sotajoukon päämies, jolle koko sota-
joukko uskottu oli, ei hänellä aikaa ollut Ra-
mattua lukee; mutta ei sitä kuulunut. Hä-
piäri se on, koska Chrissitty sanoo: minä os-
tin pellon ja minun pitää menemään sitä
käyöman; ja sen kuin tarpeellisin on unho-
ta, nimittäin: Jumalan sanan ja käskyn ah-
teran tutkistelemisen; sillä juuri tällä tavalla
autuus hukataan.

Toinen Osa.

Gdespäin niin kuulu se myös pahasti: Mi-
nä rukoilen sinua sano minun este-
ni, estettä ei aina hyljätä saa, koska asia itse-
sänsä ei ole paha ja asian haarat ovat sove-
liat: niin sanoi Mephiboseth esteensä, että hän
jäi Jerusalemiin, koska David pakeni Absalo-
nia; sillä hän oli onduwa. 2. Sam. 19: 26.
Bar. Ilai sanoi esteensä, ettei hän wanhuuden-
sa tähden enä Horvi elämää ikellensä walita
tainnut. Mutta koska ihminen wastoin pa-
rempata tietoa estelee ikhänsä, pahudensa kiel-
dä ja edeswastata tahtoo, se on kahden kertai-
nen syndi. Mies Evangeliumisa ei peltoansa
hukuttanut olisi, waikka hän ehtolliselle tullut
olis, pellon kakelemus olis yhtä hywin toisna
aikana tapahtua tainnut: tämä oli juuri tur-
ha estet; jos tämä mies olis ollut ymmärtä-
wäinen, niin hän sanoa tainnut olis: minä
tosin

tosin olen aikonut mennä kaksomaan peltoani; mutta koska minä nyt kuulen, että minun Ehtolliselle tuleman pitää, niin minä sen toiseen aikaan säästän, ja Isännälle mieliksi tulen Ehtolliselle; Mutta hän sanoo kohdastansa: minä rukoilen sinua sano minun esteeni; hän tiesi ylöän hywin sen, että Isännän sita paberuman piti, jos hän Ehtolliselta poies jännyt olis, sentähden rukoilee hän estettänsä sanomaan. Christityt tietävät sen, eli heidän pidäis se tietämän, että taitvalliset aina paremmat maallisia ovat; että yri ainoa sielu on kallimpi, kuin koko maailma tawaroinensa, Christuksen sanam jälkeen: Math. 16: 26. mitä se autta ihmistä, jos hän kaiken maailman woittais ja sielullensa sais wahingon. Eikö se olis suurin tyhmyys? jos joku sanois: minulla on huonesani niin paljo tekemistä; en minä taida tulla Kirkkoon, en lerkkiä rukoilemaan eli lukemaan Raamattua: tosinakin, se olis enemmän naurettawa kuin Amerikanit, jotka kulkuiisten ja muitten turhain ja halpaim kappasten edestä kulda kappaleensa pois andawat. Minun pitää menemän: sanoo tämä tyhmiä ihminen; Mutta kuka wadei händä? ei kukaan; waan hänen oma mielensä ja tyhmydensä: kuka waati Christityitä juoremaan katowan maailman perään? heidän libansa ja werensä, Jumalan edeskatomisen epätoivo; he tahtowat itse itsestänsä murhetta

handa, eikä usko sitä, että Jumala kaikista ihmisistä waarin otta, ja että Hän ihokullenkin maallisista tahtonsa perään jattaa; on siis se tarpeellisin, ensin eziä Jumalan waldakundaa, niin laidi nämät meille annetan. Math. 6: 33.

Mutta lienekö tällä miehellä, josta Evangeliumi puhuu, vielä weljeiä elosa? minä tahdon sanoa: köyhynekö sekakaltaisia Christityitä, jotka enäämmiin maallisten kuin taivallisten puoleen kagowat? woi! mun tähty häämmästyä, koska minun tähän kysymyksen wastaman pitä; sillä minun tähty tunnus-taa, että tällä miehellä, joka pellon osti, on monda hänen kaltaistansa. Jos me johonkuun kokouxeen eli seuraan menemme, niin ei muusta puhuttawan kuulla, kuin ainoastans maallisista asioista; jos joku taivallisista jotain lausuis, niin hän kohta pilkataan. Moni Christityistä otta maallisen woiton wasian, Sabbathin päiwänä, jos hän ainoastans saada taita, waicla hän sen kautta kymmenen saarnaan laimim löis. Rackaus mailman tykö so-weliasti werratta taitan linnun liiman; koska linnun sijwet sillä tulewat tahvaturi, istuwat he yhteen, ja heille sitte mahdottomaxi tulee, korkeuteen lenda; aiwan niin se joka mailman rackaudella on tahvattu, hän on sopimatoin pyrkimään niiden perään kuin ylhäällä owat. Coloss. 3: 2. mutta woi tyhmiä ihmisiä!

siä! jotka ehirvät peldoo ja kadottawat Kuningan waldakunnan. En me sitä mahda ihmetellä, että Turkit ja pakanat sen tekewätsillä ei he paremmin hymnärrä; mutta että Ehriskityistä myös se hawaitan, että he puolettomasti maallisia murhehtiwat, ja sydämensä tämän elämän murheella rasittawat, jotka kuitengin Rasteesa luwanneet owat Jesukseen ja Hänen gututeensa tytyä, on asia jota werisillä kynneleillä itkeä täytyy. Te jotka kofootte suuret rikkaudet ja tawarat, oletako te suuremmasa arwosa Jumalan tykönä? ongo teillä sen puolesta lewollinen ja hiljanen kuolema odotettapana? ei siingan; teidän kuldanne ja hopianne anda teille kuolema hetkellä huonon lohduksen; te oletta omisa tunnoisanne siitä woitetut, että kaikki on katowainen. Tietkät myös se, jos teidän tawaranne wäärtydellä ja köyhäin rasituxella koottu on, niin te sen puolesta Jumalan wiholliset oletta, että te enämmin kullan, kuin Jumalan kanssa yhdistynä pnytäneet oletta; enämmin maallisia, kuin taiwallisia ajatelleset. Te tosin jotain jätätte lapsillenne jälkeenne; mutta se olis heille parempi ollut, ettei he mitäkän saanet olisi, niin ei heillä sitte niin suurta tilaa olla tainnut olis syndiä tehdä ja seluansa ja ruumistansa hukutta; ja mitä senkaltainen perindö heitä auttawa on? kossa ei Jumalan siunauksia; waan kirous sen tykönä on. Maallisil-

la ajatuksilla menette te vuoteelle; Maallisilla ajatuksilla nousette vuoteelta, ja maallisilla ajatuksilla lähdette maailmasta; kuulkaat siis mitä **Jesus** sanoo: **Lucan. 6: 24.** **Woi teitä rikkaita!** sillä teillä on teidän lohdutuksenne. Mutta te taidatte sanoa: **Abrahamilla ja Isaacilla on myös peldoja ollut,** ja yhtä hywin olit **Tämalan** lapset; sen siwusa on kukiin **welkapää** murhetta pitämään omistansa, joka ei sitä tee hän on **päätänätä pahempi.** **1. Tim. 5: 8.** minä vastaan siihen: **asia on molempain haarains puolesta tosi;** mutta niin tulee meidän se tietä, että koska hurkkat **Patriarchat** piti palweleman **Tumalata**nsa, niin ei sitä kuulstu, että he sanoit: **me ostimme pelloa, me menemme ensin sitä katzomaan;** waan he **uuhohdit** peldonsa ja tulit ensin **Ehtolliselle;** heidän sanan partenansa oli tämä: **Meidän menomme on taitwaisa.** **Phillip. 3: 20.** **Sinun** pitää tosin murhetta kändämän omaisistas; mutta sen wuori ett saa **uuhohhta** **Tumalata,** eikä **Hänen Sanaansa** ulonkaho; **älä** myös sitä ajattele; että sinä jo silloin **welwollisudes** tänttänyt olet omaistas kohtan, koska ruumin puolesta heistä murheen kannat, sen pitää myös tapahduman sielun puolesta; muista aina ne sanat, joilla tämä **Evangeliumi** päätetään: **minä sanon teille, ettei yriskän niistä miehistä,** kuin kuzuttin, **pidä maistaman minun**

Ehtol-

Ehtollistani. Kiivestä tosin on sydän sillä, kuin ei pelkää, eikä muuta elämätänsä, koska hän näinät sanat lukee. Jumalan sanan ylönnäköjät, ei viidä maistaman Jumalan Ehtollista; mitä he sitte saawat maista? Helwetin piikaa ja tulikiivee; senkaltaiset usein Jumalan wanhurssan Duomion jälkeen äkikeldä tästä maailmasta pois temmatan. Moni saa halun nautitaxensa HERran Ehtollista; mutta kuolee pois ennen kuin Pappi hänen tykönsä kerfiä. **Mat** minun rakkani! jos teillä joku peldo eli muu hyödyttäväinen elaturen feino on, josta te woittaa taidatte, niin olkat Christillisesti taitawat. Eikö niin asiat ole, jos iotain ostat, niins wisuun kaçot perään, jos kalu rahas sukteen on hywä; ajattele täsä myöds wisuun perään, jos nämät maalliset kappaleet owat niin mahdolliset, ettäs niitten tähden hukutaisit ijankaikkiset hywydet; tahdotkos myydä kuolemattoman sielus tämän katowatsen edestä? eikö sinun kuolema hetkellä, kaicci nämät maalliset jälkees jättämän pidä? Kuule siis Pavalin neuwoa: I. Corinth. 7: 29, 30, 31. Joilla waimot owat, olkan niinkuin ei heillä olissan ja jotka ostawat, niinkuin ei he nautigisickan, ja jotka tätä maailmaa wiljelewät, ettei he sitä wäärin kätteäisi; sillä tämän mailman meno on menewä. Te joilla ei peldoa ja kartanoita ole kaçottawina, joilla ei mitään waraa ma-

ilmasa ole, kiittäkät Jumalata sen edestä; sillä te oletta suurista kiusauksista vapaat: jos mailma sentähden teitä pilkkaa, niinkuin hän enimitten tarwikewain kansa tekee; älkät sitä totelko; tietkät se että mailman ystäwys on wiha Jumalata wastan. Joka siis tahtoo mailman ystäwä olla, hän tulee Jumalan wihamieheksi. Jacob. 4: 4. Christittyin toivo on taiwallinen ja tjankeinen: sentähden pyrkivät he katomattoman ja turmelemattoman perinnön perään, joka taiwahaasa heitä warten tähdelle pandu on. I. Petar. 1: 4. sentähden: Pois mailman tawara! Ett saa muld kiitosta, Sen wirta poses wiepi Ja tuima tuli syöpi, Pois tawaroittes kansa, Ei ne mull' autuu' tanna. Pois mailma! Taiwaseen hala mun sydämen, Mailmaiset ylönkato, Taiwaseen ylöstahto, Jää mailma kans sun omias Nä HERRan olen huomas.

Viidä rukouyes ja weisa sitte Wirsi No 274.

Marian Ehto Päiwänä.

Weisa ensin Wirsi No 268.

Sostat! Käykämme! näin hämmästy-
mätöin oli JESUS, koska Hänen kärke-
misensä aika lähestyi. Nostat! Käy-
kämme! sanoo Hän. Math. 26: 46. Hän
olis